

WOENSDAG 16 DECEMBER 2009

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.05 uur geopend)

Göran Färm (S&D). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, aan het begin van de vergaderperiode van deze week heeft u een vraag beantwoord van mijn Oostenrijkse collega Jörg Leichtfried over de leden die naar dit Parlement zullen komen ingevolge de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon en het moment waarop ze kunnen komen. U zei toen dat dit nu aan de Raad is. Ik ben het met u eens als het gaat om de gewone leden, maar ik ben er niet zo zeker van dat dit ook geldt voor degenen die de status van waarnemer krijgen als voorbereiding op het gewone lidmaatschap.

Mijn interpretatie van het besluit dat we onlangs hebben genomen naar aanleiding van het verslag van David Martin over onze eigen interne regels, is dat we zelf mogen besluiten of ze als waarnemer aan de slag mogen zodra ze gekozen zijn en hun verkiezing is bevestigd door hun lidstaat, en dat wij als parlement zelf mogen uitmaken onder welke voorwaarden ze als waarnemer mogen werken.

Mijnheer de Voorzitter, zou u dit met de rapporteur, de heer Martin, willen bespreken opdat wij zo snel mogelijk tot een oplossing kunnen komen? Het zou onredelijk zijn wanneer de nieuwe leden die reeds gekozen zijn en wier verkiezing door de nationale autoriteiten is bevestigd, maandenlang zouden moeten wachten voordat ze daadwerkelijk aan de slag zouden kunnen. Velen van hen kunnen en willen onmiddellijk beginnen.

De Voorzitter. – Zoals ik eerder reeds heb gezegd heb ik gevraagd om een besluit van de Europese Raad en aangegeven dat ook de Commissie constitutionele zaken het probleem zou moeten bekijken en bestuderen. Er is nog geen definitief besluit over het aantal nieuwe zetels en over de vraag voor welke landen deze precies zijn. Er is nog geen definitief besluit; ik weet dat het om een besluit van het Europees Parlement gaat, maar het is allemaal nog niet definitief en dus is het lastig om de status van waarnemer toe te kennen, aangezien nog definitief moet worden bepaald om hoeveel nieuwe leden het gaat en uit welke landen zij komen. We zullen dus moeten wachten. Ik ben me zeer bewust van het probleem en werk hard aan een oplossing.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik ben het ermee eens dat het moeilijk is dit duidelijk te regelen. Volgens mij is het niet onmogelijk, maar ik wil er ten aanzien van de discussie in Frankrijk wel bij aantekenen dat mijn fractie het onaanvaardbaar zou vinden als waarnemers, ongeacht hun status, tevens zouden aanblijven als nationaal parlamentslid. Wij vinden dat degenen die als waarnemer hier naartoe komen, hun nationale mandaat moeten opgeven.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, overeenkomstig artikel 110 van het Reglement zijn wij bijeen om de balans op te maken van het Zweedse voorzitterschap – en ik complimenteer premier Reinfeldt, die voor een moedig, nuttig en effectief voorzitterschap heeft gezorgd –, maar wij zijn ook bijeen om de conclusies van de Europese Raad van 10 en 11 december 2009 te behandelen.

In dit verband zou ik de aandacht van de voorzitter van de Commissie, die de hoedster is van de Verdragen en van de toepassing ervan, willen vestigen op artikel 15, lid 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, waarin is bepaald dat de voorzitter van de Europese Raad na iedere bijeenkomst van de Europese Raad verslag uitbrengt.

Het lijkt vast te staan dat de heer Van Rompuy, de nieuwe voorzitter van de Europese Raad, hier niet aanwezig zal zijn en dat betreurt ik. Hij is namelijk sinds 1 december 2009 in functie, hij heeft een intensieve diplomatieke rol en ik vind dat zijn eerste politieke daad had moeten zijn om zich aan het Europees Parlement te komen voorstellen. Het was dan ook zijn taak om de conclusies van de Europese Raad van 10 en 11 december 2009 te komen presenteren.

De Voorzitter. – Ik zou willen verduidelijken dat de voorzitter van de Europese Raad, de heer Van Rompuy, en de fungerend voorzitter van de Raad, de heer Reinfeldt, hebben afgesproken dat deze laatste maand van

het voorzitterschap volgens de oude regels zal verlopen. Deze afspraak geldt nu. De voorzitter van de Europese Raad, de heer Van Rompuy, treedt op 1 januari 2010 in functie.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het is niet aan de staatshoofden of regeringsleiders om zich bezig te houden met de toepassing van de Verdragen die door de volkeren zijn geratificeerd.

De Voorzitter. – Ik zal het meer in detail uitleggen: het besluit om de voorzitter van de Europese Raad en de zittende premier, die het roulerende voorzitterschap vertegenwoordigt, uit te nodigen en met hen samen te werken, wordt door alle leden van het Parlement genomen. We zullen ook beslissen wie in welke volgorde wordt uitgenodigd. Voorts zullen we met de andere instellingen – het Europees Parlement en de Europese Raad – afspreken op welke manier we in de toekomst willen samenwerken. Bovendien vind ik dat uw opmerkingen voorbarig zijn.

Er moet een interinstitutioneel akkoord worden gesloten. De Europese Commissie wordt hier eveneens bij betrokken. Het is te vroeg om deze kwestie te bespreken. Het is erg belangrijk dat we een passend evenwicht bewaren tussen het huidige voorzitterschap en de regeringsleider enerzijds en de voorzitter van de Europese Raad, de heer Van Rompuy, anderzijds. De verschillende voorzitterschappen zullen elkaar opvolgen, terwijl de voorzitter van de Europese Raad dezelfde persoon blijft. We moeten echter ook samenwerken met de regeringsleiders. We hebben behoefte aan samenwerking met de regeringen, want als wetgevend orgaan dienen we voortdurend in contact te staan met de regering van het land dat het voorzitterschap bekleedt.

Het is verder ook aan ons om te beslissen hoe we willen samenwerken en wie we uitnodigen – in overleg met de Europese Raad uiteraard. We zullen hierover besprekingen voeren. Ik zou u willen zeggen dat het nu nog veel te vroeg is om dit te doen. Ondertussen presenteert de heer Reinfeldt het halfjaarlijkse verslag van de activiteiten van de Europese Raad. De heer Van Rompuy was niet betrokken bij deze werkzaamheden, aangezien hij nog maar enkele weken geleden is benoemd. Hij zou dus niet de geschikte persoon zijn om deze kwestie hier vandaag te bespreken. Dat is zonneklaar.

2. Uitvoeringsmaatregelen (artikel 88 van het Reglement): zie notulen

3. Resultaat van het Zweeds voorzitterschap - Conclusies van de Europese Raad van 10 en 11 december 2009 (debat)

De Voorzitter. – Ik wil premier Reinfeldt hartelijk welkom heten. Hij was bijna een half jaar fungerend voorzitter. Ook wil ik voorzitter Barroso welkom heten.

Aan de orde is de gecombineerde behandeling van:

- de verklaring van de Raad over het resultaat van het Zweeds voorzitterschap;
- het verslag van de Europese Raad en de verklaring van de Commissie over de conclusies van de Europese Raad van 10 en 11 december 2009.

Fredrik Reinfeldt, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat ik de gelegenheid heb het Europees Parlement opnieuw toe te spreken, zeker in deze cruciale tijden.

Op dit moment hebben zich vertegenwoordigers uit 193 landen verzameld in een congrescentrum in Kopenhagen, waar ze met elkaar discussiëren, redetwisten en onderhandelen in een poging om te voldoen aan de verwachtingen van miljoenen mensen overal ter wereld. Over slechts twee dagen zal de VN-klimaatconferentie afgesloten worden. We zullen dus snel terug kunnen kijken op een bijeenkomst die cruciaal was, niet alleen voor de EU maar voor de hele wereld, een bijeenkomst die doorslaggevend was voor de mensen wier gewassen niet groeien door watergebrek, doorslaggevend voor de mensen die hun huizen zijn kwijtgeraakt door wervelstormen of overstromingen, en doorslaggevend voor degenen die tevergeefs muren bouwen tegen de jaarlijks stijgende zeespiegel.

We kennen de gevaren, dus waarom is het dan zo moeilijk om te handelen? Is het omdat we iedere verandering van onze manier van leven vrezen? Maar we weten dat als we de rijkdommen van de aarde zo blijven gebruiken als we nu doen, onze huidige manier van leven niet veel langer een optie is en we met nog veel drastischer veranderingen geconfronteerd zullen worden. We moeten veel grotere veranderingen vrezen dan aantasting van ons alledaagse comfort.

De strijd tegen de klimaatverandering heeft tijdens het hele Zweedse voorzitterschap bovenaan de agenda gestaan, op alle bijeenkomsten van de Europese Raad en op alle topbijeenkomsten met belangrijke partners van de Unie. Zoals u vermoedelijk weet hebben we op de Europese Raad van oktober een alomvattend mandaat aangenomen waarmee de EU in de klimaatonderhandelingen een voortrekkersrol kon blijven vervullen. We zijn een langetermijndoelstelling voor emissiereductie overeengekomen van 80 à 95 procent tegen 2050 en we hebben ons aanbod van een emissiereductie van 30 procent herbevestigd, op voorwaarde dat anderen zich committeren aan een vergelijkbare doelstelling. We zijn emissiereducties overeengekomen voor het internationale vervoer en hebben, ondanks weerstand uit bepaalde kringen, de financiële behoeften van de ontwikkelingslanden in de wereld in verband met de strijd tegen klimaatverandering gekwantificeerd. Na weken van bilateraal overleg hebben we vorige week nog een stap gezet: een collectief samengesteld financieel pakket bestemd voor de 'snelstart' van klimaatactie in ontwikkelingslanden, bestaande uit 7,2 miljard euro voor de komende drie jaar.

Ik weet dat dit niet genoeg is. Daarom moet ik zeggen dat ik weliswaar tevreden ben dat de Europese Raad overeenstemming heeft kunnen bereiken over deze stap, maar dat het nu tijd is dat de andere ontwikkelde landen ons voorbeeld volgen.

Dus wat moeten we doen in Kopenhagen? We moeten streven naar bindende afspraken voor de reductie van de broeikasgasuitstoot – niet slechts van de ontwikkelde, maar ook van de ontwikkelingslanden – om te zorgen dat de opwarming van de aarde beneden de 2°C blijft, de waarde die volgens de wetenschap aangehouden moet worden.

Ik heb gesproken met het Indiase en het Chinese leiderschap. Ik weet wat zij hierover zeggen. Waarom zouden zij moeten instemmen met een schone en groene ontwikkeling, wanneer wij de wereld decennia lang hebben vervuild? Dat is één manier om ernaar te kijken, maar het probleem is dat de ontwikkelde wereld het probleem niet alleen kan oplossen. De uitstoot van de ontwikkelingslanden begint die van de ontwikkelde wereld al in te halen. Dat is de reden waarom we samen moeten werken aan de oplossing van het probleem. Van onze kant kunnen we jarenlang onverantwoord gedrag compenseren. We kunnen helpen klimaatactie in de ontwikkelingslanden te financieren. De Europese Unie heeft vorige week haar verantwoordelijkheid genomen. Het gaat in Kopenhagen niet om de vorm maar om de inhoud. Als er een overeenkomst wordt gesloten over emissiereductie en financiering en als landen toezeggen onmiddellijk actie te ondernemen, kunnen we tevreden zijn, en, nog belangrijker, dan kunnen we ook daadwerkelijk beginnen met de bestrijding van klimaatverandering.

Vorig jaar werden we plotseling geconfronteerd met de ernstigste financiële crisis sinds de jaren dertig. De grond onder onze voeten trilde. Ineens werd het ons allemaal duidelijk hoe sterk de verschillende financiële markten met elkaar verweven zijn en hoezeer we van elkaar afhankelijk zijn voor het vinden van een gezamenlijke reactie. In de loop van slechts enkele maanden troffen regeringen in de EU een aantal buitengewone steunmaatregelen. De reactie was snel en indrukwekkend, maar er hing wel een prijskaartje aan. Ons gecombineerde tekort in de overheidsfinanciën bedraagt nu bijna 7 procent van het BBP: ruim drie keer meer dan vorig jaar. Twintig lidstaten hebben te maken met procedures bij buitensporige tekorten. De gevolgen van de economische en financiële crisis waren vanzelfsprekend de afgelopen herfst een andere belangrijke prioriteit.

Laat me snel een beeld schetsen van wat we hebben gedaan. Eind oktober zijn we een budgettaire exitstrategie overeengekomen en tijdens de Europese Raad van vorige week hebben we afspraken gemaakt over de grondslagen voor de beëindiging van financiële steunregelingen. Bovendien hebben we een fundamenteel nieuwe structuur van financieel toezicht in Europa afgesproken. Wanneer geldstromen internationaal zijn geworden, kan het toezicht niet langer nationaal plaatsvinden. Het is nu aan het Europees Parlement in te stemmen met de laatste stappen.

Het was ons ook duidelijk dat de 'bonuscultuur' waar mensen gewend aan waren geraakt niet ongewijzigd kon blijven bestaan. Het verheugt mij dat de EU erin is geslaagd de G20 ervan te overtuigen dat op dit vlak verregaande veranderingen noodzakelijk zijn. Met de nieuwe regels wordt de noodzaak van een koppeling tussen prestaties en beloningen bekrachtigd.

De economische en financiële crisis heeft ons hard geraakt, maar we hebben laten zien dat we in staat zijn op te treden en we hebben ons weerstandsvermogen vergroot. Als het herstel zich doorzet, zal de EU sterker staan, dankzij de door ons getroffen maatregelen.

Het Zweedse voorzitterschap besloeg een periode van institutionele verandering. Toen we op 1 juli het stokje overnamen was dit Parlement net nieuw verkozen. We hadden nog geen voorzitter van de Europese Commissie

benoemd. De uitkomst van het toen nog te houden Ierse referendum was onzeker. Het was nog onduidelijk of het Verdrag van Lissabon door alle lidstaten zou worden geratificeerd. Het was zelfs niet duidelijk of het tijdens het Zweedse voorzitterschap in werking zou kunnen treden.

Vervolgens ontspon het hele verhaal zich. In nauw overleg met dit Parlement werd José Manuel Barroso voor een tweede termijn benoemd tot voorzitter van de Europese Commissie. Het voorzitterschap had nu een stabiele partner in de Commissie met wie het kon werken. De uitkomst van het Ierse referendum was een overwinning voor Ierland; het was een overwinning voor de Europese samenwerking. En het bracht ons weer een stap dichterbij het Verdrag van Lissabon.

Maar toen gebeurde het onverwachte. Te elfder ure kwam de Tsjechische president met nieuwe voorwaarden voor zijn ondertekening. We moesten op deze eisen dusdanig reageren dat andere lidstaten geen vergelijkbare voorwaarden konden stellen. We slaagden daar op de Europese Raad van oktober in. Enkele dagen later zette de Tsjechische president zijn handtekening. Onmiddellijk daarna ben ik weer met mijn collega's gaan overleggen. We moesten het namelijk eens worden over hoge posten, over de voorzitter van de Europese Raad en over de hoge vertegenwoordiger. Zonder enige overdrijving kan ik stellen dat het een hele opluchting was toen alle voorbereidingen op 1 december waren afgerond. Het Verdrag van Lissabon kon eindelijk in werking treden.

De Europese Unie zal nu efficiënter zijn. Zij beschikt over beter gereedschap om de klimaatverandering te bestrijden en de mondiale economische agenda te beïnvloeden. De nieuwe voorzitter van de Europese Raad zal zorgen voor continuïteit. De hoge vertegenwoordiger draagt zorg voor coördinatie van ons buitenlands beleid. We hebben vanaf nu een democratische Unie en een grotere rol voor het Europees Parlement en de nationale parlementen. Er is een nieuw tijdperk voor de Europese Unie angebroken.

Toen ik op 15 juli op deze plek voor u stond, kampten we nog volop met de financiële en economische crisis. Er was onzekerheid over de overgang naar het nieuwe Verdrag. We wisten niet of we erin zouden slagen eenheid te bereiken en anderen te stimuleren op de niet zo lange, maar zeer onoverzichtelijke weg naar Kopenhagen.

Met de Europese Raad van vorige week heeft het Zweedse voorzitterschap op al zijn vijf prioritaire gebieden resultaat geboekt: een krachtig EU-mandaat voor klimaatverandering, een follow-up van de economische en financiële crisis, een EU-strategie voor het Oostzeegebied, een Stockholmprogramma voor justitie en binnenlandse zaken, een versterking van de rol van de EU op het wereldtoneel, met inbegrip van uitbreiding, en een nieuwe dienst voor extern optreden. Zoals ik al zei is, nu het Verdrag van Lissabon in werking is getreden, een nieuw tijdperk angebroken voor de Europese Unie.

Ik wil tot besluit graag u allen bedanken. Het voorzitterschap had de hulp van het Europees Parlement nodig bij de aanpak van de uitdagingen waar we mee te maken hadden. Dank u voor het bieden van die hulp.

Ik wil ook de Commissie bedanken en met name José Manuel Barroso. Ik heb deze herfst veel tijd met José Manuel doorgebracht, waarschijnlijk meer dan gezond is. Hij is een enorme steun en toeverlaat geweest voor mijzelf en voor het Zweedse voorzitterschap.

Ten slotte wil ik de lidstaten bedanken voor hun bereidheid om hun meningsverschillen opzij te zetten en – in het belang van Europa – compromissen te sluiten, om oplossingen te vinden die niet slechts voor henzelf, maar voor heel Europa goed zijn. Deze eenheid is onze kracht.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, geachte premier, in de afgelopen zes maanden hebben we, na een bijna tien jaar durend debat, een nieuw Verdrag in werking zien treden, een Verdrag dat de deur openzet naar nieuwe mogelijkheden voor de nieuwe, uitgebreide Europese Unie die we nu hebben. We hebben nu eerste aanwijzingen gekregen dat de resolute actie die we hebben ondernomen om de Europese economie in de huidige crisis te stabiliseren ook resultaat begint te hebben. En nu we de eindfase in Kopenhagen naderen is duidelijk dat de Europese Unie hard heeft gewerkt om de vaart erin te houden en haar doelstelling van krachtadig wereldwijd optreden tegen klimaatverandering te bereiken.

Ik wil daarom graag hulde brengen aan premier Fredrik Reinfeldt en het hele team van het Zweedse voorzitterschap voor het zeer succesvol voorzitterschap. Het is met name van belang te vermelden dat het Zweedse voorzitterschap zeer doelmatig is geweest bij het voltooien van het ratificatieproces voor het Verdrag van Lissabon. Het heeft de regie verzorgd van de overgang naar het nieuwe Verdrag en tegelijk alle andere doelstellingen verwezenlijkt. We hebben ook gezien hoe de Europese Raad de eerste voorzitter van de Europese Raad en de eerste hoge vertegenwoordiger en vicevoorzitter van de Commissie heeft benoemd.

En laten wij niet vergeten dat wij ook hebben gezien hoe dit Parlement – en dat was een heel belangrijk moment voor dit Parlement na de unanieme voordracht door de Europese Raad – met gekwalificeerde meerderheid de voorzitter van de volgende Commissie heeft gekozen.

Het was vorige week de eerste keer dat de Europese Raad bijeen was als een volwaardige instelling. Het was tevens de eerste keer dat de nieuwe hoge vertegenwoordiger en vicevoorzitter van de Commissie, Catherine Ashton, erbij aanwezig was. De nieuwe voorzitter van de Europese Raad, die vanaf 1 januari 2010 volledig in functie zal zijn, heeft al ideeën gepresenteerd over hoe de Europese Raad in de toekomst kan worden georganiseerd. Ik ben blij met alle voorstellen om de Europese Raad consistenter te maken en te zorgen voor meer continuïteit in zijn werkzaamheden. Ik ben ook blij met de ideeën voor meer politieke en open discussies en voor kortere, concretere conclusies.

De Europese Raad heeft zich met vele andere zaken beziggehouden. Ik wil er graag een paar uit lichten, en daarbij één zeer belangrijke zaak niet vergeten: de opstelling van de Oostzeestrategie, die model kan staan voor andere regionale samenwerkingsvormen binnen de Europese Unie en met sommige van onze partners.

Wat betreft de economie hebben we een juiste balans gevonden tussen stimulerende maatregelen en de voorbereiding van onze exitstrategieën. Ik heb de uitgangspunten geschetst voor onze Europese 2020-strategie. Ik hoop dat de Europese Raad zich zal concentreren op deze zeer belangrijke agenda voor de toekomst van Europa, en daarover besprekingen zal voeren op de volgende bijeenkomsten, tijdens de formele Europese Raad van februari en tijdens de Voorjaarsraad. Ik wil hier graag mijn aanbod herhalen om naar deze plenaire vergadering te komen, zodat het Parlement een speciaal debat over deze cruciale kwestie kan houden. Ik denk dat het zeer belangrijk is dat zowel het Europees Parlement als de Europese Raad zich de EU 2020-strategie eigen maken, want hier gaat het om onze toekomst.

Wat betreft het Stockholmprogramma hebben de Commissievoorstellen nu hun beslag gevonden in een overeengekomen aanpak voor de komende vijf jaar. Ik weet dat velen in dit Parlement met ons vastbesloten zijn om dit te gebruiken als springplank voor het benutten van de mogelijkheden die het Verdrag van Lissabon biedt en een radicale verandering teweeg te brengen in het Europese optreden op het gebied van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. Dat was voor mij een van de belangrijkste redenen om de portefeuilles van het volgende College op dit gebied te herstructureren. Het zal voor het werk van de Europese Unie de komende vijf jaar een van de belangrijkste onderwerpen zijn.

De Europese Raad was bijzonder belangrijk voor de klimaatverandering. De afgelopen paar jaar heeft de Europese Unie een consistente en ambitieuze aanpak voor de klimaatverandering ontwikkeld. Ik ben er trots op dat de Commissie de initiator van deze zeer ambitieuze agenda is geweest. De gevolgen van een lagere uitstoot laten zich mogelijk pas over tientallen jaren voelen, maar we zijn al concrete stappen aan het zetten door onze doelen kracht van wet te geven.

Laten we eerlijk zijn, sommige van onze partners maken hun intenties bekend via de media. Wij hebben daarentegen onze intenties via wetgeving bekendgemaakt en over die wetgeving zijn alle lidstaten het eens. De ontwikkelde wereld moet handelen, maar moet ook de zich ontwikkelende wereld helpen groei en uitstoot van elkaar los te koppelen. Ik denk dat de Europese Raad van vorige week terecht draaide om de vraag hoe we dit mondiale leiderschap kunnen inzetten om in Kopenhagen een ambitieuze overeenkomst te realiseren. Daarbij mogen wij de ontwikkelingslanden geen hulp beloven voor ergens in de verre toekomst maar voor volgend jaar al. Daarbij moeten wij duidelijk maken dat het akkoord alomvattend moet zijn en dat er toetsingsmechanismen moeten zijn om te voorkomen dat het bij holle woorden blijft. Ook moeten wij daarbij vasthouden aan onze bereidheid onze streefcijfers opwaarts bij te stellen, mits ook anderen zich vastleggen op ambitieuze doelstellingen.

Ik denk dat de Europese Raad zeer belangrijke resultaten heeft geboekt, en wel op twee gebieden. Ten eerste is de Raad er op financieel gebied in geslaagd een snelstartpakket samen te stellen dat groter was dan verwacht en, wat cruciaal is, waaraan alle lidstaten meedoen. Natuurlijk hebben sommigen gezegd dat dit niet genoeg is voor de Europese Unie, maar in de huidige omstandigheden is 7,2 miljard euro – meer dan 10 miljard dollar – een uiterst substantiële toezegging. Ik hoop dat het geld nu is gegarandeerd en dat het niet bij een ambitie blijft. Het is nu aan anderen om er iets gelijkwaardigs tegenover te stellen. De Europese Raad heeft tevens zijn toezegging van financiering op de korte termijn herhaald, waardoor de redelijke bijdrage die voor 2020 nodig is, is verzekerd.

Ten tweede heeft klimaatoptreden soms tot verdeeldheid geleid in de Europese Raad maar de sfeer was ditmaal anders. Iedereen had sterk het gevoel er baat bij te hebben dat de Europese Unie zich maximaal inzet.

We zouden nu de vruchten moeten plukken van de investeringen die we als pioniers in de klimaatagenda hebben gedaan.

Wat ik zeer bemoedigend vond was dat algemeen werd ingezien dat de Europese Unie samenhangend moet tonen. Laten we hopen dat dit voornemen overeind blijft wanneer de komende twee tot drie dagen de druk toeneemt.

Wat kunnen we de komende dagen verwachten? Premier Rasmussen van Denemarken zal vandaag waarschijnlijk met een tekst komen, maar daarin zullen veel belangrijke getallen nog open zijn. Het zal de taak van de leiders zijn om op basis hiervan tot een overeenkomst te komen. Daarom ga ik onmiddellijk na dit debat zelf ook naar Kopenhagen. Samen met premier Reinfeldt zal ik mijn best doen om de Europese Unie in dit onderhandelingsproces een leidende rol te laten spelen.

We weten dat op dit moment de sfeer in Kopenhagen niet ontspannen is. We weten ook dat dit hoort bij het normale patroon van onderhandelingen op topniveau. De komst van zoveel staatshoofden en regeringsleiders zal echter een krachtige impuls geven aan het proces om tot een overeenkomst te komen. Wanneer die overeenkomst zal voorzien in concrete afspraken voor emissiebeperkingen van zowel ontwikkelde als ontwikkelingslanden, in goede afspraken over de financiering ervan en in afspraken over hoe een en ander zal worden gerealiseerd en gecontroleerd, wanneer die overeenkomst de verschillende elementen van de routekaart van Bali bevat en in de buurt komt van de doelstelling van de limiet van +2 °C, dan denk ik dat we terecht kunnen zeggen dat dit een grote prestatie is. We zijn er nog niet, maar ik geloof dat het mogelijk is om tot zo'n overeenkomst te komen.

De komende dagen zal duidelijk worden of de ambities waar we het in dit Parlement zo vaak over hebben gehad zullen worden gerealiseerd. Ik bespeur echter een dringende behoefte aan verandering en we moeten dan ook echt een succes van Kopenhagen maken. Er staat veel op het spel. Er moet uiteraard een balans worden gevonden, maar de huidige generatie lijkt te beseffen dat deze uitdaging niet uit de weg kan worden gegaan. Ik geloof dat de Europese Unie na de Europese Raad van vorige week klaar is om de uitdaging aan te gaan. Ik hoop dat we met Europees leiderschap succes zullen hebben in Kopenhagen.

Joseph Daul, namens de PPE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, mijnheer Reinfeldt, dames en heren, de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) kan zich vinden in de manier waarop u, mijnheer Reinfeldt, vorm hebt gegeven aan het roulerend voorzitterschap, overeenkomstig het Verdrag van Nice. Zij kan zich ook vinden in de recente voorstellen van de Europese Raad, of het nu gaat om klimaatverandering, de crisis of de oprichting van een Europa van de veiligheid, van een Europa dat beschermt.

Ja, mijn fractie staat achter de eerlijke en verantwoordelijke aanpak van de Europese zaken. Dit was het handelsmerk van het Zweedse voorzitterschap. Het was een eerlijke aanpak, want nu zo velen van onze vrienden, burens en familieleden getroffen worden door de crisis omdat zij hun baan verliezen of nog zullen verliezen, heeft Europa hun geen valse beloften gedaan. Het was een aanpak die aan de toekomst bouwt, aan onze toekomst, door ervoor te zorgen dat ondernemingen weer over de middelen beschikken om te creëren, om te innoveren en dus om banen te scheppen.

Het was een verantwoordelijke aanpak omdat Europa op het gebied van klimaatverandering en veiligheid, maar ook van werkgelegenheid en economie, het model van de sociale markteconomie ten uitvoer legt. Deze aanpak biedt een tijdschema en methoden om gezamenlijk, zij het moeizaam, geleidelijk weer uit de crisis te komen. Daarmee worden de rampzalige praktijken die wij de afgelopen decennia op de financiële markten hebben meegemaakt, op een hoger moreel plan getild en wordt het MKB ondersteund en de sociale samenhang versterkt, die onontbeerlijk is om iets duurzaam tot stand te brengen.

Laten wij er echter voor oppassen dat wij niet opnieuw de fouten begaan van de strategie van Lissabon, die op een grote teleurstelling is uitgelopen doordat er onrealistische doelen waren gesteld. Laten wij ervoor oppassen dat deze nieuwe economische strategie, die de naam "EU 2020" kreeg, niet opnieuw een gedrocht wordt. Mijnheer Reinfeldt, mijnheer Barroso, ook op het gebied van klimaatverandering geeft Europa blijk van een verantwoordelijke houding. Met het besluit om jaarlijks 2,4 miljard euro aan steun vrij te maken voor een periode van drie jaar, geeft Europa het voorbeeld door een derde van de mondiale steun aan de armste landen voor zijn rekening te nemen.

Ik verwacht nu van onze partners dat zij hetzelfde doen. Ik verwacht van Kopenhagen evenwichtige toezeggingen, toezeggingen op de korte en op de middellange termijn, en controleerbare toezeggingen,

waaraan financiële sancties worden gekoppeld in geval van niet-naleving. Met andere woorden, ik verwacht dat Kopenhagen Europa niet misleidt.

Afsluitend wil ik opmerken dat de EVP-Fractie haar goedkeuring hecht aan de veiligheidsrichtsnoeren van de Raad uit hoofde van het nieuwe programma van Stockholm. Onze medeburgers vragen om meer veiligheid maar ook om eerbiediging van de openbare vrijheden. Ze willen beschermd worden in hun dagelijks leven; ze willen weten wat ze eten en wat ze consumeren maar tegelijkertijd – en dat is heel normaal – willen ze leven in een eerlijkere maatschappij die meer respect toont voor anderen. Dat is precies het type Europa dat wij, als PPE-Fractie, verdedigen en promoten.

Dames en heren, na een tijd van acute crises, na een tijd van institutionele verwikkelingen, is het nu tijd om belangrijke besluiten te nemen, en daarbij is de foutenmarge die ons is toegestaan gering. Over enkele dagen zullen wij zien of het moedige standpunt van Europa op het gebied van klimaatverandering lonend is geweest. Dan zullen wij zien of de Verenigde Staten, China en andere landen alleen maar tijd willen rekken of dat zij zich willen kwalificeren voor de finale om de meest verantwoordelijke spelers op het wereldtoneel te worden.

Ik wil het Zweedse voorzitterschap bedanken voor zijn inspanningen en ik wil vooral, nu het bijna Kerstmis is, de heer Reinfeldt bedanken. U hebt het afgelopen half jaar hard gewerkt, en wij weten allemaal dat dit niet gemakkelijk is geweest. Tevens wil ik de heer Van Rompuy succes wensen, die het voorzitterschap de komende tweeënhalf jaar zal overnemen, en ik verzoek de Raad niet te vergeten dat de Raad en het Parlement voortaan in dezelfde liga spelen, onder omstandigheden die enigszins transparanter zijn.

Martin Schulz, namens de S&D-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het woord overgang is vandaag meermaals gevallen. Volgens mij is dat precies het juiste woord voor het Zweedse voorzitterschap. Het was een voorzitterschap van de overgang van het ene verdrag – het Verdrag van Nice, dat volledig onuitvoerbaar is gebleken – naar het Verdrag van Lissabon, dat overladen is met verwachtingen, waarvan ik overigens denk dat die niet allemaal uit zullen komen. Ook het Verdrag van Lissabon kan tenslotte niet het einde zijn van de institutionele ontwikkeling van Europa. Wat dat betreft moeten we voorzichtig zijn en mogen we voor de oplossing van de mondiale problemen niet al onze hoop vestigen op het Verdrag van Lissabon. We hebben immers zojuist bij de moties van orde gezien hoe lastig hanteerbaar het Verdrag van Lissabon is.

Ik wil in de eerste plaats stilstaan bij de institutionele problemen die dit Verdrag heeft veroorzaakt. We hebben hier vandaag nog de Zweedse minister-president in ons midden, maar wie zal de volgende keer het Raadsvoorzitterschap vertegenwoordigen? De heer Van Rompuy, de roulerend voorzitter van de Raad, de Commissievoorzitter, barones Ashton – als zij allemaal aan het woord komen, dan hebben we in elk geval bij de eerste vier toespraken voor het eerst niet die eeuwige PPE-conferentie, maar hebben we barones Ashton die als echte socialiste de zaak openbreekt. Dat is absoluut een voordeel.

(Interruptions)

Ik weet natuurlijk niet of de heer Van Rompuy komt of de heer Zapatero. Maar ik bedank u, mijnheer Langen. Als u al weet dat de heer Zapatero komt, dan hebt u ook eens een goede bijdrage geleverd. Hartelijk bedankt!

Het Zweedse voorzitterschap was een voorzitterschap van overgang, maar ook een voorzitterschap dat weer moest meemaken hoe mevrouw Merkel en de heer Sarkozy hun troeven tot op het laatste moment verborgen hielden, het voorzitterschap zijn gang lieten gaan – het publiek zei: "Die weten niet wat er speelt, die krijgen helemaal niets voor elkaar" – en de tol voor hun tactisch spel liet betalen. Dat was het lot van de heer Reinfeldt in de afgelopen maanden. Gelukkig is dat nu voorbij. Dat is de vooruitgang van het Verdrag van Lissabon: een beetje meer transparantie in het institutionele kader en daarnaast zeker ook een grotere macht van het Europees Parlement. Een grotere macht van het Europees Parlement betekent echter ook dat de andere instellingen daarnaar moeten handelen. Dit betekent voor de voorzitter van de Europese Raad dat hij de besluiten die hij in de Raad wil voorbereiden met het Parlement dient af te stemmen, althans de wetgevingsbesluiten. Hij doet er goed aan de Voorzitter van het Europees Parlement bij de Raadsvergaderingen niet als buitenstaander te beschouwen, maar hem te bejegenen als de vertegenwoordiger van een instelling met toegenomen macht. Dat is bijvoorbeeld iets wat ik van de heer Van Rompuy verwacht.

Het zou goed zijn als ook de Raad en de Commissie op basis van dit nieuwe Verdrag zochten naar een meerderheid in het Parlement die het hoofd kan bieden aan de sociale, ecologische en begrotingstechnische uitdagingen die zij zelf in hun programma's formuleren. Voor wetgeving hebben ze immers uiteindelijk, als ze hun initiatieven erdoor willen krijgen, een gekwalificeerde meerderheid nodig in dit Parlement. Daarom doet de Commissie er verstandig aan om over de volle breedte van het Parlement te zoeken naar een

meerderheid. Dat gaat wellicht niet goed samen met het feit dat leden van de Commissie vicevoorzitters van Europese partijen zijn en aldus laten zien dat bepaalde politieke stromingen eenzijdig zijn vertegenwoordigd. Daar moet u, meneer Barroso, heel goed over nadenken.

Het Zweedse voorzitterschap heeft veel moeite gedaan, dat wil ik hier graag vaststellen, maar uiteindelijk – en dat is niet uw schuld, mijnheer Reinfeldt, maar is te wijten aan de structuur – heeft het geen invloed gehad op de belangrijke besluiten, ook niet op de besluiten die nu in Kopenhagen worden genomen. Een roulerend voorzitterschap kan immers niet zo veel invloed uitoefenen; het kan alleen maar coördineren. En er is een verschil tussen coördineren en beïnvloeden. Invloed uitoefenen op het toezicht op de financiële markten, op de klimaatverandering en op de inspanningen voor economisch herstel – dat kan Europa alleen als geheel en als alle Europese instellingen samenwerken. Ik beschouw het Verdrag van Lissabon dan ook als een stap vooruit. Volgens mij is het grote succes van dit overgangsvorzitterschap het feit dat het Zweedse voorzitterschap dit Verdrag er in de slotfase doorheen heeft geloodst.

Guy Verhofstadt, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen zal ik het vanmorgen niet over institutionele kwesties hebben, omdat mijn voorgangers dat al hebben gedaan. Wij krijgen beslist nog de tijd om op deze zaken in te gaan, aangezien de Raad klaarblijkelijk een protocol wil implementeren waarvoor een intergouvernementele conferentie nodig is. Wij moeten erover nadenken of wij een dergelijke conferentie willen of niet. Ik denk dat wij hierover binnen het Europees Parlement wel een paar ideeën hebben, ideeën om ervoor te zorgen dat wij vorderingen maken met de Europese democratie en dat wij het gebrek aan transparantie en democratie in de voorgestelde medeopties compenseren.

Dit gezegd hebbende wil ik in het bijzonder het voorzitterschap, premier Reinfeldt en mevrouw Malmström bedanken voor de uitstekende betrekkingen die zij met het Parlement hebben onderhouden en voor de goede wijze waarop zij dossiers die toch wel bijzonder lastig waren, hebben beheerd – ik doel hiermee natuurlijk op de ratificatie van het Verdrag van Lissabon. Wij hebben zelfs het 'obstakel Klaus' moeten overwinnen; wij spreken voortaan over het obstakel Klaus en over de uitstekende wijze waarop het Zweedse voorzitterschap dit probleem heeft opgelost.

Ten tweede was het andere volgens mij zeer belangrijke onderwerp het programma van Stockholm. Dat is aangenomen en moet nu worden uitgevoerd. Maar voor u, mijnheer Reinfeldt, komt er vandaag natuurlijk nog geen einde aan het voorzitterschap, aangezien de top van Kopenhagen, waar u vooruitgang moet boeken, nog bezig is.

Ik zou vandaag, ten overstaan van dit Parlement, een optimistische en daadkrachtige boodschap de wereld in willen sturen, een boodschap die enigszins in tegenspraak is met wat wij momenteel in de pers lezen. In de pers overheerst op dit moment het pessimisme: zal er een akkoord worden bereikt of niet? Ik denk dat een akkoord mogelijk is omdat er serieuze partners zijn, en wij moeten proberen hen te vinden en te motiveren.

Uit het feit dat president Obama en de Chinese premier morgen en overmorgen aankomen, blijkt dat zij bereid zijn tot een akkoord te komen. Ik denk dat wij een strategie moeten volgen. Maar welke strategie, dames en heren? Ik denk dat wij een strategie moeten volgen die beoogt een samenwerking tussen drie partijen tot stand te brengen, namelijk tussen de Verenigde Staten, China en Europa.

Als deze drie partijen de komende twee dagen tot een begin van overeenstemming komen, dan hebben wij een serieuze basis om de anderen – India, Brazilië en de overige landen – ervan te overtuigen zich bij deze inspanning aan te sluiten. Daarom pleit ik voor een proactieve aanpak. Het belangrijkste is om te streven naar deze driedelige alliantie, die noodzakelijk is om een akkoord te bereiken, en om van meet af aan een vermindering van de uitstoot met dertig procent voor te stellen. Wij moeten in dit voorstel blijf geven van daadkracht.

Naar mijn mening moeten wij ons, in deze eindfase van de onderhandelingen in Kopenhagen, laten leiden door Hegel, die zei dat het niet het onmogelijke is dat mensen tot wanhoop drijft, maar datgene wat mogelijk was en niet is bereikt. Ik denk dat de vasthoudendheid van het Zweedse voorzitterschap ons in staat zal stellen een succes te behalen op de top van Kopenhagen.

Rebecca Harms, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, mijnheer Reinfeldt, ik ben vier dagen in Kopenhagen geweest en kan de woorden "leidinggevende rol van de Europese Unie" eigenlijk niet meer horen. Leiderschap – dat heb ik al op de kleuterschool geleerd – bereikt men in eerste instantie door een goed voorbeeld. Ik zou nu willen vragen of u, mijnheer Reinfeldt en mijnheer Barroso, gelooft dat men met een strategie die is gebaseerd op leugens, zelfbedrog en grootschalige internationale misleiding, in een internationaal proces als dat van Kopenhagen wel leiding kan geven.

Mijnheer Reinfeldt, u hoort te weten – en de heer Barroso weet dat beslist, want hij draait lang genoeg mee –, dat de 2°C-doelstelling een "mission impossible" is als de Europeanen blijven bij hun huidige aanbod. De reductiedoelstelling is niet voldoende. Tegelijkertijd hebben wij als Europeanen alle achterdeuren wagenwijd opengezet om in eigen land geen reductiebeleid te hoeven voeren. De compensatieregeling kent geen grenzen meer, "hete lucht" is niet alleen voor Polen maar ook voor Zweden aan de orde van de dag. Met het meerekenen van de bossen – daar hebt vooral u, mijnheer Reinfeldt, met uw regering voor gepleit – hebben de Europeanen nog een manier gevonden om onder een actief reductiebeleid uit te komen.

Veel deskundigen hebben in Kopenhagen gezegd dat het beste wat u tot nu toe zegt te kunnen aanbieden, ertoe zal leiden dat tot 2020 de uitstoot in Europa niet zal verminderen maar zal toenemen. Dus, mijnheer Reinfeldt, maakt u alstublieft duidelijk hoe de 2°C-doelstelling moet worden verwezenlijkt als u blijft bij wat u tot nu hebt aangeboden.

Wat het nog erger maakt, is dat een Duitse krant, de "Financial Times", vandaag bekend heeft gemaakt dat u de doelstelling van 30 procent voor 2020 opgeeft en dat u die voor 2025 wilt aanbieden. Als u dit proces daadwerkelijk verder wilt helpen, dan doe ik een dringend beroep op u om in te trekken wat vandaag als leidraad voor de Europeanen in de krant staat.

Tot slot nog dit: de komende dagen zullen duizenden officiële waarnemers voor de deuren van het "Bella Center" staan, ook al hebben ze een accreditatie voor de conferentie. Dat zijn mensen die zich jarenlang, soms tientallen jaren lang, met hart en ziel hebben ingezet voor het klimaatbeleid. Zorgt u er alstublieft voor dat deze mensen niet in kooien worden opgesloten of urenlang met geboeide handen op de bevroren grond moeten zitten omdat ze plotseling niet meer mogen deelnemen.

We kunnen in Kopenhagen veel aan leiderschap inboeten, maar de manier waarop de Europese rechtsstaat zich daar presenteert – ik heb niets met oproerkraaiers, helemaal niets – en het buitensporige optreden tegen vreedzame demonstranten – Cecilia Malmström is natuurlijk een juridisch deskundige –, daarover zou u toch ook iets moeten zeggen in Kopenhagen.

Michał Tomasz Kamiński, *namens de ECR-Fractie.* – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het is jammer dat u nu pas, net voor mijn interventie, een opmerking heeft gemaakt over het in acht nemen van de spreektijd. Ik zal trachten mij aan de toegestane tijd te houden.

Mijnheer Reinfeldt, u verdient uiteraard onze dank. Zoals reeds is geopperd, viel het Zweedse voorzitterschap samen met een moeilijke en turbulente overgangsperiode in verband met de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon. Die periode ligt nu achter ons. Het voorzitterschap viel echter ook samen met een tijd van economische crisis. Ik zou u aan het begin van mijn toespraak, die niet over de hele lijn vleidend zal zijn, willen bedanken omdat het Zweedse voorzitterschap in deze moeilijke crisistijd niet heeft toegegeven aan de al te voor de hand liggende verleiding van het populisme.

Mijnheer Reinfeldt, u heeft bewezen dat er voor lastige vragen geen gemakkelijke antwoorden zijn. Het Zweedse voorzitterschap heeft bewezen dat de Europese Unie in tijden van crisis in staat is om te zoeken naar degelijke en niet-populistische oplossingen die niet alleen Europa, maar de hele wereld kunnen helpen bij het vinden van een uitweg uit deze moeilijke situatie. Ik zou u zeer hartelijk willen bedanken voor het moeilijke werk dat u heeft verricht, alsook voor de eerbied die u ten aanzien van de lidstaten en het Europees Parlement heeft getoond. Het is een moeilijke periode geweest. Ik denk dat u met glans voor het examen bent geslaagd. U kunt een zeer tevreden man zijn wanneer u uw opdracht over twee weken heeft volbracht.

Ik ben van oordeel dat u niet zonder reden in uw toespraak met geen woord heeft gerept over het buitenlands beleid. Helaas ben ik op dit punt genoodzaakt om een streng oordeel te vellen. Op het gebied van het buitenlands beleid, met name op twee domeinen, kunnen het Zweedse voorzitterschap en de afgelopen zes maanden naar mijn mening niet als een succes worden beschouwd.

Ten eerste werden de afgelopen zes maanden overschaduwd door een mijns inziens totaal overbodige crisis naar aanleiding van het ongelukkige artikel over Israëlische soldaten in een Zweedse krant en de daaruit voortvloeiende, eveneens volkomen onnodige, verslechtering van de betrekkingen tussen het Zweedse voorzitterschap en Israël. Ik zou willen stellen dat het fout was van het voorzitterschap om het artikel in de Zweedse pers niet resoluut te veroordelen. Mijn volledige fractie en ikzelf zijn van oordeel dat de Israëlische soldaten niet alleen Israël, maar onze gehele beschaving verdedigen. Ik ben de mening toegedaan dat we de afgelopen zes maanden onvoldoende blij hebben gegeven van onvoorwaardelijke steun voor onze belangrijkste bondgenoot in het Midden-Oosten, Israël. Een bewijs hiervan zijn de conclusies van de laatste Europese Raad over het Midden-Oosten die ons geen leidende rol geven in de regio, hoewel het resultaat

naar mijn mening beter is dan wat aanvankelijk werd voorgesteld. De Europese Unie zou een voortrekkersrol moeten vervullen in het vredesproces en zou zich moeten ontpoppen tot de belangrijkste kracht die zich inzet voor vrede in het Midden-Oosten. Indien wij deze rol op ons willen nemen, moeten we erin slagen om onze eigen meningsverschillen te overbruggen. Wij mogen geen eenzijdige pro-Palestijnse houding aannemen. Op het gebied van het Europese buitenlandse beleid hebben we hier de voorbije zes maanden helaas geen verandering in gebracht.

We hebben dit aspect gisteren al behandeld tijdens het debat over Georgië. Ik ben van mening dat het toenemende Russische imperialisme een van de grootste problemen is van de Europese Unie. Deze evolutie vormt niet alleen een gevaar voor de buurlanden van Rusland, maar ook voor de hele Europese Unie. Desalniettemin zou ik u, mijnheer Reinfeldt, willen danken voor uw leiderschap en voor het Zweedse leiderschap van de Europese Unie. Het is de taak van het Parlement om de aandacht te vestigen op aspecten die volgens ons niet optimaal zijn verlopen. Ondanks deze negatieve opmerkingen van mijn kant ben ik van mening dat de balans van het Zweedse voorzitterschap algemeen genomen positief is.

(Spreker verklaart zich bereid een "blauwe kaart"-vraag krachtens artikel 149, lid 8 van het Reglement te beantwoorden)

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Ik wil van de heer Kamiński weten of hij de daden van Israëlische soldaten in Gaza als een strijd voor de menselijke beschaving ziet. U bent het die eenzijdig formuleert, want iedereen die vrede wil in dit gebied zou in de eerste plaats conform de VN-resoluties moeten opkomen voor het recht van de Palestijnen op een zelfstandige staat. Uitgerekend u bent het die op onevenwichtige wijze Zweden op het matje roept over een ingenomen standpunt.

Michał Tomasz Kamiński, namens de ECR-Fractie. – (PL) Ik denk dat Israël de enige democratie is in het Midden-Oosten. De staat Israël is op het vlak van democratie een lichtend voorbeeld voor de landen in het Midden-Oosten. Oorlog is uiteraard een moeilijk gegeven dat altijd pijnlijke gevolgen heeft. Daarom zijn wij voorstanders van vrede. Naar mijn mening is het onze taak om het vredesproces in het Midden-Oosten te steunen en om ons vastberaden te verzetten tegen het terrorisme.

Lothar Bisky, namens de GUE/NGL-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijn collega mevrouw Svensson zal nog iets zeggen over het Zweedse voorzitterschap. Ik vraag uw aandacht voor twee punten uit de conclusies van de eerste Top sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Allereerst betreur ik het feit dat de Europese Raad zich niet duidelijk heeft uitgesproken over de toekomstige strategie van de EU. De Raad schikt zich veeleer naar de oude Commissie, die wilde vasthouden aan de grondbeginselen van de mislukte Lissabonstrategie.

Er is erkend dat we een nieuwe beleidsaanpak nodig hebben. Maar waar staat die? Ik heb hem niet gezien. Met de nieuwe Commissie, het nieuwe Parlement en de voorzitter van de Europese Raad zouden we nu toch de kans hebben om met een schone lei weer van gedachten te wisselen. We hebben natuurlijk het nieuwe Verdrag en de mogelijkheid van het burgerinitiatief waaraan nog uitvoering moet worden gegeven.

Ons uitgangspunt is helder: de sociale en milieubelangen van de mensen moeten voorrang krijgen boven alles, boven het najagen van winst. Dat moet het nieuwe grondbeginsel worden van de strategieën en de wetgeving van de Europese Unie. Alleen op die manier zullen de burgers de EU blijvend als vooruitgang beschouwen.

In de tweede plaats zijn wij als links in het Europees Parlement ingenomen met het feit dat de Raad eindelijk tegemoetkomt aan het verzoek om een belasting op kapitaaltransacties. Wij zijn blij dat commissaris Barroso in het debat van gisteren heeft beloofd dat de nieuwe Commissie onder zijn leiding op korte termijn voorstellen daartoe zal indienen. We zullen dit onderwerp steeds weer aan de orde stellen en blijven van mening dat de Europese Unie in geval van twijfel de eerste stap kan en moet zetten. We mogen niet alsmaar wachten tot iemand anders op mondiaal niveau deze taak van ons overneemt.

Mario Borghesio, namens de EFD-Fractie. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wat de financiële crisis betreft kan absoluut niet worden gezegd dat het Zweedse voorzitterschap een duidelijke en vooruitziende houding heeft aangenomen, zoals logisch zou zijn geweest.

Waarom hebt u niet de moed gehad de namen te noemen van degenen die voor de financiële crisis verantwoordelijk zijn, en duidelijk de maatregelen aan te duiden om korte metten te maken met de speculaties? En waarom hebt u niet de moed gehad de Europese burgers duidelijk te zeggen dat onze banken en onze financiële instellingen nog veel financiële producten hebben die afhankelijk zijn van speculaties en die onze markt vervuilen?

Waarom hebt u geen duidelijk signaal gegeven voor steun van de reële economie, die hoofdzakelijk wordt vertegenwoordigd door de diversiteit van de kleine en middelgrote ondernemingen, door de wereld van de productie, door het gezonde deel van onze Europese economie, die, nogmaals, altijd signalen van stimulering en echte steun dient te krijgen?

Wellicht de grootste uitdaging waar het Zweedse voorzitterschap voor stond, had te maken met vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, ook in relatie met de tenuitvoerlegging van het programma van Stockholm. Welke balans kunnen we hiervoor opmaken? Ik ben van mening dat dit voorzitterschap op het gebied van illegale immigratie weinig heeft gedaan en op een weinig efficiënte manier. Het is niet actief geweest in de bestrijding van illegale immigratie, zelfs niet in integratieprojecten en zelfs niet in het oplossen van het vluchtelingenprobleem.

Europa heeft laten zien een zwakke stem te hebben, niet alleen in het buitenlands beleid in het algemeen – en ik ben het volkomen eens met degene die dat aan de kaak heeft gesteld –, maar ook bij dit onderwerp in het bijzonder. Het heeft laten zien weinig gezag te hebben bij een centraal onderwerp als dit, ongeacht vanuit welk oogpunt, zowel vanuit het oogpunt van degenen – onder wie ikzelf – die zeer bezorgd zijn over illegale immigratie, als vanuit het oogpunt van degenen die bezorgd zijn over de verwezenlijking van integratiebeleid.

Wij hebben goede hoop dat het Spaanse voorzitterschap uitvoering zal geven aan wat reeds is aangekondigd in enkele gezaghebbende verklaringen, volgens welke Europa niet moet denken dat de immigratie enkel een probleem is van de landen die aan de Middellandse Zee grenzen.

Het is duidelijk een probleem dat heel Europa aangaat. Toch is door de regering van mijn land een duidelijk verzoek geuit waar geen gehoor aan is gegeven: het verzoek om op Europees niveau een serieuze strategie aan te nemen voor het agressief aanpakken van de bezittingen van de georganiseerde misdaad, waarmee in Italië uitzonderlijke resultaten zijn geboekt. Deze bezittingen bevinden zich in heel Europa. De maffia, de georganiseerde maffiabendes zijn heel Europa binnengedrongen en hebben zich geïnfiltreerd in de reële economie en met name in de financiële economie.

Wij zijn nog in afwachting van een duidelijk signaal dat er een Europees juridisch systeem zal komen voor de strijd tegen de georganiseerde misdaad, die in een aantal landen – zo niet in alle landen van de Europese Unie – zeer machtig is en heeft geprofiteerd van onze vrijheden door al te vrij te handelen en zich met het grootste gemak te verplaatsen tussen financiële markten, belastingparadijzen, effectenbeurzen en vastgoedmarkten. Op dit punt waren veel duidelijkere woorden en een veel doortastender optreden nodig geweest van het Zweeds voorzitterschap. Wij stellen dit openlijk aan de kaak.

En dan zijn er de verklaringen van bepaalde vertegenwoordigers van dit voorzitterschap over een andere belangrijke en symbolische kwestie, namelijk het Zwitserse referendum over de minaretten. Het “nee” tegen de bouw van minaretten werd door de Zweedse minister van Buitenlandse Zaken omschreven als een “uiting van een vooroordeel”. Men is zelfs nog verder gegaan door te beweren dat het besluit van Bern om voor een dergelijke kwestie een referendum te houden, te denken geeft. Welnu, juist dit is een kwestie die buiten het toepassingsgebied van het referendum valt, namelijk de beslissing om wel of geen referendum te houden.

Hoe kunnen de wetgevers van de Europese Unie een klein land, dat al sinds de Middeleeuwen democratisch is, beschuldigen? Moeten wij, als slaven van een door niemand gekozen bureaucratie, de Zwitsers leren wat democratie is? Mogen wij hun het recht weigeren om voor een belangrijke kwestie, waarover ieder zijn mening mag hebben, een referendum te houden?

Juist de Europese Unie zou van de Zwitserse democratie moeten leren hoe gevoelige problemen moeten worden behandeld, namelijk door het woord te geven aan het volk, alleen aan het volk, en niet aan de bureaucratie, de lobby en de banken van deze Europese supermacht, die altijd over de hoofden van de burgers beslissen!

Barry Madlener (NI). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij dat het slappe en laffe Zweedse voorzitterschap voorbij is.

Dit slappe Zweedse voorzitterschap is gelukkig afgelopen, want wat er uit Zweden is gekomen, is niet veel goeds gebleken. Turkije wordt niet hard aangepakt en blijft Cyprus illegaal bezet houden. Israël wordt door Zweden in de steek gelaten. Het Zweedse voorstel om Jeruzalem te splitsen, toont de naïeve houding van Zweden ten opzichte van de verwerpelijke barbaarse ideologie die de islam werkelijk is. Zweden had zich beter sterk kunnen maken om Europese referenda te houden in alle landen zoals in Zwitserland over het minarettenverbod. Dat is wat de Europese burgers willen.

Het verhuiscircus tussen Brussel en Straatsburg is niet eens geagendeerd, mijnheer Reinfeldt. Wij hebben u dat wel gevraagd, maar kennelijk durfde u dat niet aan. Zeker bang voor Frankrijk. Dan bent u geld aan het strooien in Kopenhagen voor dat klimaatbeleid, terwijl wetenschappelijk niet vaststaat dat dat klimaat verandert.

Voorzitter, Nederland betaalt veel geld. Nederland betaalt netto per inwoner nog steeds twee tot drie keer zo veel als andere rijke landen. Deze misstand moet zo snel mogelijk stoppen. Wij hopen dat het volgende voorzitterschap meer lef zal tonen.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is me opgevallen dat u aan enkele van onze collega's bijna een minuut meer spreektijd hebt gegeven. Ik wil u eraan herinneren dat wij als afgevaardigden uit kleine landen, als nieuw gekozen leden, slechts één minuut krijgen tijdens de 'catch the eye'-procedure om onze punten naar voren te brengen, en deze tijd is nu afgenomen van onze kans om onze opvattingen uiteen te zetten. Wilt u ons alstublieft ook respecteren?

Frederick Reinfeldt, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil twee korte opmerkingen maken. In de eerste plaats wil ik de afgevaardigden bedanken voor hun vriendelijke woorden. Er zijn ook andere woorden gesproken, maar de meeste woorden en opmerkingen waren vriendelijk. We hebben nu een nieuwe Europese Unie op basis van het Verdrag van Lissabon, en als iemand die het roulende voorzitterschap heeft bekleed kan ik zeggen dat als we willen dat dit Europa in de toekomst werkt, de lidstaten, de Commissie en het Parlement allemaal hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Als deze partijen niet allemaal hun volledige verantwoordelijkheid nemen, zal het heel moeilijk worden om dit werk op het goede spoor te krijgen.

Een paar opmerkingen over het coördineren van zevenentwintig lidstaten. Dat kost tijd, maar als we dat niet doen, krijgen we een situatie waarin deze Europese Unie door een klein aantal personen of door iemand anders wordt geleid. We hebben die tijd genomen. Ik weet hoeveel tijd die coördinatie kost, en ik denk dat dit voor Herman van Rompuy en het roulende voorzitterschap, dat gewoon blijft bestaan, ook duidelijk zal gelden.

Mijn tweede opmerking heeft betrekking op Kopenhagen. Ik hoor vaak het volgende: Europa leidt niet. En in mijn land zegt de oppositie dat Zweden niet leidt. Dat is het verlangen om onszelf te bekritisieren. Laat me dan zien wie de leider is. Ik zou dat wel willen weten, omdat het perfect zou zijn om die leider te zien en diens initiatieven te volgen. Ik heb die leider nog niet gezien. We leggen ons vast op reducties, die juridisch bindend zijn en die we al voor Kopenhagen op tafel hebben gelegd, met concrete financiering, en dat heb ik andere partijen in de ontwikkelde wereld nog niet zien doen.

Ik denk, eveneens met betrekking tot Kopenhagen, dat het heel belangrijk is om niet te vergeten dat we moeten vasthouden aan de doelstelling van 2° Celsius. Ik weet niet zeker of we dat kunnen waarmaken. Ik weet dat Europa zijn deel heeft gedaan en bereid is de doelstelling te verhogen tot 30 procent maar we kunnen het probleem niet in ons eentje oplossen. We zijn verantwoordelijk voor maar 13 procent van de mondiale emissies. Als dit een mondiale oplossing moet worden, dan moet er ook een echt mondiaal antwoord komen en dan moeten ook de andere landen met veel emissies zich vastleggen op grotere reducties.

Een paar woorden over Zweden, aangezien dat is genoemd. Ik denk dat het heel belangrijk is, nadat we dit soort verplichtingen op ons hebben genomen – of het nu om Kyoto gaat of, zoals nu, om een overeenkomst in Kopenhagen – om naar huis te gaan en ons werk te doen. Gisteren nog hebben we de nieuwste cijfers gekregen over de reducties die sinds 1990 in Zweden zijn gerealiseerd. We staan nu op -12 procent. We volgen hoe dit internationaal wordt gerespecteerd en de manier waarop dit wordt gepresenteerd. Natuurlijk kunnen we altijd zeggen dat dit een verkeerde manier is om hiermee om te gaan, maar daar bestaat nu eenmaal overeenstemming over in de wereld. Daarom hebben we dit soort cijfers gepresenteerd.

Natuurlijk is het problematisch dat sommige andere landen de andere kant op gaan, en die worden om die reden ook bekritiseerd. Het gaat dus niet alleen om het bereiken van een akkoord: het gaat ook om het veranderen van de economie, met behulp van de emissiehandel en andere middelen om veranderingen door te voeren. Ook dit is een gebied waarop veel Europese landen handelen op een manier die we in andere delen van de wereld niet zien.

José Manuel Barroso, *voorzitter van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, twee opmerkingen: de eerste over Kopenhagen en de andere over het succesvolle Zweedse voorzitterschap. In de eerste plaats, met betrekking tot Kopenhagen, verbaast het me zeer dat veel Europese collega's een retoriek hanteren waarmee ze zichzelf naar beneden halen. Het is namelijk zo dat als er één gebied is waar we trots kunnen zijn op de

leidende rol van de Europese Unie, het juist de klimaatverandering is. U kunt niet één relevante speler of groep landen noemen die zich op zulke ambitieuze doelstellingen heeft vastgelegd als wijzelf hebben gedaan.

Zoals ik eerder heb gezegd, hebben enkele andere partijen hun intenties kenbaar gemaakt door middel van verklaringen in de pers. De Europese Unie heeft haar intenties kenbaar gemaakt door middel van wetgeving die al bindend is, wetgeving die afkomstig is van de Commissie en die de steun van de Europese Raad en van dit Parlement heeft gekregen, en de Europese Unie heeft – unilateraal en onvoorwaardelijk – de doelstelling voor de reductie van de uitstoot van broeikasgassen al vastgesteld op 20 procent in 2020. Tot dusver heeft geen enkele andere speler iets vergelijkbaars gedaan. Dus laten we anderen vragen om doelstellingen vast te stellen die vergelijkbaar zijn met die van ons.

(Applaus)

Is het genoeg om de doelstelling van 2°C te verwezenlijken? Nee, dat is niet genoeg. Daarom zeggen we tegen de anderen dat we met elkaar kunnen onderhandelen. Politici en diplomaten kunnen onderhandelen, maar met de wetenschap kunnen we niet onderhandelen, met de natuurkunde kunnen we niet onderhandelen. Laten we daarom een mondiaal akkoord sluiten waarmee we een overeenkomst tot stand kunnen brengen die verenigbaar is met wat de wetenschap ons vertelt. Dat kan Europa niet alleen, want Europa is verantwoordelijk voor 14 procent van de mondiale emissies, en de trend is om dat naar beneden te brengen met relevante percentages. Dus zelfs als Europa morgen volledig stopt met het uitstoten van broeikasgassen zal dat het probleem niet oplossen.

Daarom hebben we de Amerikanen nodig, daarom hebben we de Chinezen nodig, daarom hebben we de Indiërs nodig. In deze zes maanden hebben we, samen met premier Reinfeldt, met Obama gesproken; we hebben met Hu en Wen gesproken; we hebben met Singh gesproken; we hebben met Medvedev gesproken; we hebben met Lula gesproken. En ik kan zeggen dat tijdens al die bijeenkomsten wij degenen waren die aan de anderen vroegen om grotere offers te brengen.

Dit is wat we nu met Kopenhagen aan het doen zijn, waarbij niet mag worden vergeten – want soms vergeten mensen dingen – dat het spel niet alleen met die spelers gespeeld moet worden, maar ook met ontwikkelingslanden, de armste, meest kwetsbare landen, de Afrikaanse landen. We hebben ook gesproken met Meles Zenawi van Ethiopië en anderen. Dat is waarom de Europese Unie als eerste geld op tafel heeft gelegd.

Laten we eerlijk tegen elkaar zijn. We kunnen altijd ambitieuzer zijn, en de Europese Unie heeft haar ambitie getoond, maar laten we ook de anderen vragen om ambitieuzer te zijn. Want alleen met die ambitie kunnen we een akkoord krijgen dat verenigbaar is met onze ambitie. Het gaat om een mondiaal probleem en we hebben een mondiale oplossing nodig.

Tot slot wil ik enkele woorden wijden aan premier Reinfeldt en het Zweedse voorzitterschap. Dit was de laatste keer dat we een voorzitter van de Europese Raad voor zes maanden hadden, dus hier eindigt een lange periode van werk in de Europese Unie. Ik wil zeggen – en dit heb ik in deze zes maanden ook tegen de heer Reinfeldt gezegd – dat hij de elfde voorzitter van de Europese Raad was waarmee ik heb samengewerkt, en daarom verwelkom ik het feit dat we nu een permanente voorzitter van de Europese Raad krijgen.

Ik wil echter wel tegen premier Reinfeldt zeggen dat hij in de rij van voorzitters waarmee de Commissie heeft samengewerkt weliswaar de elfde was, maar dat hij zeker een plaats op het podium verdient als een van de beste voorzitterschappen die we in deze fase van de Europese Unie hebben gehad. Dank u voor alles wat u en het Zweedse voorzitterschap in deze zes maanden hebben gedaan.

Rebecca Harms (Verts/ALE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, nu het Verdrag van Lissabon is aangenomen, wordt transparantie tegenover het Parlement heel vaak als een belangrijk punt genoemd. Bestaat er een nieuw voorstel van de Europese Raad voor Kopenhagen met een doelstelling van 30 procent – een duidelijk grotere inspanning dan 20 procent – voor 2025? Er circuleert een uitgelekt document in Kopenhagen en ik wil nu opheldering, op basis van contacten met de Commissie, over de vraag of dit de werkelijke strategie van de Raad is. Vertelt u ons alstublieft de waarheid.

Gunnar Hökmark (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik aarzel om het op deze manier te zeggen omdat het niet erg bescheiden klinkt voor een Zweed, maar ik denk dat het billijk is om te zeggen dat de Europese Unie en Europa niet meer hetzelfde zullen zijn na dit voorzitterschap. De Europese Unie zal een andere Europese Unie zijn, een sterkere, betere Unie, en wel om een aantal redenen, waarvan ik er enkele wil noemen, waar ik als Zweed heel trots op ben.

In de eerste plaats wijzigt het Verdrag dat nu in werking is getreden natuurlijk het institutionele evenwicht van deze Unie, maar het vergroot ook het vermogen van de Unie om onze politieke doeleinden te verwezenlijken. Ik wil erop wijzen dat we het uitbreidingsproces hebben geopend met het akkoord tussen Slovenië en Kroatië, wat belangrijk is voor Kroatië, maar wat ook belangrijk is vanuit het perspectief van de westelijke Balkanlanden en het toekomstige uitbreidingsproces. Dit is een van de sterke punten van de Europese Unie, maar het is ook een kans voor ons allemaal.

Het is denk ik ook belangrijk om te wijzen op het feit dat de Europese Unie tijdens dit voorzitterschap en op ditzelfde moment, terwijl wij hier debatteren, voor het eerst een leidende mondiale speler is met betrekking tot een van de belangrijkste internationale problemen waar de mensheid voor staat. Dat is nieuw en dat geeft ons een grote verantwoordelijkheid voor de toekomst, omdat het duidelijk is dat wat er in Kopenhagen ook wordt bereikt, de Europese Unie een essentiële en cruciale rol heeft gespeeld bij het bepalen van de agenda, bij het bepalen van de dingen die we moeten bereiken. Hoe succesvol we ook zullen zijn, het werk zal niet af zijn, maar wat er in Kopenhagen wordt bereikt zal juist de grote verantwoordelijkheden van de Europese Unie onderstrepen.

Dan hebben we het economisch herstel, met strikte regels om de openbare financiën op orde te krijgen en protectionisme tegen te gaan. Ik ben een Zweed, dus ik mag een klein beetje subjectief zijn als het over dit onderwerp gaat, maar ik denk dat we allemaal reden hebben om trots te zijn op wat we tijdens deze periode hebben bereikt, maar we mogen in alle bescheidenheid ook niet vergeten dat die prestaties ons een grote verantwoordelijkheid voor de toekomst geven.

VOORZITTER: GIANNI PITTELLA

Ondervoorzitter

Åsa Westlund (S&D). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, ik wil allereerst zeggen dat het voorzitterschap de hoge verwachtingen die aan hem werden gesteld als een doeltreffende en diplomatieke machine heeft waargemaakt. Dat wordt zeer gewaardeerd, vooral na het soms chaotisch verlopen Tsjechische voorzitterschap. De afsluitende onderhandelingsronden met betrekking tot het Verdrag van Lissabon zijn ook op een zeer goede manier afgehandeld. Uiteindelijk slaagde het voorzitterschap er ook in de permanente voorzitter van de Europese Raad en de nieuwe hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid te presenteren.

Helaas is de directe politieke invloed van het voorzitterschap op het dagelijks leven van de mensen iets minder groot. De Europese werknemers hebben geen steun gekregen voor het beëindigen van loondumping na de uitspraak in de zaak-Laval. Zij hebben ook geen enkel nieuw initiatief te zien gekregen om de werkloosheid te bestrijden en meer banen te scheppen.

De milieubeweging is teleurgesteld dat Zweden zich niet voor milieuzaken heeft ingezet. Zweden heeft eerder een stap achteruit gezet in plaats van dat het gebruik heeft gemaakt van de gelegenheid om ambitieuzere doelen te stellen op het gebied van milieu en klimaatverandering.

Dat Zweden geen grotere rol kreeg toebedeeld op de klimaatop die momenteel in Kopenhagen wordt gehouden, kwam voornamelijk doordat minister-president Reinfeldt zelf om partijpolitieke redenen de verwachtingen van de conferentie al in een vroege fase naar beneden had bijgesteld. Dat was in strijd met de onderhandelingsstrategie van de Europese Unie en irriteerde een groot aantal andere Europese leiders. Maar erger is nog dat dit de mogelijkheden voor een goede klimaatovereenkomst ondermijnde.

Tot slot wil ik het programma van Stockholm noemen, een van de weinige zaken die na het Zweedse voorzitterschap zullen voortleven. Als inwoner van Stockholm baart het mij zorgen dat mijn stad kan worden geassocieerd met een politiek programma dat meer gebaseerd is op het opbouwen van het Fort Europa dan op het waarborgen van de mensenrechten.

Wij, Zweedse sociaaldemocraten, zijn er in ieder geval blij mee dat u uiteindelijk deels hebt geluisterd naar de eisen van ons en het Parlement om in dit programma meer rekening te houden met de rechten van vrouwen en kinderen. Wij hebben er hoge verwachtingen van dat mevrouw Malmström in haar nieuwe rol haar uiterste best zal doen om deze zaken verder te versterken.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, mijnheer Reinfeldt, uw evenwichtige voorzitterschap was een succes. U moest een oplossing vinden voor moeilijke politieke kwesties en dat is u over het geheel genomen goed gelukt. De mensen die u hebt gekozen voor de nieuwe belangrijke

EU-posten kunnen nu met een schone lei aan de slag; de meeste EU-burgers kennen hen nog niet. Uw beste besluit, als ik dat mag zeggen, zit aan uw rechterzijde.

Mijnheer Reinfeldt, toch krijgt u van mij niet het hoogste cijfer voor uw voorzitterschap. Dat heeft twee redenen. Allereerst hebt u de ontwikkeling versterkt om van de Europese Raad een soort Europese "superregering" te maken die op steeds meer terreinen absoluut bevoegd is, van milieu tot financieel beleid. Tegelijkertijd doet u de deuren steeds steviger dicht. Transparante debatten van volksvertegenwoordigers zien er anders uit.

De tweede reden is het feit dat u SWIFT enkele uren voor de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon door de Raad hebt gedrukt. Dit getuigt van flagrante minachting voor het Europees Parlement en daarmee van gebrek aan respect voor de burgers.

Niettemin bedankt voor de afgelopen zes maanden.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het Zweedse voorzitterschap heeft in praktisch en institutioneel opzicht goed gefunctioneerd. Het was als een goedgeoliede machine die echter geen resultaat leverde. Wat is er met de sociale wetgeving gebeurd? Het antidiscriminatiewerk is tot stilstand gekomen. Het voorstel om een eurovignet in te voeren om uitstoot van vrachtwagens te stoppen, is vastgelopen, net als het klimaatbeleid. Het leiderschap op dit gebied is overgenomen door onderzoekers en het Europees Parlement – de Raad heeft gefaald.

De Raad heeft in de klimaatonderhandelingen een uitweg geboden aan de bosbouw, de scheepvaart en de luchtvaart. Waar is het geld voor de ontwikkelingslanden, de concrete dertig miljard euro die het Parlement had geëist? Wat is er met de emissiedoelen gebeurd? Het Parlement eiste reducties van 32 à 40 procent. Nu horen wij dat de documenten waar de Raad aan werkt onze emissiedoelen verder afzwakken. Het klimaatbeleid van de Raad is zo grofmazig als een visnet voor het vangen van walvissen, of nog erger!

Tot slot wil ik Vattenfall noemen. Stop de gerechtelijke procedures van Vattenfall! Zij belemmeren ons werk in het kader van het klimaatbeleid. U kunt macht uitoefenen op deze onderneming. Ziet u er tenminste op toe dat Vattenfall zich met zijn eigen zaken bemoeit en stopt met het in twijfel trekken van de milieuwetgeving van Duitsland en de Europese Unie.

Timothy Kirkhope (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wil ik de Zweedse regering feliciteren met zijn voorzitterschap van deze Raad. Het Zweedse voorzitterschap begon met een zware agenda en heeft veel punten kunnen realiseren, waarvan we een groot deel verwelkomen.

Ik heb in dit Parlement herhaaldelijk gesproken over de noodzaak om de Lissabonstrategie nieuw leven in te blazen. De Europese Unie heeft te lang politieke en institutionele hervormingen nagestreefd met een energie en een vastberadenheid die ze niet heeft kunnen opbrengen voor het doorvoeren van economische hervormingen. Maar onze mondiale handelspositie, ons relatieve economische gewicht en ons internationale concurrentievermogen zijn in gevaar. Daarom verwelkom ik het initiatief EU 2020 van de Commissie, dat nu is bekrachtigd door de Europese Raad, en ik wil in het bijzonder de heer Barroso bedanken voor zijn aandeel hierin.

De toekomstige welvaart en het toekomstige welzijn van onze burgers hangt af van een dynamische economie die banen en welvaart schept door de creatieve energie van ondernemers zo veel mogelijk ruimte te geven en de groei van succesvolle bedrijven te stimuleren. Een deel van deze economische regeneratie zal bestaan in het groener maken van onze economieën, en we hopen allemaal dat een overeenkomst in Kopenhagen deze week een realistisch kader zal opleveren dat klimaatverandering bestrijdt maar tegelijkertijd de economische groei en ontwikkeling bevordert.

Met betrekking tot de aanneming van het Stockholmprogramma steunen we het beginsel dat de lidstaten van de Unie meer moeten samenwerken om de problemen in verband met immigratie, grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme te bestrijden. Maar er zijn ook gebieden die tot de kern van de nationale soevereiniteit behoren. Het verdedigen van de wet, het waarborgen van de veiligheid en het beschermen van het publiek zijn drie van de belangrijkste taken van een democratische staat. Daarom moeten we een evenwicht vinden tussen de noodzaak van gezamenlijk optreden en de rechten van onze lidstaten. Een aantal onderdelen van het Stockholmprogramma is simpelweg niet in overeenstemming met dat evenwicht. Bepaalde voorstellen zullen alleen macht centraliseren, onnodige kosten veroorzaken en tot meer bureaucratie leiden, terwijl de toegevoegde waarde heel klein is. Onze prioriteiten moeten worden gezocht in het vergroten van ons

concurrentievermogen, deregulering, innovatie en het scheppen van banen. De bevolking van Europa verdient niets minder.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het Zweedse voorzitterschap krijgt ook van mij een heel hoog cijfer voor zijn organisatorische vaardigheden. De Zweedse regering heeft wat dit betreft alle verwachtingen waargemaakt. Helaas kan ik niet net zo positief zijn wat mijn politieke evaluatie betreft.

Twee zaken moeten vooral worden bekritiseerd. Ten eerste de kwestie van transparantie en openheid. Zweden wordt meestal als voorloper op dit gebied gezien, maar nu hebben wij daarentegen passiviteit gezien, en dat is een ernstige zaak wanneer de vrijheid van communicatie van onze burgers op het spel staat. Ik wil wat dit betreft de richtlijn inzake de bewaring van gegevens, het telecompakket en de geheime handelsovereenkomst ter bestrijding van namaak (ACTA) noemen. Er werd van het voorzitterschap verlangd dat het actie ondernam om documenten openbaar te maken. Dat is mogelijk sinds de wijziging uit 2001 van de verordening betreffende transparantie, waarin staat dat het publiek toegang moet hebben tot alle documenten met betrekking tot lopende internationale onderhandelingen. Waarom heeft het Zweedse voorzitterschap in deze kwestie niet gehandeld?

De tweede zaak is klimaatverandering en de manier waarop arme landen naar mijn mening worden bedrogen. Wij gebruiken immers ontwikkelingsgeld om de ergste schade te verhelpen waar de rijke landen nog steeds verantwoordelijk voor zijn, ondanks het feit dat in de Klimaatovereenkomst, het Bali-actieplan en het Protocol van Kyoto staat dat het geld voor de financiering van klimaatmaatregelen nieuw geld moet zijn. Het zijn weer eens de kwetsbaarsten die de rekening moeten betalen voor het optreden van de rijke landen. Het zijn degenen die geen schoon water hebben, die door malaria worden bedreigd, die door hiv zijn geïnfecteerd en vooral de armste vrouwen en kinderen ter wereld die nu de prijs moeten betalen. Dit beleid ten opzichte van de armste delen van de wereld is schandelijk.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het Zweedse voorzitterschap loopt nu af – zonder grote kleerscheuren, maar in mijn ogen ook zonder eclatante successen. De ambitieuze doelstelling om de economische crisis onder controle te krijgen, hebben we in elk geval niet verwezenlijkt. We hebben miljarden gepompt in een stelsel waar slechts weinigen baat bij hebben, terwijl het grote publiek opdraait voor de risico's en de kosten. Het is ongehoord dat het zuur verdiende geld van de Europese belastingbetaler belandt in de pot waaruit de bonussen van bankmanagers worden betaald.

Als we dan toch een klimaatop houden, dan hoort daar in mijn opvatting ook bij dat we ons in het debat over kernreactoren eindelijk eerlijker opstellen en meer openheid betrachten over de werkelijke kosten. Als we oplossingen zoeken in de strijd tegen de klimaatverandering, dan moeten we ook de fraude met emissierechten een halt toeroepen.

Ik vind dat het Zweedse voorzitterschap zich bij de SWIFT-onderhandelingen enigszins de wet heeft laten voorschrijven door de Verenigde Staten wat betreft het verstrekken van bankgegevens. De burger wordt hierdoor en door het Stockholm-programma in toenemende mate een "glazen burger" die steeds makkelijker kan worden gemanipuleerd.

Met Zweden verliest Turkije tevens een voorstander van toetreding. Ik vind het tijd om de onderhandelingen hierover te staken en Turkije een bevoorrecht partnerschap aan te bieden.

Werner Langen (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u in de eerste plaats bedanken. Het Zweedse voorzitterschap heeft ondanks een groot aantal problemen uitstekend werk geleverd. Zweden is een middelgroot land in de Europese Unie, en dat moet in ieder opzicht positief worden gewaardeerd. Mijnheer de minister-president, hartelijk dank aan u en uw voltallige regering. Met moeilijke thema's als het klimaat, de financiële crisis, het Verdrag van Lissabon en de nieuwe Commissie hebt u beslist harde noten moeten kraken. Ik wil er graag twee onderwerpen uitlichten.

In de eerste plaats de financiële crisis. Het feit dat Zweden net als de Commissie de rug recht heeft gehouden met betrekking tot de begrotingsinspanningen van een aantal lidstaten, is zonder meer positief. Het feit dat u niet hebt gezegd: "We zullen Griekenland nu ontslaan van zijn verantwoordelijkheden in het eurogebied", kan ik alleen maar van harte ondersteunen.

In de tweede plaats het klimaatbeleid. We hebben de kritiek gehoord van de communisten en de groenen. Nergens in Europa dragen die echt de verantwoordelijkheid. We kunnen hetzelfde klimaatbeleid gaan voeren als China en de Verenigde Staten door grote dingen te verkondigen, maar geen resultaten te boeken. Europa

hééft resultaten geboekt. Ik verzet mij ertegen dat Greenpeace de maatstaf wordt voor het Europees klimaatbeleid. We moeten realistisch blijven. Ook op dat punt heeft het Zweedse voorzitterschap tijdens zijn ambtstermijn in samenwerking met de Commissie verbazingwekkend goede resultaten geboekt. Ook daarvoor wil ik een uitdrukkelijk woord van dank uitspreken.

Ten aanzien van het Verdrag van Lissabon – collega Schulz is er nu niet. Hij heeft gezegd dat de Commissie onder invloed staat van het feit dat zij bestaat uit plaatsvervangende voorzitters van Europese partijen. Ik kan mij er alleen maar over verbazen dat de voorzitter van een fractie de politieke inzet van bepaalde leden van de Commissie ter discussie wil stellen. Wat heeft dat te betekenen? Ik kan alleen maar zeggen dat ik het daar niet mee eens ben.

Tot slot wil ik u – net als ik aan het begin van uw ambtstermijn heb gedaan – ertoe aanmoedigen eindelijk de euro in te voeren. Mag ik zeggen “Zweden *ante portas*”, mijnheer Reinfeldt?

Adrian Severin (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in alle eerlijkheid denk ik dat het Zweedse voorzitterschap tevreden kan zijn met wat het heeft bereikt, en ik denk dat Zweden trots kan zijn op de prestaties van het Zweedse voorzitterschap. Zoals echter altijd het geval is bij de kortetermijnvoorzitterschappen laten ze ons, wanneer ze goed zijn geweest, achter met het bittere gevoel dat het werk op een of andere manier niet is afgemaakt.

Daarom denk ik dat de belangrijkste vraag nu deze is: hoe kunnen we voortbouwen op datgene wat het Zweedse voorzitterschap heeft bereikt? Het eerste wat moet gebeuren is de tenuitvoerlegging van het Verdrag van Lissabon. Een verdrag is nooit voldoende om een probleem op te lossen. Er is altijd politieke wil nodig om een verdrag goed te laten functioneren, maar in dit geval is er denk ik meer dan politieke wil nodig. We zullen moed en verbeeldingskracht nodig hebben – verbeeldingskracht om de gaten in het Verdrag op te vullen en duidelijkheid te scheppen in het geval van ambiguïteiten. Daarom hoop ik dat het Zweedse voorzitterschap, met de ervaring die het heeft opgedaan als vertrekpunt, betrokken zal blijven bij de ondersteuning van de opbouw van de nieuwe instellingen die het Verdrag van Lissabon in het leven heeft geroepen, namelijk het permanente of langetermijnvoorzitterschap van de Europese Raad en het Bureau van de hoge vertegenwoordiger en de Europese Dienst voor extern optreden.

Een van de prioriteiten van het Zweedse voorzitterschap was natuurlijk het managen van de economische en financiële crisis. Dat was heel belangrijk. Tegen die achtergrond zijn twee nogal bedreigende verschijnselen waargenomen: ten eerste de verleiding van nationaal protectionisme en nationaal egoïsme, en ten tweede de economische en sociale verschillen tussen onze lidstaten en het gebrek aan economische, sociale en territoriale cohesie binnen de Europese Unie.

Moeten we vraagtekens zetten bij de wijsheid om de Unie verder uit te breiden? Zeker niet. Deze verschillen waren er al eerder, en onderlinge afhankelijkheid bestaat niet alleen binnen de Unie maar wereldwijd. Daarom ook konden deze verschillen de stabiliteit van het hele continent en de Unie ondermijnen of in gevaar brengen. Ik denk dat de nieuwe lidstaten door de uitbreiding, en dus binnen de Unie, beter met deze verschillen hebben kunnen omgaan en dat alle lidstaten daar baat bij hebben.

Maar de conclusie is als volgt, en daar zal ik mee afsluiten: ik denk dat de volgende stap moet zijn dat we streven naar een krachtiger en meer substantieel territoriaal, economisch en sociaal cohesiebeleid in Europa – en niet naar minder van dit beleid – in combinatie met doortastende hervormingen, financiële en economische hervormingen waarmee we een herhaling van de crisis kunnen voorkomen, en zeker herstelbeleid voor na de crisis. In dit verband moeten de recente verklaring van de Commissie over economische steun voor de oostelijke lidstaten en de bereidheid van de heer Barroso om een debat over de EU 2020-strategie te voeren worden geprezen.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ook ik zou graag uiting willen geven aan mijn dankbaarheid jegens het Zweedse voorzitterschap van de Europese Raad, maar er blijft een probleem. De Europese Raad heeft afgelopen donderdag besloten 7,2 miljard euro toe te kennen om de gedeeltelijke aanpassing van de ontwikkelingslanden aan de klimaatverandering te financieren, en dat is een uitstekende zaak.

Volgens mij zou dit bedrag een aanvulling moeten zijn op de ontwikkelingshulp. De Europese Unie heeft beloofd die tot 2015 te zullen verhogen tot 0,7 procent van het bruto nationaal inkomen. Waarom? Laten we aannemen dat deze 7,2 miljard euro afkomstig is van het budget dat al is toegekend uit hoofde van de officiële ontwikkelingshulp; dit bedrag zal niet voldoende zijn om de millenniumontwikkelingsdoelstellingen te financieren. Dit zou erop neerkomen dat je de ene doelgroep berooft om de andere te betalen.

Wij verwachten dat de Europese Raad en de Commissie opheldering geven over deze kwestie. Iedere onduidelijkheid over het aanvullende karakter van het bedrag dat door de Europese Raad van 10 en 11 december is aangekondigd, zou afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van de Europese Unie op de conferentie van Kopenhagen, die wij zonder aarzeling willen bestempelen als doorslaggevend voor de toekomst van de mensheid.

(Applaus)

Ian Hughton (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik vertegenwoordiger de delegatie van de Vrije Europese Alliantie in mijn fractie, die de onafhankelijkheidspartijen van Wales, Vlaanderen, Catalonië en Schotland omvat. We streven naar een onafhankelijke status, zodat onze naties kunnen bijdragen aan de vergaderingen van de Europese Raad en aan mondiale evenementen, zoals de klimaatconferentie in Kopenhagen.

De regering en het parlement van Schotland hebben de meest ambitieuze wetgeving voor de bestrijding van de klimaatverandering ter wereld aangenomen, met reductiedoelstellingen van 42 procent in 2020 en 80 procent in 2050. Dit zijn doelstellingen die we willen verwezenlijken, en toch heeft de regering van het Verenigd Koninkrijk een verzoek om een Schotse minister aan het officiële programma van Kopenhagen te laten deelnemen afgewezen. Dit gedrag onderstreept slechts het feit dat alleen een onafhankelijk Schotland – een Schotland met een normale onafhankelijke status – een behoorlijke bijdrage kan leveren aan de internationale gemeenschap, en ik hoop dat de Europese Raad op heel korte termijn over de interne uitbreiding van de Europese Unie zal komen te spreken, waarbij Schotland de weg zal wijzen.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, we hebben een democratische revolutie nodig. Omdat ik zoveel Zweedse tradities bewonder, was ik des teurgestelder toen ik de balans opmaakte van het werk van dit voorzitterschap. Helaas was het geen voorzitterschap van het volk. Het was meer een voorzitterschap van de Raad en van de grote investeerders à la Wallström dan een voorzitterschap à la Malmström.

Mevrouw Malmström, ik ken u nog heel goed uit de tijd dat u Parlements lid was. Tijdens dit voorzitterschap was u iemand anders. Mocht u weer terugkeren, dan hoop ik vurig dat u de draad weer oppakt zoals u destijds bent gestopt, namelijk geïnspireerd door het parlementair stelsel. Waarom hebt u SWIFT pas zo laat goedgekeurd? Waarom hebben we nu te maken met een soort raad van bestuur op EU-niveau, terwijl de doelstellingen van de Zweden juist zijn gebaseerd op transparantie? Keert u in de toekomst alstublieft terug naar uw wortels.

János Áder (PPE). – (HU) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, tijdens het debat van de afgelopen tweeënhalf uur is er veel gezegd over Kopenhagen en de onderhandelingen in Kopenhagen. Ik moet zeggen dat het Zweedse voorzitterschap in dit opzicht niet geheel succesvol was, aangezien er in Kopenhagen geen gemeenschappelijk standpunt is uitgedragen door de Europese Unie. Dit is niet per definitie de fout van het Zweedse voorzitterschap. Veeleer is het de fout van de Europese Commissie. Waar gaat het hier eigenlijk over en waarom is er geen gemeenschappelijk standpunt? Over ten minste twee onderwerpen is er geen gemeenschappelijk standpunt. De ene kwestie betreft de vraag of CO₂-quota mogen worden meegenomen naar de periode na 2012 en of deze dan ook mogen worden verkocht.

De Europese Commissie bekritiseert dit standpunt op onbegrijpelijke, kortzichtige en bekrompen wijze. Hongarije, Letland, Roemenië en de andere voormalig socialistische landen hebben hun Kyoto-doelstellingen gehaald. En dat niet alleen, ze hebben zelfs nog beter gepresteerd. We hebben het recht om het quotaoverschot te verkopen. Toch wil men ons dit recht ontnemen, dat wil zeggen: men wil de naleving van een contract, zoals onder andere in het geval van Hongarije, straffen. Anderen hebben zich niet gehouden aan hun toezeggingen en zelfs hun uitstoot van schadelijke stoffen verhoogd, maar hen wil niemand straffen. Hoe kan dan worden verwacht dat de ondertekenaars van een nieuwe overeenkomst zich daaraan zullen houden, als er überhaupt een vervolg op Kyoto komt in Kopenhagen?

Ik zou de Europese Commissie, en als hij aanwezig was voorzitter Barroso, nadrukkelijk willen verzoeken om de bekrompen houding die tot nu toe is tentoongespreid te veranderen en een standpunt te vertegenwoordigen dat in overeenstemming is met het momenteel geldige Protocol van Kyoto. Tevens wil ik u eraan helpen herinneren dat zonder de nieuwe lidstaten de EU-15 hun toezegging voor een emissieverlaging van 8 procent niet hadden kunnen nakomen. Als dat het geval was geweest, zou de Europese Unie een veel slechtere en zwakkere onderhandelingspositie hebben in Kopenhagen.

Catherine Trautmann (S&D). – (FR) Voorzitters, mevrouw de minister, het Zweedse voorzitterschap heeft een aantal – wat we mogen noemen – historische momenten gekend: de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, de benoemingen van de eerste voorzitter van de Europese Raad en de hoge vertegenwoordiger, maar ook de klimaatconferentie en de benoeming van een nieuwe Commissie, evenals – als ik hier even kort naar mag verwijzen – het telecompakket.

Deze gebeurtenissen stemden hoopvol. Alles tezamen genomen blijven er evenwel een paar gemengde resultaten over. Ten eerste heeft ons Parlement, dat veel waarde hecht aan het instellen van Europees toezicht op de financiële markten, de voorstellen van de groep op hoog niveau onder leiding van de heer De Larosière verwelkomd als een cruciale stap. De conclusies van de Ecofin-Raad van 2 december blijven echter ver achter bij dit realistische ambitieniveau.

Ik wil er in dit verband op wijzen dat het Parlement erop zal toezien dat de voorstellen die het voorgelegd krijgt, weer enigszins in balans worden gebracht, teneinde de financiële markten robuuster te maken. Hetzelfde geldt voor de financiële toezeggingen die aan de landen van het Zuiden zijn gedaan om hen te helpen in de strijd tegen klimaatverandering. Hoewel de arme landen, in Kopenhagen, concrete toezeggingen verlangen met betrekking tot de financiering op lange termijn, is de Raad er slechts in geslaagd om 7,2 miljard euro over drie jaar toe te zeggen. Dit is weliswaar een eerste stap, maar het blijft ver onder de maat, temeer daar een deel van dit bedrag afkomstig is van een herschikking.

Op financieel gebied, tot slot, zijn wij blij dat de bereidheid bestaat om regels op te stellen en om krachtig op te treden, zowel op het gebied van toezicht als van belasting. Ik merk in het bijzonder op dat in de conclusies van de Raad wordt verwezen naar een mondiale heffing op financiële transacties. Dit is iets waar wij, socialisten, al meer dan tien jaar reikhalzend naar uitzien. Er moet nog meer worden gedaan. Het zoeken naar nieuwe financiële middelen ter bevordering van de werkgelegenheid, van solidariteit binnen en buiten Europa, evenals het financieren van de strijd tegen klimaatverandering, vormen een belangrijke uitdaging. Aangezien het bijna Kerstmis is, verzoek ik de Raad een besluit voor ons op te stellen over de eigen middelen in de komende jaren.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het is nogal vreemd om een aantal zeurpieten, waaronder enkele Zweedse collega's, het Zweedse voorzitterschap te horen bekritisieren. Waarmee vergelijkt Carl Schlyter dit voorzitterschap eigenlijk? Met Tsjechië of een ander groots voorzitterschap?

Niemand hoeft ook te verwachten goede cijfers van de heer Borghezio te krijgen. Het krijgen van een slecht cijfer van de heer Borghezio is in feite een goed resultaat.

Er is veel gedaan. Het Verdrag van Lissabon is van kracht geworden. De twee hoogste posten in de Europese Unie zijn ingenomen. Een aantal belangrijke voorstellen zijn er na moeizame onderhandelingen doorgesleept: het programma van Stockholm, toekomstig financieel toezicht en vooral het telecompakket. Ook de klimaatop in Kopenhagen kan de goede kant op gaan als wij in het Europees Parlement dat willen.

Aan de minkant wil ik de mislukking noemen om patiëntenmobiliteit in te voeren. Dat betekent een voortzetting van de rechtsonzekerheid en onnodig lijden wanneer mensen op behandeling wachten.

Maar alles bij elkaar genomen gaat alle eer naar minister-president Reinfeldt, de minister voor Europese zaken, mevrouw Malmström, en alle andere leden van het voorzitterschap. U hebt allen een gelukkig nieuwjaar verdiend!

Judith Sargentini (Verts/ALE). - Voorzitter, mijnheer Reinfeldt, er is één serieuze smet op uw voorzitterschap en dat is de besluitvorming rondom SWIFT. Op 1 december trad het Verdrag van Lissabon in werking en op 30 november jaste u met uw collega-premiers er een regeling doorheen die onze bankgegevens aan de VS geeft. Als dat het voorteken is voor de manier waarop het Stockholm-programma verder uitgewerkt gaat worden - een programma dat moet instaan voor onze burgerrechten, onze veiligheid, onze vrijheid - dan krijg ik het idee dat de uitlegging daarvan de balans wel heel erg laat doorslaan en dat de vrijheid en de burgerrechten hier onder druk komen te staan.

Het is een smet op uw voorzitterschap. Ik vind het ook een smet op het begin van het Verdrag van Lissabon wat het Europees Parlement meer rechten zou geven en ik zou graag van u horen dat u in de toekomst meer respect toont voor burgerrechten, voor burgers en voor het Parlement.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Mijnheer de Voorzitter, we zouden graag de resultaten van het Zweedse voorzitterschap willen evalueren vanuit het perspectief dat wij over tien of twintig jaar zullen hebben. De belangrijkste gebeurtenis die zal worden genoemd, zal de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon

zijn. Dit Verdrag schept het rechtskader voor een superstaat waarin de levens van 500 miljoen mensen vanuit één centrum worden geregeerd en de natiestaat wegwijnt. De weg hierheen was ondemocratisch. Tijdens drie referenda werd dit concept verworpen totdat het tijdens het Zweedse voorzitterschap afgedwongen tweede Ierse referendum en het verwerven van de handtekening van Václav Klaus de mogelijkheid hiertoe openden. De meerderheid van de Europese bevolking is hier tegen en wil de natiestaten behouden. Daarom vertrouw ik erop dat de geschiedenis deze periode later zal kenmerken als een vrijdelde poging om een imperium tot stand te brengen.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, dames en heren, vaak doen we bij de debatten over het Raadsvoorzitterschap net alsof het Raadsvoorzitterschap de Europese Unie is. Het Raadsvoorzitterschap is niet de EU; het is een belangrijke bestuurder van een Europese instelling. We moeten ons dus redelijker en kalmer opstellen.

Het Raadsvoorzitterschap heeft in het afgelopen half jaar goed werk geleverd. Het heeft ertoe bijgedragen dat we kunnen beginnen aan een nieuw hoofdstuk in het succesverhaal van de Europese Unie. We willen tenslotte geen van allen een Europa van de regeringen. We werken aan een Europa van de burgers, aan een nauwere samenwerking tussen de instellingen en de diverse delen van de Europese Unie. Ieder van ons maakt deel uit van de Europese Unie.

Het debat over de instellingen is afgerond, de nieuwe posten zijn bezet en met betrekking tot een aantal belangrijke punten heeft de Raad zijn standpunt bepaald. We kunnen dus verder met ons werk. Laten we vooruit kijken. Er is al gezegd dat we een groot probleem hebben, omdat in de werkwijze van de Raad nog geen rekening is gehouden met het Verdrag van Lissabon. De Raad heeft meer inbreng in het Europees Parlement en de commissies van het Europees Parlement dan het Europees Parlement heeft in de werkgroepen en de vergaderingen van de Raad. Wij willen dat beide instellingen ook op dit punt gelijk worden behandeld; we staan immers wat wetgeving betreft op hetzelfde niveau.

Ja, het was een vergissing – je kan bekvechten over de inhoud – om SWIFT erdoor te drukken terwijl de medebeslissing van het Parlement er een dag later anders uitgezien zou hebben. Over het besluit inzake financieel toezicht is het laatste woord nog niet gezegd. We moeten nog verbeteringen aanbrengen, we hebben behoefte aan een uitvoerende macht, we hebben meer Europees toezicht nodig waar het gaat om grensoverschrijdende instellingen, en we moeten in het Comité van Bazel werken aan intensievere samenwerking tussen lidstaten, Commissie en Europese Centrale Bank, want anders ontstaat er een parallelle structuur.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik feliciteer het Zweedse voorzitterschap met het verrichte werk, met name op het gebied van de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid.

De inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon betekent een kwalitatieve stap voorwaarts en zet de volgende voorzitterschappen – het Spaanse, het Belgische en het Hongaarse – ertoe aan de aanzet die het Zweedse voorzitterschap met het programma van Stockholm heeft gegeven verder uit te bouwen in het actieplan.

In het kader van de verplichte samenwerking tussen de Commissie, de Raad en het Europees Parlement, en ook de nationale parlementen van de lidstaten (artikel 17 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 295 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie), wil ik u attenderen op drie belangrijke punten die door het Zweedse voorzitterschap zijn beklemtoond.

Het eerste punt betreft de dubbelzinnigheid rond de coördinator voor terrorismebestrijding en illegale mensenhandel, die afhankelijk is van de Commissie, maar tegelijkertijd onderworpen is aan de controle van het Europees Parlement.

Ten tweede wordt de externe dimensie van de grondrechten voortaan een transversale dimensie van het Europees beleid. Behalve over een commissaris die bevoegd is voor grondrechten en justitie beschikt de Europese Unie nu tevens over een Europese Dienst voor extern optreden die zich ook moet inzetten voor de mensenrechten en zich sterk moet toeleggen op de bescherming van de grondrechten.

Het derde punt houdt verband met de Schengenruimte voor het vrije verkeer van personen. Het belang dat wordt gehecht aan de evaluatie van en het toezicht op het Europese pact inzake immigratie en asiel en de controle van de buitengrenzen (asiel, immigratie en preventie van georganiseerde misdaad) zal volgens ons op beslissende wijze bijdragen aan de totstandbrenging van deze ruimte van vrij verkeer van personen, en derhalve ook aan de voltooiing van de interne markt en de verwezenlijking van de Europese eenwording.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het is nooit gemakkelijk om bruggen te bouwen. Het is vooral moeilijk om bruggen te bouwen waar zevenentwintig lidstaten en vijfhonderd miljoen mensen over moeten: van de oude Europese Unie naar een opener, transparanter en democratischer Europese Unie krachtens het nieuwe Verdrag van Lissabon, waarmee het Europees Parlement veel meer invloed krijgt.

Dit najaar hebben wij met een klimaatcrisis en een banencrisis te maken gehad. Desondanks is het Zweedse voorzitterschap erin geslaagd enorm belangrijke milieuefficiënte wetgeving op te stellen. Ik ben vooral blij dat de Europese Unie nu een energiekeurmerk voor huishoudelijke apparaten heeft ingevoerd. Andere voorbeelden van wetgevingen die nu zijn ingevoerd zijn de energiebesparingseisen voor gebouwen en het milieukeurmerk voor autobanden.

Tot slot wil ik de regering bedanken voor haar doeltreffend en coherent voorzitterschap. Ik wil vooral mijn respect betuigen aan EU-ambassadeur Ulrika Barklund Larsson die ons deze herfst zo plotseling is ontnomen. Zij deed heel goed werk en wij missen haar enorm.

Wat nu nog overblijft, is het afronden van de klimaattop in Kopenhagen – de laatste, grootste en langstlopende taak. Veel succes!

Mario Mauro (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Reinfeldt, dames en heren, de conclusies van de afgelopen Europese Raad bevatten verschillende punten waarmee wij zouden kunnen instemmen en die wij kunnen beschouwen als bemoedigend voor de nabije toekomst.

Allereerst immigratie: er is duidelijk gewezen op de behoefte om de toegang tot het grondgebied van de Europese Unie efficiënter te maken, onder waarborging van de veiligheid van onze burgers. Dat vereist een integratiebeleid, dat wil zeggen het vinden van het juiste evenwicht tussen de eisen van de lidstaten en het menselijk drama, het productiepotentieel van de immigranten.

Er is voorts aan herinnerd dat Europa zijn verantwoordelijkheid moet nemen en solidariteit moet tonen met betrekking tot immigratie en vluchtelingenopvang. In dit verband vind ik het hoopgevend dat de Raad nadrukkelijk heeft gewezen op de dringende noodzaak om illegale immigratie te bestrijden, te beginnen met de lidstaten aan de buitengrenzen en met name de zuidelijke landen. Dat betekent dat middelen en problemen met elkaar moeten worden gedeeld, ofschoon dit aspect het maar al te vaak moet ontgelden door egoïsme en kleinmoedigheid.

Het tweede punt dat voor mij prioritair is in deze periode waarin het licht aan het eind van de tunnel van de economische crisis nog niet in zicht is, is de herlancering van de strategie van Lissabon: we moet zo snel mogelijk weer aan het werk om op economisch en commercieel vlak de strijd aan te gaan met de opkomende landen, en deze stap – die van levensbelang is voor ons, maar vooral ook voor de komende generaties – is alleen mogelijk met een geavanceerd systeem van onderzoek en kennis.

Ik ben ingenomen met het feit dat de nieuwe methode die de Raad heeft genoemd erop gericht is de band tussen nationale maatregelen en maatregelen van de Europese Unie te versterken en de nationale inbreng te vergroten door de sociale partners en regionale en lokale autoriteiten een actievere rol te laten spelen, kortom: subsidiariteit.

Ik ben echter van mening dat er in dit opzicht meer gedaan moet worden: het gezin, de mens en het maatschappelijke middenveld moeten de kern vormen van het economisch herstel in Europa. Alleen de mens bezit namelijk de ware wilskracht om de talloze sectoren van het sociale leven, die momenteel in het teken staan van pessimisme dat vaak ook van de instellingen afkomstig is, te doen herleven.

Ivari Padar (S&D). – (ET) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik het voorzitterschap prijzen voor de goedkeuring van de Oostzeestrategie, die zonder twijfel uitermate belangrijk is voor mijn vaderland. Ik wil echter wat langer stilstaan bij drie punten die over financiering gaan.

Om te beginnen wil ik mijn dank uitspreken voor de inspanningen die met betrekking tot de verordening van het trans-Europese financiële systeem zijn gedaan. Daarnaast verzoek ik het Europees Parlement om zijn volledige steun hieraan te verlenen.

Ten tweede hebben de Europese Unie en haar lidstaten een groot aantal uitzonderlijke maatregelen ingevoerd om de financiële crisis het hoofd te kunnen bieden. Dat is een positieve ontwikkeling en we merken reeds dat de economie zich stabiliseert. Tegelijkertijd ben ik het met de Raad eens dat de situatie nog niet stabiel genoeg is om deze ondersteunende maatregelen af te schaffen. Het gevolg van de crisis is voor mij dat banken noodzakelijk zijn en dat de diensten die zij verlenen noodzakelijk zijn. Het is daarom niet noodzakelijk om

ze te zwaar te straffen, maar bankactiviteiten moeten wel worden afgestemd op de situatie in de werkelijke economie, niet op een virtuele markt tussen banken. Dat is namelijk de belangrijkste reden voor de huidige crisis. Tegelijkertijd moeten we ook de uitkering van bonussen van bankiers in ogenschouw nemen, een vraagstuk dat in Estland een zeer belangrijk onderwerp is geworden.

Ten derde ben ik het daarom eens met de verzoeken aan het Internationaal Monetair Fonds om na te denken over de invoering van wereldwijde heffingen op financiële transacties, de Tobin tax, om zo ten tijde van bloei geld aan de samenleving terug te geven. Ik zie ook de noodzaak in om de economische en sociale overeenkomsten tussen financiële instanties en de maatschappij waar ze diensten aan leveren te hernieuwen, en de voordelen voor de samenleving in goede tijden te vergroten en deze voor gevaar te hoeden.

Paulo Rangel (PPE). - (PT) Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag allereerst het Zweeds voorzitterschap en in het bijzonder premier Reinfeldt willen feliciteren uit naam van zowel de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) als de Portugese delegatie in de PPE-fractie.

Het Zweeds voorzitterschap is wat ons betreft zo goed als 100 procent geslaagd, in het bijzonder op vier zeer belangrijke terreinen. Ten eerste op institutioneel gebied. De bijdrage van het Zweeds voorzitterschap aan de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, aan de uiterst succesvolle verkiezing van de voorzitter van de Commissie en aan alles wat verband hield met de ratificatie, was zeer professioneel en van het niveau dat wij voor een goede praktijk in de Europese Unie mogen verwachten. Uiteraard is deze bijdrage van het voorzitterschap voor een land als Portugal, dat een belangrijke rol speelde bij de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon, van onschatbare waarde.

Het tweede terrein is de klimaatagenda, waarop de inzet van de Commissie uiteraard ook van enorm belang was. Ik moet zeggen dat ik, met vele van mijn fractiegenoten, van mening ben dat de Europese Unie het meest succesvol is geweest op het terrein van de klimaatverandering. We lopen wereldwijd voorop in de strijd en dat is te danken aan de inspanningen van zowel het Zweeds voorzitterschap als de voorzitter van de Commissie. Ook op dit punt vinden we het resultaat uitermate positief.

Een derde terrein betreft dat van de regulering van de financiële markten. Met name tijdens deze laatste Raad is daarop belangrijke vooruitgang geboekt, die van enorme betekenis kan zijn om uit de crisis te komen. Ik wil u daarom ook feliciteren met het op dit punt bereikte akkoord. Tot slot wil ik nog een terrein noemen dat mij persoonlijk bijzonder na aan het hart ligt, namelijk het Stockholmprogramma, dus het terrein van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. Ik heb zowel het proces van het Tampereprogramma als, later, het proces van het Haags programma gevolgd. Ik vind het Stockholmprogramma absoluut van essentieel belang en ik zou het Zweeds voorzitterschap en premier Reinfeldt daarmee willen feliciteren.

Marietta Giannakou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, het resultaat van het Zweeds voorzitterschap is inderdaad positief. Dit valt samen met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon dat het einde betekent van het intergouvernementalisme, dat jarenlang een blok aan ons been was, en het begin betekent van een sterker geïntegreerd en coherenter beleid.

Het Zweeds voorzitterschap staat eveneens in het teken van het programma van Stockholm en de besluiten over de financiële crisis, die inderdaad zeer belangrijke, cruciale punten zijn voor de verdere ontwikkeling van deze inspanningen.

Afgezien daarvan is de voorzitter van de Europese Commissie benoemd en zijn de andere personen aangewezen. Deze dingen zijn van enorm belangrijk voor de verdere ontwikkelingen bij al hetgeen wij willen bewerkstellingen via het Verdrag van Lissabon, en zijn ook zeer belangrijk en interessant voor het Europees Parlement. Dit zijn positieve en essentiële punten.

Het Europees Parlement krijgt een nieuwe wetgevende rol, naast de Raad. Ook daarmee worden nieuwe ontwikkelingen ingeluid, waarvoor wij allen veel grotere en coherenter inspanningen moeten ondernemen.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik feliciteer het Zweedse voorzitterschap met zijn onberispel leiderschap van de voorbije zes maanden.

Met betrekking tot het programma van Stockholm vraag ik uw aandacht voor de inspanningen die daarmee worden ondernomen om een impuls te geven aan het langverwachte gemeenschappelijke immigratiebeleid. Sommige essentiële kwesties zijn echter naar de achtergrond geschoven.

Er zij aan herinnerd dat in 2008 in de Europese Unie 515 terroristische aanslagen zijn gepleegd in elf lidstaten. Het is dan ook belangrijk dat terrorismebestrijding en slachtofferbescherming op onze politieke agenda een

prioritaire plaats innemen en een afzonderlijke, specifieke categorie van het programma van Stockholm vormen.

Ten tweede leven in de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid acht miljoen illegale immigranten. Op dit vlak moeten wij het beleid voor ontwikkeling en samenwerking met de herkomst- en transitlanden versterken. De Europese Unie moet inspanningen doen om terugkeer- en overnameovereenkomsten met landen als Marokko, Algerije en Libië te sluiten. Het toekomstige actieplan bij het programma van Stockholm dat half juli volgend jaar zal worden gepresenteerd, moet met deze elementen rekening houden.

Andrzej Grzyb (PPE). - (PL) Ook ik zou me willen aansluiten bij de woorden van dank aan het adres van het Zweedse voorzitterschap. Ik zou ook de heer Reinfeldt persoonlijk willen bedanken, niet alleen voor zijn doeltreffende aanpak, maar ook omdat hij erin geslaagd is om de prioriteiten van het voorzitterschap op een voortreffelijke manier te verwezenlijken.

De burgers van de Europese Unie hechten uiteraard in de eerste plaats belang aan maatregelen om de gevolgen van de economische en de financiële crisis te beperken. In deze context moet steun worden verleend aan het bedrijfsleven, niet alleen om nieuwe arbeidsplaatsen te creëren en voorwaarden te scheppen die de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen ten goede komen, maar ook om de oorzaken van de crisis aan te pakken, in het bijzonder op de financiële markten, zodat eenzelfde scenario zich in de toekomst niet kan herhalen. Ik heb de indruk dat het Europese toezicht op dit gebied ontoereikend is en dat wij, als democratisch gekozen instelling, ook hier moeten trachten invloed uit te oefenen op de ethische normen die door de toezichthouders van banken en financiële instellingen worden gehanteerd.

Wat de Top van Kopenhagen betreft, sta ik volledig achter het standpunt van de heer Barroso. Er is inderdaad behoefte aan een partnerschap met andere belangrijke economische spelers om te verzekeren dat de resultaten van deze Top daadwerkelijk in praktijk kunnen worden gebracht.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). - (RO) Als rapporteur voor de richtlijn betreffende de energieprestatie van gebouwen heb ik in tweede lezing onderhandeld met het Zweedse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Dit is een zeer belangrijk verslag voor de toekomst van de Europese Unie en de strijd tegen klimaatverandering. Het is van belang voor de Conferentie van Kopenhagen, maar vooral ook voor de 2,7 miljoen banen die tot 2020 in deze sector gecreëerd kunnen worden.

Voor wat betreft de comitologie zijn er conform het Verdrag van Lissabon onderhandelingen opgestart over een institutioneel akkoord over door de Commissie gedelegeerde bevoegdheden en procedures. Gezien het feit dat het Verdrag van Lissabon een nieuwe basis creëert voor beleid betreffende klimaatverandering en een gemeenschappelijk energiebeleid, spreek ik de hoop en verwachting uit aan het adres van de Europese Commissie, geachte heer Barroso, dat u ons voor de komende vijf jaar een werkprogramma zult presenteren, zodat de commissarissen naar wie wij luisteren ook een antwoord hebben op deze uitdagingen.

Tot slot wil ik het wegnemen van belemmeringen noemen voor het vrije verkeer van werknemers uit de nieuwe lidstaten, hetgeen een laatste daad van het Zweedse voorzitterschap zou moeten zijn.

De Voorzitter. - Mijn excuses aan de heer Balčytis en de heer Luhan: ik kan niet aan hun verzoek voldoen omdat we al heel veel andere sprekers hebben en er onvoldoende tijd is om iedereen aan het woord te laten. Zij zullen hun vragen een andere keer moeten stellen. Nogmaals mijn excuses.

Ivo Vajgl (ALDE). - (SL) Ik wil mijn complimenten overbrengen aan het Zweedse voorzitterschap voor de eerlijke en verantwoordelijke wijze waarop het de Europese Unie heeft geleid in een tijd van, zoals uzelf al aangaf, institutionele wijziging en economische en financiële crisis. Wellicht hebt u tijdens deze periode geen kans gezien om een breder, Europees gesprek op gang te brengen over een sociaaleconomisch model dat anders is dan het model dat ons in de crisis heeft gebracht. Zweden is hier veel meer van op de hoogte dan sommige andere landen.

U bent ook tot de bittere constatering gekomen dat de Europese Unie haar beperkingen heeft als het gaat om eensgezind optreden, met name toen het EU-leiderschap gekozen moest worden. U hebt een aantal nieuwe normen in de buitenlandse politiek ingevoerd, in het Midden-Oosten bijvoorbeeld, en ik feliciteer u met dat resultaat. Bedankt ook voor de aandacht die u hebt besteed aan de uitbreiding van de Europese Unie en aan de oplossing, samen met de Commissie, van enkele openstaande vraagstukken die dit proces belemmerden. Goed gedaan!

Jean-Pierre Audy (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, mijnheer Reinfeldt, ik zou graag willen weten, mijnheer Reinfeldt, wat uw mening is over de conclusies van de trojka, aangezien de

staatshoofden en regeringsleiders besloten hadden dit concept "trojka" in te stellen om de continuïteit van het voorzitterschap te waarborgen. Aangezien u de trojka tussen de Franse Republiek, de Tsjechische Republiek en het Koninkrijk Zweden afsluit, zou ik bovendien willen weten hoe u over dit instrument denkt en welke conclusie u eruit trekt.

Mirosław Piotrowski (ECR). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, wij ontmoeten elkaar om de zes maanden in het Europees Parlement om de balans op te maken van de verwezenlijkingen van het land dat in de periode daarvoor het voorzitterschap van de Europese Unie heeft bekleed.

Het Zweedse voorzitterschap zal geschiedenis schrijven omdat het in de voorbije zes maanden – na bijna tien jaar van actie voeren – is gelukt om de Europese grondwet erdoor te drukken, die in zijn huidige vorm beter bekend is als het Verdrag van Lissabon. Dat is tegen de wil van een groot aantal naties gebeurd. Het resultaat van de referenda in Frankrijk, Nederland en Ierland is ostentatief van tafel geveegd. Het beginsel van het democratisch tekort – dat controle van bovenaf mogelijk maakt – werd ingevoerd, zogenaamd om de administratieve mechanismen van de Europese Unie te verbeteren. De eerste veranderingen met betrekking tot de keuze van de personen voor de nieuwe posten in de Unie hebben voorlopig alleen tot organisatorische chaos geleid en hebben zowel in Europa als in de rest van de wereld algemene hilariteit veroorzaakt. Eigenlijk laat het Zweedse voorzitterschap de Europese Unie vandaag achter in een toestand van onzekerheid en chaos.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil het Zweedse voorzitterschap feliciteren met zijn visie van een Europa waarin de burger centraal staat, zoals deze is neergelegd in het Stockholmprogramma. Het historische belang van het feit dat we nu eindelijk een visie hebben die tegemoetkomt aan de zorgen van de burgers over veiligheid en die tegelijkertijd de individuele rechten respecteert kan nooit genoeg worden benadrukt. Eindelijk kunnen we verder bouwen aan een Europa voor de burger en door de burger.

Ik wil ook het Ondersteuningsbureau voor asielzaken verwelkomen. Dat is een belangrijke en concrete stap waarmee tegemoet kan worden gekomen aan de zorgen van de landen die illegale immigratie willen bestrijden en tegelijkertijd een meer humaan migratiebeleid willen. Het Stockholmprogramma zal vijf jaar bij ons blijven en ik hoop dat we nu aan de tenuitvoerlegging kunnen beginnen. Ik dank het Zweedse voorzitterschap. Uw voetafdruk zal vijf jaar lang bij ons blijven.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Het Zweedse voorzitterschap heeft uitstekend werk verricht en daar wil ik de minister-president graag mee feliciteren. Door de ratificatie van het Verdrag van Lissabon eindelijk af te ronden heeft hij de betreurenswaardige en schandelijke minicrisis omtrent de Tsjechische president Klaus op weten te lossen. Deze situatie was het gevolg van de politieke fout die tijdens de uitbreiding was begaan: de Europese Unie had zich niet eerder uitgesproken over de morele onhoudbaarheid van de dertien discriminerende Beneš-decreten. Het tweede belangrijke resultaat is dat het is gelukt een uniform EU-standpunt in te nemen in de klimaatonderhandelingen. De VS en China hebben het nog niet begrepen, maar de Europese Unie is zich er terdege van bewust dat degene die nu voorop loopt met groene economische ontwikkelingen, de toekomst heeft. We mogen niet vergeten dat de Europese Unie haar doelstellingen alleen heeft kunnen verwezenlijken omdat de nieuwe lidstaten hun uitstoot aanzienlijk hebben teruggebracht. Ten slotte is het derde grote resultaat dat de toetredingsonderhandelingen met Servië zijn begonnen en dat Servië, Macedonië en Montenegro vrijgesteld zijn van de visumplicht. Ik dank het Zweedse voorzitterschap voor het creëren van een uitstekende mogelijkheid voor het Spaans-Belgisch-Hongaars Trio-voorzitterschap.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Barroso, mijnheer Reinfeldt, om te beginnen zou ik het Zweedse voorzitterschap willen feliciteren met het onvermoeibare en bijzonder ambitieuze werk dat het de afgelopen zes maanden heeft verricht. Met name heeft het ervoor gezorgd dat er door de staatshoofden en regeringsleiders en in het kader van de G20 een gemeenschappelijk en ambitieus standpunt werd ingenomen ten aanzien van de vraagstukken op het gebied van financiële regulering.

Ook wat de conferentie van Kopenhagen betreft, zien we dat de Europese Unie een ambitieus, zeer verheven, zeer proactief en gemeenschappelijk standpunt heeft. Ik zou haar standpunten en haar besluiten dan ook willen onderschrijven. Europa is een drijvende kracht geweest achter het voorstellen, onderhandelen en sluiten van belangrijke akkoorden betreffende deze financiële crisis, die heel Europa treft.

De Europese Raad heeft vorige week ook een akkoord bereikt over de nieuwe structuur voor het financieel toezicht, en er zijn onderhandelingen met het Europees Parlement gestart, aangezien het Europees Parlement voortaan medeverantwoordelijk zal zijn voor de controle op de implementatie van de in Pittsburgh genomen besluiten.

De financiële crisis heeft de zwakke punten in ons financieel toezichtstelsel blootgelegd. Het ging erom een betere coördinatie te waarborgen, maar ook om de bevoegdheden van de Europese autoriteiten te vernieuwen en te versterken; dat zijn dringende vereisten.

Ik hoop – en daarbij richt ik mij tot de Commissie – dat wij waakzaam zullen blijven en dat wij dit ambitieniveau bij de uitvoering van onze besluiten zullen handhaven.

Diane Dodds (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil vanochtend namens de Noord-Ierse visserijsector zeggen dat ik buitengewoon teleurgesteld ben dat de sector opnieuw een beperking is opgelegd. De aankondiging van de Raad gisteravond dat er in zone 7a 9 procent minder Noorse kreeft gevangen mag worden is een bittere pil voor de visserijsector van Noord-Ierland.

De visserij is een kwetsbare sector vanwege het herstelprogramma voor de kabeljauw en vanwege de korting van het aantal dagen dat op zee mag worden gevisd. De sector is afhankelijk van de Noorse kreeft. Deze reductie van 9 procent zal verwoestende effecten hebben, en dat is vooral zuur omdat de Commissie dankzij de wetenschap dit jaar een doorrol had kunnen hebben.

Ik denk dat het voor het Spaanse voorzitterschap in het komende half jaar een prioriteit moet zijn om het gemeenschappelijk visserijbeleid te hervormen, zodat besluiten als deze voortaan op regionaal niveau worden genomen, door plaatselijke mensen die kunnen worden gevraagd om verantwoording af te leggen en niet door Brusselse bureaucraten.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Er is tijdens het Zweedse voorzitterschap veel goeds gebeurd in de Unie en dat in een toch bijzonder moeilijke periode van crisis en verwachtingen in verband met de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon. Toch kan ik me niet aansluiten bij het standpunt dat we nu een andere of een nieuwe Unie hebben. Naar mijn mening is er in het beste geval sprake van een vernieuwde Unie. De algemene bepalingen van het Verdrag moeten immers niet alleen worden aangevuld met precieze inhoud, maar ook met concrete praktische oplossingen. Het is belangrijk om duidelijkheid te scheppen over de bevoegdheidsverdeling over de sleutelposities in de Unie, alsook om te bepalen hoe we de betrekkingen tussen de verschillende EU-instellingen vorm willen geven. Dat geldt eveneens voor de nieuwe rol van het Europees Parlement.

Wat mij zorgen baart, is de mogelijke uitholling van de rol van het roterende voorzitterschap, dat afwisselend door de verschillende lidstaten wordt bekleed. De EU-lidstaten bereiden zich grondig voor op deze functie en kwijten zich met grote vastberadenheid van hun taak. Wanneer hier alleen de permanente voorzitter van de Europese Raad verslag zou uitbrengen en niet ook de leider van het land dat op dat ogenblik het voorzitterschap waarneemt, zal de Unie onvolledig zijn en een gedeelte van haar diversiteit verliezen. De landen die aan het roer van de Unie staan, moeten ook in de toekomst op creatieve wijze naar nieuwe oplossingen blijven zoeken, terwijl de permanente voorzitter van de Europese Raad zal moeten instaan voor de coördinatie, de continuïteit en de samenhang van de werkzaamheden van de Unie.

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

Fredrik Reinfeldt, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, nu we het eind van dit debat naderen, naderen we ook het eind van het laatste voorzitterschap op basis van het roulatiebeginsel, zoals is opgemerkt. José Manuel Barroso en ik vertrekken nu snel naar Kopenhagen, en daarom maak ik alleen een opmerking over de financiële middelen, omdat ik denk dat die de kern zullen vormen van de discussies die we nu met de ontwikkelingslanden gaan voeren.

We zijn erin geslaagd om een bedrag op tafel te leggen voor de periode 2010-2020: jaarlijks 2,4 miljard euro. Voor ons is het belangrijk om te zeggen dat dit bestemd is voor die jaren, de periode 2012-2020, en dit geld zal ook beschikbaar zijn voor steun aan bescherming tegen klimaatverandering.

De discussie over hoe we de millenniumdoelstellingen kunnen verwezenlijken is een belangrijke discussie. Ik wil erop wijzen dat de lidstaten hebben afgesproken een toezegging te doen voor een collectieve besteding van 0,56 procent van het bni van de EU in 2010 – dat is al volgend jaar – en voor de verhoging van het VN-niveau voor officiële ontwikkelingshulp tot 0,7 procent in 2015.

Dit is in hoge mate in de handen van de lidstaten. Ik trap een open deur in als ik zeg dat voor veel lidstaten dit percentage nu lager is. Zweden bevindt zich in een zeer select gezelschap en staat zelfs bijna alleen met

de 1 procent van het bni dat Zweden aan ontwikkelingshulp uitgeeft. Ook dit mogen we niet vergeten wanneer we over deze niveaus discussiëren: er bestaan verschillen tussen de landen.

We hebben het voor de lidstaten vrijwillig gemaakt om de middelen te geven die ze kunnen geven. Het doet me veel genoegen u te kunnen melden dat alle zevenentwintig lidstaten hebben bijgedragen aan deze 'snelle start'-middelen. In enkele gevallen ging het om heel kleine bijdragen, maar de Europese stem is gehoord in de zin dat iedereen daadwerkelijk een bijdrage heeft geleverd.

Ik wil het Parlement ook bedanken voor de samenwerking. Dit is de vierde keer dat ik tijdens het Zweedse voorzitterschap het Parlement heb toegesproken. Dat komt niet in de buurt van het aantal afspraken dat Cecilia Malmström met het Parlement heeft gehad, want zij is hier 25 keer geweest om met u te spreken. Alles bij elkaar heeft het voorzitterschap in deze periode 43 keer de plenaire vergadering van het Parlement toegesproken en zijn we 44 keer in commissievergaderingen verschenen.

Dat is ook belangrijk in verband met de discussies over transparantie en goede samenwerking tussen de instellingen. We wisten dat het belangrijk was om een goede band met het Europees Parlement te hebben. We hebben onszelf erop voorbereid om aanwezig te zijn, om hier te zijn, om vragen te kunnen beantwoorden, en we bedanken u voor die zeer goede samenwerking.

De Voorzitter. – Minister-president, over twee weken loopt uw voorzitterschap van de Europese Unie ten einde. Dank u voor het werk dat u hebt verricht en voor uw energie. We weten dat het geen gemakkelijk voorzitterschap was. Zoals we van de Parlementsleden hebben gehoord, en zoals blijkt uit de vele meningen die naar voren zijn gebracht, was het een succesvol voorzitterschap. Ik wil u en de hele Zweedse regering persoonlijk bedanken. Voor de eerste keer in de geschiedenis hebben we de afgelopen weken nieuwe betrekkingen kunnen opbouwen die voortvloeien uit het Verdrag van Lissabon.

Dank u wel. We zullen ons uw voorzitterschap blijven herinneren.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil me beperken tot het beantwoorden van enkele concrete vragen van de hier nog aanwezige Parlementsleden.

De heer Severin heeft bijvoorbeeld gesproken over economische, sociale en territoriale cohesie, en ik wil het punt dat hij naar voren heeft gebracht onderschrijven. Tijdens de eerste gedachtewisseling die we in de Europese Raad hebben gehad over de toekomstige 2020-strategie van de Europese Unie is besloten – zie punt 18 van de conclusies – dat we er alles aan moeten doen om de economische, sociale en territoriale cohesie en gendergelijkheid te bevorderen. Ik denk dat het belangrijk is om dit als uitgangspunt te nemen wanneer we over de EU 2020-strategie gaan discussiëren. Natuurlijk ligt de nadruk op concurrentievermogen en de noodzaak om te reageren op de mondiale uitdagingen waar we nu voor staan, maar tegelijkertijd moeten we de economische, sociale en territoriale cohesie in de Europese Unie bevorderen. Dat zal niet alleen heel belangrijk worden voor het vaststellen van deze strategie, maar ook voor de volgende financiële vooruitzichten.

Een ander concreet punt, dat van de heer Karas en ook van mevrouw Dati, had betrekking op de Europese toezichthouders. Laat ik hierover heel duidelijk zijn. We verwelkomen het feit dat de Europese Raad tot een unaniem besluit is gekomen ten eerste. Eerlijk gezegd zou het enige tijd geleden ondenkbaar zijn geweest dat alle lidstaten zouden instemmen met een tekst over financieel toezicht op Europees niveau. Dit gezegd hebbende ben ik van mening dat de tekst iets te veel is verwaterd, hoewel ik wel degelijk weet hoe gevoelig enkele van de punten lagen waarover we voorstellen hebben gedaan. In haar voorstel had de Commissie voorzien in een simpele en werkbare financiële vrijwaringsclausule, juist omdat dit zo'n delicaat onderwerp is. Hoe het ook zij, ik betreur het dat de voorgestelde bevoegdheden voor de autoriteiten om besluiten rechtstreeks tot individuele financiële instellingen te richten in twee van de drie door de Commissie voorgestelde situaties zijn verwijderd.

Ik betreur het feit dat het punt van de noodsituaties is gepolitiseerd door de verantwoordelijkheid voor het uitroepen van een noodsituatie bij de Raad te leggen, en ik betreur het ook dat het mogelijke toepassingsgebied van direct toezicht door de Europese toezichthouders is beperkt tot uitsluitend ratingbureaus. Ik hoop dat het Europees Parlement de regels op deze gebieden tijdens de volgende onderhandelingsfase zal versterken en evenwichtiger zal maken.

Dan kom ik nu bij Kopenhagen. Laat ik daarover duidelijk zijn: het is heel belangrijk dat de Europese Raad de eerdere toezeggingen heeft bevestigd en heeft verklaard dat we bereid zijn om tot 2020 een reductie van 30 procent ten opzichte van 1990 voor onze rekening te nemen mits andere ontwikkelde landen zich

vastleggen op vergelijkbare reducties en de ontwikkelingslanden een adequate bijdrage leveren die in verhouding staat tot hun respectieve verantwoordelijkheden en capaciteiten.

We zullen doorgaan met het beoordelen van mitigatieplannen van andere landen en we zullen dit besluit in Kopenhagen nemen op het meest geschikte moment. Tijdens de Europese Raad heb ik de mogelijkheid genoemd om enige modulatie aan te brengen in ons aanbod, namelijk de mogelijkheid om enkele routes af te bakenen voor na 2020. Deze discussie gaat niet alleen over 2020; dit gaat veel verder dan 2020. Dus we moeten enige flexibiliteit tonen met betrekking tot de routes die we voor na 2020 kunnen vaststellen. Het is in deze geest dat we naar Kopenhagen gaan, niet alleen om een zo ambitieus mogelijke overeenkomst te sluiten, maar ook om een echte mondiale overeenkomst te sluiten.

De Voorzitter. – Voorzitter Barroso, nogmaals hartelijk dank. Mijn dank aan premier Reinfeldt, minister Malmström, voormalig lid van het Europees Parlement, en de hele Zweedse regering voor hun zeer actieve samenwerking met het Europees Parlement.

Hiermee is het debat beëindigd.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), schriftelijk. – (LT) Ik wil mijn complimenten overbrengen aan het Zweedse voorzitterschap voor de constructieve en doeltreffende wijze waarop de doelstellingen van zijn programma zijn uitgevoerd. Zweden heeft enorme inspanningen ondernomen om ervoor te zorgen dat het Verdrag van Lissabon op 1 december van dit jaar van kracht kon worden, wat betekent dat de Europese Unie democratischer, efficiënter en transparanter zal worden. Ik ben ervan overtuigd dat het Verdrag de continuïteit zal bevorderen en de rol van de EU op internationaal niveau zal verstevigen.

De EU-strategie voor het Oostzeegebied werd tijdens het Zweedse voorzitterschap goedgekeurd. Ik ben zeer verheugd over de financiële steun die is uitgetrokken voor de uitvoering van de EU-strategie voor het Oostzeegebied. Als Litouwse weet ik maar al te goed met welke uitdagingen het Oostzeegebied momenteel is geconfronteerd. Eén daarvan betreft de vraag hoe het spoedeisende en serieuze probleem van de bescherming van het Oostzeemilieu het best opgelost kan worden. Een andere uitdaging betreft de vraag hoe het Oostzeegebied veranderd kan worden in een krachtigere motor voor economische groei en ontwikkeling.

Nu kunnen we reeds eerste antwoorden op deze vragen vinden in de EU-strategie voor het Oostzeegebied die tijdens het Zweedse voorzitterschap is aangenomen. Deze is de eerste van enkele Europese, macroregionale ontwikkelingsplannen waarmee we hopelijk het milieu van het gebied kunnen verbeteren en zijn concurrentie kunnen versterken. De strategie van het programma van Stockholm is één van de voornaamste prioriteiten die door Zweden is verwezenlijkt. Dit vijfjarenprogramma zal de voorwaarden scheppen voor de verdere ontwikkeling van de ruimte van vrijheid, veiligheid en justitie.

José Manuel Fernandes (PPE), schriftelijk. – (PT) Het Zweeds voorzitterschap onder leiding van premier Reinfeldt was zes maanden lang een uitstekend en zeer succesvol voorzitterschap.

Het voorzitterschap heeft een belangrijke rol gespeeld bij de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Daardoor kwam er een einde aan bijna tien jaar van discussie en institutionele impasse, en voor de Europese Unie wordt daarmee de deur geopend naar nieuwe mogelijkheden.

De bestrijding van de klimaatverandering stond de hele tijd bovenaan de agenda. De EU heeft op dit terrein een voortrekkersrol, zoals blijkt uit haar ambitieuze voorstel om de emissies met 80 procent te reduceren, en voor 2050 met 95 procent. Ook is er een akkoord bereikt over de financiering voor ontwikkelingslanden, met een bedrag van 7,2 miljard euro voor de komende drie jaar.

Het Zweeds voorzitterschap is de economische crisis en de financiële turbulentie tegemoet getreden met stevige, realistische maatregelen. Geconfronteerd met de ernstigste crisis sinds de jaren 1930 heeft de EU snel speciale steunmaatregelen getroffen. Ook is er werk gemaakt van de preventie van toekomstige crises, door middel van een nieuwe structuur voor financieel toezicht.

Het Zweeds voorzitterschap heeft bijgedragen aan de bestrijding van de crisis en heeft Europa sterker gemaakt, waardoor ze kan doorgaan op de weg van vrede, succes en moderniteit.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het is duidelijk dat er zich onder Zweeds voorzitterschap belangrijke veranderingen hebben voltrokken op institutioneel vlak. Deze culmineerden in de inwerkingtreding

van het Verdrag van Lissabon, na een heel proces waarin de Ierse bevolking onder druk werd gezet en werd gechanteerd opdat zij anders zou stemmen in het tweede, aan hun opgelegde referendum.

Maar zelfs voor degenen die zich zo sterk maken voor een Europese integratie die steeds nadrukkelijker neoliberal, militaristisch en federalistisch van karakter is, moet het onacceptabel zijn dat het voorzitterschap niet één woord besteed heeft aan de sociale werkelijkheid binnen de Europese Unie, die goed zichtbaar is in de toename van het aantal werklozen, tot 23 miljoen, een stijging met vijf miljoen in een tijdsbestek van één jaar.

Het is echter symptomatisch dat er zoveel aandacht is gegaan naar het debat over de 2020-strategie van de Europese Unie, en dat daarbij de evaluatie is vergeten van de zogeheten Lissabonstrategie, die tien jaar geleden werd aangenomen en die een oase in de EU beloofde. De reden daarvoor is ongetwijfeld dat men zich op deze manier niet behoefde bezig te houden met de oorzaken van de grootste economische en sociale crisis van de afgelopen decennia, die gevoed is door de liberalisering en de flexibilisering, die geleid hebben tot onzekere en slecht betaalde banen en een stijging van de werkloosheid.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), schriftelijk. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de beoordeling van het Zweedse voorzitterschap is bijzonder positief. Het grootste succes van de voorbije zes maanden was zonder enige twijfel de voltooiing van het ratificatieproces van het Verdrag van Lissabon. Als lid van de Commissie juridische zaken beschouw ik het eveneens als een succes dat in de Raad een compromis kon worden bereikt over Europese octrooien en over een geïntegreerd rechtssysteem voor octrooizaken.

Het debat over de invoering van een gemeenschappelijk octrooi in de hele Europese Unie is al lang aan de gang. Het is hoog tijd om op dit gebied specifieke regels vast te stellen, aangezien het gebrek aan uniforme regelgeving de ontwikkeling van Europese ondernemingen in de weg staat en het hun moeilijker maakt om bijvoorbeeld met Amerikaanse bedrijven te concurreren. We hebben in het verleden al meermaals ondervonden hoe moeilijk het is om de belangen van alle lidstaten met betrekking tot het Europese octrooi met elkaar te verzoenen. Daarom ben ik het Zweedse voorzitterschap des te dankbaarder voor het compromis dat – zij het voorlopig alleen op politiek niveau – is bereikt.

Dankzij het Verdrag van Lissabon beschikt de Unie over een rechtsgrondslag om wetgeving inzake intellectuele eigendom aan te nemen. Daarnaast wordt in het Verdrag bepaald dat in het kader van de gewone wetgevingsprocedure passende normen zullen worden aangenomen. Daarom zal tijdens het komende Spaanse voorzitterschap in dit Parlement een zeer interessant debat worden gevoerd over het compromis dat in december van dit jaar is uitgewerkt.

Zita Gurmai (S&D), schriftelijk. – (EN) Het Verdrag van Lissabon heeft het groene licht gekregen, waardoor alle benodigde omstandigheden zijn gecreëerd voor institutionele hervormingen. De rol van het Zweedse voorzitterschap bestond erin het pad te effenen voor de tenuitvoerlegging van de bepalingen van het Verdrag van Lissabon. Het Zweedse voorzitterschap heeft deze taak uitgevoerd. Het volgende voorzitterschap heeft als taak om ervoor te zorgen dat de nieuwe structuren goed werken. In dit verband moet al het mogelijke worden gedaan om economische, sociale en territoriale cohesie en gendergelijkheid te bewerkstelligen. Ik vind het belangrijk om te benadrukken dat het Handvest van de grondrechten door het nieuwe Verdrag bindend zal worden, zodat de mensenrechten (met inbegrip van gendergelijkheid) en de antidiscriminatiewetgeving een betere kans zullen hebben om via de wet te worden gehandhaafd.

Een ander succes was het opstellen en goedkeuren van het Stockholmprogramma, waarin een aantal kernproblemen wordt aangepakt en dat kan worden beschouwd als een pragmatisch actieplan voor een veiliger en opener Europa dat is gebaseerd op gemeenschappelijke waarden, beginselen en maatregelen.

Ik wil onderstrepen dat hoewel gendergelijkheid geen prioriteit was, het Zweedse voorzitterschap ook een rol heeft gespeeld bij het vergroten van het aantal vrouwelijke commissarissen en de benoeming van een vrouw als hoge vertegenwoordiger.

Petru Constantin Luhan (PPE), schriftelijk. – (RO) Het Verdrag van Lissabon heeft de rol van het Parlement in het Europese besluitvormingsproces versterkt en daarmee de legitimiteit van deze instelling in de ogen van Europese burgers. Daarom feliciteer ik het Zweedse voorzitterschap met de uitstekende inspanningen om het nieuwe Verdrag in werking te doen treden. Eveneens verwelkom ik de ontwikkelingen met betrekking tot justitie en binnenlandse zaken. Het Stockholmprogramma, dat in de afgelopen maanden is opgesteld en op 10 en 11 december is goedgekeurd in de Europese Raad, schetst het nieuwe referentiekader op dit terrein voor de periode 2010-2014. Ik constateer met tevredenheid dat de aanbevelingen van het Parlement door de Raad in overweging zijn genomen. Ik doel dan met name op de uitbreiding van het Schengengebied naar

alle EU-landen, hetgeen nu een prioriteit wordt voor het binnenlandse beleid van de Europese Unie, op basis van de door ons ingebrachte amendementen.

Marian-Jean Marinescu (PPE), schriftelijk. – (RO) Ik wil het Zweedse voorzitterschap feliciteren met de zes maanden van ambitieuze activiteiten die het heeft uitgevoerd onder moeilijke omstandigheden. Wij waren geconfronteerd met een economische en financiële crisis, met de voorbereidingen voor de topontmoeting in Kopenhagen en de aanneming van het Verdrag van Lissabon. Dankzij het Verdrag van Lissabon hebben we eindelijk een helder institutioneel kader voor het aanpakken van alle uitdagingen waar de wereld van nu mee te maken heeft. Met het nieuwe Verdrag kan de EU een stevige voortrekkersrol vervullen in de strijd tegen klimaatverandering, en daarbij een rol van formaat spelen op wereldschaal, niet alleen ten opzichte van de Verenigde Staten en de Russische Federatie, maar ook ten opzichte van de opkomende landen. Daarnaast kunnen de nieuwe permanente voorzitter van de Raad en de hoge vertegenwoordiger continuïteit waarborgen in de activiteiten van de EU op het gebied van buitenlands beleid. Dit is een stap voorwaarts in het consolideren van de rol van de EU op het wereldtoneel. Als gevolg van deze institutionele veranderingen zal de EU efficiënter zijn en meer methoden ter beschikking hebben om de grote problemen van de internationale gemeenschap aan te pakken, zoals terrorismebestrijding, aanpassing aan klimaatverandering, waarborging van energiezekerheid en bestrijding van de effecten van de economische en financiële crisis. Ik ben er zeker van dat het Spaanse voorzitterschap aan de verwachtingen kan voldoen, en de activiteiten van het Zweedse voorzitterschap met succes kan voortzetten.

Véronique Mathieu (PPE), schriftelijk. – (FR) Ik zou het Zweedse voorzitterschap graag willen feliciteren met zijn werk, in het bijzonder op de beleidsterreinen die onder de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken vallen. Er waren enorme uitdagingen: de overstap van het rechtssysteem van het Verdrag van Nice naar dat van het Verdrag van Lissabon moest worden gemaakt, en daarnaast moest het nieuwe meerjarenprogramma worden opgesteld, waarin wordt bepaald welke prioriteiten er de komende vijf jaar aan de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid worden toegekend. Ik spreek mijn complimenten uit voor dit Stockholmprogramma, dat de ambitieuze politieke inspanningen om deze ruimte tegen 2014 te versterken, een impuls zal geven. Er moet echter nog de nodige vooruitgang worden geboekt, en dan voornamelijk op het gebied van asiel. Ik juich de oprichting van het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken toe, want het is van essentieel belang om niet alleen de wetgevingen, maar ook de praktijken van de lidstaten beter op elkaar af te stemmen. De andere voorstellen uit het asielpakket moeten echter zo snel mogelijk worden aangenomen om te voorkomen dat er een derde fase van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel moet worden ontwikkeld. Gezien de belangrijke institutionele veranderingen die het Verdrag van Lissabon met zich meebrengt, mogen wij nu hopen dat er binnenkort ambitieuzere en kwalitatief hoogstaandere wetgevinginstrumenten worden aangenomen tijdens de komende voorzitterschappen.

Rovana Plumb (S&D), schriftelijk. – (RO) Het Zweedse voorzitterschap heeft vooruitgang geboekt met drie grote thema's: de verkiezing van de EU-voorzitter en de hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid na inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, de aanname van het Stockholm-meerjarenprogramma 2010-2014, en de voorbereiding en coördinatie van de COP 15-onderhandelingen over klimaatveranderingen in Kopenhagen. Ik verwelkom de beslissing van de Raad dat de EU en zijn lidstaten bereid zijn tot een 'snelle start'-steun van 2,4 miljard euro per jaar voor de periode 2010-2012, om ontwikkelingslanden te helpen bij hun aanpassing aan de effecten van klimaatverandering. Ik roep de Commissie echter op om een geschikt mechanisme te ontwerpen voor het verdelen van de financiële last over de lidstaten, afhankelijk van ieders economische draagkracht.

Joanna Senyszyn (S&D), schriftelijk. – (PL) De EU 2020-strategie maakt duidelijk in welke richting het optreden van de Unie en haar belangrijkste prioriteiten in de loop van de volgende tien jaar zullen evolueren. Aangezien de Lissabonstrategie bijna afloopt, is het zeer belangrijk om de huidige sociaaleconomische prioriteiten te handhaven en tegelijkertijd op zoek te gaan naar efficiënte middelen om de gevolgen van de economische crisis weg te werken.

In het licht van het overleg dat momenteel over de toekomstige strategie wordt gepleegd, zou ik twee aspecten onder de aandacht willen brengen: de verbetering van het onderwijsstelsel in Europa en het waarborgen van gendergelijkheid op de arbeidsmarkt. Het onderwijssysteem in Europa moet dringend veranderen. Zonder jonge, goed opgeleide werknemers is het niet mogelijk om een moderne kenniseconomie tot stand te brengen. We dienen ervoor te zorgen dat er meer financiële steun wordt vrijgemaakt voor de huidige EU-programma's (Erasmus, Erasmus Mundus en Leonardo da Vinci). Tegelijkertijd moeten we nieuwe initiatieven op touw zetten die het voor jonge mensen gemakkelijker maken om in het buitenland te studeren en ervaring op te doen en die daarnaast de nodige financiële en administratieve mogelijkheden bieden om deze ervaring vervolgens te benutten in het kader van een baan in eigen land.

De Unie zou de behoeften van haar burgers op de eerste plaats moeten zetten en zou daarom een programma moeten aannemen dat erop gericht is om gendergelijkheid in alle aspecten van haar optreden te bevorderen, in het bijzonder bij het bestrijden van de werkloosheid. Bij het opstellen van de nieuwe strategie dienen we bijzondere nadruk te leggen op het verhogen van het aantal vrouwen dat actief is op de arbeidsmarkt. Uit onderzoek dat door Eurostat is verricht, blijkt immers dat vrouwelijke werknemers sterker door de crisis zijn getroffen dan hun mannelijke collega's, onder meer omdat ze werkzaam zijn in veel minder zekere banen. Discriminatie op de arbeidsmarkt is nog steeds een ernstig probleem dat in het kader van de nieuwe strategie moet worden aangepakt.

Nuno Teixeira (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Ondanks de problemen tengevolge van de vertraagde inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon is het Zweeds voorzitterschap erin geslaagd belangrijke overwinningen te behalen. Ik noem het energie-efficiëncypakket, het telecompakket, het inrichten van een systeem voor financieel toezicht, het akkoord over de begroting van 2010 en in het bijzonder over de financiering van het economisch herstelplan, de strategie voor het Oostzeegebied en het op één lijn brengen van de standpunten voor de Conferentie van Kopenhagen die deze week plaatsvindt. Het Spaans voorzitterschap dat in 2010 begint, zal de overgang van Nice naar Lissabon waarborgen en doorgaan met de strategie ter bevordering van de werkgelegenheid door het stimuleren van de economie. Ook zal het zich moeten bezighouden met andere grote uitdagingen zoals financiële regulering en klimaatverandering. Vanwege het feit dat Portugal, en in het bijzonder zijn ultraperifere gebieden, zoals Madeira, zowel geografisch als historisch nauw met Spanje verbonden zijn, kijken zij met bijzondere aandacht uit naar de verrichtingen van het Spaans voorzitterschap en zullen zij de kansen die dit ongetwijfeld zal opleveren, maximaal benutten. De EU-Marokko-Top is bijvoorbeeld bij uitstek een gelegenheid om een impuls te geven aan de Euro-Afrikaanse Atlantische Samenwerkingsruimte waarbij Madeira, de Azoren, de Canarische eilanden en enkele buurlanden, met name Marokko, betrokken zijn. Ik steun dit volledig en zal deze ontwikkeling op de voet volgen.

Georgios Toussas (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (EL) De besluiten van de Europese Raad betekenen een escalatie van het volksvijandige beleid van de EU en de bourgeoisregeringen en harde maatregelen tegen de arbeiders en de volksklassen. Deze beogen de versterking van de winst en de positie van de Europese monopolies zowel binnen de interne markt als in de internationale imperialistische wedijver. De EU 2020-strategie" is de voortzetting en uitdieping van de strategie van Lissabon. Prioritair daarbij is de versnelling van de kapitalistische hervormingen en de afbraak van de nog resterende loon-, arbeids- en sociale rechten van de werknemers. De hoeksteen van de EU-strategie om uit de kapitalistische crisis te geraken wordt gevormd door ingrijpende veranderingen in de socialezekerheidsstelsels, verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd, drastische vermindering van lonen, pensioenen en meer algemeen sociale uitkeringen. Er wordt gezwaaid met tekorten en overheidsschulden, met procedures voor toezicht op de economie van lidstaten – waaronder ook die van Griekenland – om de werknemers ideologisch gezien te terroriseren. Dit volksvijandige beleid van de EU draagt het stempel van zowel de PASOK als de ND, die steun hebben gegeven en blijven geven aan de keuzes van het kapitaal en die de gevolgen van de crisis afwentelen op de schouders van de werknemers. De Communistische Partij van Griekenland roept de arbeidersklasse op om haar verzet te organiseren, de partijen van het Europees eenrichtingsverkeer te veroordelen, en massaal deel te nemen aan de staking van 17 december die wordt georganiseerd door de klassenmachten van de PAME, het strijdfront van alle arbeiders.

VOORZITTER: STAVROS LAMBRINIDIS

Ondervoorzitter

4. Stemmingen

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de stemmingen.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

4.1. Beschikbaarstelling van middelen uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering: Zweden/Volvo - Oostenrijk/Steiermark - Nederland/Heijmans (A7-0079/2009, Reimer Böge) (stemming)

- Na de stemming over amendement 2:

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, toen we stemden over amendement 8, stond er op het kleine scherm – bij ons althans – en op het linkerscherm nog steeds 7d. Kunt u bevestigen dat de stemmingen juist zijn weergegeven?

4.2. Ontwerp van gewijzigde begroting nr. 10/2009 van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2009, afdeling III – Commissie (A7-0081/2009, Jutta Haug) (stemming)

4.3. Onderzoek geloofsbrieven (A7-0073/2009, Klaus-Heiner Lehne) (stemming)

4.4. Vooruitzichten van de Ontwikkelingsagenda van Doha na de zevende ministersconferentie van de WTO (stemming)

- Over amendement 2

Harlem Désir (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wilde alleen zeggen dat, als ik het amendement van onze collega, de heer Papastamkos, goed begrijp, het erom gaat eraan te herinneren dat alle leden van de WTO zich er in Hongkong toe verbonden hebben uitvoersubsidies uit de weg te ruimen. Dus, in tegenstelling tot hetgeen foutief is vermeld op onze stemlijsten, steunt de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement dit amendement wel degelijk.

4.5. Beperkende maatregelen die van invloed zijn op de rechten van individuen naar aanleiding van de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon (stemming)

5. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

- Verslag-Böge (A7-0079/2009)

Jan Březina (PPE). – (CS) Ik heb gestemd tegen het verslag van de heer Böge over de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering, omdat er met name bij de Oostenrijkse aanvraag sprake is van een buitengewoon onsystematische aanpak, hetgeen wordt weergegeven in een ongekend hoog steunbedrag per hoofd. Aangezien we het hier hebben over individuele steun voor bepaalde duur aan werknemers die als gevolg van de mondialisering getroffen zijn door ontslag, dient deze steun te worden gebaseerd op daadwerkelijke individuele behoeftes en op de daadwerkelijke economische context. Maar daar is hier geen enkele sprake van. In plaats daarvan is de omvang van deze steun lukraak en arbitrair tot stand gekomen. Dit vraagt naar mijn mening om vastomlijnde criteria. Met dit soort uitgaven wordt geen enkel probleem opgelost, maar alleen maar het geld van de belastingbetaler over de balk gesmeten.

- Ontwerpresoluties: Vooruitzichten van de Ontwikkelingsagenda van Doha na de zevende ministersconferentie van de WTO (RC-B7-0188/2009)

Syed Kamall (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de reden dat velen van ons geïnteresseerd zijn in handel houdt naar mijn mening verband met de vraag hoe we de mensen in de armste landen kunnen helpen om uit de armoede te komen. We weten dat een van beste methoden daarvoor het ondersteunen van ondernemers in die armere landen is. Ondernemers in armere landen schreeuwen om hulp en open markten, en het is belangrijk dat wij hen steunen.

Maar we moeten ook binnen onze eigen grenzen kijken naar de obstakels die wij hier opwerpen voor de handel met armere landen. In veel gevallen zien de armere landen de handelsregels als nadelig voor hen, en ze kijken naar zaken als het gemeenschappelijk landbouwbeleid, katoensubsidies, sanitaire en fytosanitaire normen en de tarieven op EU-importen met een hogere waarde. Het is belangrijk dat we laten zien dat het handelssysteem werkelijk open is en dat we alles in het werk stellen om de armste landen te helpen bij het uitroeien van armoede.

Nirj Deva (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, als we de armoede in de wereld willen verlichten, moeten we de wereldhandel laten groeien. Als we door de huidige mondiale financiële crisis de weg van het protectionisme inslaan, vertragen we alleen maar de inspanningen om miljoenen mensen uit de armoede te

halen en zullen miljoenen mensen de dood vinden. Als we deze uitdaging niet onmiddellijk oppakken en onze blik richten op de periode ná de crisis, zal het resultaat verschrikkelijk zijn: een miljard mensen zal zichzelf niet in leven kunnen houden.

We hebben een voedselcrisis, we hebben de klimaatverandering, we hebben de opwarming van de aarde, we hebben overstromingen, aardbevingen en alle soorten rampen waarbij onze hulp nodig is, en de enige manier waarop we iedereen een duwtje in de rug kunnen geven is de wereldhandel te laten groeien. Ik ben er dan ook dankbaar voor dat de nieuwe voorgedragen commissaris voor handel naar mij luistert.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, met betrekking tot deze resolutie over de Wereldhandelsorganisatie ben ik, in tegenstelling tot hetgeen de vorige spreker zei, van mening dat het niet de internationale handel is die ervoor zal zorgen dat het aantal mensen dat aan ondervoeding sterft of lijdt onder een miljard blijft, maar dat dat landbouw voor eigen gebruik is. De landbouw zal daar veel eerder in slagen dan internationale handel.

Ik heb tijdens het debat al de gelegenheid gehad mij over deze kwestie uit te spreken, en de enige reden waarom ik tegen deze resolutie heb gestemd, is dat het amendement betreffende overheidsdiensten en de noodzaak voor regeringen om zeggenschap te kunnen hebben over overheidsdiensten als het gaat om essentiële problemen als water en energie, is verworpen.

Schriftelijke stemverklaringen

- Verslag-Böge (A7-0079/2009)

Andrew Henry William Brons (NI), schriftelijk. – (EN) We zijn geen laissez-fairekapitalisten en we geloven in overheidssteun voor werknemers die buiten hun eigen schuld hun baan zijn kwijtgeraakt. We willen dat die steun door soevereine staten wordt gegeven aan hun eigen werknemers. Uiteraard zijn we zelfs niet voor het EU-lidmaatschap. Het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering bestaat echter en heeft geld toegewezen gekregen.

Dit Fonds is een onwelkome vervanging van de steun die door de lidstaten zelf wordt gegeven. Als zou worden voorgesteld om Britse werknemers te helpen met geld uit dit Fonds, zou ik dat voorstel natuurlijk steunen, en daarom moet ik, zij het dan met enige aarzeling, ermee instemmen dat Zweedse, Nederlandse en Oostenrijkse werknemers met geld uit dit Fonds worden gesteund. Wanneer de uitslag van de stemming 'nee' wordt, zal het geld niet worden teruggegeven aan de belastingbetaler. Dat geld zal door de EU worden gehouden en dan misschien worden besteed aan een minder goede zaak.

Diogo Feio (PPE), schriftelijk. – (PT) Het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering is ingesteld om bijkomende steun te verlenen aan werknemers die te lijden hebben onder de gevolgen van grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen. Portugal, Duitsland, Spanje, Nederland, Zweden, Ierland en Oostenrijk hebben het fonds al om steun verzocht, waaruit blijkt dat dit probleem lidstaten treft met verschillende geografische kenmerken en met verschillende economische modellen en aanpakken.

Deze situaties, die elkaar in een zorgwekkend tempo opvolgen, nopen de politieke besluitvormers ertoe diepgaand na te denken over het Europees economisch en sociaal model en de duurzaamheid en toekomst daarvan. Ook wordt daardoor de noodzaak verscherpt om nieuwe kwalitatief goede banen te scheppen. Om dit mogelijk te maken moeten we mensen die ondanks alle problemen nog bereid zijn het risico te nemen nieuwe bedrijven en vernieuwende projecten op te zetten, steunen door de lasten en onredelijke bureaucratie terug te dringen.

Want hoeveel steun we werknemers ook geven, dat heeft geen enkele zin als het ene na het andere bedrijf gesloten wordt en als de kapitaalvlucht uit de Europese ruimte niet gestopt wordt.

De onderhavige gevallen, die ik steun, betreffen die van Zweden, Oostenrijk en Nederland en ze kunnen rekenen op een brede steun in de bevoegde parlementaire commissies, in zowel de commissie die de ontwerpresolutie heeft ingediend als de commissie die advies heeft uitgebracht.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Hoewel wij kritisch blijven ten aanzien van het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering – omdat we van mening zijn dat het beter zou zijn geweest preventiemaatregelen te treffen ter voorkoming van werkloosheid – stemmen wij voor het inzetten van middelen uit dit fonds voor bijkomende steun aan werknemers die te lijden hebben onder de gevolgen van herstructureringen van ondernemingen en de liberalisering van de wereldhandel.

Het gaat hier om een bedrag van ongeveer 16 miljoen euro, dat zal worden ingezet in Zweden, Oostenrijk en Nederland, om steun te verlenen aan werknemers die ontslagen zijn in respectievelijk de automobielsector en de bouwsector.

Dit is de vijfde keer dat het fonds wordt ingezet, waardoor het bedrag van de totaal gebruikte middelen nu op 53 miljoen euro komt, op het totaal uitgetrokken bedrag van 500 miljoen. Het is veelzeggend dat slechts ongeveer tien procent van de geplande middelen gebruikt is, in deze tijd van ernstige sociale crisis. Dat alleen al maakt duidelijk dat tenminste de regels van dit fonds dringend herzien moeten worden.

Françoise Grossetête (PPE), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb vóór het verslag-Böge gestemd over de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. Het doel ervan is de werkgelegenheid te beschermen en de re-integratie in de arbeidsmarkt te vergemakkelijken van werknemers die ontslagen zijn als gevolg van structurele veranderingen in de internationale handel en de wereldwijde financiële en economische crisis.

Drie jaar na de oprichting ervan in 2006, en in de huidige context van de wereldwijde economische en financiële crisis, was het van essentieel belang de voorwaarden om middelen uit dit Europese fonds beschikbaar te stellen, te versoepelen. Op dit moment zijn deze effectievere en snellere maatregelen gericht op Zweden, Oostenrijk en Nederland, en ik zie er reikhalzend naar uit dat alle lidstaten van de EU beter toegang krijgen tot deze financiering. Aangezien het fonds gekoppeld is aan het financieel kader 2007-2013, mag het jaarlijks maximaal 500 miljoen euro bedragen, maar het is van cruciaal belang dat dit bedrag volledig beschikbaar wordt gesteld, hetgeen nu niet het geval is.

De Europese Unie moet alle middelen die zij tot haar beschikking heeft, benutten om de gevolgen van de economische crisis het hoofd te bieden.

Jörg Leichtfried (S&D), *schriftelijk*. – (DE) Ik stem voor het verslag over de beschikbaarstelling van 15,9 miljoen euro aan steun voor Oostenrijk, Zweden en Nederland. Als gevolg van de mondiale economische crisis moesten alleen al in Stiermarken in totaal 744 werknemers uit de automobieltoeleveringsindustrie worden ontslagen. De EU heeft nu met een bedrag van 5 705 365 euro gehoor gegeven aan het terecht verzoek van Oostenrijk om steun uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EGF).

Dit is zeker gerechtvaardigd, want Oostenrijk heeft heel veel last van de exportdaling. Zo is de uitvoer van wegvoertuigen met 51,3 procent en die van personenauto's met 59,4 procent gedaald. Gezien de hoge mate van onderlinge afhankelijkheid bij de ondernemingen in de automobielsector en de geringe diversificatie bij talrijke leveranciers, zijn de gevolgen van de crisis merkbaar in de hele cluster van de automobielnijverheid.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (FR) Zweedse, Oostenrijkse en Nederlandse werknemers worden geofferd aan de globalisering. Wij wijzen nog eens op ons sterke verzet tegen de logica die aan dit fonds ten grondslag ligt en die Europese werknemers terugbrengt tot louter 'aanpassingsvariabelen', die zorgen voor een soepel verloop van de neoliberale globalisering, die nooit ter discussie wordt gesteld. De belangen van reuzen als het Amerikaanse bedrijf Ford, de huidige eigenaar van Volvo Cars, dat in het derde kwartaal van 2009 een winst van bijna 1 miljard dollar heeft gemaakt, of Aviva, Axa en BlackRock, de belangrijkste aandeelhouders van Heijmans NV, verdringen momenteel het algemeen belang van de Europese burgers. Het fonds draagt bij aan deze beroving.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) De EU is een ruimte van solidariteit. Het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering moet in die context geplaatst worden. Het gaat om belangrijke steun aan werklozen en slachtoffers van delokalisering van bedrijven in de context van de globalisering, temeer daar we weten dat steeds meer bedrijven vertrekken om te profiteren van de lagere arbeidskosten in andere landen, zoals met name China en India, vaak tegen zogeheten dumpingprijzen op zowel sociaal gebied als op dat van de arbeid en het milieu.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) Opnieuw moeten de gevolgen van de globalisering worden opgevangen door een beroep op het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EGF). Ditmaal is helaas ook Stiermarken zwaar getroffen. In de afgelopen maanden zijn in totaal 744 personen uit negen verschillende ondernemingen hun baan kwijtgeraakt. Bijgevolg heeft de regio Stiermarken de EU om steun verzocht. Net als bij eerdere verzoeken is alles nauwgezet gecontroleerd, en ik ben blij dat de Stiermarkers aan alle eisen voldoen. Juist in de huidige financiële en economische crisis worden we wederom heel sterk geconfronteerd met de negatieve gevolgen van de globalisering.

Het is tegen deze achtergrond des te onbegrijpelijker dat het Parlement vandaag een resolutie heeft aangenomen waarin wordt gepleit voor meer liberalisering en het verminderen van handelsbarrières, dus ook voor meer globalisering. Zolang er in de EU geen omslag komt in het denken, kunnen we uitsluitend de schade beperken die de globalisering in de desbetreffende landen aanricht. Ik heb daarom zonder voorbehoud voor de beschikbaarstelling van de steunmiddelen uit dit fonds gestemd.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), schriftelijk. – (PL) Ik heb voor de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering gestemd omdat de huidige situatie op de arbeidsmarkten ons ertoe dwingt maatregelen te nemen ten behoeve van de werknemers. Andere crises in het verleden hebben zich steeds gekenmerkt door het feit dat ze specifieke regio's troffen of zich slechts op één plaats lieten voelen. In dergelijke situaties kon al wie zijn baan verloren had of met financiële problemen kampte, in het buitenland gaan werken of meerdere baantjes tegelijkertijd aannemen. Als gevolg van het globale karakter van deze financiële crisis zijn dergelijke mogelijkheden vandaag niet voorhanden.

Gelet op de huidige situatie op de financiële markten is het absoluut noodzakelijk dat we steun verlenen aan de vele miljoenen mensen die het afgelopen jaar hun baan hebben verloren. Het gaat hier uiteraard niet alleen om hulp bij het zoeken naar werk, maar ook om maatregelen die tot doel hebben de flexibiliteit van de arbeidsmarkt te benutten en werknemers te helpen bij het verwerven van nieuwe vaardigheden, alsook om het organiseren van gepaste opleidingen, bijvoorbeeld op het gebied van computergebruik en het verstrekken van loopbaanadvies. Het grootste gedeelte van de financiële middelen uit het EFG zou moeten worden besteed aan het stimuleren van ondernemerschap en het verlenen van bijstand aan burgers die zich als zelfstandige willen vestigen. Het oprichten van een eigen zaak en het eigenhandig genereren van een inkomen is voor personen die hun werk hebben verloren immers een kans om hun financiële stabiliteit te behouden en zich verder te ontwikkelen.

Mijns inziens zijn programma's als het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering absoluut noodzakelijk, aangezien ze een antwoord bieden op een specifieke situatie en directe hulp bieden aan degenen die het zwaarst door de crisis zijn getroffen.

Aldo Patriciello (PPE), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik feliciteer de rapporteur met zijn uitstekende werk. Het Fonds voor aanpassing aan de globalisering is een instrument dat inmiddels steeds vaker door het Europees Parlement wordt gebruikt wegens de moeilijke fase van economische convergentie die ons continent doormaakt.

Dat laat zien dat het Europees Parlement tegenover de crisis door middel van een synergie van inspanningen uit diverse politieke richtingen beleidsinstrumenten heeft weten aan te nemen om de door ons vertegenwoordigde burgers te helpen. Om die reden heb ik vóór dit Fonds gestemd. Het vormt zonder twijfel een essentieel instrument voor beroepsintegratie en dus sociale integratie voor arbeiders die hun baan hebben verloren.

Marit Paulsen, Olle Schmidt en Cecilia Wikström (ALDE), schriftelijk. – (SV) Zweden heeft steun gevraagd uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering naar aanleiding van de ontslagen in de Zweedse autosector.

Wij zijn ervan overtuigd dat vrijhandel en de markteconomie goed zijn voor economische ontwikkeling en wij zijn daarom in principe tegen financiële steun aan landen en regio's. Deze economische crisis is echter groter dan alle andere crises die Europa sinds de jaren dertig heeft meegemaakt en heeft de autoproducenten in Zweden, vooral Volvo Cars, zeer hard getroffen.

De ontslagen bij Volvo Cars zullen in West-Zweden volgens de Commissie "aanzienlijke negatieve gevolgen voor de lokale en regionale economie" hebben. Volvo Cars is een zeer belangrijke werkgever in West-Zweden. Als het Europees Parlement geen actie onderneemt, dan zullen de werknemers en leveranciers van Volvo Cars ook zeer hard worden getroffen. Het risico op permanente sociale uitsluiting is zeer groot, wat wij als liberalen niet kunnen accepteren. Wij sympathiseren in grote mate met iedereen die door werkloosheid wordt getroffen en graag mogelijkheden voor scholing wil hebben.

Zweden is nettobetaler aan de Europese Unie en daarom is het belangrijk dat werknemers van ondernemingen in Zweden ook steun krijgen van de Europese Unie wanneer zij door de economische crisis worden getroffen.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), schriftelijk. – (FR) Ik heb mij onthouden tijdens de stemming over verdere beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering.

Het gaat hier onder andere om twee betalingen van in totaal bijna 24 miljoen euro aan de automobielsector in Zweden en Oostenrijk. Een ander verzoek betreft een bouwonderneming in Nederland.

De automobielsector is de voornaamste begunstigde van dit fonds, ondanks het feit dat deze sector voortdurend fabrieken sluit, zijn productie verplaatst, een groot deel van zijn werknemers ontslaat en zijn onderaannemers in een kwetsbare positie brengt. Bovendien heeft deze sector al andere soorten financiële steun van de lidstaten ontvangen in het kader van economische herstelplannen, evenals andere vormen van steun die met name waren toegekend in het kader van het beleid om klimaatverandering tegen te gaan.

Deze financieringen, die bedoeld zijn voor scholing van mensen die werkloos zijn geworden – een noodzakelijke maatregel om weer een baan te vinden –, worden niet toegekend in ruil voor de toezegging van de Europese automobielsector om geen werknemers meer te ontslaan.

Er is voor mij geen sprake van om een dergelijk beleid te steunen, aangezien dit in feite de verplaatsing van producties steunt.

- Verslag-Haug (A7-0081/2009)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) In deze gewijzigde begroting komen de tegenstrijdigheden van de begrotingen van de Europese Unie goed naar voren. Enerzijds zijn de totaalbedragen laag, gemeten aan wat er nodig is voor het economisch en sociaal cohesiebeleid, maar anderzijds worden de middelen niet gebruikt omdat de landen die dit geld het hardste nodig hebben, moeite hebben de vereiste middelen voor medefinanciering op hun begroting vrij te maken.

Onze voorstellen voor het aanpassen van de eisen voor medefinanciering, gezien de economische crisis, zijn echter verworpen. Door deze tegenstrijdigheden en dit gebrek aan rationaliteit in het communautair beleid kunnen slechts de rijkste en meest ontwikkelde landen hiervan profiteren en worden de sociale en regionale verschillen alleen maar aangescherpt. Daarom hebben wij tegengestemd.

Ons standpunt wordt versterkt door het feit dat er in het verslag zelf staat dat er verschillende redenen zijn voor de kennelijke vertraging van de betalingen ten opzichte van het verwachte ritme, al naar gelang de betreffende lidstaat. Ten eerste waren er tengevolge van de huidige economische crisis in enkele gevallen problemen om middelen voor medefinanciering op de nationale begroting te vinden. Ten tweede wordt het feit dat de plattelandsontwikkeling in 2009 minder voortvarend is uitgevoerd dan in het betreffende jaar van de voorafgaande programmeringsperiode, verklaard door de vertraging die is opgetreden bij de goedkeuring van bepaalde programma's en, in het geval van Roemenië en Bulgarije, door het ontbreken van eerdere ervaring met de uitvoering van programma's voor plattelandsontwikkeling.

- Ontwerpresoluties: Vooruitzichten van de Ontwikkelingsagenda van Doha na de zevende ministersconferentie van de WTO (RC-B7-0188/2009)

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Ik heb tegen de resolutie gestemd omdat deze in het algemeen de liberalisering van de markten bevordert, een handelssysteem beoogt dat voor de arme en ontwikkelingslanden alleen maar schadelijk kan zijn en zich in feite weinig aantrekt van de milieubehoeften van de planeet. Ik ben van mening dat de liberalisering van de handel en de rampzalige gevolgen ervan van de hand moeten worden gewezen. Deze heeft bijgedragen aan de huidige financiële, economische, klimaat- en voedselcrisis, aan het verlies van banen, armoede en deïndustrialisering. Ik heb ook tegen gestemd omdat de resolutie geen waarborgen biedt voor een volledige eerbiediging van het recht van de regeringen tot bescherming van hun vermogen om basisdiensten te reglementeren en te verstrekken, met name als het gaat om collectieve goederen en diensten, zoals gezondheid, onderwijs, cultuur, communicatie, vervoer, water- en energievoorziening.

Helaas zijn de door de GUE/NGL-Fractie ingediende amendementen verworpen. Wij zullen strijden voor een echte hervorming van het internationaal handelssysteem, voor een hervorming die gericht is op de vaststelling van regels voor billijke handel en de internationale regels naleeft met betrekking tot sociale rechtvaardigheid, eerbiediging van het milieu, voedselsoevereiniteit en voedselzekerheid, duurzame landbouw, duurzame ontwikkeling en culturele diversiteit.

Anne Delvaux (PPE), schriftelijk. – (FR) Ik heb tegen de gezamenlijke resolutie gestemd over de vooruitzichten van de Ontwikkelingsagenda van Doha na de zevende ministersconferentie van de WTO. De algemene reden om tegen te stemmen was dat het de resolutie duidelijk ontbreekt aan visie als het gaat om het bevorderen van ontwikkeling en rekening houden met de ontwikkelingslanden. Meer in het bijzonder heb ik tegen

gestemd omdat het weliswaar van essentieel belang is de Doha-ronde succesvol af te ronden, maar niet tot elke prijs. De wereldhandel moet rekening houden met Europa's lang bestaande traditie om samen te werken met de armste landen. Bovendien kan ik wat de landbouw en de liberalisering van diensten betreft, niet achter de aanpak staan die in deze resolutie wordt aanbevolen, temeer daar niet alle amendementen die de tekst evenwichtiger moesten maken, zijn aangenomen. Er kan bijvoorbeeld geen sprake zijn van instemming met het intensiveren van de onderhandelingen in de dienstensector (om tot een grotere mate van liberalisering te komen).

Tot slot betreur ik het dat de resolutie de versterking van bilaterale vrijhandelsovereenkomsten steunt. Dit soort overeenkomsten is vaak veel ongunstiger voor ontwikkelingslanden. Omdat zij in hun eentje tegenover de EU staan, hebben zij een veel zwakkere onderhandelingspositie en laten zij zich vaker in het nauw drijven.

Diogo Feio (PPE), schriftelijk. – (PT) Ik vind de Doha-ronde van fundamenteel belang voor de internationale handel en ik denk dat deze een belangrijke bijdrage kan leveren aan het terugdringen van de armoede in ontwikkelingslanden en aan een eerlijkere verdeling van de voordelen van de globalisering. Het is daarom van belang dat de Ontwikkelingsagenda van Doha met dat effect rekening houdt en echt een bijdrage levert aan het bereiken van de millenniumdoelstellingen.

Het is van groot belang dat de WTO-leden blijven afzien van protectionistische maatregelen, omdat deze zeer ernstige gevolgen voor de wereldeconomie zouden kunnen hebben. Ik ben ervan overtuigd dat door het niet inzetten van protectionistische maatregelen een beter, zij het langzaam, herstel mogelijk is geweest van de huidige economische crisis.

Daarom is het van groot belang dat alle WTO-leden zich blijven inzetten voor de bestrijding van protectionisme in al hun bilaterale en multilaterale handelsbetrekkingen en toekomstige overeenkomsten.

José Manuel Fernandes (PPE), schriftelijk. – (PT) Ik ben er voorstander van dat de EU een leidende rol op zich neemt in de lopende WTO-onderhandelingen zodat de Doha-ronde kan worden afgerond zonder de nieuwe mondiale uitdagingen uit het oog te verliezen, zoals de klimaatverandering en de voedselveiligheid en -soevereiniteit. Ik hoop dat de uitkomsten daarvan zullen leiden tot nieuwe kansen op de markt en tot een versterking van de multilaterale handelsregelingen, zodat de handel in dienst gesteld wordt van duurzame ontwikkeling. De WTO kan zorgen voor een betere omgang met de globalisering. Ik erken echter dat de regels en verplichtingen van de WTO in de huidige economische crisis grotendeels hebben voorkomen dat leden een beroep moesten doen op handelsbeperkende maatregelen, terwijl ze tevens ruimte hebben gelaten voor flexibiliteit bij de invoering van economische herstelmaatregelen.

Het is van belang dat de WTO-leden zich blijven inzetten voor een actieve bestrijding van protectionisme. Ik hoop dat er een nauwere samenwerking tot stand kan worden gebracht tussen de WTO en andere internationale organisaties en organen, zoals de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO), de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP), het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP) en de Conferentie van de Verenigde Naties voor handel en ontwikkeling (UNCTAD). Daarom heb ik voor dit verslag gestemd.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) In deze resolutie wordt vastgehouden aan de neoliberale standpunten van het Europees Parlement ten aanzien van de Doha-ronde waarvoor in 2001 het startschot werd gegeven, ondanks het feit dat er een paar keer aan sociale vraagstukken en de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling wordt gerefereerd.

In het betoog wordt echter voornamelijk de nadruk gelegd op een volledige liberalisering van de wereldhandel. Men weigert in te zien dat het tijd wordt de prioriteiten in de internationale handel bij te stellen en vrijhandel af te wijzen, vanwege de negatieve bijdrage die deze heeft geleverd aan de financiële, economische, sociale en voedselcrisis waar mensen nu de effecten van ondervinden, met de stijging van de werkloosheid en de toenemende armoede. Vrijhandel is uitsluitend in het belang van de rijkste landen en de grote economische en financiële groepen.

Door onze amendementen af te wijzen heeft men nee gezegd tegen een grondige wijziging van de onderhandelingen, waarbij ontwikkeling en sociale vooruitgang, het scheppen van banen met rechten en de bestrijding van honger en armoede prioriteit zouden moeten krijgen. Het is bijzonder treurig dat men het kennelijk geen prioriteit vindt om de belastingparadijzen op te heffen, voedselsoevereiniteit en -veiligheid te bevorderen, op te komen voor goede openbare diensten en het recht van regeringen te respecteren om hun economie en hun openbare diensten, met name op het terrein van gezondheidszorg, onderwijs, water, cultuur, communicatie en energie, in stand te houden.

Bruno Gollnisch (NI), *schriftelijk*. – (FR) Nee, mondiale vrijhandel is geen oplossing voor de huidige crisis. Het is er juist een van de belangrijkste oorzaken van. Van het begin af aan zat er geen schot in de onderhandelingen van de Doha-ronde en sinds een jaar liggen ze volledig stil. Dit komt door een fundamenteel probleem, namelijk dat het systeem zijn aanvaardbare grenzen heeft bereikt voor iedereen – of het nu gaat om de ontwikkelde landen, de opkomende landen of de minst ontwikkelde landen, hetgeen internationaal jargon is voor de landen die in armoede gedompeld zijn en die gedwongen worden zich te begeven op een extreem concurrerende wereldmarkt die hen opslokt. In Europa leven wij volgens de paradox die in stand wordt gehouden door de pseudo-elites die ons regeren en die willen dat wij allemaal zowel arm als rijk zijn: arm, omdat wij onderbetaald moeten worden om concurrerend te kunnen zijn in de handelsoorlog met lagelonenlanden, en rijk, zodat wij de goedkope geïmporteerde producten van vaak middelmatige kwaliteit die onze markten overspoelen, kunnen consumeren.

Het is al tientallen jaren geleden dat een Franse winnaar van de Nobelprijs voor economie met de voor de hand liggende oplossing kwam: vrijhandel is alleen mogelijk en wenselijk tussen landen of entiteiten die hetzelfde ontwikkelingsniveau hebben. Op die manier kunnen de betrokken partners er wederzijds profijt van hebben. Voor alle overige situaties moet de handel gereguleerd worden, of het de profeten van het ultraliberalisme nu zint of niet.

Sylvie Guillaume (S&D), *schriftelijk*. – (FR) Ik hoop dat de Doha-ontwikkelingsronde ertoe zal leiden dat wij eerlijke en rechtvaardige handelsbetrekkingen tot stand zullen brengen. Daarom heb ik de amendementen van mijn fractie gesteund die ten doel hebben deze resolutie te verbeteren om de ontwikkelingseisen aan te scherpen, om te verzoeken dat de overheidsdiensten niet ter discussie worden gesteld in de onderhandelingen over diensten, om – wat industriële tarieven betreft – erkenning te vragen van de noodzaak om rekening te houden met het ontwikkelingsniveau van ieder land en deze sectoren niet halsoverkop open te stellen voor concurrentie, en tot slot om in de landbouwsector de speciale en gedifferentieerde behandeling die voor bepaalde producten geldt, in stand te houden.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) De onevenwichtigheden in het internationale handelssysteem versterken op een oneerlijke manier de ongelijkheid tussen de verschillende continenten. Alles wat bijdraagt aan het rechtzetten van de bestaande onevenwichtigheden, komt ten goede aan iedereen en helpt bij het tot stand brengen van een op eerlijkere en billijkere regels gebaseerd multilateraal systeem, dat kan bijdragen tot een eerlijke handel ten dienste van de ontwikkeling van iedereen. Dat is waar het bij de Ontwikkelingsagenda van Doha om gaat.

Willy Meyer (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (ES) Na dertig jaar vrijmarktfundamentalisme wordt de wereldeconomie geconfronteerd met de ergste crisis sinds de Grote Depressie van de jaren dertig van de vorige eeuw. De neoliberale agenda van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) en de bijbehorende deregulering, liberalisering en privatisering van de diensten hebben wereldwijd tot meer armoede geleid voor het merendeel van de bevolking, in zowel de ontwikkelingslanden als de geïndustrialiseerde landen. Mijn fractie heeft zich steeds verzet tegen de liberalisering van de handel en de verwoestende gevolgen ervan, die mede ten grondslag liggen aan de huidige financiële, economische, milieu- en voedselcrisis.

Daarom heb ik tegen de resolutie van het Parlement over de ministersconferentie van de WTO gestemd. Mijn fractie heeft voorgesteld om aan te dringen op een nieuw mandaat voor de onderhandelingen in het kader van de WTO. Dat mandaat moet in overeenstemming zijn met de huidige situatie in de wereld. Het moet leiden tot een daadwerkelijke hervorming van het internationale handelssysteem en de aanneming van rechtvaardige handelsregels die de internationale overeenkomsten en de nationale regelgeving op het gebied van sociale rechtvaardigheid, milieu, voedselsoevereiniteit en duurzame landbouw eerbiedigen.

Andreas Mölzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) In hun gezamenlijke ontwerpresolutie over de Ontwikkelingsagenda van Doha en de WTO gaan de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten), de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers en de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa ervan uit dat de wereldwijde liberalisering zich in alle economische sectoren voortzet. Ongetwijfeld zorgen de vermindering van de handelsbarrières en de toegenomen handel ervoor dat de welvaart in bepaalde regio's toeneemt. Er is echter gebleken dat vrijhandel met name zinvol is tussen landen met een vergelijkbaar ontwikkelingsniveau.

Als de handelspartners een verschillend ontwikkelingsniveau hebben, dan heeft dat in veel gevallen voor beide partijen negatieve gevolgen. De volledige openstelling van de markten van de ontwikkelingslanden voor de export uit de industrielanden heeft soms geleid tot verstoring van de lokale economische structuur, tot grotere armoede onder de bevolking en bijgevolg tot een toegenomen migratiedruk op de westerse landen.

Omgekeerd is Europa overspoeld met goedkope spullen uit het Verre Oosten, die in veel gevallen tot stand zijn gekomen door uitbuiting van arbeiders. De binnenlandse productie is verplaatst of stilgelegd, waardoor mensen in Europa zonder werk zijn komen te zitten. Vanuit die optiek hebben bepaalde handelsbelemmeringen, bijvoorbeeld voor het behoud van de voedselsoevereiniteit in Europa, dus wel degelijk zin. We moeten niet vergeten dat de liberalisering van de financiële dienstverlening een forse bijdrage heeft geleverd aan de huidige financiële en economische crisis. Niettemin pleiten de fracties in hun ontwerp-resolutie voor een verdergaande liberalisering en willen zij de WTO een grotere zeggenschap geven als onderdeel van een nieuw mondiaal bestuur. Daarom heb ik tegen de ontwerp-resolutie gestemd.

Evelyn Regner (S&D), *schriftelijk*. – (DE) Ik heb vandaag tegen de resolutie over de Ontwikkelingsagenda van Doha gestemd omdat ik tegen elke vorm van liberalisering van openbare diensten ben. Ik denk in dat verband vooral aan de liberalisering van de watervoorziening, de gezondheidszorg en diensten in de energiesector. Voor de sociale samenhang is het noodzakelijk dat alle burgers toegang hebben tot hoogwaardige openbare diensten die een universeel karakter hebben en vooral betaalbaar zijn. De nationale autoriteiten moeten daarbij een grote mate van vrijheid hebben en de dienstverlening in verregaande mate zelf vorm kunnen geven.

Frédérique Ries (ALDE), *schriftelijk*. – (FR) In deze tijd van globalisering is een effectief systeem om de handel te reguleren meer dan ooit aan de orde. Dit is de taak van de Wereldhandelsorganisatie, die in 1995 is opgericht als vervanging van de GATT. Zoals wordt onderstreept in de gezamenlijke ontwerp-resolutie die is ingediend door de rechtse fracties van het Parlement, en waar ik rond de middag vóór gestemd heb, speelt de WTO een sleutelrol bij het garanderen van een betere omgang met de globalisering en een rechtvaardiger verdeling van de voordelen daarvan. De voorstanders van protectionisme, van een in zichzelf gekeerde houding, richten hun pijlen duidelijk verkeerd als zij de WTO tot een dodelijk wapen van ongecontroleerde liberalisering maken. Het was de huidige directeur-generaal van dit VN-orgaan, Pascal Lamy, die in 1999 aangaf welke weg wij moesten volgen, namelijk juist de weg van gecontroleerde globalisering.

Om deze weg te volgen stelt het Europees Parlement een aantal concrete oplossingen voor: een volledig accijnsvrije en quotavrije markttoegang voor de minst ontwikkelde landen, een succesvolle afronding van de Doha-ronde voor ontwikkelingslanden, vereisten voor milieu- en sociale normen, en een door de Commissie afgebakend mandaat voor landbouwkwesties. Door deze oplossingen voor te stellen wijzen wij er tevens op dat de Europese Unie haar politieke doelstellingen voorop moet stellen en zich niet alleen op handelsdoelen moet richten.

Czesław Adam Siekierski (PPE), *schriftelijk*. – (PL) Ik heb met genoeg mijn steun gegeven aan de resolutie over de WTO, aangezien ze betrekking heeft op een buitengewoon belangrijk en actueel probleem. Het is in ons aller belang om zo spoedig mogelijk een uitweg te vinden uit deze crisis die een mondiaal karakter heeft. Ik ben van mening dat de ontwikkeling van de wereldhandel een van de mogelijke oplossingen is om de crisis doeltreffend te bestrijden. Het lijkt misschien eenvoudiger om de economische hervormingen tot een regionaal of nationaal niveau te beperken, maar op lange termijn is dit geen goede manier om de wereldwijde crisis aan te pakken. Om de crisis tegen te gaan, zijn gemeenschappelijke instrumenten nodig die op mondiaal niveau worden ingezet. We moeten daarom al het mogelijke doen om vaart te zetten achter de onderhandelingen in het kader van de Wereldhandelsorganisatie omdat deze tot doel hebben de handel te liberaliseren. Tegelijkertijd moeten we degelijke mededingingsbeginselen aannemen. Wat deze beginselen betreft, zijn met name de kwaliteitsnormen voor producten en de productievooraardelen van wezenlijk belang, ook in de context van het bestrijden van de klimaatverandering en het beperken van de CO₂-uitstoot. Voor zeer gevoelige goederen, zoals landbouwproducten en levensmiddelen, is een weldoordachte benadering vereist. Wij zouden ons in de toekomst moeten afvragen of we, afgezien van de liberalisering van de handel in landbouwproducten op mondiaal niveau in het kader van de WTO, geen werk moeten maken van de harmonisering van bepaalde aspecten van het landbouwbeleid op wereldniveau. Daarbij dient rekening te worden gehouden met het specifieke karakter van de landbouwsector, zoals de afhankelijkheid van weersomstandigheden, het vraagstuk van de kwaliteitseisen in verband met de voedselveiligheid, de productievooraardelen en het probleem van het waarborgen van de voedselvoorziening in de wereld. Wij moeten in het kader van de WTO-onderhandelingen meer begrip tonen voor anderen en in toenemende mate blijk geven van goede wil.

- Beperkende maatregelen die van invloed zijn op de rechten van personen naar aanleiding van de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon (B7-0242/2009)

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (EL) Ik heb tegen de resolutie gestemd omdat deze in het teken staat van de doctrine en de politiek van de “oorlog tegen het terrorisme”, waarmee ook nu nog beperkingen

van rechten en vrijheden worden gerechtvaardigd en militaire interventies en militair optreden – die ook in het Verdrag van Lissabon hun beslag hebben gevonden – worden gelegaliseerd. Daar komt bij dat het Europees Parlement uiteindelijk werd uitgesloten van medewetgeving en van het onderzoek en de toetsing van de maatregelen met betrekking tot de individuele rechten en het antiterreurbeleid, waardoor zijn inbreng bij zeer kritieke vraagstukken wordt afgezwakt. Tot slot wil ik nog benadrukken dat, afgezien van al het andere, helaas ook nog een amendement is aangenomen waarmee de rol van NGO's wordt scheefgetrokken. NGO's zijn namelijk organisaties die de samenleving waarin zij werken bijstaan, maar hiermee worden ze veranderd in informanten en vehikels voor de diverse veiligheidsdiensten voor "terreurbestrijding".

Carlos Coelho (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Om een goede democratische controle te waarborgen op de instellingen en op de doelmatige werking daarvan is het van groot belang dat de burger toegang heeft tot documenten. Daarmee wordt het vertrouwen van de burgers versterkt. In het kader van het Stockholmprogramma heeft de Raad nogmaals op het belang van transparantie gewezen en de Commissie uitgenodigd te onderzoeken wat de beste manier is om de transparantie van het besluitvormingsproces, toegang tot documenten en behoorlijk bestuur te waarborgen, gezien de nieuwe mogelijkheden die het Verdrag van Lissabon biedt. Er kan wat mij betreft geen enkele twijfel over bestaan dat de rechtsgrondslag voor de verordening betreffende de toegang tot documenten moet worden gewijzigd, maar hetzelfde geldt voor de wettelijke context waarin de verordening moet fungeren, met name wat betreft de relatie tussen de instellingen van de Unie en de burger.

Ook moeten er inhoudelijke verbeteringen worden doorgevoerd, bijvoorbeeld ten aanzien van iets wat ik van fundamenteel belang acht: het Europees Parlement moet om zijn democratische controle te kunnen uitoefenen, toegang krijgen tot gevoelige documenten. Transparantie is een basisprincipe van de EU, zowel ten opzichte van de burger als tussen de instellingen. Alle instellingen, organen en instanties van de EU dienen in zo groot mogelijke openheid te werken en hun besluiten te nemen.

Diogo Feio (PPE), *schriftelijk*. – (PT) Het gaat hier om de uitlegging van het Verdrag van Lissabon, in het bijzonder om de verenigbaarheid van de artikelen 75 en 215 met betrekking tot de rol van het Parlement in de procedure tot vaststelling van beperkende maatregelen tegen personen en entiteiten.

Enerzijds lijkt artikel 215 het Parlement van het besluitvormingsproces uit te sluiten maar anderzijds wordt er in artikel 75 gesproken over de gewone wetgevingsprocedure, wat erop duidt dat het Parlement een rol speelt bij het formuleren en vaststellen van maatregelen tot preventie van terrorisme en daarmee samenhangende activiteiten.

Aangezien de ratio achter de beperkende maatregelen waarvan in dit artikel sprake is, doorgaans juist de bestrijding van terrorisme is, is het van belang vast te stellen of het hier een uitzondering op artikel 75 betreft en zo ja, of het aanvaardbaar is dat het Parlement systematisch wordt uitgesloten van de procedure waarin deze worden vastgesteld.

Mij lijkt dat het duidelijk de bedoeling van de wetgever was de bevoegdheid voor het vaststellen van dergelijke maatregelen uitsluitend aan de Raad toe te kennen, en dat dit te maken heeft met criteria als snelheid en eenduidige besluitvorming. Ik vind echter dat het in niet-urgente situaties voordelen heeft als het Parlement geraadpleegd wordt.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (PT) Weer wordt er onder het mom van de bestrijding van terrorisme gesproken over beperkende maatregelen en sancties tegen regeringen van derde landen, natuurlijke en rechtspersonen, en niet-statelijke groepen en organisaties. Dat is onaanvaardbaar, omdat het verslag zelf stelt dat het onderscheid tussen verschillende soorten bedreigingen in de praktijk moeilijk te maken is, ook al wordt daar in het verslag toch een poging toe gedaan.

We weten dat er een ander raamwerk nodig is voor de naleving van het internationaal recht. We accepteren geen beleid op grond waarvan met twee maten gemeten wordt ten aanzien van regeringen van derde landen, natuurlijke en rechtspersonen, niet-statelijke groepen en organisaties, al naar gelang de belangen van de Verenigde Staten en de Europese grootmachten. Aan voorbeelden daarvan ontbreekt het niet. Ik zal er slechts enkele noemen: de illegale bezetting van de Westelijke Sahara, de opsluiting van Aminatu Haidar en andere Saharianen door Marokko, en het optreden van Turkije tegen de Koerden en tegen Cyprus.

Daarom hebben wij tegen dit verslag gestemd, ondanks het feit dat we het met enkele paragrafen eens zijn, in het bijzonder die waarin aan de Commissie om opheldering wordt gevraagd.

Bruno Gollnisch (NI), *schriftelijk*. – (FR) De resolutie van dit Parlement schommelt voortdurend tussen de noodzaak om bepaalde maatregelen te nemen tegen terroristische organisaties en landen die hen steunen – zoals het bevriezen van hun activa of het opleggen van diplomatieke en economische sancties, enzovoort – en de eerbiediging van de rechten van individuele personen en organisaties om zich te verdedigen tegen dergelijke beschuldigingen en sancties.

Het is duidelijk dat dit Parlement ervoor gekozen heeft prioriteit te geven aan de rechten van verdachten boven het verdedigen van de naties. Hoewel de democratieën het terrorisme feitelijk niet kunnen bestrijden door hun eigen waarden te ontkennen, kunnen ze het zich echter evenmin permitteren de indruk te wekken dat ze laks of zwak zijn. Ik vrees dat dit precies de indruk is die deze resolutie wekt. Dat is, los van de institutionele aspecten, de reden waarom wij tegen hebben gestemd.

Sylvie Guillaume (S&D), *schriftelijk*. – (FR) Ik heb vóór deze resolutie gestemd, omdat het voor ons, leden van het Europees Parlement, belangrijk is onze parlementaire controle uit te oefenen op besluiten om sancties op te leggen aan personen die banden hebben met Al Qa'ida en de Taliban, evenals aan personen die de rechtsstaat in Zimbabwe en Somalië bedreigen. De gekozen rechtsgrondslag is onaanvaardbaar. Wij verlangen geraadpleegd te worden op grond van de gewone wetgevingsprocedure en op de hoogte te worden gehouden van ontwikkelingen in de werkzaamheden van het sanctiecomité van de Verenigde Naties. Tot slot betreurt ik in dit dossier de sterk administratieve benadering die de Raad aanhoudt, terwijl het hier gaat om maatregelen die verband houden met individuele rechten.

Timothy Kirkhope (ECR), *schriftelijk*. – (EN) De ECR-Fractie is de grootste voorstander van maatregelen tegen terroristen in de EU en is vooral van mening dat de nationale regeringen binnen de Europese Unie moeten samenwerken om de voortdurende dreiging van het terrorisme weg te nemen. Desondanks heeft de ECR-Fractie besloten zich van stemming over deze resolutie te onthouden, en wel om twee specifieke redenen. In de eerste plaats zijn we tegen wetgeving die een gemeenschappelijk Europees buitenlands en veiligheidsbeleid dichterbij brengt. In plaats daarvan – en dat is de tweede reden – willen we verbeterde en versterkte coördinatie en samenwerking tussen de EU en de nationale regeringen. We zijn bijzonder teleurgesteld dat dit in deze resolutie onvoldoende tot uiting komt.

Nuno Melo (PPE), *schriftelijk*. – (PT) De vragen die hier gesteld worden gaan in wezen niet slechts over doctrinekwesties en over de vraag of bedoelingen en interpretaties wel met elkaar overeenstemmen. Het gaat ook over een praktische kwestie die te maken heeft met het oude gezegde dat wie het grotere kan doen zeker ook het mindere kan doen. Want is het niet onlogisch dat een instelling die bevoegdheden heeft op het terrein van criminaliteit en van preventie en bestrijding van terroristische aanvallen – omdat die instelling betrokken is bij een medebeslissingsprocedure – vervolgens a priori wordt uitgesloten als het om andere maatregelen gaat die vanwege hun betekenis voor de rechten van burgers wellicht in deze context óók van belang kunnen blijken te zijn?

Het is van fundamenteel belang dat de manier waarop het Verdrag van Lissabon in wetgeving uitgelegd wordt, echt overeenkomt met de nagestreefde verruiming van de macht en de bevoegdheden van het Europees Parlement. Tenminste dient er, zoals in de vraag voorgesteld wordt, in bepaalde gevallen voorzien te worden in de mogelijkheid van een dubbele rechtsgrondslag, als er persoonlijke rechten en antiterrorismebeleid in het geding zijn. En voor andere gevallen, zoals die van Zimbabwe en Somalië, dient voorzien te worden in de mogelijkheid van vrijwillige raadpleging van het Parlement, in aansluiting op de verklaring die de Raad in Stuttgart heeft afgelegd over de Europese Unie, zoals ook in de vraag naar voren is gebracht.

Andreas Mølzer (NI), *schriftelijk*. – (DE) De afgelopen jaren zijn onder het mom van terrorismebestrijding de vrijheden steeds verder beknot. Met name door de SWIFT-overeenkomst en het programma van Stockholm wordt de "glazen mens" steeds meer een feit. Natuurlijk is het in deze tijd van moderne techniek, globalisering en een Europa zonder grenzen belangrijk dat overheden samenwerken en zich adequaat bewapenen. De staat mag zich echter niet verlagen tot het niveau van de terroristen. Denk alleen maar aan de bedenkelijke rol van de EU, althans van bepaalde lidstaten, in verband met CIA-vluchten en geheime Amerikaanse gevangenschappen.

De rechterlijke toetsing biedt een belangrijk tegenwicht om ervoor te zorgen dat een verdachte de minimumrechten geniet volgens de regels van een moderne democratie. Het onderhavige verslag is onvoldoende duidelijk over de aanpak en gaat evenmin diep genoeg in op eerdere tekortkomingen en kwesties in verband met gegevensbescherming. Ik heb mij daarom van stemming onthouden.

6. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

7. Uitreiking Sacharov-prijs (plechtige vergadering)

De Voorzitter. – Zeer geëerde gasten, geachte collega's, vrienden, er zijn dagen dat ik er bijzonder trots op ben dat ik de Voorzitter van het Europees Parlement ben. Vandaag is een van die dagen. Vandaag eren we de winnaars van de Sacharov-prijs 2009, de prijs voor de vrijheid van denken.

Het is een enorme eer om u opnieuw mee te mogen delen dat de Conferentie van voorzitters heeft besloten de prijs toe te kennen aan Oleg Orlov, Sergei Kovalev en Loedmila Aleksejeva, namens Memorial en alle andere mensen die opkomen voor de mensenrechten in Rusland. Ik ben er trots op dat dit een unaniem besluit was.

(Luid en langdurig applaus)

Met deze prijs eren wij, leden van het Europees Parlement, degenen die strijden voor de mensenrechten en nog bij ons zijn, maar we eren ook degenen die in diezelfde strijd hun leven hebben verloren. Natalia Estemirova zou hier vandaag moeten zijn, evenals Anna Politkovskaja. Hun moordenaars moeten nog worden berecht.

(Applaus)

Wij in Europa weten wat de prijs van de vrijheid is en wat de prijs van de vrijheid van denken is. Op 16 december precies 28 jaar geleden werden in de kolenmijn van Wujek stakers vermoord door de Poolse communistische politie, omdat ze streden voor solidariteit ofwel voor de fundamentele mensenrechten en voor waardigheid. Twintig jaar geleden, ook op 16 december, begon in Roemenië een revolutie die meer dan duizend mensen het leven kostte, omdat ze streden voor vrijheid.

Dit gebeurde in landen die nu lid van de Europese Unie zijn, landen die inmiddels bij ons horen. Wij in het Europees Parlement zullen het verleden nooit vergeten. Het is onze plicht om de waarden waar we zo aan hechten te beschermen. In Europa genieten we van onze dagelijkse vrijheid van denken omdat zij het hoogste offer hebben gebracht.

Ik beschouw het als een grote eer dat ik deze prijs vandaag aan de organisatie Memorial mag overhandigen. Tegelijkertijd maakt het me boos dat het nog steeds noodzakelijk is om een dergelijke prijs uit te reiken in Europa – ditmaal aan onze Russische vrienden die zich inzetten voor het verdedigen van de mensenrechten. Wij herdenken dit jaar dat Andrei Sacharov, een van de oprichters van Memorial, twintig jaar geleden is overleden. Als hij hier vandaag aanwezig zou zijn geweest, zou hij dan met trots vervuld zijn of eerder bedroefd omdat in het Rusland van vandaag nog steeds organisaties als Memorial nodig zijn?

Andrei Sacharov heeft tijdens zijn leven het begin van de omwentelingen in Midden- en Oost-Europa nog meegemaakt, hij heeft met eigen ogen gezien dat de Berlijnse Muur is gevallen en was getuige van de eerste zichtbare tekenen van de vrijheden waarvoor hij heeft gevochten. Wij zijn er stellig van overtuigd dat de Russische mensenrechtenactivisten van vandaag ooit echte en duurzame vrijheid zullen zien – vrijheid zoals wij die vandaag in de Europese Unie kennen. Dat wensen we alle Russische burgers vandaag toe.

(Applaus)

Wij, leden van het Europees Parlement, kennen ieder jaar de Sacharov-prijs toe om eraan te herinneren dat de grondrechten van mensen overal ter wereld in acht moeten worden genomen. Alle mensen moeten aanspraak kunnen maken op het recht op godsdienstvrijheid en vrijheid van denken. Andrei Sacharov heeft dit ooit als volgt verwoord: "Vrijheid van denken is de enige garantie tegen de besmetting van de mens door massamythen die door toedoen van verraderlijke hypocrieten en demagogen in een bloedige dictatuur kunnen veranderen." Om die reden heeft het Europees Parlement de vrijheid van meningsuiting hoog in het vaandel en zal het voor deze vrijheid blijven ijveren, zowel binnen als buiten Europa.

Met de uitreiking van de Sacharov-prijs vandaag willen de leden van het Europees Parlement, die rechtstreeks door de burgers van de zevenentwintig EU-lidstaten worden gekozen, blijf geven van hun steun aan iedereen die zich wereldwijd inzet voor de eerbiediging van de fundamentele waarden. De Europese Unie heeft een

nobele missie: het is onze taak om de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van denken in alle uithoeken van de wereld te verdedigen. Wij hopen dat Rusland op dit gebied een betrouwbare partner zal zijn.

Sergei Kovalev, namens Memorial, winnaar van de Sacharov-prijs 2009. – (oorspronkelijk in het Russisch gesproken)
Dames en heren, namens Memorial wil ik het Europees Parlement bedanken voor dit grote eerbetoon: de Sacharov-prijs.

Memorial ziet deze prijs niet alleen als een prijs voor de organisatie: de prijs wordt toegekend aan de hele mensenrechtengemeenschap van Rusland en meer algemeen aan een aanzienlijk deel van de Russische samenleving. Al veertig jaar lang, eerst in de Sovjet-Unie en vervolgens in Rusland, komen voorvechters van de mensenrechten op voor 'Europese' – dat wil zeggen universele – waarden. Deze strijd is altijd tragisch geweest en heeft in de afgelopen jaren de levens geëist van de besten en de meest onbevreesden onder ons. Ik ben er zeker van dat het Europees Parlement bij de toekenning van de Sacharov-prijs in de allereerste plaats hen in gedachten heeft gehad, onze gestorven vrienden en strijdmakkers. Deze prijs behoort hen rechtens toe. En de eerste naam die ik moet noemen is die van Natalia Estemirova, medelid van Memorial, die deze zomer is vermoord in Tsjetsjenië. Ik kan niet verdergaan zonder ook andere namen te nemen: Anna Politkovskaja en Anastasia Baboerova, vermoord in Moskou; etnoloog Nikolai Girenko, doodgeschoten in Sint-Petersburg; Farid Babajev, vermoord in Dagestan, en nog vele anderen – helaas zou ik nog heel lang kunnen doorgaan met deze lijst. Ik wil u verzoeken om op te staan om de nagedachtenis aan deze mensen te eren.

(Het Parlement neemt staande een minuut stilte in acht)

Deze mensen zijn gestorven om van Rusland een echt Europees land te maken, waar het politieke en openbare leven is gebaseerd op het primaat van het leven en de vrijheid van elk individu. Dat betekent dat ze ook zijn gestorven voor Europa, omdat een Europa zonder Rusland niet compleet is.

Ik hoop dat iedereen begrijpt dat wanneer ik het over 'Europese waarden' en 'de Europese politieke cultuur' heb, ik aan die termen geen enkele geografische inhoud toeken of ze vanuit een zeker 'eurocentrisme' bezig, want een politieke cultuur die is gebaseerd op vrijheid en de rechten van individuen belichaamt een universeel systeem van waarden dat even geschikt is voor Europa als voor Afrika, voor Rusland en voor China.

De plechtigheid van vandaag is symbolisch en legt een verbinding tussen de prijs zelf, de dag waarop hij wordt toegekend, degenen die de prijs toekennen en degenen die de prijs ontvangen.

Andrei Sacharov, die twintig jaar geleden is gestorven, was een vooraanstaand voorvechter van de mensenrechten en een vooraanstaand denker. Hij heeft twee belangrijke stellingen geponeerd. De eerste is dat de mensheid alleen een kans heeft om te overleven en zich te ontwikkelen en om de mondiale uitdagingen van deze tijd met succes aan te gaan en wereldvrede en vooruitgang op onze planeet te verwezenlijken wanneer ze erin slaagt om de politieke verdeeldheid en vijandschap achter zich te laten. De tweede is dat de enige betrouwbare steun voor onze inspanningen om de politieke verdeeldheid van de moderne wereld achter ons te laten de mensenrechten zijn, en in de allereerste plaats intellectuele vrijheid.

De Europese Unie, waarvan het Parlement deze prijs heeft ingesteld toen Sacharov nog leefde, is op dit moment misschien het model dat het dichtst bij die toekomstige verenigde mensheid komt waar Andrei Dimitrievitsj Sacharov van droomde.

De laatste tijd zijn Rusland en Europa steeds meer tegenover elkaar komen te staan. In Rusland is het mode geworden om van "de speciale weg van Rusland", "de speciale spiritualiteit van Rusland" en zelfs "speciale nationale waarden" te spreken. In de Euro-Atlantische wereld hoor je vaak, naast andere, soortgelijke speculatieve denkbelden, over Rusland spreken als "het buitenbeentje" onder de landen, een land waarvan de politieke ontwikkeling wordt bepaald door zijn geschiedenis en zijn specifieke kenmerken. Wat kan ik hierover zeggen? Rusland heeft, net als elk ander land, zijn eigen manier om het leven te ordenen op basis van universele menselijke fundamenteën. Geen enkele natie ter wereld organiseert haar leven aan de hand van ideeën en patronen die volledig van buiten komen, maar de band van Rusland met Europa wordt absoluut niet alleen bepaald door de vraag wie ideeën aan wie ontleent. De vraag kan ook op een andere manier worden gesteld: heeft Rusland iets bijgedragen aan de pan-Europese en universele beschaving die voor onze ogen vorm krijgt? En hier wil ik de unieke bijdrage van Rusland aan de spirituele en politieke vooruitgang van Europa en de mensheid noemen: de sleutelrol die de mensenrechtenbeweging in de Sovjet-Unie heeft gespeeld bij de vorming van de moderne politieke cultuur.

Sacharov heeft al in 1968 nieuwe gedachten ontwikkeld over de rol van de mensenrechten en intellectuele vrijheid in de moderne wereld. Zijn ideeën werden naar de praktijk vertaald door de mensenrechtenorganisaties

die waren opgericht door Sovjetdissidenten: in de eerste plaats de groep van Helsinki, die hier vandaag wordt vertegenwoordigd door Loedmila Aleksejeva. Deze organisaties waren de eerste om publiekelijk te verklaren dat fraai klinkende verklaringen over de internationale bescherming van de mensenrechten niet genoeg waren, dat het niet bij verklaringen mocht blijven. We slaagden erin om de mondiale publieke opinie te mobiliseren en de westerse politieke elite werd gedwongen om haar traditioneel pragmatisme te laten varen. Natuurlijk leidde deze ontwikkeling tot een groot aantal nieuwe problemen, die nog steeds niet helemaal zijn opgelost – een voorbeeld is de doctrine van het ingrijpen op humanitaire gronden. Desalniettemin is er in de afgelopen dertig jaar veel bereikt, hoewel er nog veel werk zal moeten worden verzet. De Russische voorvechters van de mensenrechten van de jaren zeventig stonden aan de basis van dit proces, en alleen al om deze reden kan Rusland niet worden geschrapt van de lijst van Europese landen.

In Rusland is de mensenrechtenbeweging in de laatste dertig jaar van de twintigste eeuw meer dan elders synoniem geworden aan burgerschap, en het Russische denken over de mensenrechten heeft zich kunnen ontwikkelen tot de algemeen geldende generalisaties van Sacharov en heeft zelfs de vorm van een nieuwe politieke filosofie aangenomen. Dit houdt verband met de tragische geschiedenis van Rusland in de twintigste eeuw, met de noodzaak om het bloedige en vuile verleden te begrijpen en te verwerken. Waar de Tweede Wereldoorlog de aanzet was voor de politieke modernisering van West-Europa, als logisch vervolg op de relatief korte periode van dominantie van het Duitse naziregime, werd de noodzaak van hervormingen voor de Sovjet-Unie en Rusland gedicteerd door de ervaring van zeventig jaar dominantie van het communistische regime, waarvan de culminatie de terroristische dictatuur van Stalin was. De twee kernelementen van het herrijzende Russische burgerschap waren rechtsbewustzijn en historisch geheugen. De mensenrechtenbeweging positioneerde zichzelf, vanaf het begin, in de eerste plaats als een beweging om het stalinisme uit het publieke, politieke en culturele leven van het land te bannen. In een van de eerste publieke teksten van deze beweging – een folder die werd uitgedeeld door de organisatoren van de historische bijeenkomst van 5 december 1965 voor de verdediging van de wet – werd in dit verband gezegd, op een buitengewoon eenvoudige en beknopte wijze: “Het bloedige verleden roept ons op tot waakzaamheid in het heden”.

In essentie is deze speciale connectie tussen twee componenten van het maatschappelijk bewustzijn – rechtsbewustzijn en historisch geheugen – in haar geheel geërfd door de moderne mensenrechtengemeenschap van Rusland, en misschien ook door het Russische maatschappelijk middenveld als geheel.

Ik denk dat het grote belang dat Sacharov in de laatste jaren en maanden van zijn leven aan Memorial hechtte verband houdt met het feit dat hij dit specifieke aspect duidelijk begreep. In de activiteiten van Memorial zijn deze twee basiselementen van het Russisch publiek bewustzijn samengesmolten tot een geheel.

Ik denk ook dat nu het twintig jaar geleden is dat Sacharov is gestorven, de leden van het Europees Parlement met de keuze van de prijswinnaar dit specifieke aspect gevoeld en begrepen heeft. We herinneren ons allemaal de resolutie over Europees bewustzijn en totalitarisme die het Europees Parlement in april heeft aangenomen. Deze resolutie laat zien, net als de resolutie van de OVSE over de hereniging van een verdeeld Europa die volgde in juli, dat een verenigd Europa de zin en de bedoeling van ons werk begrijpt. Memorial bedankt u voor dit begrip. De absurditeit van de politieke situatie van Rusland van dit moment wordt duidelijk geïllustreerd door het feit dat ons eigen parlement – het parlement van het land dat het meest en het langst van alle landen onder de stalinistische en communistische dictatuur heeft geleden – in plaats van deze resoluties te steunen, ze onmiddellijk als “anti-Russisch” heeft bestempeld!

Hieruit blijkt dat het stalinisme voor Rusland zelfs vandaag nog veel meer is dan een historische episode uit de twintigste eeuw. We hebben een paar jaar van verwarrende en onvolledige politieke vrijheid uit onze handen laten glijpen. Het belangrijkste kenmerk van het communistische totalitarisme – de houding om een mens als een wegwerpartikel te beschouwen – is niet uitgewist.

De doelstellingen van het beleid van de staat worden op dezelfde wijze vastgesteld als vroeger, zonder de opinie en de belangen van de burgers van het land in aanmerking te nemen.

De vestiging van een ‘imitatiedemocratie’ in het tegenwoordige Rusland houdt precies hiermee verband. Alle instituties van een moderne democratie worden resoluut geïmiteerd: een meerpartijensysteem, parlementaire verkiezingen, scheiding der machten, een onafhankelijk rechtssysteem, onafhankelijke televisiekanalen, enzovoort, maar die imitatiedemocratie, die zich “socialistische democratie” noemt, bestond ook al onder Stalin.

Vandaag de dag heeft de imitatiedemocratie geen grootschalige terreur nodig: er is voldoende publiek bewustzijn en gedrag uit het stalinistische tijdperk behouden gebleven.

Anderzijds wordt de terreur wanneer het nodig is ook gebruikt. In de afgelopen tien jaar zijn in Tsjetsjenië meer dan drieduizend personen 'verdwenen' – dat wil zeggen ontvoerd, gemarteld, zonder vorm van proces geëxecuteerd en god weet waar begraven. In het begin werden deze misdaden gepleegd door vertegenwoordigers van de federale autoriteiten, maar die hebben dit werk 'uitbesteed', om het zo te zeggen, aan lokale veiligheidsstructuren.

Hoeveel Russische veiligheidsfunctionarissen zijn er gestraft voor deze misdaden? Niet meer dan een handjevol. Wie hebben ervoor gezorgd dat ze ter verantwoording zijn geroepen en berecht? In de eerste plaats de voorvechtster van de mensenrechten Natalia Estemirova, de journaliste Anna Politkovskaja, de advocaat Stanislav Markelov. Waar zijn die allemaal gebleven? Ze zijn vermoord.

We zien dat het geweld dat routinematig plaatsvindt in Tsjetsjenië de grenzen van die republiek overschrijdt en zich over het hele land verspreidt. Toch zien we dat er zelfs in die omstandigheden mensen zijn te vinden die zich verzetten tegen een terugkeer naar het verleden. En dat is een basis voor hoop. We begrijpen allemaal dat niemand anders dan Rusland zelf, de Russische bevolking en het maatschappelijk middenveld van Rusland, Rusland op de weg terug naar vrijheid en democratie kan zetten.

Daarbij komt dat de situatie in ons land niet zo duidelijk is als het misschien lijkt voor de oppervlakkige beschouwer. We hebben veel bondgenoten in de samenleving, zowel in de strijd voor de mensenrechten als in de strijd tegen het stalinisme.

Wat kunnen we daarbij verwachten van Europese politici en de Europese publieke opinie? Andrei Dimitrievitsj Sacharov formuleerde deze verwachtingen twintig jaar geleden als volgt: "Mijn land heeft steun en druk nodig".

Een verenigd Europa heeft mogelijkheden om zo'n standvastig en tegelijkertijd vriendelijk beleid op basis van steun en druk te voeren, maar het maakt daar verre van volledig gebruik van. Ik wil slechts twee voorbeelden noemen.

Het eerste voorbeeld is het werk van het Europees Hof voor de rechten van de mens met betrekking tot klachten van Russische burgers. Alleen al de mogelijkheid dat slachtoffers in Straatsburg in beroep kunnen gaan dwingt de Russische rechtbanken om op een kwalitatief goede en onafhankelijke manier te werk te gaan. Het belangrijkste is dat handhaving van de beslissingen van het Europees Hof de oorzaken van de schending van de mensenrechten zou moeten wegnemen.

In de afgelopen jaren heeft het Europees Hof meer dan honderd beslissingen genomen in 'Tsjetsjeense' zaken, waarbij het ging om ernstige misdrijven van vertegenwoordigers van de staat tegen burgers. Maar wat gebeurt er? Niets. Rusland betaalt de slachtoffer netjes de door het Europees Hof verordende compensatie, als een soort 'straffeloosheidsbelasting', en weigert de misdrijven te onderzoeken en de schuldigen te straffen. Bovendien worden alle generaals die in de beslissingen van het Hof bij naam worden genoemd niet alleen niet berecht, maar zelfs voorgedragen voor bevordering.

En wat gebeurt er wanneer het Comité van ministers van de Raad van Europa wordt opgeroepen om de handhaving van de beslissingen van het Hof te monitoren? In Straatsburg trekken ze hun schouders op en zeggen ze: "Wat kunnen we doen?", waarna ze er verder het zwijgen toedoen.

Het tweede voorbeeld is meer algemeen van aard en heeft betrekking op de relaties tussen Rusland en de Europese Unie op het gebied van de mensenrechten. Tegenwoordig zijn die bijna teruggebracht tot het feit dat de Europese Unie elke zes maanden overleg met Rusland voert over dit onderwerp. Hoe wordt van deze kans gebruikgemaakt? Ambtenaren, niet van het hoogste niveau, praten een paar uur achter gesloten deuren met elkaar: Europa vraagt naar Tsjetsjenië, Rusland antwoordt met een vraag over Estland of Letland, en ze gaan allebei hun eigen weg tot ze elkaar zes maanden later weer spreken. Russische en internationale niet-gouvernementele organisaties organiseren evenementen in de marge, houden hoorzittingen en presenteren rapporten. In bijeenkomsten met voorvechters van de mensenrechten zucht de vertegenwoordiger van Brussel bedroefd: "Wat kunnen we doen?", waarna hij of zij er verder het zwijgen toedoet.

Dus wat moet Europa doen ten aanzien van Rusland? Vanuit ons gezichtspunt is het antwoord simpel: Europa moet zich tegenover Rusland op dezelfde manier opstellen als tegenover elk ander Europees land dat bepaalde verplichtingen op zich heeft genomen en de verantwoordelijkheid heeft om die na te komen. Helaas formuleert Europa nog maar zelden aanbevelingen aan Rusland op het gebied van democratie en de mensenrechten, en soms geeft Europa er de voorkeur aan om die onderwerpen helemaal niet te noemen. Het is niet belangrijk waarom dit zo is, of dit nu voorkomt uit een gevoel dat elke inspanning nutteloos is of uit pragmatische overwegingen die verband houden met olie en gas.

Het is de plicht van Europa om er niet het zwijgen toe te doen, maar om steeds weer te herhalen, om er steeds weer aan te herinneren, om respectvol maar gedecideerd te blijven zeggen dat Rusland zijn verplichtingen moet nakomen.

(Applaus)

Natuurlijk bestaan er geen garanties, maar er bestaat ook niet zo veel hoop dat deze oproepen hun doel zullen bereiken. Wanneer we de Russische autoriteiten daar echter niet aan blijven herinneren, zullen ze dat zeker opvatten als toegeeflijkheid. Het van de agenda halen van gevoelige onderwerpen is onmiskenbaar schadelijk voor Rusland. Maar het is evenzeer schadelijk voor Europa, aangezien het schaduwen werpt over de mate waarin de Europese instellingen zijn gecommitteerd aan de Europese waarden.

De prijs die u vandaag toekent wordt toegekend voor de “vrijheid van denken”.

Je zou zeggen: hoe kan denken niet vrij zijn, wie kan de vrijheid van denken inperken, en hoe? Er is een manier waarop dat kan, en dat is door de angst die onderdeel van iemands persoonlijkheid wordt en maakt dat die persoon gaat denken en zelfs voelen zoals van hem of haar wordt verlangd. Mensen zijn niet alleen bang, maar ze vinden een uitweg “in de liefde voor Big Brother”, zoals George Orwell het heeft beschreven. Zo was het toen Rusland Stalin had, zo was het toen Duitsland Hitler had, en dit wordt nu herhaald in Tsjetsjenië onder Ramzan Kadirov. Die angst kan zich verspreiden over Rusland.

Maar wat kan er tegenover angst worden gesteld? Hoe paradoxaal het ook moge klinken, louter en alleen vrijheid van denken. Deze kwaliteit, die Sacharov in ongebruikelijke mate bezat, maakte hem onontvankelijk voor angst. En door naar hem te kijken werden anderen ook van hun angst bevrijd.

De vrijheid van denken ligt ten grondslag aan alle andere vrijheden.

Daarom is het zo toepasselijk dat de Sacharov-prijs wordt toegekend voor “de vrijheid van denken”. We zijn er trots op dat we deze prijs vandaag in ontvangst mogen nemen.

(Het Parlement geeft spreker een staande ovatie.)

(De vergadering wordt om 12.30 uur onderbroken en om 15.00 uur hervat)

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGARPOULOU

Ondervoorzitter

8. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

9. Nieuw actieplan van de EU voor Afghanistan en Pakistan (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over het nieuwe EU-actieplan voor Afghanistan en Pakistan.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, de problemen van Afghanistan en Pakistan gaan natuurlijk de hele wereld aan. Gewelddadig extremisme verspreidt zich over de hele regio. Drugs die in Afghanistan worden geteeld en geproduceerd vinden hun weg naar de straten van Europa. Een van de drijvende krachten achter onze betrokkenheid is de noodzaak te verhinderen dat Afghanistan en Pakistan veilige havens worden voor terroristische activiteiten en georganiseerde misdaad. Tegelijkertijd willen wij natuurlijk bijdragen aan de totstandkoming van betere landen om in te leven voor de Afgaanse en Pakistaanse bevolking.

Er is veel aandacht voor Afghanistan. Veel van onze landen hebben militaire troepen en behoorlijk veel civiel personeel in dat land. Het is een zeer grote uitdaging de situatie in Afghanistan te veranderen. Pakistan staat echter ook voor grote uitdagingen. Er zal geen oplossing voor het conflict in Afghanistan komen als wij ons niet ook bezighouden met de situatie in Pakistan en vice versa.

Er is een alomvattende aanpak nodig. Wij moeten allemaal meer en beter doen. In juni vroeg de Raad het secretariaat-generaal van de Raad en de Commissie om met concrete aanbevelingen en politieke prioriteiten te komen om onze betrokkenheid in de regio te vergroten en te verbeteren. Het resultaat was het actieplan van de Europese Unie voor meer betrokkenheid van de Europese Unie in Afghanistan en Pakistan, dat in oktober werd aangenomen. Ik ben van mening dat dit actieplan een goed instrument is. De basisstrategie is

er al en met het actieplan kunnen wij de instrumenten die nu al worden gebruikt aanpassen aan onze politieke prioriteiten.

Het actieplan is gebaseerd op onze huidige betrokkenheid en legt een aantal prioriteiten vast. Dat zijn de zaken waarin de EU-maatregelen naar onze mening het doeltreffendst kunnen zijn. Daarmee versterken wij onze betrokkenheid en geven wij een gezamenlijk antwoord op de uitdagingen waar Afghanistan en Pakistan voor staan. Wij zenden zo ook de boodschap naar de regio dat wij standvastig zijn. Het regionale perspectief is belangrijk en daarom wordt er in het actieplan vooral grote nadruk gelegd op regionale samenwerking.

Afghanistan gaat nu een cruciale periode tegemoet. Wij hoeven het verkiezingsproces niet verder te bespreken. Dat ligt achter ons. Het was niet zonder gebreken en laten we hopen dat het zich niet op die manier herhaalt. Ik denk dat dit ook de mening van het Afghaanse volk is. De Europese Unie is bereid het werk te steunen dat nu moet worden gedaan, onder andere op basis van de aanbevelingen van de verkiezingswaarnemers van de Europese Unie. Hopelijk wordt er spoedig een nieuwe regering gevormd. Dat biedt de mogelijkheid om afspraken te maken over een nieuwe agenda en een nieuwe overeenkomst tussen de Afghaanse regering en de internationale gemeenschap. President Karzai deed in zijn inaugurele rede een welkome belofte voor een dergelijke nieuwe start. Wij hopen dat de conferentie die binnenkort in Londen wordt gehouden momentum zal creëren.

De Europese Unie verwacht een groot engagement en een sterk leiderschap van president Karzai en zijn regering. Vijf jaar zonder veranderingen is geen alternatief. Er moet nu voor worden gezorgd dat de Afghaanse staat stapsgewijs de verantwoordelijkheid overneemt en dat de internationale gemeenschap een steunende rol inneemt. Daarmee bedoel ik geen terugtrekking. Volgend jaar zullen er aanzienlijk meer internationale troepen in Afghanistan zijn. De Verenigde Staten sturen 30 000 extra manschappen naast de 68 000 die zich al in het land bevinden. Andere NAVO-landen en geallieerden hebben tenminste 7 000 extra manschappen beloofd, naast de 38 000 die daar al zijn.

De militaire aanwezigheid moet worden gekoppeld aan burgerinitiatieven. Er kan geen sprake zijn van een permanente militaire terugtrekking uit Afghanistan als er geen civiel kader voor stabiliteit is. Efficiënte overheidsinstellingen, betere bestuursvormen, toegang tot basiswelvaart, gerechtigheid en een goed functionerende rechtsstaat zijn minstens zo belangrijk als harde veiligheid. Niemand zal dat in twijfel trekken. Veiligheid, goed bestuur en ontwikkeling moeten hand in hand gaan. Wij zullen langdurig bij Afghanistan betrokken zijn, maar het Afghaanse volk moet erop toezien dat het zijn eigen regering is, en niet de internationale organisaties, die voor een verbetering van de levensstandaard zorgt. Dat is de enige manier voor de bevolking om weer vertrouwen in hun leiders te krijgen. De internationale gemeenschap is aanwezig in Afghanistan. Wij moeten daar meer doen en beter. Wij moeten het lopende proces, het afghaniseringsproces dat zo noodzakelijk is voor het land, ondersteunen.

Dat is de kern van ons actieplan. Wij versterken de inspanningen van de Europese Unie om de capaciteiten van Afghanistan te verbeteren en werken samen met de Afghaanse regering om doeltreffende overheidsinstellingen te bevorderen die op lokaal en regionaal niveau verantwoordelijk kunnen worden gehouden. Wij hechten veel waarde aan het beginsel van de rechtsstaat, goed bestuur, corruptiebestrijding en het verbeteren van de mensenrechtensituatie. Daarnaast zijn landbouw en plattelandsontwikkeling belangrijke prioriteiten voor Europa. Het is van groot belang dat de levensstandaard omhoog gaat voor de grote meerderheid van de Afghanen die op het platteland wonen. Wij zijn ook bereid een door Afghanen geleid rehabilitatieproces voor ex-militanten te steunen. Degenen die in het verleden hebben gestreden, moet alternatieven worden geboden. Steun aan het verkiezingssysteem zal natuurlijk ook hoog op de agenda staan.

Ik wil ook iets over Pakistan zeggen. Dat land heeft de afgelopen jaren grote veranderingen doorgemaakt. De verkiezingen van 2008 herstelden de democratie en het burgerlijk bestuur. Deze overgang naar democratie was indrukwekkend. De democratie is er echter fragiel en instabiel. Tegelijkertijd zijn de Pakistaanse Taliban een groot gevaar geworden voor de vrede en stabiliteit in het land. Er gaat nauwelijks een week voorbij zonder berichten in de media over nieuwe zelfmoordaanslagen. In de afgelopen week werden meer dan vierhonderd mensen gedood bij aanslagen door militante groeperingen.

De Europese Unie wil helpen de burgerlijke instellingen in Pakistan te steunen. Het is vooral belangrijk de aanbevelingen op te volgen van Michael Gahler, onze verkiezingswaarnemer in 2008. Deze aanbevelingen bieden een fundamenteel kader voor toekomstige democratie, electorale hervormingen en de opbouw van overheidsinstellingen. De Pakistaanse regering weet dat dit moet gebeuren. Zij moet ons ook kenbaar maken op welke terreinen zij wil samenwerken. De Europese Unie zal het strategisch partnerschap met Pakistan ontwikkelen, dat het resultaat is van de succesvolle speciale top in juni 2009. Wij willen de democratie

versterken en stabiliteit bereiken. Daarom werken wij aan rechtsstaat, terrorismebestrijding en handel. Van cruciaal belang daarbij is natuurlijk een goed functionerende regering die verantwoordelijkheid neemt voor haar volk en het leiderschap toont dat vereist is om het land vooruit te helpen.

In het partnerschap met de Pakistaanse regering zal de Europese Unie de versterking steunen van de democratische instellingen en structuren van het land. Dat zal ook gebeuren door economische ontwikkeling en handel. Wij verwelkomen het feit dat Pakistan een grotere verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen veiligheid. Wij verwachten ook dat het land zich net zo opstelt tegenover alle vormen van terrorisme, met inbegrip van de militanten die gebruik maken van Pakistaans grondgebied voor aanslagen in Afghanistan. De inzet van de regering in de strijd tegen de Pakistaanse Taliban is positief. Tegelijkertijd moeten burgers worden beschermd en het internationale volkenrecht worden geëerbiedigd. De regering moet ook aandacht schenken aan de behoefte aan humanitaire hulp en wederopbouw in getroffen gebieden.

Wij moeten verdere stappen nemen in ons werk in Afghanistan en Pakistan. De Europese Unie heeft zich nu al in grote mate gecommitteerd aan de uitdagingen in de regio, en die inzet zal worden voortgezet. In beide landen is veel bereikt, zowel door de inspanningen van Afghanistan en Pakistan zelf als door de internationale gemeenschap. Strategieën en documenten zullen op zichzelf de situatie niet verbeteren. Het is nu tijd om woorden in daden om te zetten, samen met onze partners in Afghanistan en Pakistan.

Catherine Ashton, voorgedragen vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Ik wil graag beginnen met Afghanistan. We bevinden ons hier op een belangrijk punt in onze betrekkingen. Onze toekomstige steun moet bijdragen aan de opbouw van een regering die ontvankelijk is voor de behoeften en zorgen van het Afghaanse volk. Aangezien de situatie zeer onstabiel is, moeten we zowel werken met als invloed uitoefenen op de lokale situatie. Daar draait het allemaal om tijdens de internationale bijeenkomsten, te beginnen met de bijeenkomst die volgende maand plaatsvindt in Londen.

We zijn klaar om meer middelen in te zetten. De Commissie verhoogt de ontwikkelingshulp met een derde tot tweehonderd miljoen euro. Deze extra middelen hebben we nodig om enkele successen te herhalen, zoals de uitbreiding van het primaire gezondheidszorgstelsel naar 80 procent van de Afghanen – waaronder een veel betere behandeling van vrouwen en meisjes – en het recente succes bij het papavervrij maken van de provincies. Onze lidstaten hebben ook bijgedragen aan het op volle sterkte brengen van ons opleidingsprogramma voor de politie.

Dat is echter allemaal slechts het begin. We moeten dit doen als onderdeel van een coherente EU-bijdrage binnen een gecoördineerde internationale respons. De kern van deze respons moet zijn dat de Afghanen samenwerken met de VN.

Het actieplan waarover de Raad in oktober overeenstemming heeft bereikt, biedt ons de gelegenheid hiervoor. In combinatie met de Amerikaanse inspanningen en de veiligheidsoperaties van de NAVO wordt hiermee een krachtige boodschap over ons engagement gegeven aan de regio en de internationale gemeenschap. Ook worden hierin uiteraard de prioriteiten opgenomen die president Karzai heeft aangewezen, met name op het gebied van beter bestuur en corruptiebestrijding.

Met het plan bevestigen wij dat we cruciale sectoren zoals de rechtsstaat en landbouw als primaire aandachtsgebieden van onze betrokkenheid willen houden.

We helpen de regering nu al met het verbeteren van de vaardigheden van administrateurs in Kaboel. We gaan deze vaardigheden nu ook introduceren in de provincies om het Afghaanse volk te helpen hun eigen zaken te beheren en te waarborgen dat de regering hun op zichtbare wijze van dienst is.

Met het plan willen we duidelijk maken dat we de integratie steunen van opstandelingen die gehoor willen geven aan de oproep van president Karzai om samen te werken met zijn regering.

De Europese verkiezingswaarnemingsmissie presenteert vandaag ook haar verslag in Kaboel en ik wil graag mijn respect betonen aan de heer Berman en zijn team voor de goed uitgevoerde taak in extreem moeilijke omstandigheden. We zullen dit verslag zeker verder opvolgen, aangezien het duidelijk is dat de geloofwaardigheid van de regering en het politieke stelsel berust op een grondige revisie van het kiesstelsel.

Wat tot slot misschien wel het belangrijkste is met betrekking tot Afghanistan, is dat we bezig zijn met het stroomlijnen van onze structuren aldaar. De lidstaten zullen hun beleid afstemmen op de middelen om deze te ondersteunen, en ik hoop de taken van de speciale vertegenwoordiger van de EU en die van het hoofd van de EU-delegatie zo snel mogelijk te kunnen opnemen in een enkele functie. Dan zijn we beter in staat om tot een coherente benadering te komen, tot een benadering die model kan staan voor elders.

Met betrekking tot Pakistan zou onze allergrootste zorg en ons grootste belang moeten zijn dat Pakistan een stabiele democratie zonder terreur wordt die in samenwerking met buurlanden bescherming tegen gemeenschappelijke bedreigingen kan bieden.

Het actieplan benadrukt dit en bouwt voort op toezeggingen die zijn gedaan tijdens de EU-Pakistan-top in juni. Daartoe behoren humanitaire hulp, steun voor wederopbouw, hulp aan de politie en de rechterlijke macht, en een versterking van de democratische instellingen en de burgermaatschappij om de mensenrechten te verbeteren, evenals overeenkomsten op het gebied van handel en sociaaleconomische ontwikkeling. We zullen de tenuitvoerlegging van de aanbevelingen van de verkiezingswaarnemingsmissie van 2008 blijven steunen.

Het actieplan wordt tot 2013 gesteund met substantiële financiële middelen van iets minder dan vijfhonderd miljoen euro van de Commissie, plus een lening voor hernieuwbare energie van honderd miljoen euro van de Europese Investeringsbank, en door toezeggingen om onze handelsbetrekkingen en politieke betrekkingen te versterken. Het actieplan beschrijft ook een intensievere dialoog over al deze kwesties en volgend jaar dient er een tweede top plaats te vinden tijdens het Spaanse voorzitterschap.

Het actieplan maakt ook duidelijk dat de Europese Unie haar expertise op het gebied van regionale integratie zal gebruiken om Afghanistan, Pakistan en hun buurlanden te helpen economische betrekkingen te bevorderen, vooral met India. Er bestaat geen kant-en-klare oplossing voor de huidige spanningen, maar we moeten een begin maken met het wegnemen van het huidig wantrouwen. De potentiële voordelen van een dergelijke regionale samenwerking voor de handel en de investeringen doen alles wat wij als Europese Unie kunnen doen haast in het niet vallen.

Tot slot vormt de tenuitvoerlegging van het plan voor Afghanistan en Pakistan de kern van onze toekomstige betrokkenheid bij deze landen. Het is een gemeenschappelijk inspanning van lidstaten en EU-instellingen die uniek is in zijn soort. Het slagen van dit plan kan helpen de internationale civiele respons op crisissen vorm te geven, die tot op heden voornamelijk in militaire begrippen werd gedefinieerd.

Het actieplan komt neer op een groter engagement, niet alleen in Afghanistan en Pakistan, maar in geheel Zuid- en Centraal-Azië. We hebben echter meer dan alleen ideeën nodig om resultaten te kunnen boeken: we hebben de juiste mensen en de juiste vaardigheden nodig, en zij hebben weer veiligheid nodig om te kunnen slagen. Er moet meer politieke betrokkenheid van de regeringen van de gastlanden zijn en meer coherentie tussen de donorlanden, ook tussen de lidstaten onderling.

Zuid-Azië wordt dagelijks geconfronteerd met extremisme, zowel op het slagveld van Helmand als in de straten van Peshawar, Lahore en Rawalpindi. Dit lossen we niet op met enkel militaire actie, maar wel door te helpen een beschutte en veilige omgeving op te bouwen, vrij van de spanningen en ongelijkheden die extremisme aanwakkeren.

Europa heeft veel te bieden op basis van onze eigen ervaringen. Het actieplan biedt ons de gelegenheid deze ervaring te gebruiken om anderen te helpen, en ik hoop dat het Parlement het plan zal steunen.

Ioannis Kasoulides, *namens de PPE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het doel in Afghanistan was het bestrijden van de Taliban, omdat deze Al Qa'ida de gelegenheid bood zich daar schuil te houden. Een schuilplaats is Afghanistan niet meer maar de Taliban-rebellie is nog niet verslagen, omdat inmiddels is bewezen dat de overwinning niet alleen met militaire middelen kan worden behaald en dat een overmatig vertrouwen in militaire macht door het doden van opstandelingen juist averechts heeft gewerkt.

Een verandering in de strategie is nodig voor de bescherming van de bevolking, de opbouw van de Afghaanse veiligheid, het bevorderen van goed bestuur op centraal en vooral lokaal niveau, en het stimuleren van de ontwikkeling. In deze context moet een door Afghanistan geleid verzoeningsproces worden gestimuleerd voor die lagen van de Taliban die door speciale omstandigheden aan de verkeerde kant zijn beland.

In het EU-actieplan komen al deze uitdagingen aan bod en de EU kan een belangrijke rol spelen op niet-militaire gebieden. Ik had echter meer nadruk op de kwestie van verdovende middelen verwacht – die u wel noemde, minister – en krachtigere waarschuwingen met betrekking tot corruptie en slecht bestuur.

Wat betreft Pakistan zeg ik 'ja' tegen het actieplan. Beide kwesties houden onderling verband met elkaar en succes op een van beide gebieden is afhankelijk van succes op beide gebieden. Pakistan moet in staat worden gesteld de toestroom van opstandelingen vanuit Afghanistan op adequate wijze te bestrijden. Tot slot is diplomatie vereist om te voorkomen dat het eeuwige wantrouwen tussen India en Pakistan een belemmering voor algeheel succes gaat vormen.

Roberto Gualtieri, *namens de S&D-Fractie*. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de minister, hoge vertegenwoordiger, dames en heren met dit debat wil het Europees Parlement zijn bijdrage leveren aan de discussie over de rol van Europa in een regio die van cruciaal belang is voor de veiligheid en stabiliteit in de hele wereld.

Met de nieuwe militaire strategie die president Obama heeft aangekondigd en zeer zeker met de daaropvolgende verklaring van de ministers van Buitenlandse Zaken van de ISAF-landen is een band gelegd tussen het sturen van nieuwe troepen en de primaire doelstelling, te weten de bescherming van de bevolking en de versterking van het vermogen van de veiligheidsmacht en de Afghaanse instellingen. Dit is een terecht koerswijziging, waarbij is geconstateerd dat een traditionele militaire operatie, die volledig is gericht op de onderdrukking van de Taliban, zinloos en zelfs contraproductief is.

Maar om ervoor te zorgen dat deze nieuwe operatie productief is en een omschakeling naar een veilig, welvarend, stabiel en dus zelfvoorzienend Afghanistan teweegbrengt, is naast het sturen van troepen door de internationale gemeenschap duidelijk ook een sterkere inzet op civiel en politiek gebied nodig. Enerzijds moeten we de economische ontwikkeling stimuleren en de instellingen, het bestuur en de rechtsstaat versterken, en anderzijds moeten we het binnenlandse verzoeningsproces bevorderen en bijdragen aan de stabilisering van de situatie in Pakistan.

En daar is een kans en een rol voor de Europese Unie weggelegd. Europa levert al lange tijd een aanzienlijke bijdrage aan de regio: in totaal 1 miljard euro per jaar voor Afghanistan, 300 miljoen voor Pakistan, de EUPOL-missie die ondanks de personeelsproblemen een waardevolle bijdrage levert, de internationale waarnemingsmissie en natuurlijk de inzet van de individuele landen in de ISAF-missie.

De mogelijkheden voor Europa om concreet invloed uit te oefenen op de regio lijken tot dusver kleiner dan de omvang van de menselijke en economische hulpbronnen. Daarom is het noodzakelijk de inzet coherenter en efficiënter te maken, waarbij ik doel op een leidende rol voor Europa voor wat betreft de civiele strategie en de politieke inzet. Vanuit dit perspectief vormt het actieplan een belangrijke stap vooruit, reden waarom de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement het steunt en verzoekt om concrete uitvoering ervan.

Tegelijkertijd vragen wij ons af of voor het verwezenlijken van de doelstellingen van het plan ook ad-hocinstrumenten in het leven moeten worden geroepen en of niet moet worden overwogen de doelstellingen en de middelen van de ESDP EUPOL-missie te versterken. Op al deze fronten is het Europees Parlement bereid het optreden van de Europese Unie te steunen.

Pino Arlacchi, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we zijn hier aanwezig om het EU-actieplan voor Afghanistan en Pakistan te behandelen. De Commissie buitenlandse zaken van dit Parlement heeft mij de kans geboden rapporteur voor de nieuwe strategie voor Afghanistan te zijn.

Aan de civiele kant hebben we een nieuwe strategie nodig – of wellicht hebben we daar überhaupt gewoon een strategie nodig – omdat de interventie van de EU in dit land tot op heden onvoldoende coherentie heeft gehad en slechts een zeer beperkt effect lijkt te hebben gesorteerd. Ik vrees, mevrouw Ashton, dat ik niet kan instemmen met uw eerste verklaring over Afghanistan, aangezien deze te algemeen, te bureaucratisch, te vaag is – net zoals het huidige actieplan. Ik ben van mening dat het Parlement eraan moet bijdragen dat deze strategie sterker en coherenter wordt.

Ik verzamel alle benodigde stukjes informatie. Ten eerste moet ik opmerken dat het zeer moeilijk blijkt te zijn om zelfs de meest fundamentele gegevens te verkrijgen over de vragen hoeveel geld de EU in Afghanistan heeft uitgegeven na de bezetting in 2001, waar de hulp van de EU naartoe is gegaan en hoeveel van dat geld is besteed en waaraan. We weten dat er jaarlijks bijna één miljard euro wordt besteed in het land, wat een groot bedrag is. Het Afghaanse BBP bedraagt slechts 6,9 miljard euro. Onze civiele hulp bedraagt dus meer dan 20 procent van het jaarlijkse Afghaanse BBP, een bedrag dat het lot van het land mogelijk kan veranderen als het goed wordt gebruikt.

Ten tweede zal mijn poging om een nieuwe strategie voor Afghanistan op te stellen beginnen met een poging om te identificeren wat het EU-belang in het gebied is geweest en wat het behoort te zijn. In een deel van mijn verslag zal ik ingaan op de uitbanning van de opiumpapaver via de alternatieve ontwikkelingsstrategie.

Jean Lambert, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat bepaalde onderdelen van het actieplan moeten worden verwelkomd, maar zoals andere collega's terecht al hebben opgemerkt, zijn er enkele vragen die nog niet zijn beantwoord.

Wanneer we hiernaar kijken, kijken we volgens mij altijd vanuit het perspectief van het probleem dat we hebben, en zijn we soms geneigd de dagelijkse realiteit voor de mensen in zowel Afghanistan als Pakistan te onderschatten. Die realiteit bestaat uit vele doden, het gericht vermoorden van bijvoorbeeld de Hazara-bevolking in bepaalde delen van Pakistan, de aanvallen op meisjesscholen, op de politie en op zo vele anderen.

Onlangs werd de Afghaanse politie aan ons beschreven als in wezen niets meer dan kanonnenvoer voor de Taliban. Ik denk dat velen van ons zich nog steeds afvragen wat we daar ooit echt dachten te bereiken door er naartoe te gaan. Wat betreft de internationale respons ben ik bij dat de commissaris sprak over het bevorderen van samenwerking, en hierbij India met name noemde. De regionale benadering is belangrijk en ik verneem graag hoe we van plan zijn om te gaan met andere spanningsgebieden zoals Kasjmir, dat een echt probleem vormt voor alles wat men in de regio probeert te bereiken, zoals de Afghaanse ambassadeur ons onlangs heeft verteld.

Voorals in Pakistan moeten we ook kijken naar de effectieve steun die we bieden voor de vele duizenden ontheemde personen en leren van ons gebrek aan betrokkenheid bij degenen die in het verleden naar de grenzen van Pakistan en Afghanistan werden verdreven, zodat er een vacuüm kan worden opgevuld. Daarom moeten we echt aandacht besteden aan onderwijs en tegemoetkomen aan de behoeften van de bevolking die ook zorgt voor die ontheemde personen.

Charles Tannock, *namens de ECR-fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we kunnen het ons niet veroorloven om de militaire NAVO-ISAF-missie in Afghanistan te laten mislukken. Met voldoende politieke wil, de juiste militaire uitrustingen en meer grondtroepen van alle lidstaten kan de NAVO de Taliban verslaan, en natuurlijk moet dit ook gepaard gaan met een 'hearts and minds'-campagne. Buurland Pakistan is mogelijk echter een ramp in wording – een kernmacht die wordt geteisterd door islamitische radicalisering, corruptie en zwak leiderschap, dat we desondanks om strategische redenen moeten helpen.

Elementen van de Pakistaanse ISA worden er echter bijvoorbeeld al lang van verdacht stilzwijgend steun te verlenen aan de Afghaanse Taliban en beseffen nu pas schoorvoetend wat de binnenlandse gevaren van deze benadering zijn. De dreiging die Pakistan voor India vormt via Kasjmir, vooral door onderdak te verlenen aan terroristen, vormt ook een ernstige dreiging voor de gehele regio.

Als Pakistan militaire hulp voor anti-oproeroperaties tegen terroristische jihadisten wil blijven ontvangen van EU-landen, evenals economische hulp van de EU, moet het land keiharde garanties geven dat dergelijke hulp niet wordt omgeleid en wordt gebruikt voor de versterking van de conventionele strijdkrachten aan de grens met India.

Tot slot vormt de instabiliteit van Pakistan en Afghanistan een groot contrast met de stabiliteit en gematigdheid van onze democratische bondgenoot en partner India, een land dat de volledige steun van de EU verdient.

Willy Meyer, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de vicevoorzitter, mijn fractie heeft zich nooit kunnen vinden in de strategie van de vorige president van de Verenigde Staten, de heer Bush, met betrekking tot Afghanistan. Wij hebben die strategie nooit gesteund en inmiddels is gebleken dat wij gelijk hadden.

In Afghanistan is thans een corrupte en onwettige regering aan de macht, er vallen onschuldige slachtoffers en de situatie van de vrouw is er niet op verbeterd. Daarom zou het logisch zijn geweest om van strategie te veranderen. Wij betreuren het dat president Obama kiest voor een militaire oplossing en voornemens is om 30 000 soldaten extra naar Afghanistan te sturen. Mijns inziens mag de Europese Unie deze aanpak niet steunen, aangezien wij het risico lopen om in de eenentwintigste eeuw in Afghanistan een nieuw Vietnam te creëren.

De geschiedenis heeft aangetoond dat een militaire oplossing in Afghanistan onmogelijk is. Het is noodzakelijk om de samenwerking te versterken en alles in het werk te stellen om tot een diplomatieke oplossing te komen. In de conflictzone zelf, op geostrategisch gebied, moet worden gewaarborgd dat het internationaal recht wordt geëerbiedigd via interne Afghaanse oplossingen.

Nicole Sinclair, *namens de EFD-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, enkele weken geleden had ik het genoegen enkele Britse strijdkrachten te ontmoeten die waren teruggekeerd uit Afghanistan. Ik hoorde toen keer op keer hetzelfde verhaal van hen: dat zij slecht waren toegerust. Desondanks betaalt het Verenigd Koninkrijk 45 miljoen pond per dag aan deze corrupte instelling. Een deel van dat geld zou beter kunnen

worden besteed aan de bewapening van onze strijdkrachten in Afghanistan, strijdkrachten die nota bene de Afghaanse politiekraacht scholen, enzovoort.

Zoals enkele collega's al hebben opgemerkt is dit duidelijk een belangrijk gebied in de wereld en een belangrijk gebied waar we vooruitgang moeten boeken.

Ik heb een probleem met het gebrek aan ervaring van onze hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken, Cathy kan-ik-even-vangen Ashton, die inmiddels ongetwijfeld meer dan genoeg geld heeft kunnen vangen. We hebben iemand met meer ervaring nodig. Zij heeft geen enkele ervaring op het ministerie van Buitenlandse Zaken, ze is geen minister van Buitenlandse Zaken geweest en volgens mij heeft ze niet eens een parttimebaan bij een reisbureau gehad. Kom op! Dit is een delicate baan, een baan die ervoor moet zorgen dat de zaken ten goede veranderen, en zij is hier eenvoudigweg niet ervaren genoeg voor.

Andrew Henry William Brons (NI). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, op het eerste gezicht lijken de conclusies over Afghanistan die de Raad trekt een welkom contrast te vormen met de strijdlustige houding van de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. Als we ze echter nauwkeuriger bekijken, blijken ze in werkelijkheid een combinatie van naïviteit en medeplichtigheid aan de methoden van deze landen te zijn. De Raad probeert zeer naïef de delicate bloem van westerse democratie te planten in de dorre bodem van de Afghaanse stammencultuur. De verticale verdeling van de samenleving en de dominantie van loyaliteit aan stammen boven persoonlijke inzichten maken dit onmogelijk. De Raad wil een einde maken aan corruptie, maar begrijpt eenvoudigweg niet dat het bureaucratische model van objectieve inzichten en beslissingen over financiën en andere middelen geen schijn van kans zou maken. Dat komt niet doordat Afghanen van nature oneerlijk zijn, maar doordat de Afghaanse stammensamenleving het opkomen voor de eigen familie en stam ziet als een vanzelfsprekende deugd.

De Raad wil de productie van opiumpavars tegengaan. De Taliban uit de regering zetten was echter niet de beste manier om die productie te verlagen. De Taliban-regering had deze productie met 90 procent verlaagd, maar sinds de invasie is Afghanistan opnieuw de grootste opiumproducent ter wereld. In het verslag wordt gezegd dat 'De onveiligheid in Afghanistan niet alleen met militaire middelen kan worden aangepakt'. Dat kan enkel betekenen dat militaire actie een gerechtvaardigde rol heeft te vervullen. Naar mijn mening is dat niet het geval. In de negentiende en twintigste eeuw zijn er drie mislukte oorlogen tegen Afghanistan geweest; je zou denken dat we onze les inmiddels wel zouden hebben geleerd.

De Taliban onderdrukt vrouwen, minacht democratie en doodt Britse soldaten; het is in elk opzicht een akelige organisatie. We zouden er echter morgen al voor kunnen zorgen dat er geen Britse en geallieerde soldaten meer worden gedood, namelijk door onze troepen weg te halen. Het is een moorddadige, zinloze oorlog die eenvoudigweg niet gewonnen kan worden.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). – (ES) Mevrouw de Voorzitter, de internationale gemeenschap, niet alleen de Verenigde Staten, heeft een probleem in Afghanistan. President Obama heeft drie maanden de tijd genomen om een algemene strategie vast te stellen en een antwoord te bieden op het verontrustende verslag van generaal McChrystal.

Zoals bekend omvat deze nieuwe strategie een versterking van de militaire aanwezigheid op de korte termijn, een herschikking van de troepen in 2011, een geleidelijke overdracht van de veiligheidsaspecten aan de Afghaanse strijdkrachten, een betere coördinatie van de civiele en militaire taken en concentratie in de grote steden.

Op dit ogenblik, mevrouw Ashton, staan wij voor de enorme uitdaging om met name tijdens de conferentie van Londen een Europese respons vast te stellen en uit te dragen. U hebt in uw toespraak twee sleutelwoorden gebruikt. U hebt gezegd dat wij onze respons moeten coördineren met andere internationale instanties – mijn fractie is voor coördinatie met de Verenigde Naties – en dat onze respons coherent moet zijn.

Ik heb hierbij twee opmerkingen, mevrouw Ashton. In 2005 had ik het voorrecht een verkiezingswaarnemingsmissie van het Parlement te mogen leiden en had ik de gelegenheid van gedachten te wisselen met de opperbevelhebber van de International Security Assistance Force (ISAF), luitenant-generaal Graciano, die onlangs zijn functie bij de United Nations Interim Force in Libanon heeft neergelegd. De 44 landen die thans deel uitmaken van de internationale troepenmacht, waarvan er 28 tot de NAVO behoren, vormen een heterogene groep die geen doeltreffende respons biedt in de huidige strijd tegen de opstandelingen.

Het tweede punt is van vitaal belang, mevrouw Ashton. Wij kunnen onmogelijk een oorlog winnen – want in Afghanistan is wel degelijk een oorlog aan de gang – als de burgerbevolking niet aan onze kant staat,

namelijk aan de kant van de internationale coalitie. Mijns inziens, mevrouw Ashton, moet een van de hoofddoelstellingen van de Europese Unie dan ook zijn alles in het werk te stellen en onder meer de één miljard euro die zij inbrengt te benutten om te waarborgen dat de burgerbevolking onze kant kiest.

Richard Howitt (S&D). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, om te beginnen wil ik vandaag graag de 23-jarige korporaal Adam Drane van het Royal Anglian Regiment herdenken, afkomstig uit Bury St. Edmunds in mijn kiesdistrict, die op 7 december in de provincie Helmand om het leven kwam. Hij was het honderdste lid van de Britse strijdkrachten dat dit jaar werd gedood.

Onze gedachten moeten uitgaan naar de familie van Adam en naar al die andere families in Europa, Afghanistan en Pakistan die hetzelfde verlies hebben geleden.

Wanneer we worden geconfronteerd met een offer van deze omvang, hebben we in dit Parlement de plicht om te waarborgen dat we alles doen wat in onze macht ligt om vrede en welvaart in Afghanistan te bevorderen. Als we de nieuwe veranderingen op grond van het Verdrag van Lissabon en een echt gemeenschappelijk buitenlands beleid van de EU serieus willen nemen, is er geen enkele plaats waar we onszelf urgenter moeten bewijzen dan in het zand van Afghanistan; in de eerste plaats om te waarborgen dat de activiteiten van afzonderlijke lidstaten correct worden afgestemd op deze nieuwe strategie, en daarnaast om de toezegging te verwelkomen die hoge vertegenwoordiger mevrouw Ashton vandaag heeft gedaan om al zeer snel in het nieuwe jaar een geweldige nieuwe vertegenwoordiger met een dubbele functie in Afghanistan te hebben. Dit is zowel een lakmoestest voor efficiënter EU-werk op grond van het Verdrag als een mijlpaal voor onze toekomstplannen voor Afghanistan.

In nauw verband hiermee moeten de lidstaten tot slot ervoor zorgen dat EUPOL de vierhonderd beloofde officieren rekruteert. Dit is absoluut noodzakelijk om te waarborgen dat de eigen Afghaanse wetshandhavinginstanties hun werk naar behoren kunnen doen.

Charles Goerens (ALDE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik wil om te beginnen duidelijk maken dat ik de opmerkingen van mevrouw Sinclair aan mevrouw Ashton volstrekt afkeur.

Mevrouw de Voorzitter, een op de vier kinderen haalt de leeftijd van vijf jaar niet in Afghanistan, een land dat gekenmerkt wordt door tekorten op sociaal en gezondheidsgebied en door tekorten op democratisch en, bovenal, veiligheidsgebied. De waarschijnlijkheid van een confrontatie met Pakistan zet de Taliban aan tot mobilisatie en onderstreept de noodzaak om de problemen van Afghanistan vanuit een regionaal perspectief te benaderen. Daar kunnen wij nog aan toevoegen dat het onvermogen om de situatie louter met militaire middelen onder controle te krijgen, maakt dat de Europese Unie, met haar uitgebreide scala aan hulpmiddelen, voorbestemd is een speciale rol te spelen.

De NAVO, die eerstverantwoordelijk is voor het militaire aspect, heeft zijn grenzen bereikt in deze moeilijke taak in Afghanistan. Het humanitair optreden van de Europese Unie, haar instrumenten op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en haar effectieve diplomatie zijn weliswaar geen garantie voor succes, maar zonder deze steun is het optreden van de NAVO gedoemd te mislukken.

Een nieuwe combinatie van al deze elementen zal hopelijk tot een veelbelovender vooruitzicht voor de Afghaanse burgers leiden. Terwijl de Europese Unie in de huidige situatie al een grote verantwoordelijkheid heeft, is de verantwoordelijkheid van Afghanistan, dat nog steeds te corrupt, verdeeld en ontregeld is, ronduit overweldigend.

Laten wij niet vergeten dat het partnerschap dat aan Afghanistan is aangeboden, alleen kan slagen als er voldoende burgers zijn die de wederopbouw van hun land steunen. Ook al is dit een enorme taak, het is geen reden om niets te doen en het land over te leveren aan fundamentalisten van allerlei slag.

Nicole Kiil-Nielsen (Verts/ALE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, ja, wij moeten uit de Afghaanse val zien te komen waar wij door het beleid van George Bush in zijn gelopen. De vraag is echter niet wanneer, maar hoe wij ons uit Afghanistan terugtrekken.

Als de talloze fouten die de internationale gemeenschap heeft gemaakt niet ter discussie worden gesteld, dan lopen wij het risico het vertrouwen en de steun van de Afghaanse bevolking volledig kwijt te raken, ten gunste van de Taliban. Er moet een einde komen aan de militarisering van humanitaire hulp en ontwikkelingshulp, omdat dit verwarring zaait bij de mensen en de NGO's in diskrediet brengt.

Wij moeten meer steunen op het opkomende maatschappelijk middenveld en op de Afghaanse hervormers. Waarom is Europa in Afghanistan? Omdat de Amerikanen dit besloten hebben of om dit land van

obscurantisme en geweld te bevrijden? Wij moeten de meest effectieve Afghaanse structuren versterken, prioriteit geven aan investering in openbare dienstverlening – onderwijs, gezondheidszorg, vervoer – en goed bestuur van lokale overheden steunen, aangezien de cultuur van deze landen tot nadenken stemt over de relevantie van de natiestaat. Europa zou bijvoorbeeld mevrouw Habiba Sorabi moeten steunen, die gouverneur is van de provincie Bamiyan. Haar benoeming is een primeur in de geschiedenis van dit land, waar wij, zoals u zich zult herinneren, in 2001 naartoe zijn gegaan om de vrouwelijke bevolking te helpen.

Geoffrey Van Orden (ECR). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, wie het EU-actieplan voor Afghanistan en Pakistan leest, krijgt het idee dat de gehele situatie afhankelijk is van wat de EU doet.

Ik denk dat de Europese Unie een nuttige, praktische bijdrage kan leveren, maar deze bijdrage moet binnen de context van bredere, internationale inspanningen worden geplaatst en moet gericht zijn op enkele specifieke activiteiten waar de betrokkenheid van de EU echte toegevoegde waarde voor kan zijn. Deze situatie is te ernstig voor ijdelheid aan de kant van de EU. In een document van meer dan een dozijn pagina's heb ik slechts vier korte verwijzingen naar de Verenigde Staten kunnen vinden en, misschien nog wel belangrijker, slechts één naar de NAVO, terwijl het toch de ISAF-missie van de NAVO is die een centrale rol speelt voor het succes van alle inspanningen.

Zonder veiligheid en stabiliteit is het niet mogelijk om goed bestuur of enig zinvol programma voor wederopbouw en ontwikkeling te waarborgen.

Aan de civiele kant hebben Europese landen en de EU zelf sinds 2001 acht miljard euro in Afghanistan gepompt, maar dit enorme bedrag lijkt slechts weinig te hebben bewerkstelligd. Hebben we enig idee hoeveel van dit bedrag is verdwenen?

Er moet een uitgebreid internationaal plan voor Afghanistan en Pakistan worden opgesteld, maar ik moet nog zien waar de EU-bijdrage in deze bredere, internationale opzet past.

Cornelia Ernst (GUE/NGL). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, na acht jaar weten we nu eigenlijk allemaal wel dat de huidige strategie voor Afghanistan, die op militaire leest is geschoeid, is mislukt. De wanverhouding tussen militaire operaties enerzijds en de ontoereikende middelen voor civiele doeleinden anderzijds maakt het echt onmogelijk om de levensomstandigheden in Afghanistan te verbeteren.

Daarom is de belangrijkste boodschap van de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links dat we radicaal een andere strategie moeten gaan volgen. We moeten radicaal kiezen voor een andere strategie, die niet langer gebaseerd is op de inzet van soldaten maar bovenal gericht is op de mensen. Naar verluidt is 40 procent van de Afghanen werkloos, leeft meer dan de helft van hen in schrijnende armoede, verstoken van gezondheidszorg en zonder goed onderwijs. Het sociale vraagstuk moet bovenaan de agenda worden geplaatst. Dat is wat ik verwacht van de Raad, de Commissie en alle betrokken partijen.

Dit behelst natuurlijk ook het bevorderen van goed bestuur, het versterken van de landbouw en het integreren van voormalige Taliban-strijders. Ik zeg u echter in alle eerlijkheid: als we halverwege weer kiezen voor het militaire avontuur, dan verspelen we onze kansen. Het is vijf minuten voor twaalf!

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat wij er bij deze zeer gecompliceerde zaken naar moeten streven met eenvoudige ideeën te komen.

Mijn eerste vraag is simpel: waarom zijn wij naar Afghanistan gegaan? Wij zijn naar Afghanistan gegaan met één doel: ontmanteling van de trainingskampen van Al Qa'ida, thuisbasis van het internationale terrorisme, die een bedreiging vormden voor ons en voor de stabiliteit in de regio. Vandaag de dag bestaan deze kampen niet meer.

Mijn tweede opmerking is dat, of wij dit nu willen of niet, de westerse troepen die in Afghanistan worden ingezet, helaas steeds meer worden gezien als een bezettingsmacht en niet langer als bevriende troepen. Dit is een belangrijk en alledaags probleem waar wij rekening mee moeten houden. Degenen die u het tegendeel vertellen, nodig ik uit om te gaan kijken wat er in dat land gebeurt.

Het derde punt is dat de veiligheidssituatie aanzienlijk verslechterd is. In 2004 kon je nog in Kaboel rondwandelen. Tegenwoordig is Kaboel één groot afgeschermd kamp. Als wij dus geen lering trekken uit de operationele fouten ter plaatse en uiteindelijk alleen maar oude methoden blijven toepassen, stevenen wij af op een herhaling van dergelijke fouten.

Wat zijn de gevolgen van dit alles? Ik denk dat wij in wezen moeten erkennen dat wij Al Qa'ida hebben ontmanteld – dat is een feitelijke constatering – en dat wij ons moeten terugtrekken. Kunnen wij Afghanistan nu onmiddellijk verlaten? Nee, want als wij zouden vertrekken, zou dat ongetwijfeld tot chaos leiden, en misschien zelfs tot de terugkeer van de kampen waar wij tegen strijden. Er moeten dus voorwaarden worden verbonden aan onze terugtrekking.

Ten eerste moeten wij, zoals iedereen zegt, de sleutels overhandigen aan de Afghanen zelf. We moeten ervoor zorgen dat het conflict een Afghaans conflict is. Ten tweede moet er een dialoog tot stand worden gebracht met alle opstandelingen. Let wel, ik zeg niet 'met de Taliban', omdat het woord 'Taliban' heel beperkend is. Ten derde moeten wij een sociaal niveau aanvaarden dat niet perfect is. Wij moeten niet denken dat onze Europese criteria de criteria zijn die moeten worden afgestemd op Afghanistan. Dat moeten wij aanvaarden.

Mevrouw de Voorzitter, het is altijd moeilijker een militaire operatie te beëindigen dan te beginnen, en om deze operatie te kunnen afsluiten, moeten wij in gedachten houden wat de oorspronkelijke doelstelling ervan was, namelijk ervoor zorgen dat de Al Qa'ida-kampen werden ontmanteld. Dat is nu gebeurd.

Ana Gomes (S&D). - (PT) De Raad zegt dat de situatie in Afghanistan en Pakistan rechtstreeks van invloed is op Europa. Dat is in feite de belangrijkste boodschap die we eerlijk en moedig moeten overbrengen aan de Europese burgers. Daarom ben ik blij met het nieuwe actieplan van de EU voor Afghanistan en Pakistan, dat ook investeringen in een omvangrijk programma voor capaciteitsopbouw op alle niveaus van het Afghaanse bestuur omvat.

Een doeltreffende uitvoering van dit actieplan, waarin de Europese inspanningen in Afghanistan worden gebundeld, is de enige manier om een bijdrage te leveren aan de staatsopbouw die noodzakelijk is om een einde te maken aan de oorlog en de onderontwikkeling, Europa mag de Afghanen niet in de steek laten, en Europa is daar niet omdat de Amerikanen dat besloten hadden. De aanwezigheid van militaire en civiele troepen zal nog jarenlang nodig zijn.

Ter afsluiting wil ik nog mijn afschuw uitspreken over het besluit van de Franse regering om Afghanen die de oorlog in hun land ontvlucht zijn, terug te sturen.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, als we iets niet kunnen gebruiken in de harde werkelijkheid van Afghanistan, dan zijn het wel mooie woorden. Ik kijk daarbij naar u, barones Ashton. U had het erover dat de lidstaten oprecht enthousiast zijn over de politieopleidingsmissie EUPOL. O ja, is dat zo? Hoe kan het dan dat we niet eens de 400 agenten bij elkaar hebben kunnen krijgen? Dat is een mengeling van onoprechtheid en bespottelijkheid. Menen we echt wat we zeggen?

Twee jaar geleden werd in het Europese veiligheidsonderzoek al vastgesteld dat er vanwege het lage aantal politieopleidingen vraagtekens kunnen worden geplaatst bij het werkelijke enthousiasme in Europa. Waarom financieren we de opgeleide politieagenten niet, om te voorkomen dat ze krijgsheer worden of overlopen naar de Taliban? Dat zou weinig geld kosten en heel doeltreffend zijn. Ik heb de indruk, barones Ashton, dat Europa hoogdravende toezspraken houdt, maar dat de daadkracht van Europa schromelijk tekortschiet en niet effectief is.

Michael Gahler (PPE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, de titel "Nieuw EU-actieplan voor Afghanistan en Pakistan" is juist gekozen, maar het lijkt er meer op dat hier twee afzonderlijke actieplannen na elkaar zijn gepresenteerd.

Ik onderschrijf in beginsel wat er over beide landen is gezegd. Naar ik hoop hebben we in Afghanistan geleerd van de fouten die we in het verleden hebben gemaakt en passen we het beleid en de structuren dienovereenkomstig aan. Wat Pakistan betreft, ben ik blij dat het nieuwe beleid wordt gezien als follow-up van mijn verslag over de verkiezingswaarnemingsmissie. Ik vind het alleen maar goed dat de aanbevelingen die zijn gedaan ten aanzien van de landen waar we waarnemingsmissies hebben uitgevoerd, ten uitvoer worden gelegd in het beleid ten aanzien van deze landen.

Ik zou graag willen dat de Raad en de Commissie in hun antwoord op dit debat duidelijker aangaven hoe de gemeenschappelijke strategie voor beide landen eruit ziet. We moeten immers erkennen dat we daar bijvoorbeeld te maken hebben met een duizenden kilometers lange grens waarop van geen van beide zijden echt toezicht kan worden uitgeoefend, terwijl het beleid dat we aan de ene kant van deze grens ten uitvoer leggen directe gevolgen heeft voor de andere kant van de grens. Welke structuren willen we dus feitelijk opzetten? Hoe willen we de dialoog tussen de Afghaanse en de Pakistaanse regering tot stand brengen? Hoe

kunnen we ervoor zorgen dat ook de lokale bevolking ons beleid accepteert? Dat zijn vragen waarop we nog geen antwoord hebben, en ik hoop dat we dat wel krijgen.

Ioan Mircea Paşcu (S&D). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, het actieplan voor Afghanistan en Pakistan dat afgelopen oktober werd aangenomen, is op zich een goed document. Het doel ervan is de benodigde voorwaarden te scheppen om de verantwoordelijkheid die nu berust bij de internationale gemeenschap, inclusief de EU, weer terug te leggen bij de Afghaanse staat, waarbij de eerstgenoemde een ondersteunende rol zal blijven spelen. Ditzelfde wordt ook door de VS nagestreefd op het gebied van veiligheid. De hoop is dat de dertigduizend extra Amerikaanse troepen een situatie creëren waarin de verantwoordelijkheid in 2011 kan worden overgedragen aan de Afghaanse krachten, het jaar waarin wordt begonnen met de Amerikaanse terugtrekking.

Zelfs als de EU en de VS vergelijkbare doelen hebben, namelijk het scheppen van voorwaarden waaronder de Afghaanse staat de verantwoordelijkheid voor eigen aangelegenheden op zich kan nemen, is het tijdsbestek voor het realiseren van die doelen onvermijdelijk anders. In 2011 moet er voldoende veiligheid zijn gerealiseerd, terwijl de staatsopbouw onvermijdelijk langer zal duren.

De vraag is dus: stel dat er in 2011 niet voldoende veiligheid is gerealiseerd of dat de veiligheid weer afneemt nadat de VS zich heeft teruggetrokken, is de EU, die al betrokken is bij de staatsopbouw, dan klaar om ook de veiligheid op zich te nemen? Volgens mij niet, en dan hebben we een probleem.

Francisco José Millán Mon (PPE). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, ik ben blij dat het Zweedse voorzitterschap de inspanningen van de Unie ten behoeve van de stabiliteit en de ontwikkeling van Afghanistan heeft versterkt door middel van een actieplan. Ik zou overigens graag meer informatie hebben over de financiering van dit plan voor wat betreft Afghanistan.

De voor januari geplande conferentie van Londen zal een ander bijzonder belangrijk moment zijn voor Afghanistan. Daar zal duidelijk worden welke concrete verplichtingen de Europese Unie en de lidstaten aangaan. Ook de nieuwe Afghaanse regering moet tal van verbintenissen aangaan, bijvoorbeeld in het kader van de strijd tegen corruptie en drugshandel. De pers maakt vandaag gewag van de toespraak die president Karzai gisteren heeft gehouden over het vraagstuk van de corruptie en eerlijk gezegd baren zijn woorden mij zorgen.

Dames en heren, de beslissing van president Obama om 30 000 soldaten extra in te zetten is bijzonder recent. Kortom, Afghanistan bevindt zich in een cruciaal stadium en de Verenigde Staten en Europa moeten hun optreden nauw coördineren.

In Afghanistan staan niet alleen de welvaart en de veiligheid van de Afghanen op het spel, maar ook de stabiliteit van de regio, en zelfs van een belangrijk land als Pakistan. Ook onze eigen veiligheid staat op het spel, want zoals hier al is gezegd, vormt Al Qa'ida nog steeds een bedreiging.

Ook de geloofwaardigheid van de NAVO en van wat wij het Westen noemen, hangt in hoge mate af van de resultaten die in Afghanistan worden bereikt. Wij mogen niet mislukken. Daarom hebben wij, zoals hier al is gezegd, de steun van onze eigen burgers nodig. Om die steun te waarborgen zijn transparantie en duidelijkheid vereist. Wij moeten de enorme gevaren die onze landgenoten in Afghanistan trotseren nader toelichten, maar wij moeten ook het belang van hun missie beklemtonen en onderstrepen dat zij in geen geval mag mislukken. Zoals ik al zei, staan hier veel uitermate belangrijke zaken op het spel.

Elmar Brok (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, een Afghaanse vriend heeft me ooit gezegd dat het goed is dat het Westen troepen heeft in Afghanistan, maar dat we ons ervan bewust moeten zijn dat de geschiedenis leert dat eenieder die langer dan een jaar in Afghanistan blijft een bezettingsmacht wordt, ook al is hij gekomen als bevrijder. Dat was in 2001. Het is nu 2009 en zijn woorden zijn volledig bewaarheid geworden.

De Taliban heeft feitelijk 80 procent van het land in handen en de Amerikaanse legerleiding en de Europese ministers van Defensie zeggen dat de strijd langs militaire weg niet te winnen is. Wat is dan het doel? Een land waarover we geen controle hebben, kunnen we niet centraal omvormen tot een democratie en wat dies meer zij, als dat land nooit centraal is geregeerd. Anders gezegd, is het niet zinvol ons te concentreren op Al Qa'ida en het terrorisme en daarna te vertrekken? Op deze vragen moet een antwoord komen.

Dat geldt ook voor de volkomen terechte vragen van collega Van Orden in verband met het koppelen van dit actieplan aan het algemene strategische doel, de conferentie van Londen, het plan voor Afghanistan van president Obama, enzovoort. Zijn die zaken wel op elkaar afgestemd? Het is dus noodzakelijk en heel goed

om een gecombineerde aanpak te hanteren voor Afghanistan en Pakistan, waarbij we rekening moeten houden met datgene wat er uiteindelijk in relatie tot India is gezegd.

We moeten vooral de interne ontwikkelingen volgen. Ik heb nog nooit gezien dat bij het vertrek van een buitenlandse militaire mogendheid die soldaten en politieagenten heeft opgeleid die geen eigen doel hebben, de ideologische partij in de burgeroorlog die wél een doel heeft dan verliest. Die wint altijd! De geschiedenis toont dit ook aan. Ik vraag me daarom met grote bezorgdheid af of we hier niet aan kortetermijndenken doen. We moeten echt stilstaan bij de vraag hoe we onze troepen op een verstandige manier kunnen terugtrekken en tegelijkertijd het terrorisme een halt kunnen toeroepen.

Lara Comi (PPE). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, de veiligheid in Afghanistan is onlangs aanzienlijk verslechterd doordat er geen controle is over heel het grondgebied. In grote delen van het land gelden de regels van volksstammen en dus niet meer de nationale regels, mensen voelen zich onveilig, zelfs in de grote steden, ondanks de constante inzet en controle van de ISAF-troepen.

Aangezien de strijd tegen het terrorisme nauw verbonden is met activiteiten op het grondgebied, moet duidelijk worden geconcludeerd dat de Verenigde Staten, de bondgenoten en de NAVO zich niet kunnen terugtrekken. De aanwezigheid in Afghanistan en het behalen van successen is sterk afhankelijk van een internationaal ondersteunde, politieke en militaire aanpak met een regionale territoriale benadering binnen zowel Afghanistan als Pakistan.

Het nieuwe actieplan van de Europese Unie vormt in dit opzicht een belangrijke stap vooruit in de verbetering van de veiligheid en in het gevoelige proces van capaciteitsopbouw op het gebied van de democratische instellingen, de mensenrechtenbescherming en de sociaaleconomische ontwikkeling van de regio.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, ik ben van mening dat het actieplan van de Europese Unie de goede richting uitgaat omdat onze bijstand twee gebieden moet betreffen. Het eerste gebied houdt verband met het bevorderen van de veiligheid, terwijl het tweede gebied te maken heeft met het verbeteren van de levensomstandigheden van de lokale bevolking. We kunnen ervan uitgaan dat de vooruitgang die op het eerste gebied wordt geboekt, dus op het vlak van de veiligheid, een gunstige impact zal hebben op het verbeteren van de levensomstandigheden van de bevolking, terwijl de vooruitgang die op het tweede gebied wordt geboekt – het verbeteren van de levensomstandigheden van de lokale bevolking – ook de veiligheid ten goede zal komen.

Ik vind echter dat we ons voortdurend moeten afvragen of onze bijdrage wel efficiënt genoeg is. Naar mijn mening zou ons optreden veel doeltreffender zijn als we op de steun van de landen rond Centraal-Azië zouden kunnen rekenen. Ik zou de Europese Unie, mevrouw Ashton en mevrouw Malmström er in de eerste plaats toe willen aanzetten om in contact te treden met Rusland en Tadzjikistan, aangezien deze landen een erg nuttige rol kunnen spelen, met name op het gebied van de logistiek en het vervoer van goederen voor de bevolking.

Sajjad Karim (ECR). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, tegenwoordig vinden er dagelijks terroristische bomaanslagen plaats in zowel Afghanistan als Pakistan. Scholen, winkelcentra, stadscentra en zelfs militaire hoofdkwartieren worden aangevallen.

Het Pakistaanse leger slaagt erin infiltranten die Pakistan binnendringen terug te dringen naar Afghanistan, maar ik vraag me toch af waar deze terroristen hun wapens telkens weer vandaan blijven halen? Te zeggen dat dit een interne Pakistaanse kwestie is, is veel te simplistisch. Het is veel complexer dan dat.

Minister Malmström heeft zeer terecht de kwestie van de regionale samenwerking ter sprake gebracht. Hoge vertegenwoordiger, zullen we in onze nieuwe rol voor buitenlandse zaken ook spreken met de buurlanden van Pakistan om hen aan te moedigen alles te doen wat in hun macht ligt om Pakistan door deze moeilijke tijd te helpen?

Ook werd terecht opgemerkt dat zolang er nog wederzijds wantrouwen bestaat tussen Pakistan en India – en ik ben een groot voorstander van toenadering tussen deze twee landen – we slechts zeer weinig vooruitgang zullen boeken. Zolang het belangrijkste discussiepunt Kasjmir niet wordt aangepakt, vrees ik dat we niet veel vooruitgang zullen boeken.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Naar mijn mening heeft het actieplan voor Afghanistan alleen zin als het ons Europese beleid benadrukt, dat wil zeggen de Europese aanpak voor Afghanistan. Wij zijn daar inmiddels vergaand bij betrokken en we kunnen niet zomaar meegaan in de beslissingen van onze grootste bondgenoten, die ons verbazen met sommige strategische beslissingen die ze nemen.

Wat in mijn optiek belangrijk is bij dit actieplan is dat het duidelijk prioriteit geeft aan burgerinitiatieven. We moeten de gedachten aan een militaire overwinning voor eens en altijd laten varen. Er valt voor ons geen winst te behalen op een grondgebied waarvan de bevolking iedereen van ons die daar aanwezig is om te helpen als bezetter beschouwt en de Taliban als zogenaamde vrijheidsstrijders.

Ik sluit me aan bij degenen die de noodzaak van een regionale oplossing hebben benadrukt en de noodzaak van meer betrokkenheid van de landen in het aan Afghanistan grenzend gebied. Zij genieten een groter vertrouwen van de bevolking.

Arnaud Danjean (PPE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, er is veel gezegd over het actieplan voor Afghanistan. Persoonlijk betreur ik het dat er in de toelichtingen van vandaag niet iets meer aandacht is geschonken aan de link tussen de EUPOL-missie en de NAVO-missie in Afghanistan. Dit is een missie die wij moeten uitvoeren. De kwantitatieve en kwalitatieve problemen die wij daarbij ondervinden zijn voornamelijk te wijten aan de link met de NAVO, en om effectief te kunnen zijn moeten wij deze zo snel mogelijk oplossen. Ik had gewild dat hier meer aandacht aan was besteed.

Mijn vraag betreft Pakistan. Zoals wij allen weten vormt de chronische instabiliteit van dit land een crisisfactor voor de gehele regio en ook voor Afghanistan. Ik zie dat in het actieplan samenwerking met Pakistan wordt overwogen op het gebied van contraterrorisme en veiligheid. Zoals wij weten is er in dit land sprake van een sterk ideologische en soms structurele en organisatorische connectie tussen radicale, islamitische bewegingen die actief zijn in Kasjmir en bij de grens van Afghanistan. Ik wilde mij ervan vergewissen dat de methoden, de aard en het tijdschema van de hulp die wij overwegen goed worden getoetst aan de vereisten, om te voorkomen dat deze connectie uiterst nadelige en schadelijke gevolgen krijgt.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Al ruim meer dan acht jaar hebben onze landen mensenlevens, energie en veel geld verspild in een door oorlog verscheurd land, waar twee imperia, het Britse en het Sovjetimperium, ook al het onderspit hebben moeten delven. Helaas zijn de groter wordende politieke en militaire invloed van de Taliban, de verwoestende armoede, de status van vrouwen, de opiumhandel en de wijdverbreide corruptie allemaal feiten die aantonen dat de nu uitgevoerde operaties in Afghanistan zijn mislukt.

Ik ben van mening dat de strategie van de Europese Unie het groeiende vooruitzicht van chaos en geweld moet tegengaan door de militaire aanwezigheid te versterken en effectiever te maken en door meer inspanningen te ondernemen voor wederopbouw, ontwikkeling en democratisering van Afghanistan. Meer ontwikkelingshulp voor Afghanistan betekent simpelweg investeren in onze eigen veiligheid. Daarom moeten we ons tot het uiterste inspannen om deze mislukte staat boven water te houden en zijn burgers een minimumniveau van fysieke veiligheid en materiële zekerheid te garanderen.

VOORZITTER: EDWARD McMILLAN-SCOTT

Ondervoorzitter

Piotr Borys (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de situatie in Afghanistan is vandaag het belangrijkste probleem waarmee de internationale instellingen worden geconfronteerd. Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon geldt dit met name voor de Europese Unie. Wij zullen niet in staat zijn om deze uitdaging aan te gaan zonder de volgende drie elementen in onze strategie op te nemen. Allereerst moeten we inzetten op de succesvolle afloop van een zeer ambitieuze, twee jaar durende militaire missie die moet uitmonden in een nederlaag voor Al Qa'ida en in regeringsdeelname van een aantal leiders van de Taliban. Een tweede voorwaarde is stabiliteit in Pakistan en in de hele regio, met inbegrip van India. Dit is een tweede uitdaging die van essentieel belang is. Ten derde is er de noodzaak om een maatschappelijk middenveld te creëren. De oorlog die al dertig jaar aan de gang is, heeft tot immense problemen geleid. We hebben hier te maken met een ongeschoolde samenleving – meer dan 90 procent van de bevolking is analfabeet. Met het oog hierop is er heel veel sociale ondersteuning nodig om tot een rechtsstaat, goed bestuur en een systeem van sociale zorg te komen.

Ik zou nog willen stellen dat het aantal kinderen dat in Afghanistan naar school gaat inmiddels van 700 000 naar 7 000 000 is gestegen. Een van de belangrijkste taken die mevrouw Ashton te wachten staat, is daarom in de eerste plaats een efficiënte financiële steunverlening om in Afghanistan een maatschappelijk middenveld tot stand te brengen.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, misschien mag ik als lid van de delegatie voor de betrekkingen met Iran nog een korte opmerking maken. Enige tijd geleden vond er in het Europees Parlement in Brussel een gedachtewisseling plaats met de Iraanse ambassadeur in Brussel. Op de vraag waarom het

aantal doodvonnissen in Iran sinds de ambtsaanvaarding van de Iraanse president verviervoudigd was, antwoordde hij dat dit was toe te schrijven aan de toegenomen handel in verdovende middelen in het grensgebied tussen Iran en Afghanistan. Ik noem u deze uitspraak, opdat u ook aan dit probleem, naast de corruptie, voldoende aandacht kunt schenken in het actieplan.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, de Raad is oprecht dankbaar voor het grote engagement dat het Europees Parlement in deze kwestie toont. Ik zal enkele van uw vragen beantwoorden.

Mijnheer Kasoulides: het actieplan gaat uit van het regionale perspectief. Dat staat absoluut centraal. Er wordt grote nadruk gelegd op goed bestuur, corruptiebestrijding en de beginselen van de rechtsstaat, en dat is het werk waardoor de Europese Unie zich laat leiden. Op deze gebieden zullen Afghanistan en Pakistan onze steun zeer lang nodig hebben. De heer Kasoulides heeft gelijk als hij zegt dat wij onvoldoende aandacht hebben besteed aan het drugsvraagstuk. Wij steunen het werk dat wordt gedaan, bijvoorbeeld de Unidoc-samenwerking en de technische bijstand. Dat moet worden voortgezet. Het belangrijkste van alles is natuurlijk de steun voor het werk dat de Afghaanse regering doet om meer welvaart en goed sociaal bestuur te creëren.

Tegen de heer Arlacchi wil ik zeggen dat wij ook vinden dat de inspanningen die tot nu toe zijn gedaan onvoldoende zijn gecoördineerd. Dat is een probleem voor de Europese Unie en daarom is het zo belangrijk dat wij nu dit actieplan hebben. Het Zweedse voorzitterschap heeft er dit najaar ook hard voor gevochten om het soort informatie te krijgen waar u naar vraagt - wie doet wat en hoeveel - en om een algemeen overzicht te krijgen van wat er gebeurt. Nu hebben wij een beter beeld en wij kijken heel erg uit naar uw verslag dat ons kan helpen bij de voortzetting van ons werk en naar de samenwerking met u en de Commissie buitenlandse zaken.

Tegen de heer Danjean wil ik zeggen dat EUPOL een heel belangrijk onderdeel is van onze samenwerking en het belangrijkste onderdeel voor de Afghaanse regering met betrekking tot civiel politiewerk. Het is gebleken dat er sprake is van heel sterk leiderschap ter plaatse. De kwaliteiten van EUPOL worden door alle partijen erkend: de Afghanen, de Verenigde Staten en andere partners. Wij hebben de staf met 280 internationale medewerkers vergroot. Helaas hebben de lidstaten niet de vierhonderd man personeel kunnen leveren die wij nodig hebben, en wij doen nu een oproep voor een grotere bijdrage, want wij willen dat de lidstaten hierbij betrokken zijn.

Zoals het er nu naar uit ziet, consolideert EUPOL haar werkzaamheden op zes strategische terreinen waarvan wij menen dat die een meerwaarde opleveren: politieke inlichtingen, onderzoek naar criminaliteit, commandostructuur bij de politie, banden tussen politie en aanklagers, corruptiebestrijding alsmede mensenrechten en gelijke behandeling. Dat zijn de Afghaanse prioriteiten. De NAVO gaat zich nu bezighouden met politieopleiding via haar opleidingsmissie en op dit gebied moeten wij natuurlijk onze samenwerking intensiveren.

Tot slot wil ik zeggen dat het actieplan enorm belangrijk is omdat het de Europese Unie mogelijk maakt haar financiële middelen op een betere en meer gecoördineerde manier te gebruiken. Nu moeten wij proberen al deze goede ideeën uit te voeren. Dit kunnen wij doen via het regionale perspectief, via de eigen verantwoordelijkheid van de regeringen van Afghanistan en Pakistan en door ons te richten op onze politieke prioriteiten, de rechtsstaat, de democratie en de mensenrechten.

De Europese Unie is één partner, weliswaar een zeer belangrijke partner, maar er zijn ook andere partners in de regio en natuurlijk moeten wij met hen samenwerken. Wij kijken uit naar de conferentie in Londen waarop president Karzai, naar wij hopen, zijn plannen presenteert, en naar de verhoging van onze steun daarna.

De steun van de Europese Unie is langlopend en blijvend en moet ook duurzaam zijn. Dat is het signaal dat wij moeten afgeven. Dat heeft tijd nodig en wij moeten realistisch zijn: voor ons ligt een enorme hoeveelheid werk. Daarom moet de Europese Unie daar geëngageerd zijn. Wij moeten het signaal afgeven dat onze inzet van lange duur zal zijn, niet in het minst omwille van de vrouwen en kinderen, zoals veel leden hebben gezegd.

Catherine Ashton, *voorgedragen vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Meneer de Voorzitter, met uw welnemen zal ik terugkomen op enkele belangrijke punten die de geachte afgevaardigden ter sprake hebben gebracht.

We zijn het met het voorzitterschap eens over de kwesties met betrekking tot verdovende middelen. Wat wij hebben geprobeerd is een alomvattende respons te ontwikkelen waarin de aspecten van plattelandsontwikkeling daadwerkelijk worden gecombineerd met sociale kwesties en uiteraard met de rechtsstaat. Het is zeer belangrijk dat dit vanuit alle perspectieven wordt aangepakt.

Ik ben het eens met hetgeen de geachte afgevaardigden hebben gezegd over het belang van civiele kwesties. We hebben op dit gebied zeer zeker grote vooruitgang geboekt, iets waar een aantal afgevaardigden zich zorgen over maakten. Slechts één voorbeeld hiervan: in 2002 was er gezondheidszorg beschikbaar voor circa 7 procent van de bevolking, terwijl dat nu in 2009 geldt voor 85 procent. Ik kan nog andere voorbeelden geven, maar dit is slechts één voorbeeld dat volgens mij absoluut aantoonbaar is dat we mee bezig zijn en hoe effectief dit ter plaatse is gebleken. Ik ben het ook eens met wat er door afgevaardigden zoals mevrouw Lambert is gezegd over het feit dat onderwijs absoluut onmisbaar is bij onze hulpverlening aan kinderen en uiteraard ook bij de scholing van volwassenen.

De fondsen: het verheugt mij te kunnen zeggen dat dit echt zeer goed beheerde fondsen zijn. Ze worden beheerd via de VN of via de Wereldbank en volgens mij ontvangen de geachte afgevaardigden een verslag over de stand van zaken. Het laatste verslag dat ik hier heb, dateert van juli 2009. Voor degenen die het verslag niet hebben gezien, kunnen we kopieën regelen. Hieruit blijkt in zeer duidelijke bewoordingen waar het geld precies naartoe gaat, waar het precies aan wordt besteed en wat we daarmee hopen te bereiken. Ik ben het er echter wel mee eens dat we efficiënter moeten zijn; daar is altijd ruimte voor. Een van de uitdagingen die mijn rol met zich meebrengt, is dat ik moet samenbrengen wat lokaal gebeurt. Ik moet het coherenter maken en effectiever laten werken. Een aantal collega's heeft gezegd dat het noodzakelijk is de toezeggingen met betrekking tot EUPOL na te komen.

Er werd gezegd dat we moeten samenwerken met de NAVO. Ik heb al een ontmoeting gehad met de secretaris-generaal van de NAVO en ik was aanwezig bij de ontmoeting met generaal McChrystal, Richard Holbrook en minister van Buitenlandse Zaken Clinton, waarbij werd gesproken over Afghanistan. Ook zijn we ons in onze dialoog met deze belangrijke en cruciale partners ter plekke reeds aan het voorbereiden op de conferentie van Londen.

Wat er is gezegd over de regionale aspecten is natuurlijk zeer belangrijk. Regionale samenwerking is een onderdeel van het actieplan en wij willen die ook verbeteren. Daar wordt momenteel al aan gewerkt en wel op een zeer praktische manier. Ik noem met name spoorwegverbindingen, handelsamenwerking, enzovoort. Ik ben het er echter absoluut mee eens dat we op dit gebied meer zouden moeten doen.

De conferentie die op 28 januari in Londen plaatsvindt, is de volgende belangrijke mijlpaal en dan zullen kwesties op het gebied van veiligheid, bestuur en sociale, economische en regionale ontwikkeling worden besproken. Dat zijn stuk voor stuk zeer belangrijke kwesties. Ik heb daarbij een aantal thema's aangegeven: onderwijs, gezondheid, economische ontwikkeling, handel, justitie en mensenrechten, allemaal thema's ten aanzien waarvan ik meen te mogen zeggen veel ervaring te hebben.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Charalampos Angourakis (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Het nieuwe EU-actieplan voor Afghanistan en Pakistan is gericht op de verwezenlijking van het strategisch doel van de EU om een nog actievere imperialistische rol te spelen in Afghanistan en Pakistan en in heel de regio. In Pakistan streeft de EU naar een vrijhandelsovereenkomst waarmee de EU-monopolies hun aanwezigheid in Zuid-Azië kunnen versterken. In Afghanistan streeft de EU naar een verdere stabilisering van zowel haar autonome aanwezigheid, via de EUPOL-politiemissie, als haar aanwezigheid in het kader van de NAVO via de opzet van een Europese gendarmeriemacht. De interne tegenstellingen in het imperialistische kamp over de verdeling van de buit spitsen zich toe in weerwil van de strategie voor samenwerking met de VS en de NAVO. De EU probeert met een pak geld, waarvan het bedrag oploopt tot 1 miljard euro per jaar, en diverse "ontwikkelingsprogramma's" het Europees kapitaal een sterkere positie te bieden in de plundering van het bezette land en een bruggenhoofd te creëren van waaruit de volkeren en de rijkdom van heel de regio kunnen worden uitgebuit. Tegelijkertijd probeert zij met haar politiek van "export van de democratie" haar invloed in de imperialistische bezettingsstructuur uit te breiden. De volkeren kunnen niet de "beste imperialist" kiezen. Zij moeten hun strijd tegen de plannen van alle imperialisten opvoeren om Afghanistan en heel de regio te bevrijden van het juk van de imperialistische bezetting.

Elena Băsescu (PPE), *schriftelijk*. – (RO) De problemen van Afghanistan en Pakistan treffen ons allen. De missie die in Afghanistan is gestart moet worden afgesloten. Tegen deze achtergrond overweegt Roemenië openlijk de mogelijkheid om zijn engagement in dit land op te voeren door versterkingen voor het trainen van soldaten en het geven van medische en institutionele steun. Roemenië heeft op dit moment 1 020 soldaten in Afghanistan. Hun betrokkenheid bij de handhaving van vrede en stabiliteit wordt door al onze bondgenoten gewaardeerd. Wij moeten echter niet alleen op het militaire front betrokken blijven maar ook bijdragen aan de versterking van de instellingen van de Afghaanse staat, aan bestuur op lokaal en regionaal niveau, de bestrijding van corruptie en drugssmokkel, de opleiding van politiemensen en de verlening van technische steun voor plattelandsontwikkeling. In dit opzicht wil ik verwijzen naar de mededeling van Catherine Ashton dat de Europese Commissie meer middelen zal toekennen voor ontwikkeling in Afghanistan. Het optreden van de Europese Unie in Afghanistan en Pakistan moet worden gecoördineerd. De situaties in beide landen zijn nauw met elkaar verbonden en het succes in het ene land hangt af van het andere. De Europese Unie moet zijn partnerschap met Pakistan voortzetten en dit land helpen op het gebied van de bestrijding van extremisme en terrorisme, maar ook op dat van de handelsbetrekkingen en de bevordering van de mensenrechten.

Ricardo Cortés Lastra (S&D), *schriftelijk*. – (ES) De internationale aanwezigheid moet toereikend zijn om bij te dragen aan de totstandbrenging van de basisvoorwaarden voor vrede en veiligheid en op die manier de capaciteit van de regering van het land te versterken, de rechtsstaat te consolideren en de strijd tegen corruptie en de eerbiediging van de mensenrechten te bevorderen.

Met de regering bedoel ik ook de subnationale overheden die dicht bij de burger staan en het bestuur in ruime zin, met inbegrip van alle belanghebbende Afghaanse partijen. Voor de ontwikkeling van het land en de ontwikkeling van de landbouw, de infrastructuur en het handelsbestel is een klimaat van vrede en stabiliteit nodig en is het vooral belangrijk om de burgers te beschermen en paal en perk te stellen aan de straffeloosheid en de rechtsonzekerheid waarvan zij het slachtoffer zijn.

Ook de dagdagelijkse, dringende problemen van de burgers mogen niet uit het oog worden verloren. Het gaat daarbij niet alleen om veiligheid, maar ook om voedsel, gezondheid en onderwijs. Afghanistan zal overleven en het zal daarin slagen dankzij de kracht en de inspanningen van de Afghanen zelf, maar wij moeten hen daarbij helpen, en wij mogen hen vooral niet voortijdig in de steek laten, op het moment dat zij onze steun het hardst nodig hebben.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), *schriftelijk*. – (CS) Als er ergens op de wereld een schrijnend voorbeeld is van het onvermogen van de EU om een zelfstandig standpunt in te nemen ten aanzien van de door de Verenigde Staten gecreëerde problemen, dan is het wel de huidige trieste situatie in Afghanistan. Een in puinhopen geschoten infrastructuur, meerdere generaties met een minimale toegang tot onderwijs, middeleeuwse verhoudingen voor wat betreft de gelijkheid van mannen en vrouwen en wereldwijd het synoniem voor het toppunt van corruptie. Deze feiten wijzen, tezamen met een aandeel van 70 procent in de mondiale productie van opium en een verhoogde aantrekkelijkheid voor terroristische groeperingen, op het volstrekte onvermogen van de bezettingsmacht. De overbekende voorbeelden van rechteloosheid, zelfs tegen parlementsleden, zorgen in combinatie met de wetteloze praktijken van het Amerikaanse bestuur voor een instabiele omgeving. De continue verwijzingen naar het tekort aan respect voor de menselijke waardigheid ten tijde van de Sovjetbezetting vermogen de huidige chaos en rechteloosheid niet te verhullen. De meer dan 2 miljoen vluchtelingen op Pakistaans grondgebied en de nagenoeg onbewaakte grens tussen de twee landen vormen een uitstekende voedingsbodem voor het binnendringen van gewapende groepen in het zuidelijke en oostelijke deel van het land. Er leven al heel lang Pashtun stammen aan beide zijden van de grens en het is in de huidige chaos uitermate moeilijk om te achterhalen wie nu waar vandaan komt. Deze situatie werd reeds treffend omschreven in een EP-resolutie uit 2008, maar de optimistische uitlatingen daarin zijn echter, zoals we nu wel kunnen zien, volstrekt ongegrond. Versterking van de militaire aanwezigheid, verhoging van de uitgaven en vergroting van het aantal deskundigenteams zijn tegen deze achtergrond volstrekt zinloos. De situatie is in het afgelopen jaar verregaand verergerd en de optimistische woorden van de Europese Commissie zijn gezien de huidige situatie in Afghanistan ongefundeerd.

Krzysztof Lisek (PPE), *schriftelijk*. – (PL) Het is onontbeerlijk dat we actie ondernemen om de situatie in Afghanistan te verbeteren. Bijzonder belangrijke maatregelen zijn het opleiden van politieagenten, militair personeel, beoefenaars van juridische beroepen en leraren, net als het bestrijden van de productie van drugs en de handel in verdovende middelen. Dankzij deze benadering zal het mogelijk zijn om het sociale stelsel in Afghanistan te stabiliseren. Het is zonder enige twijfel ook noodzakelijk om het aantal militairen en politieagenten te verhogen en om meer inspanningen te leveren in de aan Pakistan grenzende gebieden, zodat de wapen- en drugshandel tussen de twee landen aan banden kan worden gelegd. We moeten vandaag

al nadenken over de richting waarin de Afghaanse economie zich in de toekomst zou moeten ontwikkelen, om ervoor te zorgen dat de bevolking van dit land niet langer aangewezen is op de papaverteelt en de handel in opium. Kortom, de militaire acties en het optreden van de politiediensten dienen vergezeld te gaan van civiele maatregelen, zoals ondersteuning bij het leggen van de fundamenten van de Afghaanse staat en het verlenen van ontwikkelingshulp.

10. Wit-Rusland (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over Wit-Rusland.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, geachte Parlementsleden, de betrekkingen van de EU met Wit-Rusland zijn niet geheel ongecompliceerd. Ik wil aan het begin van dit debat de redenen toelichten waarom de Raad in november zijn besluit nam betreffende de betrekkingen van de EU met Wit-Rusland. Ik weet dat veel Parlementsleden grote belangstelling hebben voor deze kwestie.

Toen we dit bespraken, spitsten we ons toe op twee belangrijke aspecten. Enerzijds wilde de EU een duidelijk signaal geven dat we misnoegd zijn over het uitblijven van positieve vooruitgang in de voorbije maanden. Anderzijds wilden we de volgende stappen in het kader van de dialoog met Wit-Rusland vastleggen, met als doel om Minsk aan te moedigen om op een aantal gebieden maatregelen te nemen.

Volgens mij was het resultaat een evenwichtig besluit dat met die aspecten rekening houdt. Het bestaat uit drie hoofdonderdelen.

Ten eerste verlengen we de sancties terwijl we tegelijkertijd alle reisbeperkingen schorsen voor nagenoeg alle betrokken individuen, met uitzondering van vier personen die direct betrokken zijn bij de verdwijning van de voorzitter van de centrale verkiezingscommissie van Wit-Rusland.

Ten tweede staan we open voor de mogelijkheid van visumfaciliterings- en overnameovereenkomsten tussen de EU en Wit-Rusland.

Ten derde is er het vooruitzicht van een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en Wit-Rusland. Die overeenkomst veronderstelt natuurlijk een ontwikkeling met betrekking tot democratie, mensenrechten en de beginselen van de rechtsstaat. De Commissie is verzocht om voorbereidend werk uit te voeren op basis van de actieplannen die in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid werden ontwikkeld.

In onze discussies hebben we er rekening mee gehouden dat de situatie in Wit-Rusland beter is dan anderhalf jaar geleden, ondanks het feit dat er een aantal stappen achteruit zijn gezet. Dat een student van de universiteit werd gegooid na deel te hebben genomen aan een forum van het oostelijke partnerschap, is daar een bijzonder ernstig voorbeeld van.

De overgang van een autoritaire samenleving naar democratie gebeurt – zoals veel leden van dit Parlement maar al te goed weten – stapje voor stapje. Het zal tijd vergen in Wit-Rusland en de weg zal bezaaid zijn met hindernissen. Daarom is onze volledige steun nodig.

De mondiale financiële crisis schept in feite beïnvloedingsmogelijkheden. De Wit-Russische economie is door de knieën gegaan en Rusland is niet langer bereid borg te staan. In de energiesector zijn de lage gasprijzen voorgoed verleden tijd.

Kunnen we die situatie dan gebruiken om Wit-Rusland ertoe aan te zetten om het over een andere boeg te gooien? Wel, een andere manier dan via dialoog is er niet. We moeten bijdragen tot het versterken van de voorzichtige ontwikkeling in de richting van meer openheid. We moeten nadenken over de efficiëntie van ons sanctiebeleid. Het besluit van vorig jaar om de visumbependingen op te heffen nadat Minsk in augustus 2008 de laatste gevangenen vrijgelaten had, droeg bij tot een zekere vooruitgang in de dialoog.

Het gebruik van sancties is voor de Europese Unie een belangrijk drukmiddel. Tegelijkertijd heeft de Commissie meerdere stappen gezet om met Wit-Rusland samen te werken en het land maakt deel uit van het oostelijke partnerschap. Onze steun aan Wit-Rusland in het Internationaal Monetair Fonds is ook een positieve stap geweest.

We hebben de voorwaarden vastgelegd en nu moeten we op een redelijke en voorzichtige manier te werk gaan. Het besluit om de schorsing van de visumverbodslister te verlengen was een signaal dat we het belonen

van de positieve stappen die worden gezet, serieus nemen. Als de ontwikkeling verder die richting uit gaat, kunnen we nog een stap verder gaan.

Momenteel zijn de discussies toegespitst op twee mogelijke alternatieven. Het ene is de ontwikkeling van een formele overeenkomst en het andere de mogelijkheid van visumfaciliterings- en overnameovereenkomsten. Het standpunt dat de Raad heeft ingenomen, vormde de basis voor concrete overwegingen met betrekking tot deze kwesties.

Een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst zou ertoe kunnen leiden dat we de relatie tussen de EU en Wit-Rusland op een nieuwe manier formaliseren. Dat is een manier om conditionaliteit hand in hand te laten gaan met onze verschillende drukmiddelen in het kader van een juridisch bindende overeenkomst. Een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst zou het voor Wit-Rusland ook mogelijk maken om ten volle deel te nemen aan het bilaterale deel van het oostelijke partnerschap.

Het idee met betrekking tot de visumfacilitering is dat ze veeleer gericht moet zijn op gewone mensen, het grote publiek, dan op de politieke elite. Ze zou een belangrijke mogelijkheid creëren om contacten tussen het maatschappelijk middenveld en de burgers van Wit-Rusland en de EU te bevorderen. Dat zou een doorslaggevende factor kunnen worden voor het opener maken en beïnvloeden van de Wit-Russische samenleving. Het ligt volledig in de lijn van de doelen van het oostelijke partnerschap.

Visumfacilitering is gekoppeld aan overname. Dat zou geen onoverkomelijk probleem mogen zijn, want Wit-Rusland heeft aangetoond dat het kan samenwerken met betrekking tot grenscontrolekwesties.

Wit-Rusland heeft een belangrijke ligging aan de oostelijke grens van de EU. Daarom hebben we er belang bij dat Wit-Rusland moderner wordt, zich ontwikkelt en stappen zet in de richting van een democratisch en vrij land. Het belang van democratische buurlanden is een hoeksteen van onze veiligheidsstrategie.

We moeten ons ervoor inzetten om onze waarden als democratie, markteconomie en respect voor mensenrechten hun stempel te laten drukken op Wit-Rusland. Er is een duidelijke parallel met hoe we partnerschappen ontwikkelen met verschillende landen in het Oosten en het Zuiden.

Tot slot wil ik onderstrepen dat we in onze betrekkingen met Wit-Rusland natuurlijk duidelijke voorwaarden moeten blijven stellen. Het land moet stappen in de juiste richting blijven zetten. Het repressieve beleid van president Loekasjenko moet plaats maken voor meer democratie en meer tolerantie. De beginselen van de rechtsstaat moeten worden geëerbiedigd. Die boodschap geven we mee in alle bilaterale contacten tussen de lidstaten en Wit-Rusland.

Als we geen dialoog voeren zullen onze eisen ook geen resultaat opleveren. Daarom is de Raad ook ingenomen met het toenemende aantal contacten om een overgang naar democratie te versterken. We zullen onze steun aan de democratische beweging en het maatschappelijk middenveld, die zich in Wit-Rusland inzetten voor hervormingen en Europese integratie, blijven ontwikkelen. We zijn zeer dankbaar voor de ruime steun en het engagement waarvan het Europees Parlement met betrekking tot deze werkzaamheden blijk geeft.

Benita Ferrero-Waldner, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, beste collega's, voorzitter van de Raad, waarde leden van het Parlement, het is mij een genoegen om het vandaag met u te hebben over onze zeer belangrijke, maar ook zeer uitdagende relatie met Wit-Rusland. Ik denk dat dit belangrijk is, omdat Wit-Rusland centraal op ons continent ligt; en het is uitdagend omdat Wit-Ruslands eigen keuzes voor zijn eigen toekomst en voor zijn betrekkingen met de EU vooralsnog onduidelijk zijn. Wat deze zullen zijn moet nog blijken en daarom moeten we met het land blijven samenwerken.

De afgelopen twee jaar heeft de Europese Unie ernaar gestreefd zich geleidelijk meer met Wit-Rusland bezig te houden en verdere hervormingen te bevorderen, daarbij voortbouwend op de – toegegeven – bescheiden maatregelen die tot nu toe genomen zijn. Ik ben ervan overtuigd dat de meest productieve benadering van Wit-Rusland een pragmatische is. In onze contacten met Wit-Rusland moeten positieve stappen van het land zelf beloond worden, maar we moeten zelf ook enige flexibiliteit betonen.

We hebben duidelijk aangegeven dat we graag zouden zien dat Wit-Rusland zijn plaats zou innemen als volwaardig deelnemer in het Europees nabuurschapsbeleid en dat, wanneer het land door middel van volgehouden inspanningen aantoont onomkeerbare stappen richting democratische hervorming te willen zetten, het bilaterale spoor van het oostelijk partnerschap voor Wit-Rusland kan worden geopend.

In de tussentijd hebben we onze goed wil op een aantal belangrijke manieren getoond. Enkele bezoeken op hoog niveau dit jaar van de EU aan Wit-Rusland hebben gezorgd voor meer politieke uitwisseling. We hebben

in juni 2009 een dialoog over de mensenrechten opgestart. De Commissie voert een toenemend aantal technische dialogen met Wit-Rusland over zaken van wederzijds belang.

Zo heeft de Raad Externe Betrekkingen vorige maand vanwege het achterwege blijven van substantiële vooruitgang op het gebied van de mensenrechten en fundamentele vrijheden, besloten tot verlenging van bestaande beperkende maatregelen tot oktober 2010, met name het visumverbod en de bevrozing van activa.

Om het democratiseringsproces te bevorderen, heeft de Raad echter ook de opschorting van de beperkende maatregelen verlengd. En de Raad heeft ook twee besluiten genomen om Wit-Rusland aan te moedigen door te gaan met hervormingen. Het verheugt mij zeer dat de Commissie nu kan gaan werken aan de visumfacilitering en aan een schaduw-ENB-actieplan, het "gezamenlijk interim-plan". Deze stappen vormen een stimulans voor democratiseringsstappen in Wit-Rusland; ik ben ervan overtuigd dat de regering zich dit terdege zal realiseren, maar dat aan de andere kant de burgers dit misschien nog wel beter zullen begrijpen.

Het gezamenlijk interim-plan wordt ontwikkeld door zowel de autoriteiten als maatschappelijke organisaties in Wit-Rusland en zal naar ik hoop de deur openen naar een verdergaande dialoog met Wit-Rusland, ook over gevoelige politieke kwesties.

Mijn diensten zijn aanbevelingen aan het opstellen met het oog op onderhandelingsrichtsnoeren op het gebied van visumfacilitering en overname-overeenkomsten. Visumfacilitering is voor de mensen van Wit-Rusland een prioriteit en ook ik zou graag zien dat meer Wit-Russen de Europese Unie bezoeken, om vrij rond te reizen, te studeren en zaken te doen. Maar uiteraard is de uiteindelijke beslissing over onderhandelingsrichtsnoeren aan de Raad.

Verder is de Commissie bereid de aan Wit-Rusland toe te wijzen financiële steun voor de periode 2010-2013 te verhogen. We hebben een voorstel gedaan voor een pakket macrofinanciële steun ter waarde van 200 miljoen euro, en zouden graag zien dat het Parlement daarmee instemt. De Commissie steunt het idee van een EIB met een nieuw mandaat dat ook Wit-Rusland omvat. Ik hoop echt dat dit doorgezet zal worden.

Het is echter duidelijk dat als Wit-Rusland toenadering tot de EU wenst, het dit moet tonen met daden. Er moet een eind komen aan politieke gevangenen en vervolging op grond van politieke gronden. Hervormingen van de verkiezingswetgeving in overeenstemming met de aanbevelingen van OVSE/ODIHR zijn hard nodig. Persvrijheid, vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vergadering moeten worden toegekend en de norm worden. De Europese Unie moedigt Wit-Rusland bovendien aan om de doodstraf af te schaffen of op te schorten. We roepen op tot verbetering van de omstandigheden voor ngo's, het maatschappelijk middenveld en mensenrechtenactivisten. Al deze stappen kunnen helpen de ontwikkeling van een nauwer partnerschap tussen Wit-Rusland en de Europese Unie te versnellen.

Kortom, ons aanbod aan Wit-Rusland is helder. De Europese Unie is bereid nauw samen te werken met Minsk en te helpen bij de politieke en economische ontwikkeling van Wit-Rusland. Maar we zouden graag zien dat het Wit-Russische leiderschap substantiële positieve stappen zet waardoor wij deze relatie op dezelfde wijze kunnen uitbouwen als we doen met betrekking tot andere oostelijke partners wanneer zij hun verantwoordelijkheid nemen.

Jacek Protasiewicz, namens de PPE-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, waarom heeft mijn fractie erop aangedrongen de ontwerpresolutie na het debat in te dienen? Niet alleen om onze steun te kunnen uiten voor het door de Raad genomen besluit – want dit is een verstandig en terecht besluit en ik ben het eens met allebei uw argumenten – maar vooral vanwege de toename in repressie die tamelijk recent in Wit-Rusland heeft plaatsgevonden. De ontwerpresolutie zal naar al die gevallen verwijzen en wanneer er gevallen tijdens het opstellen ervan wegvallen, kunt u erop rekenen dat ze in de vorm van amendementen zullen terugkeren, als schriftelijke amendementen van de PPE of morgen als mondelinge amendementen van mijzelf.

Er speelt nog een ander kwestie, die pas vandaag door de media is gemeld, te weten een nieuwe ontwerpwet van Loekasjenko die erop is gericht om totale controle uit te kunnen oefenen over het internet, zoals dat het geval is in China of zelfs Noord-Korea. Ik denk dat we ook dat moeten noemen.

Waarom vindt dit allemaal plaats in Wit-Rusland? Zelf denk ik dat het ten dele het gevolg is van de ondoordachte – en laat me het maar zeggen: onverstandige – bezoeken van premier Silvio Berlusconi, die Alexander Loekasjenko heeft ontmoet en heeft geroemd als democratisch gekozen leider, maar die geen tijd had om de oppositie te spreken, en, iets eerder, van de president van Litouwen, die Loekasjenko – op, laat ik zeggen, onbezonnen wijze – heeft uitgenodigd voor een bezoek aan Litouwen.

Laat me ten slotte verwijzen naar de toespraak vanochtend van Sergei Kovalev, die Sacharov citeerde dat het Westen tegelijk moet aanbieden en eisen. Daar gaat het om. We moeten Wit-Rusland verdergaande samenwerking aanbieden, maar we moeten ook werkelijke vooruitgang op het gebied van de mensenrechten, democratie en vrijheid van de Wit-Russische autoriteiten eisen.

Kristian Vigenin, *namens de S&D-Fractie*. – (BG) Mevrouw de minister, mevrouw de commissaris, ik kan niet anders dan instemmen met de constatering dat Wit-Rusland voor de Europese Unie een problematische partner is.

Toch zijn we het niet eens met de wijze waarop de Commissie en de Raad dit land het laatste jaar tegemoet treden. Het is onze indruk dat deze benadering – waarbij de deur voor Wit-Rusland stap voor stap wordt opengezet, een proces dat door overeenkomstige besluiten van de zijde van de Wit-Russische autoriteiten wordt bespoedigd – niet de beste manier is waarop het land in een democratisch land kan veranderen, dan wel zich optimaal kan ontwikkelen in de richting van wat wij als een democratisch land beschouwen.

Wel zouden wij graag zien dat de Europese Commissie en de Raad iets meer inhoud zouden geven aan de maatregelen die zij nemen en wat meer betrokkenheid zouden tonen met de Wit-Russische staatsburgers zelf, aangezien dat de manier is waarop zij kunnen worden gewonnen voor de zaak die wij in onze dialoog met de Wit-Russische autoriteiten trachten te bepleiten, namelijk democratisering, meer openheid en vrije en democratische verkiezingen. In het Europa van vandaag is het ondenkbaar dat dit proces in een Europees land niet kan plaatsvinden.

Hierin liggen ook onze problemen met het oostelijk partnerschap. U weet dat het Europees Parlement geen officiële betrekkingen met het parlement van Wit-Rusland onderhoudt aangezien we van mening zijn dat de afgevaardigden van Wit-Rusland niet via eerlijke en democratische verkiezingen zijn gekozen en het parlement van dat land derhalve niet onze officiële partner kan zijn.

In dit licht dient ook de ophanden zijnde oprichting van de Parlementaire Vergadering van het oostelijk partnerschap te worden beschouwd, die dan ook op bepaalde moeilijkheden stuit; onze benadering zal er echter in bestaan dat we samen met de Commissie en de Raad tot een gezamenlijke strategie proberen te komen, zodat wij er ook op parlementair niveau op voorbereid kunnen zijn een passend gebaar naar Wit-Rusland te maken indien men daar zelf stappen zet om tegemoet te komen aan de eisen die wij stellen.

Daarom verzoek ik het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Raad gezamenlijk op te treden en geen zelfstandige acties te ondernemen zoals premier Berlusconi deed, omdat dit de gemeenschappelijke zaak schaadt en voor Loekasjenko een extra aanmoediging betekent. En dat dient te worden vermeden.

Ivars Godmanis, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag nog een voorstel naar voren brengen, omdat de betrekkingen tussen het Parlement en de autoriteiten feitelijk bevroren zijn, maar we wel contacten onderhouden met de oppositie. Mijn voorstel is een conferentie te organiseren, in Letland of ergens anders, met deelnemers van zowel de autoriteiten als de oppositie. De onderwerpen van deze conferentie zouden ten eerste zijn: energie, veiligheid, economie en doorvoerproblemen, die in Wit-Rusland evenals voor de EU zeer substantieel zijn; ten tweede: visa- en nabuurschapskwesaties met betrekking tot burgers; ten derde: de problemen met de democratische situatie, partijproblematiek en mensenrechten; en ten vierde: het werkelijk bestaande beeld aan Wit-Russische kant – hoe zien zij het oostelijk partnerschap in de nabije toekomst? Als het erop aankomt denk ik dat dit een van de manieren is waarop we de huidige vastgelopen situatie kunnen vlottrekken. Het moet van beide kanten komen, want een eenzijdige aanpak is gedoemd te mislukken.

Werner Schulz, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, circa twee weken geleden heeft de Italiaanse premier als eerste westerse regeringsleider sinds jaren weer een bezoek gebracht aan Wit-Rusland. Hij prees de inspanningen en het beleid van president Loekasjenko en oordeelde dat de hoge opkomst bij de verkiezingen een teken is van de grote bewondering en liefde die het volk voor de president koestert. Hij is helaas vergeten een bezoek aan de oppositie te brengen, zoals doorgaans gebruikelijk is. Als reactie konden er geen stappen in de richting van liberalisering in Wit-Rusland worden vastgesteld; de koers ten opzichte van de oppositie is juist minder tolerant geworden. Dit resulteerde in repressie en er was sprake van opstootjes en knokpartijen en dergelijke.

Dat is mede een van de redenen waarom wij vandaag deze ontwerpresolutie hebben ingediend teneinde duidelijk te maken welke krachten en initiatieven van het maatschappelijk middenveld onze steun hebben en om aan te geven dat we pas van een partnerschap kunnen spreken - dat vooralsnog uiteraard in de ijskast staat - als we weer een volledige mensenrechtendialoog met Wit-Rusland kunnen voeren. Dat betekent

vrijheid van spreken, vrijheid van meningsuiting, vrijheid van de oppositie om haar werk te doen, het toelaten van oppositiepartijen, enzovoort. Dat is volgens ons belangrijk en dat moet in de toekomst ons partnerschap bepalen. Wij hopen dat de Europese Unie in deze een gezamenlijke lijn trekt en dat de toekomstige hoge vertegenwoordiger zich hier krachtig voor inzet.

Valdemar Tomaševski, *namens de ECR-Fractie*. – (LT) Mijnheer de Voorzitter, Wit-Rusland, een land in Midden-Europa, is de historische bakermat van het Groothertogdom Litouwen. Het hertogdom verdedigde de waarden van de westerse beschaving aan de noordoostzijde. Het is daarom gunstig dat de conclusies van de Raad op 17 november van dit jaar nieuwe mogelijkheden bieden voor een dialoog en ook voor meer samenwerking tussen de Europese Unie en Wit-Rusland.

We moeten woorden en gebaren echter omzetten in iets concreets. Laten we beginnen met intermenselijke betrekkingen, die versterkt moeten worden door Wit-Rusland te betrekken bij processen op Europees en regionaal niveau. Ik roep de Commissie op om met gezwinde spoed aanbevelingen te doen voor richtlijnen inzake de vereenvoudiging van visumregelingen en voor de volledige afschaffing van de visumregeling binnen de grenszone van 50 kilometer. Mensen uit Midden-Europa moeten over rechten en mogelijkheden beschikken om zich vrij naar beide kanten te begeven.

Jiří Maštálka, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (CS) Ik heb de ontwerp-resoluties over het onderwerp zorgvuldig doorgelezen en heb met belangstelling naar het debat geluisterd. In de ingediende resoluties zie ik grotendeels voorstellen waarmee wordt gepoogd de vooralsnog koele betrekkingen tussen de Europese Unie en Wit-Rusland een positieve wending te geven. Het project van het oostelijk partnerschap is mijns inziens een goede gelegenheid voor een verregaande verbetering van onze betrekkingen. De volgende punten zijn naar mijn mening daarbij van belang: allereerst overheerst er op economisch gebied een pragmatische benadering, maar dat betekent niet dat het een unilateraal proces mag worden; ook de Unie dient zich open te stellen voor goederen en diensten uit Wit-Rusland. Ten tweede acht ik het van groot belang dat er in het kader van het oostelijk partnerschap versneld financiële middelen beschikbaar gesteld worden voor Wit-Rusland. Ten derde zou een versoepeling van het visumbeleid van de Europese Unie een nuttige bijdrage kunnen leveren aan een goede dialoog. Ten vierde zouden we ons meer moeten richten op de milieu-aspecten van onze samenwerking. Iedereen weet dat Wit-Rusland heeft geleden onder het ongeval in Tsjernobyl, wat onze hulp meer dan welkom maakt. Ook al ben ik me bewust van de historische en politieke eigenaardigheden van Wit-Rusland, toch ben ik ervan overtuigd dat het tijdstip nu is gekomen waarop Wit-Rusland zich moet aansluiten bij de landen waar de doodstraf verboden is.

Fiorello Provera, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, eerst wil ik in reactie op de collega die zonet het woord heeft gevoerd het recht verdedigen van willekeurig welk staatshoofd een bezoek te brengen aan regeringen binnen Europa en buiten Europa, mits in overeenstemming met de Raad, en ik vind het dan ook buitengewoon ergerlijk dat de Italiaanse premier al bij voorbaat wordt gehekeld.

Dan nu wat het onderhavige onderwerp betreft. Door zich aan te sluiten bij het oostelijk partnerschap heeft Wit-Rusland laten zien dat het samen met Europa een weg van economische ontwikkeling en hervorming wil bewandelen. De Commissie heeft erkend dat Wit-Rusland bepaalde vorderingen heeft gemaakt, zoals de vrijlating van politieke gevangenen, de hervorming van de kieswet en het feit dat enkele kranten van de oppositie kunnen worden verspreid, zij het onder toezicht van de regering. Dit betekent nog niet dat er sprake is van volledige democratie, maar het is beslist een verandering ten opzichte van het verleden.

De Europese Unie staat dus voor de keuze de hervormingen aan te moedigen door middel van de dialoog in het kader van het oostelijk partnerschap en Euronest, en tegelijkertijd vast te houden aan een beleid van nauwlettend toezicht op de behaalde resultaten en op de stappen die gezet worden. Mijns inziens is het dan ook goed dat collega Vigenin het mandaat krijgt om met Minsk overeenstemming te bereiken over een passende vertegenwoordiging in de Parlementaire Vergadering Euronest, die niet beperkt is tot alleen het maatschappelijk middenveld maar ook vertegenwoordigers van het Wit-Russische parlement omvat.

Dat zou het mogelijk maken een dialoog te voeren met politieke besluitvormers, ook over mensenrechten, en een kanaal tot stand te brengen voor communicatie met de regering om zo het hervormingsproces te ondersteunen, door elk excuus voor uitblijvende of onbevredigende antwoorden weg te nemen.

Peter Šťastný (PPE). – (SK) Wit-Rusland verdient meer aandacht, zowel van de EU als van het Europees Parlement. Ik sta zeker achter ons aanbod om een helpende hand te bieden, mits het antwoord aan de andere kant specifiek meetbaar en toereikend is. We moeten echter principieel zijn in onze eisen. Dit zal vervolgens leiden tot democratie en goede betrekkingen tussen de EU en Wit-Rusland en zeker de burgers van dat land.

Ik juich daarom de uitnodiging aan Wit-Rusland toe om de Paritaire Parlementaire Vergadering Euronest bij te wonen op de duidelijke voorwaarden van een 5 plus 5 opstelling voor afgevaardigden, die sterk wordt gesteund door het Europees Parlement. Aan de andere kant is de grove schending van het principe omtrent officiële bezoeken van vertegenwoordigers van de EU-lidstaten betreurenswaardig. Eén van die principes bij een officieel bezoek aan Wit-Rusland vereist bijvoorbeeld een ontmoeting met de oppositie. Juist dit principe werd schandelijk overtreden door het achterwege blijven van een dergelijke ontmoeting tijdens het recente bezoek van het staatshoofd van een invloedrijk lidstaat van de EU. Dergelijk gedrag brengt een slag toe aan onze inspanningen, schaadt de goede naam van de Europese Unie en haar instellingen en draagt zeker niet bij aan de versterking van de democratie in Wit-Rusland.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Al zes jaar lang verkondig ik binnen het Europees Parlement dat de Europese Unie de burgers van Wit-Rusland en de EU en met name die in de buurlanden het best kan helpen door de deuren zover mogelijk open te zetten voor samenwerking tussen mensen, met name jonge mensen, en voor nauwere banden binnen de zakelijke, culturele en wetenschappelijke wereld en op andere gebieden en niet door sancties of beperkingen op te leggen. Dit zal ik blijven verkondigen.

Het is zeer goed dat Brussel voor het tweede jaar pragmatisch streeft naar verandering door dichter naar Wit-Rusland en zijn mensen toe te trekken. Dat beleid moet inderdaad alle verwachte positieve resultaten nog waarmaken, maar teruggaan naar het verleden zou echt verkeerd zijn. Ik steun daarom de acties van de Raad en de Commissie, met name het vooruitzicht op een actieplan voor Wit-Rusland.

Toen de nieuwe EU-landen twee jaar geleden het Schengenakkoord tekenden, verschoven de overblijfselen van de Berlijnse muur in figuurlijke zin naar het oosten. Terwijl inwoners van Litouwen, Letland, Polen en Wit-Rusland, dikwijls verwant, voorheen de mogelijkheid hadden om belastingvrij naar elkaar toe te reizen, moeten Wit-Russen nu een half maandsalaris betalen voor een Schengenvisum. Dergelijke bureaucratische en financiële muren moeten zo snel mogelijk worden afgebroken. Aan de andere kant roepen de acties van Minsk, om de overeenkomst met Litouwen en andere landen inzake de vereenvoudigde doorgang voor inwoners in het grensgebied te vertragen, twijfel op over de welwillendheid van de overheden.

Uit onderzoeken blijkt dat ongeveer 30 procent van de inwoners van Wit-Rusland voorstander is van betere betrekkingen met de Europese Unie. Tegelijkertijd wil 28 procent van de inwoners betere betrekkingen met Rusland. Dit staat elkaar niet in de weg. De Europese Unie heeft werkelijk geen intenties om Wit-Rusland bij Rusland vandaan te halen of ze tot vijanden te maken. Niet het Westen heeft hervormingen nodig, maar de Wit-Russen zelf.

Welnu, dynamische en economische modernisatie en deelname aan het oostelijk partnerschapsbeleid kunnen eraan bijdragen dat deze taak wordt volbracht.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, als ik luister naar ons debat, heb ik de indruk dat we te weinig spreken over het hoofddoel dat we nastreven. En dat hoofddoel zijn vrije verkiezingen in Wit-Rusland. Onze aandacht moet hier steeds op gericht blijven. Als afgevaardigden die verkozen zijn in democratische verkiezingen in ons land, kunnen we dit hoofddoel niet negeren.

Ik ben ervan overtuigd dat er zowel bij de oppositie als bij de regerende partijen veel mensen verwachten dat we over vrije verkiezingen zullen spreken. Ook zij wachten op dit signaal. Ik weet dat uit eigen ervaring. Ze verdienen een helder en duidelijk antwoord. We vechten voor vrije verkiezingen in Wit-Rusland en voor Wit-Rusland als een vrije partner in Europa. Gisteren kregen we van mevrouw de commissaris een verklaring betreffende het plan-Sarkozy, waarvoor mijn dank.

Vandaag heb ik nog een idee. Ik zou willen dat u, mevrouw de commissaris, duidelijk verklaart dat zolang er geen vrije verkiezingen in Wit-Rusland gehouden worden, er geen politieke contacten met het land zullen komen in kwesties waarop u invloed heeft. Dit met uitzondering van contacten met de oppositie, die niet vergeten mag worden. Kunt u dit in het openbaar verklaren? We zullen u hier heel erkentelijk voor zijn. Dit wordt voor ons een echt kerstcadeau.

Bastiaan Belder (EFD). – Mijnheer de Voorzitter, begin dit jaar, om precies te zijn op woensdag 14 januari, had ik eveneens het voorrecht deel te nemen aan een debat in dit Huis - en mevrouw Ferrero-Waldner, de commissaris, was daar ook bij - over Wit-Rusland en logisch dat je dan aan het eind van dit parlementaire jaar kijkt of er zich wezenlijke veranderingen hebben voorgedaan in de relatie Europese Unie/Wit-Rusland. Welnu, mijns inziens kenmerkt het jaar 2009 zich door de status-quo tussen Minsk en Brussel. Welke conclusies dienen de Europese instellingen hieruit te trekken? Allereerst houdt het gevaar aan dat het Wit-Russische regime van president Loekasjenko simpel blijft balanceren tussen Moskou en Brussel ofwel

tussen gesimuleerde integratie met Rusland en gesimuleerde toenadering tot de Europese Unie. Tegenover de economische affectiviteit van Europa staat de wens en wil tot machtsconsolidering van de Wit-Russische politieke elite. De jongste positiewisselingen binnen de politieke top in Minsk duiden op een hardere koers.

Mijnheer de Voorzitter, met een uitgebalanceerde strategie dient de Europese Unie de kans van een geleidelijke mentaliteitsverandering op bevolkings- en eliteniveau aan te grijpen. Een kans die voortvloeit uit de inmiddels opgebouwde dialoog en samenwerkingsstructuren in combinatie met de wereldwijde economische crisis die het Loekasjenko-bewind evenzeer tot handelen noopt.

Kortom, alle Europese instellingen zullen daarbij alle Wit-Russische doelgroepen moeten aanspreken. De staatsinstanties, de oppositiekrachten, de burgermaatschappij, ja evenzeer de passieve burgerbevolking. Het ligt daarbij voor de hand dat het Europees Parlement inhoudelijk contacten nastreeft met het Wit-Russische parlement.

Konrad Szymański (ECR). - (PL) Experimenten om de relaties tussen de Europese Unie en Wit-Rusland te doen ontdoen leveren nog steeds geen duidelijke resultaten op. Daarom is de politieke pressie van de Europese Unie onontbeerlijk om de zwak afgebakende koers voor veranderingen in Minsk aan te blijven houden. Als we communicatiekanalen met de autoriteiten willen openen, moet dit samengaan met een verwerping van het ondemocratisch parlement in Minsk. We moeten er ook zorgvuldig over waken dat de vrije Wit-Russen zich niet afgestoten voelen. Daarom zou het uiterst onverantwoordelijk zijn om ontmoetingen met de vertegenwoordigers van de oppositie lichtzinnig te negeren.

Minsk moet weten dat onze politiek slechts één doel heeft: democratie in Wit-Rusland. Politieke veranderingen zijn enkel mogelijk als we de Wit-Russen toegang tot onafhankelijke informatie verzekeren. Een van de projecten die vandaag onze steun nodig heeft, is de televisiezender Belsat. Belsat zendt het enige programma in het Wit-Russisch uit, dat toegang geeft tot ongecensureerde informatie over de situatie in het land. De zender wordt al twee jaar met stijgende interesse door de Wit-Russen gevolgd.

Paul Rübig (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Malmström, commissaris, ik ben bijzonder blij dat mevrouw Ferrero-Waldner als onze commissaris altijd een voorvechter van democratie en de markteconomie is geweest en in dit verband ook nieuwe maatstaven in Wit-Rusland heeft gesteld. In het licht daarvan wil ik haar bijzonder hartelijk danken voor haar werk als commissaris voor buitenlandse betrekkingen en het nabuurschapsbeleid en haar voor de toekomst alle goeds wensen.

Marek Siwiec (S&D). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, wat de contacten met Wit-Rusland betreft, bevinden we ons in een situatie met een eerder schizofreen karakter. Onze Europese leiders praten met de president en de Wit-Russische regering, die het parlement en het systeem vertegenwoordigen. En dat is goed. We willen echter niet praten met het parlement, dat verkozen is in slecht georganiseerde, onvrije en intransparante verkiezingen, want we hebben toch onze principes. Er moet een eind gemaakt worden aan deze schizofrene aanpak en dat moet duidelijk gesteld worden.

De laatste kans om onze politiek tegenover Wit-Rusland duidelijk te maken, zijn de verkiezingen voor de lokale besturen, die volgend jaar gehouden worden. Ofwel worden ze gehouden volgens principes die wij aanvaarden, en wordt dit het signaal voor een ernstige doorbraak, ofwel vinden ze op een andere manier plaats en moeten we er gewoon niet meer op rekenen dat Wit-Rusland zich openstelt. We zien immers dat de heer Loekasjenko weet wat hij wil, terwijl wij niet zo goed weten wat we willen.

Wat meneer Berlusconi betreft: hij heeft duidelijk getoond wie hij is. Als wat Loekasjenko doet, voor hem het ideaal van leiderschap is, dan wil dat zeggen dat dit een model is dat hem imponeert. Je kan er enkel je handen bij wringen en betreuren dat er onder onze 27 Europese leiders zo'n leider te vinden is.

Charles Tannock (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, als iemand die zich al lange tijd met Wit-Rusland bezighoudt, wil ik zeggen dat het belangrijk is dat de EU in contact blijft met Wit-Rusland, een middelgroot Europese land dat zich in toenemende mate in een isolement werkt en zo een soort Europees Cuba dreigt te worden. President Loekasjenko, een echte *homo sovieticus*, is echter zeer bedreven in machtspolitiek en daarom moeten we als EU redelijke politieke en handelsbetrekkingen met Wit-Rusland onderhouden. Ik ben het er daarom mee eens dat uiteindelijk de bedoelde sancties moeten worden opgeheven en een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst moet worden geratificeerd.

Dus nadat de EU Wit-Rusland jarenlang in een isolement heeft gehouden, ben ik nu ook van mening dat een aanpak van straffen en beloningen de juiste is. We moeten contacten met het maatschappelijk middenveld van Wit-Rusland stimuleren, zorgen voor een goedkoper visumregeling, en Wit-Rusland de status van

waarnemer geven in de Parlementaire Vergadering Euronest, alsmede toegang tot de programma's van het oostelijk partnerschap.

We hebben een royaal begin gemaakt en nu roep ik Minsk op ons tegemoet te komen door te werken aan een verbetering van de mensenrechten en de democratie in Wit-Rusland.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, het beleid van de Europese Unie met betrekking tot Wit-Rusland is ongetwijfeld een voorbeeld van een verstandig nabuurschapsbeleid. We moeten de scheidende commissaris, mevrouw Ferrero-Waldner, danken voor haar succesvolle werk in dit verband.

Wit-Rusland moet bij zijn hervormings- en ook bij zijn democratiseringsproces zonder meer door de Europese Unie worden gesteund. De Europese Unie en de lidstaten van de Europese Unie mogen echter niet zo arrogant zijn te denken dat hun eigen democratische normen een voorbeeld voor de rest van de wereld moeten zijn.

Eén ding is zeker wat betreft Wit-Rusland: als wij vruchtbare betrekkingen met Rusland willen onderhouden, zijn wij verplicht om ook in enige mate rekening te houden met de historische en geopolitieke belangen van het Kremlin. Dat is wellicht het meest heikele punt ten aanzien van het Europees beleid met betrekking tot Wit-Rusland.

Filip Kaczmarek (PPE). - (PL) Er is hier al sprake geweest van de behoefte aan jongerenuitwisseling en culturele uitwisselingen tussen de Unie en Wit-Rusland. Ik vrees dat dat heel moeilijk zal zijn. Op 3 december werd Tatjana Shaputska, de woordvoester van de oppositieorganisatie Jong Front, van de lijst van studenten van de Rechtsfaculteit van de Wit-Russische Staatsuniversiteit geschrapt. En waarom werd ze geschorst? Voor deelname aan een forum over het oostelijk partnerschap in Brussel. Het bestuur van de universiteit stelde dat ze zonder zijn toestemming vertrokken was, en daarom werd ze uit de universiteit gezet.

Het kan zijn dat het voor vrouwen in dit land niet zo gevaarlijk is, maar voor mannen die in Wit-Rusland uit de universiteit gezet worden, kunnen de gevolgen erg pijnlijk zijn. De legerdienst wordt in Wit-Rusland als een straf beschouwd, als een vervanging voor gevangenisstraf. Er zijn jonge soldaten zoals Franek Wiczorka, de leider van de jongerenafdeling Wit-Russisch Jongerenfront, of Ivan Szyła, ook lid van het Jonge Front, die tijdens hun legerdienst vervolgd worden. Ze krijgen geen toegang tot informatie en dit wordt als straf beschouwd. We moeten dit tegengaan en diegenen die op deze manier gestraft worden, steunen.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, waarde leden van het Parlement, ik denk dat het zeer waardevol is dat er bij alle Europese instellingen zo'n krachtige steun is voor de benadering van Wit-Rusland.

Het is inderdaad een heel moeilijke partner, maar het is een buurland, waar we grenzen mee delen. Sommige landen hier hebben nauwe historische banden met de mensen daar, en daarom moeten we ons uiterste best doen de ontwikkeling van democratie, de mensenrechten, de rechtsstaat en de markteconomie te steunen.

We maken ons zorgen om bepaalde recente negatieve ontwikkelingen, zoals de studente die van de universiteit is gestuurd. Het Zweedse voorzitterschap heeft zeer krachtig gereageerd in Minsk en heeft ook allerlei verklaringen uitgegeven: dit is, uiteraard, een jammerlijke gebeurtenis die niet had mogen plaatsvinden.

We hebben dit jaar veel contact gehad met het maatschappelijk middenveld. Nog maar een paar weken geleden was er in Brussel een conferentie met maatschappelijke organisaties. Ik heb zelf een paar weken geleden in Stockholm gesproken met vertegenwoordigers van de gehele oppositie, en er wordt voortdurend getracht contacten te onderhouden met het maatschappelijk middenveld en de oppositie. Ze zijn zwak, maar ze zijn er en ze hebben onze steun nodig, en die steun zal er blijven.

Ik denk dat het idee van de heer Godmanis voor een conferentie zeer interessant is. Het is zeker de moeite waard om te kijken of we hier iets mee kunnen doen.

Deze tweevoudige benadering van Wit-Rusland – de aanpak van straffen en beloningen zoals de heer Tannock het geloof ik noemde –, zal hopelijk een succesvolle zijn. Ze laat zien dat het ons ernst is, we hebben een handreiking gedaan. We kunnen de heer Loekasjenko en het Wit-Russische regime laten zien dat als je richting democratie gaat en richting eerbiediging van internationale waarden, er een andere toekomst voor je is. Er is een pad naar Europese integratie, een pad naar betrokkenheid bij de Europese Unie, naar visumfacilitering en uitbreiding van het oostelijk partnerschap.

Het is nu aan hen om te reageren. Wij hebben, met de volledige steun van alle Europese instellingen de hand gereikt: Minsk, neem deze alstublieft aan, want u en het Wit-Russische volk kunnen er veel mee winnen.

Karel De Gucht, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ter afsluiting wil ik graag zeggen dat ik onze gedachtewisseling vandaag als zeer open en uiterst nuttig heb ervaren – en ik spreek daarbij uiteraard ook namens Benita Ferrero-Waldner. Ik dank u voor dit constructieve en toekomstgerichte debat.

De EU is in principe bereid om nauw met Minsk samen te werken en steun te bieden in verband met de dringend noodzakelijke politieke en economische hervormingen. Mocht de Wit-Russische regering substantiële stappen zetten op het gebied van democratisering, dan zou de EU bereid zijn Wit-Rusland te zien als volwaardig lid van het oostelijk partnerschap. Tot die tijd zal de EU er bij Wit-Rusland op blijven aandringen meer onomkeerbare stappen te zetten richting democratische normen, aangezien onze relatie anders niet tot volle wasdom kan komen. Ik hoop van harte dat we in 2010 in staat zullen zijn de banden met Wit-Rusland geleidelijk en op intelligente wijze aan te halen en het Wit-Russische volk duidelijk te maken welke materiële voordelen een goede relatie met de EU heeft.

De EU verwacht van Minsk dat het maatregelen treft die leiden tot democratische hervormingen, om zo toenadering te zoeken tot de EU en gezamenlijk de ruimte van vrede, stabiliteit en welvaart te helpen uitbreiden die alle zes landen van het oostelijk partnerschap behelst, alsmede Rusland, de strategische partner van de EU.

Er zijn vijf onomkeerbare maatregelen waarvan we verwachten dat Wit-Rusland ze zonder terughoudendheid neemt.

Ten eerste: zorgen dat er niet wordt teruggekrabbeld op het gebied van politieke gevangenen en vervolging op grond van politieke gronden. Ten tweede: doorvoering van een grondige hervorming van de verkiezingswetgeving in overeenstemming met de aanbevelingen van OVSE/ODIHR. Ten derde: beginnen aan liberalisering van de media, en de vrijheid van meningsuiting en vrijheid van vergadering handhaven. Ten vierde: de werkomstandigheden voor ngo's verbeteren door middel van nieuwe wet- en regelgeving. Ten vijfde: de doodstraf afschaffen of opschorten.

Wit-Rusland zou een duidelijk teken kunnen afgeven dat het de gedeelde waarden serieus neemt door de doodstraf met onmiddellijke ingang op te schorten en vervolgens af te schaffen – dit zou een cruciale stap zijn op weg naar lidmaatschap van de Raad van Europa. In zijn conclusies van november heeft de Raad van de EU er bij Wit-Rusland op aangedrongen de doodstraf op te schorten. Bovendien heeft de Commissie in het kader van de Tiende Internationale Dag tegen de doodstraf communicatieacties uitgevoerd.

Wat zou de EU voor Wit-Rusland kunnen doen? Wat hebben we te bieden? De Commissie gelooft dat de meest productieve benadering van Wit-Rusland een pragmatische is. Het aanhalen van de banden tussen de EU en Wit-Rusland moet het gevolg zijn van positieve stappen van Wit-Rusland zelf, maar we moeten ook de nodige flexibiliteit betonen. De conclusies van de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (RAZEB) van november 2009 laten de EU toe Wit-Rusland te belonen voor ontwikkelingen die we wensen te zien, terwijl we wel vasthouden aan onze beginselen. Dat bedoel ik met een pragmatische benadering.

Onze boodschap aan Wit-Rusland is helder. Om te beginnen is de Europese Unie bereid nauw met Minsk samen te werken en te helpen bij de politieke en economische ontwikkeling van Wit-Rusland en, wanneer de Wit-Russische regering substantiële positieve stappen zou zetten, dan zou de EU bereid zijn Wit-Rusland te zien als volwaardig lid van het oostelijk partnerschap. Dit houdt in de ontwikkeling van onze relatie via het bilaterale spoor van het oostelijk partnerschap, het begin van een diepgaande politieke en economische dialoog, alsmede uitbreiding van de sectorale samenwerking.

In de tussentijd is Wit-Rusland in mei 2009 uitgenodigd mee te doen aan de multilaterale dimensie van het oostelijk partnerschap. Het neemt op het niveau van viceministers constructief deel aan de vier multilaterale fora: democratie en bestuur, economische integratie, energiezekerheid en contacten tussen mensen.

Ten tweede verwachten we van Wit-Rusland dat het verdere onomkeerbare stappen zet richting democratische normen, aangezien onze relatie anders niet tot volle wasdom kan komen.

Ten derde is het ontbreken van een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst niet alleen een gemis voor Wit-Rusland, maar betekent het ook dat we een juridische basis ontberen voor zulke zaken als een formele dialoog over mensenrechten en het aan de orde stellen van handelskwesties of de doorvoer van energie. In de Commissie blijven we van mening dat de ratificatie van de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst een goede stap voorwaarts zou zijn, maar we zullen dit zeker blijven gebruiken als manier om verdere ontwikkelingen aan Wit-Russische kant te stimuleren.

Ten vierde en ten slotte is de Commissie begonnen met de tenuitvoerlegging van de conclusies van november 2009 van de RAZEB, en zullen wij zo snel mogelijk komen met voorstellen voor de Raad van ministers van de EU.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Tot besluit van het debat zijn er zeven ontwerp-resoluties⁽¹⁾ ingediend, overeenkomstig artikel 110, lid 2, van het Reglement.

De stemming vindt morgen, donderdag 17 december 2009, plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Cristian Silviu Buşoi (ALDE), schriftelijk. – (RO) Democratische waarden en eerbiediging van de mensenrechten en individuele vrijheden zijn het fundament waarop de EU is gebouwd. Aangezien het ons doel is om naburige landen te helpen democratisch te worden, en Wit-Rusland een van de laatste landen in Europa is met een autoritair regime, ben ik van mening dat we zeer duidelijke en strikte politieke voorwaarden moeten stellen aan Wit-Rusland voordat er enig politiek contact wordt gelegd. Wit-Rusland heeft een aantal hervormingen doorgevoerd, maar deze zijn onbeduidend in verhouding tot de bestaande problemen, met name in relatie tot de mensenrechten, de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting. De activisten die campagne voeren voor de eerbiediging van de mensenrechten en individuele vrijheden moeten worden gesteund. Ik steun het idee om contacten te leggen met de oppositie en met name ben ik voor individuele contacten tussen EU-burgers en Wit-Russen. Op die manier zullen Wit-Russen vrijuit kunnen spreken met mensen die hun democratische waarden delen. Dit zou een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van een maatschappelijk middenveld en een proces van democratisering mogelijk maken, gesteund en in gang gezet door de bevolking. Dit is de enige manier waarop een gezonde democratie kan worden gecreëerd, met respect voor ieders rechten. Daarom moet het gebruik van sancties als drukmiddel worden gecombineerd met het creëren van de gelegenheid voor contacten tussen EU-burgers en die van Wit-Rusland.

Kinga Göncz (S&D), schriftelijk. – (HU) Graag verwelkom ik de constructieve deelname van Wit-Rusland aan het proces van het oostelijk partnerschap, en het feit dat de dialoog over mensenrechten is geopend tussen de EU en Wit-Rusland. Het afgelopen jaar zijn er positieve processen op gang gekomen in het land met de vrijlating van politieke gevangenen, maar we zien dat dit proces sindsdien tot stilstand is gekomen: er zijn moeilijkheden in verband met de inschrijving van politieke partijen en de vergunningen voor onafhankelijke media en maatschappelijke organisaties. Daarom zag de EU zich gedwongen de reisbeperkende maatregelen te verlengen. Ik hoop van harte dat Wit-Rusland verdergaat op de vorig jaar ingeslagen weg van positieve veranderingen, waarmee het land ook de EU de mogelijkheid biedt positief te reageren. Tot die tijd vind ik het belangrijk om te onderzoeken of we een stap voorwaarts kunnen doen op het gebied van visumfacilitering, aangezien de contacten tussen mensen ook in grote mate kunnen bijdragen aan politieke openheid en democratisering.

Bogusław Sonik (PPE), schriftelijk. – (PL) Als we debatteren over het respecteren van de mensenrechten in Wit-Rusland en over de beslissing van de lidstaten om de sancties tegen over bepaalde vertegenwoordigers van het Wit-Russische regime tot oktober 2010 te verlengen, dan moeten we stellen dat de situatie in Wit-Rusland geleidelijk verandert.

In de conclusies van de Raad van 17 november 2009 lezen we dat er nieuwe mogelijkheden tot dialoog en verdieping van de samenwerking tussen de Europese Unie en Wit-Rusland zijn ontstaan. Om de Wit-Russische autoriteiten aan te sporen om hervormingen in te voeren gingen de lidstaten akkoord om tijdelijk de sancties op te heffen in verband met de vrijheid van verkeer van hooggeplaatste vertegenwoordigers van de Wit-Russische autoriteiten. De Europese Commissie bereidt een overnameovereenkomst voor en richtlijnen die het toekennen van Europese visa aan Wit-Russen moet vergemakkelijken.

We mogen echter niet vergeten dat de mensenrechten in Wit-Rusland nog steeds geschonden worden. De hoopvolle stappen die in oktober 2008 genomen werden, zoals de vrijlating van de meerderheid van de politieke gevangenen en de toelating tot verspreiding van twee onafhankelijke kranten, blijven onvoldoende. Een schrijnend voorbeeld van de schending van de mensenrechten is nog steeds de doodstraf: Wit-Rusland is het enige Europese land dat nog steeds de doodstraf toepast, en in de voorbije maanden werd de doodstraf verschillende malen uitgesproken.

⁽¹⁾ Zie notulen.

Daarom eisen we van de Wit-Russische besluitvormers om tenminste de mensenrechten te respecteren. We verzoeken om de uitvoering van de doodstraf op te schorten, de kieswet te herzien en de vrijheid van meningsuiting en pers te garanderen.

VOORZITTER: PÁL SCHMITT

Ondervoorzitter

11. Geweld in de Democratische Republiek Congo (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie: Geweld in de Democratische Republiek Congo.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het voorzitterschap vindt het erg belangrijk om de uiterst problematische situatie in de Democratische Republiek Congo met het Europees Parlement te bespreken. Mensenrechtenschendingen, met name het toenemende seksuele geweld en het geweld op grond van geslacht zijn ontzettend problematisch. Het is de hoogste tijd dat we de situatie in het land bespreken, met name in het licht van het onlangs gepubliceerde verslag van de Verenigde Naties. In het rapport beklemtoont de groep VN-deskundigen dat verschillende bewapende milities die in het land actief zijn, gesteund worden door een goed georganiseerd netwerk dat ten dele vanuit de Europese Unie opereert.

Ik hoef u niet te herinneren aan de langetermijnverbintenis van de EU ten aanzien van de Democratische Republiek Congo en de hele regio van de Grote Meren. De EU heeft allang geprobeerd vrede en stabiliteit tot stand te brengen in het land. Het is belangrijk dat we dat engagement voortzetten, zowel op politiek niveau als op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Ik ben er zeker van dat de Commissie daar straks meer over zal zeggen.

Onze steun blijkt onder andere uit het feit dat de eerste speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie voor de regio al in 1994 werd benoemd. We hebben zowel militaire instrumenten als civiele instrumenten van het Europees veiligheids- en defensiebeleid ingezet: operatie Artemis in de provincie Ituri, de tijdelijke troepenmacht in het kader van de EUFOR-operatie voor de verkiezingen van 2006 en EUSEC RD Congo voor hervorming van de veiligheidssector en EUPOL RD Congo voor hervorming van de politie. Met dat alles als achtergrond zijn er tekenen van positieve en negatieve ontwikkelingen. Tussen de Democratische Republiek Congo en Rwanda zijn diplomatieke betrekkingen hervat. Daar zijn we mee ingenomen. In 2008 en 2009 werd met de meeste gewapende milities in het oosten van het land vredesakkoorden ondertekend. Nu moeten die worden uitgevoerd.

De situatie is in vele opzichten instabiel. Veel van de gewapende milities in het oosten worden momenteel in het leger geïntegreerd en de integratie wordt gekenmerkt door onzekerheid. Militaire operaties tegen andere gewapende milities, onder andere tegen de Democratische Strijdkrachten voor de bevrijding van Rwanda (FDLR) en het Oegandese Verzetleger van de Heer, worden voortgezet. Die milities zijn rechtstreeks verantwoordelijk voor burgerslachtoffers en enorm menselijk lijden. Tezelfdertijd steken gewapende milities in andere delen van het land weer de kop op. Het oosten van het land blijft een gebied waar het internationaal recht en de mensenrechten met de voeten worden getreden. Er vinden veel moorden, verkrachtingen en seksueel geweld plaats. Die misdrijven verspreiden zich in alarmerende omvang over het hele land, hoewel president Kabila een zogenaamd nultolerantiebeleid aangekondigd heeft.

De illegale exploitatie van natuurlijke rijkdommen is een ander groot probleem. Het is belangrijk dat de rijke mineraallagen van het land onder nationale, legitieme controle worden gebracht, zowel als bron van broodnodige inkomsten voor de staat als om de financiële steun aan illegale gewapende milities af te snijden. De Raad maakt zich ook zorgen over de voorbereidende werkzaamheden en regelingen voor de geplande lokale verkiezingen. Problemen op leidinggevend niveau, gebrek aan transparantie en schendingen van burgerrechten en politieke rechten vormen ernstige hinderpalen voor het democratiseringsproces.

Doordat er veel grote problemen zijn die nog altijd aanleiding geven tot diepe bezorgdheid, heeft de Raad een harde houding aangenomen met betrekking tot de ernstige schendingen van het internationaal recht en de mensenrechten in Noord- en Zuid-Kivu. In zijn conclusies heeft de Raad onlangs die handelingen veroordeeld en beklemtoond dat de regering van de Democratische Republiek Congo zonder uitzondering moet verzekeren dat de verantwoordelijken gerechtelijk worden vervolgd.

De EU is vastbesloten om te blijven bijdragen tot het tot stand brengen van vrede, stabiliteit en ontwikkeling voor de bevolking van het land. In dat verband is een hervorming van de veiligheidssector cruciaal voor de stabilisatie van het land. Alle actoren in die sector, ook de Congolese autoriteiten, moeten ernaar streven om het gemeenschappelijke belang bij een hervorming van de veiligheidssector echt te verzekeren. We moeten ook verdere en concrete verbetering van de regionale betrekkingen bevorderen door sterkere politieke en economische partnerschappen tussen de landen in de regio.

Ik kan u verzekeren dat de Raad en de Europese Unie vasthouden aan hun verbintenis ten aanzien van de Democratische Republiek Congo en zich zorgen maken over de toekomst van het land. We zullen ons brede engagement in het land voortzetten en klare taal blijven spreken wanneer het internationaal recht en de mensenrechten worden geschonden. We zijn wat dat betreft zeer dankbaar voor de constructieve en standvastige rol die het Europees Parlement speelt en ik zie ernaar uit om uw standpunten in dit debat te horen.

Karel De Gucht, *lid van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ongeveer een jaar terug was de situatie in Goma, de stad die werd belegerd door de troepen van het CNDP onder aanvoering van Laurent Nkunda, de voornaamste zorg van de Congolese autoriteiten en de internationale gemeenschap.

Alles is in het werk gesteld om erger te voorkomen. Dankzij het politieke akkoord tussen de DRC en Rwanda, en daarna tussen de Congolese regering, het CNDP en de andere gewapende groeperingen, kon de lont uit het kruitvat worden gehaald en een onmiddellijke geweldsuitbarsting worden voorkomen, maar het evenwicht blijft uiterst wankel. Wankel omdat er niets structureels aan de onderliggende oorzaken is gedaan, en men zich slechts door de politieke noden van de korte termijn heeft laten leiden. De internationale gemeenschap heeft van louter slechte oplossingen de minst slechte gekozen; dit is niet bedoeld als kritiek, het is slechts een constatering van de feiten.

De internationale gemeenschap en de Europese Unie konden het niet eens worden over het zenden van een beschermingsmacht. De versterking van MONUC waar nu al ruim een jaar om gevraagd wordt, begint mondjesmaat op gang te komen. In het recente rapport van de groep van onafhankelijke VN-experts en dat van *Human Rights Watch* wordt een ontluisterend beeld geschetst van de huidige situatie, waar niet stilzwijgend aan voorbij kan worden gegaan.

Het is tijd om op deze dieper liggende oorzaken in te gaan en daar iets aan te doen, om er duurzame oplossingen voor te vinden. Daar is echter ieders medewerking voor nodig, in de eerste plaats van de Congolese en Rwandese regering, maar ook van MONUC en de Verenigde Naties, de rest van de internationale gemeenschap en de Europese Unie.

Niemand twijfelt eraan dat politieke en diplomatieke toenadering tussen Rwanda en de DRC positief zal uitpakken voor de stabiliteit in de regio en, mits bij beide partijen de wil daartoe bestaat, kan leiden tot vreedzame co-existentie en tot een voor beide landen profijtelijke samenwerking binnen een weer tot leven gewekte Economische Gemeenschap van de Landen van de Grote Meren (CEPGL).

Dit zijn echter niet meer dan de allereerste stappen op een weg die nog lang is en geplaveid met hindernissen. Bij deze problematiek en alle andere afgeleide problemen, die de zaak nog verder compliceren, zijn de FDLR steeds de spil waar het om draait: de illegale exploitatie van natuurlijke hulpbronnen; het gebrek aan bescherming van minderheden; de straffeloosheid in een uitgestrekt gebied waar het overheidsgezag ontbreekt, waar de overheid niet alleen onmachtig is om gezag over het gebied uit te oefenen, maar haar vertegenwoordigers in veel gevallen zelfs een deel van het probleem vormen.

Dankzij het akkoord tussen Rwanda en de DRC is er tijdelijk een halt toegeroepen aan het CNDP en de onaantvaardbare eisen van Laurent Nkunda. Het akkoord heeft geleid tot de vervanging van Nkunda door de meer inschikkelijke en tot elk compromis bereide Bosco Ntaganda, in ruil voor het verlenen van immuniteit in strijd met alle internationale afspraken op het gebied van misdaden tegen de menselijkheid, waar Rwanda noch de DRC het recht toe hadden, en waarvoor ze evenmin in de positie verkeerden.

Het overhaast opgaan van het CNDP in FARDC, een inefficiënt leger dat gebukt gaat onder anarchie; het feit dat Bosco Ntaganda steeds meer autonome macht naar zich toetrekt doordat binnen het regeringsleger FARDC steeds duidelijker de contouren zichtbaar worden van een parallelle commandostructuur, waarvoor de onregelmatige betaling van de militairen en het ontbreken van enige vorm van discipline en hiërarchie een goede voedingsbodem vormen; de steun van MONUC aan de militaire operaties tegen de FDLR, waarbij het ontbreekt aan voldoende kader en fijnafstemming, en het uitblijven van een passend antwoord op de eisen van de Rwandees-spreekende minderheden: evenzovele factoren die op dit moment problemen dreigen

te veroorzaken die nog ernstiger zijn dan die van een jaar terug – problemen die Rwanda en de DRC niet meer zelf zullen kunnen oplossen.

Tegen deze achtergrond is de situatie er nauwelijks op vooruit gegaan: de humanitaire crisis duurt voort zonder duidelijke tekenen van verbetering, net zoals de schendingen van de mensenrechten, het gruwelijke geweld, al dan niet van seksuele aard, de straffeloosheid voor allerlei vergripen, de plundering van de natuurlijke hulpbronnen. We hoeven de rapporten van de Verenigde Naties en de organisatie *Human Rights Watch* die ik noemde, maar na te lezen om een beeld te krijgen van de omvang van deze eindeloze tragedie. Het is duidelijk dat de acties om de FDLR onschadelijk te maken moeten doorgaan, maar niet tegen elke prijs, niet zonder eerst alles gedaan te hebben om de risico's van de militaire druk voor onschuldige burgers zoveel mogelijk te beperken.

Dat vereist een betere planning, een verschuiving in de prioriteiten en een sterkere MONUC die de bevolking beter kan beschermen, de voornaamste taak binnen haar mandaat. Dit vereist ook dat MONUC kan opereren binnen een helder en ondubbelzinnig kader. Er kan geen sprake zijn van een terugtrekking of verminderde inzet van MONUC. Een overhaast vertrek van MONUC zou rampzalig uitpakken omdat dit een nóg grotere leegte zou achterlaten: de recente gebeurtenissen in Ecuador, die overigens in het niet vallen vergeleken bij de Congolese misère, laten dit zien.

Uiteraard moet er ook een eind komen aan de politieke en economische voordeeltjes die de FDLR blijven genieten in de regio en elders in de wereld, ook in onze lidstaten. De strijd van de FDLR is geen politieke, maar een criminele strijd waarvan de Congolese bevolking het voornaamste slachtoffer is, en zowel die strijd als al diegenen die zich daar direct of indirect achter scharen, moeten ook als zodanig worden behandeld. Daarom moet er krachtiger worden opgetreden tegen allerlei handels- en geldstromen. Afgezien van het proces van demobilisatie, ontwapening, hervestiging, re-integratie en repatriëring (DDRRR) is daarnaast bij de Rwandese en Congolese autoriteiten een grotere helderheid van geest op zijn plaats ten aanzien van personen die niet per definitie criminelen zijn.

De oplossing van het probleem moet echter ook voor een groot deel in de DRC worden gevonden. Daarbij denk ik uiteraard aan de lokale wortels van het conflict. Wat dat aangaat moeten de akkoorden van 23 maart onverkort worden toegepast, anders krijgen de frustraties van de plaatselijke bevolkingsgroepen vroeg of laat de overhand. Deze *conditio sine qua non* moet worden vervuld, willen de stabilisatiepogingen en de wil om de economische activiteit in de Kivu weer op gang te brengen enige kans van slagen hebben. Alleen dan kan de internationale gemeenschap een echte rol gaan spelen.

Naast de Kivu denk ik ook aan de enorme janboel, de puinhoop die de DRC de afgelopen twintig jaar geworden is – een land waar bijna alles opnieuw moet worden opgebouwd, eerst en vooral de staat, omdat het ontbreken daarvan de kern is van alle problemen.

Hierbij zijn een paar zaken cruciaal. Ten eerste moet de democratie worden versterkt. Ik doel natuurlijk op de plaatselijke, parlements- en presidentsverkiezingen die voor 2011 op de agenda staan. Verkiezingen vormen een bestanddeel van democratie, maar we mogen niet vergeten dat we de instellingen en politieke krachten moeten blijven steunen binnen een kader van dialoog met de oppositie, daar er anders geen sprake is van een echt open politiek systeem.

Ten tweede is het absoluut noodzaak om verdere stappen te zetten op het vlak van behoorlijk bestuur. Hoewel de DRC gezien de omvang van de problematiek niet alles tegelijk kan doen, is het duidelijk dat er onvoorwaardelijke politieke wil nodig is om enige kans van slagen te hebben. Het Parlement heeft de straffeloosheid genoemd. Dat is een goed voorbeeld, omdat dit een zaak van politieke wil is die de hele kwestie van de bevestiging van de rechtsstaat omspant. Het probleem is dat het een niet los van het ander kan worden gedaan. De rechtsstaat vereist tevens een hervorming van de veiligheidssector en reële vooruitgang in het economisch beheer.

Gezien de omvang van de uitdagingen moet er een beleid voor de lange termijn worden geformuleerd. Dat mag echter geen excuus zijn om op korte(re) termijn maar niets meer te doen. Ik denk vooral aan de kwestie van het seksueel geweld en de mensenrechten die nadrukkelijk door het Parlement aan de orde is gesteld. Politieke wil kan daar een doorslaggevende rol in spelen, en de toezegging van president Kabila om op dit vlak een zerotolerancebeleid te voeren, verdient een warm onthaal. Nu moet die toezegging nog in de praktijk worden waargemaakt.

De Commissie, die overigens al veel doet op dit gebied (ondersteuning van justitie, slachtofferhulp), is bereid de steun aan de DRC voort te zetten. Ik heb in dit verband tevens de wens uitgesproken dat er op het vlak

van de bestrijding van seksueel geweld nauwer ter plaatse zal worden samengewerkt door het Internationaal Strafhof en de Commissie.

Versterking van het democratisch systeem, goed bestuur en politieke wil: deze vormen het fundament waarop wij ons partnerschap met de DRC op voet van gelijkheid willen bouwen.

Filip Kaczmarek, *namens de PPE-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, bijna elke journalist die over Afrika schrijft, zou de opvolger van Joseph Conrad willen worden. Daarom concentreren journalisten zich vaak op de negatieve aspecten, omdat ze op zoek zijn naar het hart der duisternis.

Maar Congo hoeft toch geen hart der duisternis te zijn. Het kan een normaal land zijn. In Afrika zijn er normale landen, waar de natuurlijke rijkdommen benut worden ten voordele van de bewoners, waar de autoriteiten zorgen voor het algemene welzijn, waar kinderen naar school gaan, en seks wordt geassocieerd met liefde, en niet met verkrachting en geweld. Ik ben ervan overtuigd dat de kwaliteit van het bestuur de sleutel tot succes is in de Kivu en in heel Congo. Zonder een democratisch, rechtvaardig, eerlijk en doeltreffend bestuur kan er geen vrede en rechtvaardigheid bereikt worden. Zonder verantwoordelijke autoriteiten genieten slechts weinigen van de rijkdom, hebben de leiders enkel oog voor zichzelf, zijn de scholen leeg, en is verkrachting aan de orde van de dag.

Ik herinner me het optimisme van 2006. Ik was toen zelf waarnemer tijdens de verkiezingen en iedereen verheugde zich erover dat er na veertig jaar in dit grote en belangrijk land democratische verkiezingen gehouden werden. Maar ons optimisme bleek voorbarig. Men kan moeilijk de vraag ontwijken waarom dit gebeurde, waarom deze verkiezingen Congo niet naar een beter leven leidden. Volgens mij is het een kwestie van geld, waarover mevrouw Malmström en mijnheer De Gucht het hadden. Het gaat om illegaal gebruik van rijkdommen, waarmee wapens gefinancierd worden. En hierdoor blijven conflicten duren of escaleren ze. Als het lukt om dit te doorbreken, zullen we dichterbij ons doel zijn.

Michael Cashman, *namens de S&D-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mijn dank aan de commissaris voor zijn verklaring, die mij zeker geruststelt.

Mag ik zeggen, commissaris, dat ik het geheel en al met u eens ben: we kunnen ons niet terugtrekken; we kunnen geen vacuüm laten ontstaan, omdat er daar al een vacuüm bestaat en wel een vacuüm van politieke onwil, en er is politiek leiderschap nodig om dit in overeenstemming met internationale verplichtingen en de beginselen van de rechtsstaat op te lossen.

Laat me kort de harde cijfers noemen. In het conflict hebben sinds 1998 meer dan 5 000 400 mensen het leven gelaten en iedere maand sterven er, door directe en indirecte oorzaken, nog eens 45 000 mensen.

Naar verluidt zijn er 1 460 000 binnenlandse ontheemden, van wie de meesten te maken hebben met geweld, en laat mij dan spreken namens hen die geen stem hebben, hen die zo te lijden hebben onder het geweld. De gewapende partijen in de Democratische Republiek Congo (DRC) hebben zich schuldig gemaakt aan verschillende vormen van gendergebonden geweld, waaronder seksuele slavernij, ontvoering, gedwongen rekrutering, gedwongen prostitutie en verkrachting. Onder de Congolese slachtoffers van seksueel geweld bevinden zich vrouwen, mannen en jongens die ook te maken hebben gehad met verkrachting, seksuele vernedering en verminking van de genitaliën.

We hebben resolutie na resolutie voorbij zien komen. Het wordt nu tijd om op het internationale toneel een eind aan deze gruweldaden te eisen.

Louis Michel, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Malmström, commissaris, dames en heren, zoals u weet heb ik de gebeurtenissen in het oosten van de DRC altijd zeer aandachtig gevolgd. Ondanks de veelbelovende stap voorwaarts dankzij de recente toenadering tussen Rwanda en de DRC – zonder welke er geen oplossing komt in het oosten en die we dus moeten bevorderen – en ondanks de door de commissaris genoemde akkoorden van 23 maart tussen Kinshasa en de Congolese rebellenbeweging, blijft de situatie in het oosten uiterst zorgwekkend.

Ik wil zeven punten onder de aandacht brengen. Ten eerste zal er waarschijnlijk geen vrede in het oosten van Congo mogelijk zijn zolang de FDLR niet onschadelijk gemaakt zijn. Het eerste slachtoffer van de militaire druk die de DRC momenteel uitoefent en die bedoeld is om deze extremisten af te snijden van hun bases en financieringsbronnen, is helaas de burgerbevolking, die niet alleen het slachtoffer wordt van bijkomende schade, maar ook van het aan de schandpaal nagelen door de ene partij en de gewelddadigheden van de andere partij.

Dit risico was te voorzien en zoals de commissaris al zei, had MONUC al meteen behoefte aan versterking; ook nu zijn haar middelen nog bij lange na niet berekend op alle taken waarvoor de missie zich gesteld ziet, waarbij moet worden aangetekend dat haar eigen organisatie ter plaatse ook niet altijd vlekkeloos is.

Een betere coördinatie en een effectievere en bredere aanwezigheid ter plaatse zijn inderdaad vereist, maar het zou riskant zijn om uitspraken over MONUC te doen die bepaalde negatieve krachten argumenten in handen zouden spelen om de missie te demoniseren. En dat zou uiteraard nog veel ernstiger zijn.

Een ander punt betreft de gewelddadigheden van FARDC. De oorlog vormt natuurlijk geen enkel excuus voor dit gedrag, en ik juich wat dat betreft het besluit van de Verenigde Naties toe om de Congolese eenheden die de mensenrechten met voeten treden, niet langer te steunen op logistiek gebied. Het behoeft geen betoog dat het onlangs door president Kabila ingevoerde zerotolerancebeleid eveneens een warm onthaal verdient. Dit moet alleen nog wel worden geëerbiedigd en in de praktijk gebracht.

Door de tekortkomingen van het Congolese gerechtelijke bestel heerst vrijwel alom een gevoel van straffeloosheid. Daarom sta ik positief tegenover de inspanningen die de Commissie zich in nauwe samenwerking met een aantal EU-lidstaten getroost om het gerechtelijk bestel weer op te bouwen, ook in het oosten.

En tot slot: wat ook nog steeds opgebouwd moet worden in Congo, is een rechtsstaat met echt overheidsgezag, dat op dit moment schittert door totale afwezigheid en daarmee voor een bijzonder ernstig vacuüm zorgt.

Isabelle Durant, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Malmström, commissaris, de situatie in de Kivu – u heb het beiden gezegd – is uiterst zorgwekkend ondanks de aanwezigheid van bijna 20 000 soldaten van MONUC.

De gewone burgers, en met name vrouwen, zijn het eerste slachtoffer van de oorlogsstrategie van de gewapende groepen en, naar verluidt, zelfs van sommige eenheden van het Congolese leger, die van stelselmatige verkrachting een oorlogswapen hebben gemaakt. Vorige maand was hier nog een groep Congolese vrouwen die ons daar terecht op wees, om ons te mobiliseren tegen deze schandalige praktijk.

Zoals u al zei commissaris, is de plundering van hulpbronnen ook een factor die dit conflict verscherpt. Ik ben het eens met wat zojuist is gezegd: het is buitengewoon gevaarlijk om MONUC in diskrediet te brengen, om de missie op een zinloze manier in diskrediet te brengen, om haar in de ogen van de bevolking die aan het eind van haar Latijn is door zoveel jaren oorlog en zoveel bloedbaden, alléén verantwoordelijk te stellen voor de situatie.

Ik ben het er helemaal mee eens dat het mandaat van MONUC niet aangepast hoeft te worden en dat niet om haar terugtrekking moet worden gevraagd. Wat wél aangepast moet worden zijn de regels voor het inzetten van MONUC, de operationele richtlijnen, en wel zo dat MONUC op geen enkele manier kan worden geassocieerd met of ondersteuning kan bieden aan een Congolese eenheid die mannen in haar midden zou hebben die de mensenrechten schenden of gewelddadigheden begaan.

De Congolese autoriteiten dragen ook een zware verantwoordelijkheid in deze strijd tegen de straffeloosheid op het gebied van seksueel geweld, waarbij het overigens om misdaden gaat die voor het Internationaal Strafhof gebracht zouden moeten worden. Diezelfde autoriteiten moeten er ook op toezien dat de militairen zich zo snel mogelijk terugtrekken in hun kazernes. Met de militairen in de kazernes zouden de zaken waarschijnlijk anders lopen.

Tot slot denk ik dat we weer terug moeten grijpen op het Amani-programma, dat de mogelijkheid biedt om overal te werken aan dialoog en pacificatie, de enige waarborg voor duurzame wederopbouw. Hoe dan ook juich ik uw tussenkomst toe, waar ik grotendeels achter sta, en ik hoop dat de Europese Unie actief zal blijven. Dat is onontbeerlijk, ook al heeft zij tot mijn spijt geen eigen troepenmacht gevormd. Iets minder dan een jaar terug had dat nog gekund. Hoe het ook zij, het optreden van de Europese Unie is volgens mij onmisbaar.

Sabine Lösing, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, in geen enkel ander land ter wereld zijn er tot dusver meer operaties in het kader van het Europees veiligheids- en defensiebeleid uitgevoerd dan in de Democratische Republiek Congo. Zoals altijd rijst de vraag wiens veiligheid er eigenlijk wordt verdedigd. De veiligheid van de Congolese burgerbevolking, de vrouwen en kinderen? De VN-missie MONUC kon niet voorkomen dat duizenden mensen werden gedood, gemarteld en verkracht en dat honderdduizenden mensen werden verdreven - wrede daden waarbij ook de door de EU ondersteunde regeringstroepen betrokken waren.

Wat wordt er nu dus in Congo verdedigd? De menselijkheid? Of beschermen wij een regime dat tussen 2003 en 2006 bijvoorbeeld 61 overeenkomsten met internationale mijnbouwbedrijven heeft gesloten, waarvan er volgens internationale ngo's geen enkele aanvaardbaar was met het oog op de Congolese bevolking? President Kabila veranderde kortstondig zijn koers en sloot minder overeenkomsten ten gunste van westerse bedrijven. Deze verandering werd echter weer tenietgedaan toen de oorlog opnieuw oplaaide. Mijn vraag is nu, waarom bestaat het vermoeden dat de degenen die de touwtjes in handen hebben bij de grootste groep achter de moorden in Oost-Congo - de FDLR - zich in Duitsland bevinden? Ik verwijs hierbij naar de resolutie die ik namens de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links heb ingediend.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, de verdrijving van miljoenen mensen, duizenden verkrachtingen en honderden moorden mag niet het trieste resultaat zijn van de grootste VN-vredesmissie ter wereld. Tien jaar geleden werd het besluit voor de inzet in Congo genomen, maar er is niet veel bereikt. Milities plunderen nog steeds de rijke voorraad grondstoffen, terroriseren de inwoners en begaan misdaden tegen de menselijkheid.

Embargo's hebben tot op heden geen effect gesorteerd. Rebellen lopen eenvoudigweg over en plegen hun misdaden in het veilige uniform van Congolese soldaten. Twee oorlogsmisdadigers zijn onlangs voor het oorlogstribunaal in Den Haag gebracht en er konden ontwikkelingsprojecten en verkiezingen plaatsvinden - in ieder geval een gedeeltelijk succes.

We zijn er eveneens in geslaagd om het wereldwijde netwerk van de Democratische Strijdkrachten voor de Bevrijding van Rwanda (FDLR) een kleine slag toe te brengen. We hebben echter nog geen einde kunnen maken aan de gruwelijke burgeroorlog. De fronten veranderen alleen voortdurend.

Het is bijzonder verontrustend als beschuldigingen tegen de VN-missie waar blijken te zijn. Blauwhelmen mogen niet lijdzaam toekijken hoe gruwelijkheden worden begaan en, nog belangrijker, de logistieke ondersteuning van het leger mag niet geassocieerd worden met ondersteuning van schendingen van de mensenrechten. De Congo-missie mag simpelweg geen Vietnam voor Europa worden.

In wezen hebben we een gecoördineerd Europees veiligheidsbeleid en vredesoperaties nodig, maar met name in gebieden rond Europa, niet in het verre Afrika, waar de etnische fronten onduidelijk zijn. Mijns inziens moet de EU haar vredesoperaties voornamelijk richten op crisisregio's in haar eigen achtertuin, zoals de Balkan of de Kaukasus. We zouden daarom wellicht EU-deelname aan de VN-missie in Afrika moeten beëindigen.

Gay Mitchell (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, dat de situatie in de Democratische Republiek Congo (DRC) abominabel is en dat de gevolgen van het conflict voor de mensen daar tragisch zijn, behoeft geen betoog.

Er zijn echter enkele belangrijke punten die hier moeten worden herhaald en in onze gezamenlijke ontwerp-resolutie moeten terugkeren. We moeten in gedachten houden dat het geweld in de DRC, zoals dat het geval is bij zoveel van dit soort conflicten, veelal voortkomt uit hebzucht, maar ook geworteld is in en gevoed wordt door armoede. Gevechten over grondgebied, etniciteit, grondstoffen of politiek zijn allemaal takken aan dezelfde verrotte boom der behoefte.

Vergroot iemands voorspoed en geef hem een doel, en je vermindert zijn zucht om te doden of gedood te worden. Dat is de ontwikkelingsuitdaging voor dit Parlement.

Verder moeten we ervoor zorgen dat iedere militaire aanwezigheid in het buitenland zodanig vorm wordt gegeven en ten uitvoer gebracht dat het lijden en geweld er door afnemen en de situatie er niet door verslechtert. We moeten pal staan tegen straffeloosheid en deze niet bevorderen.

Wanneer er aanwijzingen zijn dat westelijke missies niet aan deze norm voldoen, moeten zij dringend worden heroverwogen en moet hun manier van werken worden herzien.

Ten slotte: de geschiedenis leert dat bij bittere interne conflicten als die in de DRC, de enige hoop op vrede ligt in een politieke oplossing. Dialoog en betrokkenheid zijn de enige wegen naar zo'n oplossing.

Nu na Lissabon een Europese dienst voor extern optreden in het leven is geroepen, moet de Europese Unie op het internationale podium veel meer proactief de dialoog bevorderen en voor vrede ijveren.

Corina Crețu (S&D). - (RO) Zoals hiervoor al is benadrukt, zijn er opzettelijk miljoenen burgers gedood tijdens militaire operaties in het oostelijk deel van de Democratische Republiek Congo. Er is een risico dat

dit soort nieuws routine wordt vanwege de nog nooit vertoonde schaal waarop het geweld in dit land plaatsvindt. Onder de slachtoffers zijn kinderen, jonge meisjes en vrouwen, om niet te spreken over mensenrechtenactivisten en journalisten.

De humanitaire crisis wordt iedere dag ernstiger. Het gebrek aan veiligheid in het gebied betekent dat humanitaire organisaties niet langer hun werk kunnen doen. Alleen al in de eerste negen maanden van dit jaar zijn meer dan 7 500 gevallen van verkrachting en seksueel geweld geregistreerd, meer dan in het gehele afgelopen jaar. Al deze incidenten vinden plaats tegen een achtergrond van hongersnood en extreme armoede, waardoor miljoenen mensen worden getroffen. Zowel het Congolese leger als de Rwandese rebellen zijn verantwoordelijk voor deze tragedie. Er zijn helaas ook aanwijzingen dat de VN-troepen in Congo voor een groot deel verantwoordelijk zijn, aangezien zij ernstige mensenrechtenschendingen toelaten. Daarom ben ik van mening dat de Europese Unie op zeer korte termijn moet bespreken hoe de VN-troepen in Congo de meegekregen opdracht kunnen vervullen.

Er zijn ook maatregelen benodigd om een eind te maken aan de witwaspraktijken en de wapen- en goudsmokkel. Ieder jaar wordt meer dan 37 ton goud uit Congo gesmokkeld, met een waarde van meer dan een miljard euro. De opbrengst hiervan wordt gebruikt voor wapens en het stimuleren van criminaliteit in dit land.

Sophia in 't Veld (ALDE). - Voorzitter, ik luisterde net naar de bijdrage van collega Mölzer die inmiddels weer weg is, die eigenlijk zegt: het is zo hopeloos, laten we het maar opgeven en ons op onze eigen burens concentreren. Ik moet zeggen dat, als je inderdaad naar de situatie kijkt, je er bijna het bijltje bij zou neergooien. Maar dan denk ik aan de groep van vrouwen die hier vorige maand op bezoek was, waar mevrouw Durant ook aan refereerde en dan denk ik, kunnen wij die mensen in de ogen kijken en zeggen, we geven het maar op, of we maken er geen prioriteit van, of, ach, we nemen maar weer eens een resolutie aan en daarmee hebben we eigenlijk onze plicht wel gedaan. Ik denk aan die vrouwen en ik denk aan hun wanhoop en hun bitterheid en het gevoel dat ze in de steek gelaten waren en dan vind ik het heel erg moeilijk om op die manier te debatteren.

Er staan heel veel goede dingen in de resolutie en ik hoop dat we die ook echt met daden kracht gaan bijzetten, maar ik wou één aspect toch even onderstrepen. We hebben het heel vaak over verkrachting, seksueel geweld, en dat zijn eigenlijk termen die bijna de lading niet meer dekken als je kijkt naar wat de werkelijkheid is; de vrouwen met wie wij gesproken hebben, zeggen dat het veel verder gaat dan een aanval op een individueel persoon. Het is geen individueel geweld, het is een aanval op de gemeenschap, doelgericht om het weefsel van de gemeenschap kapot te maken. Dus ik denk dat we nu echt heel dringend niet alleen actie moeten ondernemen, niet alleen maar de straffeloosheid moeten eindigen en niet alleen maar boter bij de vis moeten doen en de middelen moeten leveren bij de acties die we hebben aangekondigd, maar dat we ook moeten laten zien dat we een hand uitsteken en dat we solidair zijn met de mensen daar en dat we ze niet in de steek laten, dat we onze morele verantwoordelijkheid nemen.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Terwijl de Verenigde Naties gaan aankondigen dat het mandaat van MONUC wordt verlengd, moeten wij nadenken over hoe de internationale gemeenschap moet handelen met betrekking tot de situatie in de Democratische Republiek Congo, die helaas steeds slechter wordt. Zoals ook blijkt uit de ervaring met operatie Kimia II, geleid door het Congolese leger met steun van MONUC, is militair succes onvoldoende als het verlies aan mensenlevens en het lijden van de Congolese burgerbevolking groot zijn.

Ik ben van oordeel dat de recente militaire operaties tegen de FDLR desastreuze gevolgen hebben gehad, waar wij ons van bewust moeten zijn: mensenrechtenschendingen op grote schaal en een steeds ernstiger wordende humanitaire crisis. Bovendien is de bestaande straffeloosheid een uitnodiging om deze misdaden steeds opnieuw te begaan. Ik ben van mening dat bescherming van de burgerbevolking de hoogste prioriteit moet hebben. Het Europees Parlement moet een duidelijk standpunt innemen dat gewelddadigheden, voornamelijk seksueel geweld, en mensenrechtenschendingen in het algemeen, inclusief de misdaden die in de Kivu zijn begaan, onmiddellijk moeten ophouden, evenals het klimaat van straffeloosheid.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). - Mijnheer de Voorzitter, andere afgevaardigden hebben al gesproken over de tragische situatie in de Democratische Republiek Congo. Ze hebben het gehad over de miljoenen doden, verkrachtingen en gevallen van misbruik van de burgerbevolking. Ook is er gesproken over de missie van de Verenigde Naties – de MONUC – en de deelname van de Europese Commissie in het veld hieraan. Misschien is er echter nog te weinig gesproken over de noodzaak om de stroom illegale grondstoffen zoals

diamanten, goud en andere producten naar de rest van de wereld te controleren. Deze producten worden in onze lidstaten of de Verenigde Staten witgewassen middels rekeningen of bedrijven die wel legaal zijn.

Hier ligt een belangrijke taak voor mevrouw Ashton. Door de autoriteit die ze krijgt door het Verdrag van Lissabon en met de steun van de 27 lidstaten en dit Parlement zou ze een actieprogramma op kunnen stellen om te voorkomen dat de aanstichters van deze slachtingen en verkrachtingen – de krijgsheren – zich verrijken.

Anne Delvaux (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, gezien de recente alarmerende berichten uit Noord- en Zuid-Kivu, het extreem gewelddadige karakter van de aanvallen op burgers en meer in het bijzonder op vrouwen, kinderen en bejaarden, krijgt de urgentie, die in verband met Congo al zo vaak is genoemd door de Europese Unie en de gehele internationale gemeenschap, nu wel een zeer acuut karakter. Alles moet in het werk worden gesteld om de burgerbevolking te beschermen. Het mandaat van MONUC ter plaatse zal waarschijnlijk worden verlengd, maar het moet ook absoluut tegen het licht worden gehouden en worden versterkt om deze geweldsexplosie in te dammen.

De internationale gemeenschap, ngo's en Congolese vrouwen doen al jaren hun uiterste best om de strijd aan te binden met het gebruik van seksueel geweld als oorlogswapen, een wapen dat momenteel stelselmatig, op wijdverbreide schaal en altijd tegen een achtergrond van totale straffeloosheid wordt ingezet in de gevechtsvrije zones. Ik ben verheugd over de vastberadenheid die de Congolese autoriteiten sinds kort aan de dag leggen om een eind te maken aan die straffeloosheid, maar dit zerotolerancebeleid moet dan wel ambitieus en echt effectief zijn – al diegenen die wandaden hebben begaan zullen verantwoording moeten afleggen, niemand uitgezonderd.

De opening van de eerste processen voor het Internationaal Strafhof tegen de vermeende daders van de seksuele misdrijven binnen de context van een gewapend conflict moet ertoe leiden dat het Hof alle verantwoordelijken zal kunnen identificeren, opdat die zo snel mogelijk kunnen worden berecht.

Tot slot moet dit alles uiteraard gepaard gaan met de versterking van de staatsstructuren, de handhaving van de orde, de bevordering van de gelijkheid van mannen en vrouwen en de bescherming van de mensenrechten en dus van vrouwen en kinderen, waarvan de waardigheid, het kind-zijn en de onschuld vaak worden geofferd op het altaar van een andere vernedering: die van de onverschilligheid.

Michèle Striffler (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, de humanitaire situatie in het oosten van de Democratische Republiek Congo, en met name in de oostelijke provincie en de Kivu, is rampzalig, dat weten we nu. De veiligheidssituatie van de burgerbevolking is vooral verslechterd door de gezamenlijke militaire operaties van de Congolese strijdkrachten en de Oegandese en Rwandese troepen tegen al deze gewapende rebellengroepen, met alle massale slachtpartijen en mensenrechtenschendingen van dien.

Seksueel geweld is een uitermate verontrustend en op grote schaal voorkomend verschijnsel, waar inmiddels al geen enkele Congolees meer van opkijkt. Bovendien worden veel van die gewelddaden begaan tegen medewerkers van humanitaire organisaties.

Volgens de officiële cijfers zijn er in het oosten van de Democratische Republiek Congo zo'n 2 113 000 personen van huis en haard verdreven. Sinds 1 januari 2009 zijn er in de Kivu meer dan 775 000, en in de oostelijke districten van de oostelijke provincie 165 000 van deze ontheemden bijgekomen.

Op dit moment hebben naar schatting zo'n 350 000 kwetsbare personen humanitaire hulp nodig: kinderen, weduwen en slachtoffers van seksueel geweld. De Gemeenschap moet dan ook snel in actie komen.

Marc Tarabella (S&D). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, alle sprekers hebben terecht gehamerd op de verschrikkelijke situatie van de Congolezen, en dan vooral de vrouwen onder hen, in het oosten van het land. Zij hebben gesproken over de verkrachtingen en barbaarse daden die deze vrouwen moeten ondergaan, en de moordpartijen waarvan zij het slachtoffer worden. Maar beter dan erover te praten is het om naar de sites van Unicef en V-Day te gaan, die in dit verband niets aan duidelijkheid te wensen overlaten.

Ik ga het vandaag hebben over de concrete gevolgen van deze barbaarse daden voor Congo, over fysiek en psychisch beschadigde vrouwen die hulp behoeven, over vermoorde vrouwen, die niet meer zullen kunnen bijdragen aan de economische ontwikkeling van Congo, net zoals hun kinderen die nooit geboren zullen worden. Ik wil ook wat zeggen over de verspreiding van aids, een trauma waar de hele Congolese bevolking onder gebukt gaat en dat bij de internationale gemeenschap voor het negatieve imago zorgt, het beeld dat Congo steeds verder wegzakt.

Stabiele vrede en economische ontwikkeling in Congo zijn alleen maar mogelijk als de Congolese regering en de VN efficiënt de strijd aanbinden met het seksueel geweld tegen Congolese vrouwen en, in een breder verband, waken over de invoering van de echte rechtsstaat in dit land.

Frédérique Ries (ALDE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, minister, commissaris, ook ik wil op mijn beurt ingaan op de tragedie van het seksueel geweld waarvan de vrouwen slachtoffer worden in de DRC, met name in het oosten. Dit is echter geen nieuw fenomeen. Het is uiterst complex en heeft talrijke facetten. Het fysieke en psychische lijden van de slachtoffers wordt nog eens verergerd door de sociale uitsluiting, die hun tragedie verscherpt. Het zerotolerancebeleid van president Kabila werpt inmiddels voorzichtig zijn eerste vruchten af, maar iedereen weet dat deze plaag alleen duurzaam bestreden kan worden met een alomvattende strategie.

Commissaris, ik weet dat de Commissie al actief is via tal van projecten en ook de nodige financiële bijdragen levert. Maar staan wij hier niet in ons recht om vraagtekens te zetten bij deze strategie, gelet op de cijfers en de vreselijke en gruwelijke getuigenissen die hier te beluisteren zijn? Commissaris, vrouwen vormen de belangrijkste factor voor de vrede en de wederopbouw in een land. Zij zijn de toekomst van Congo. Hoe denkt u het beter en sneller te gaan doen?

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil mij mengen in dit debat, omdat het om een onderwerp gaat dat ik allang volg. Gezien het niet-aflatende geweld en de mensenrechtenschendingen in het oosten van de DRC moeten we helaas opnieuw onze diepe bedroefdheid uitspreken over de slachtingen, de misdaden tegen de menselijkheid en het seksueel geweld tegen deze vrouwen en jonge meisjes, dat alsmaar doorgaat in de oostelijke provincie.

Daarom sluit ik me aan bij mijn collega's om alle bevoegde instanties te verzoeken onmiddellijk in te grijpen en de daders van deze misdrijven voor de rechter te brengen, en om de VN-Veiligheidsraad opnieuw te verzoeken zo spoedig mogelijk alle maatregelen te treffen waarmee daadwerkelijk verhinderd kan worden dat de burgerbevolking in de oostelijke provincie van de DRC door wie dan ook nog wordt aangevallen.

Ook roep ik alle betrokkenen op om intensiever de strijd aan te binden met de straffeloosheid en ervoor te zorgen dat de rechtsstaat wordt geëerbiedigd, door vooral de verkrachting van vrouwen en jonge meisjes en het ronselen van kindsoldaten aan te pakken.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, in november 2009 vond er een uitwisseling van ambassadeurs plaats tussen Rwanda en de Democratische Republiek Congo - een klein lichtpuntje voor dit verwoeste land en zijn geteisterde bevolking. Verder is de leider van de Democratische Strijdkrachten voor de Bevrijding van Rwanda gearresteerd. Dit zijn allebei tekenen van verbetering in de situatie in Oost-Congo. Mijn vraag aan de Commissie luidt nu: welke maatregelen denkt u te nemen teneinde verdere toenadering tussen Congo en Rwanda te bewerkstelligen?

Met betrekking tot het VN-mandaat het volgende: hier is vandaag het een en ander opgemerkt over het nemen van diverse maatregelen. Laten we eerlijk zijn: als er een VN-mandaat komt, moet dit duidelijk voor de bescherming van de mensen zijn die worden onderdrukt, gemarteld, misbruikt en mishandeld, met name de vrouwen en kinderen in dit land. Laat één ding heel duidelijk zijn in dit verband. Als er een VN-mandaat wordt afgegeven - en wij Oostenrijkers zijn tamelijk restrictief op dit gebied - dan moet er consequent worden opgetreden en moeten de mensen in het veld indien nodig gewapend zijn - ook ter bescherming van de onderdrukte bevolking.

Seán Kelly (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is betreurenswaardig dat we het in deze kersttijd twee dagen lang hebben gehad over geweld in de wereld: in Tsjetsjenië, in Afghanistan en nu in Congo. Maar dat is wel hoe het is.

Tegelijk moeten we de kerstboodschap van vrede en goede wil uitdragen en, zoals collega Mitchell betoogde, ijveren voor vrede. En dit is een geweldige gelegenheid voor de hoge vertegenwoordiger, Lady Ashton, om de vermogens en ondersteuning van de Europese Unie in te zetten op een manier die eerder niet mogelijk was, om deze landen in het gareel te brengen en te proberen het vreselijke lijden op deze plekken te verminderen.

De langetermijnoplossing zal echter niet gevonden worden in economische vooruitgang, maar in scholing, en daarom moeten we ons inspannen voor gratis toegang tot onderwijs in deze landen, omdat daarin op de lange termijn echt de weg naar vrede gelegen is.

Jim Higgins (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, in 1960 vroeg de Zweedse secretaris-generaal van de Verenigde Naties, Dag Hammarskjöld, het Ierse leger op te treden als vredesmacht in wat toen nog Belgisch Congo heette en later Congo werd. Het heeft daar geweldig werk verricht.

Ik maak me grote zorgen over de huidige rol van de VN-troepen in Congo: de Marokkanen, de Pakistani en de Indiërs. We hebben het over verkrachting, geweld, handel en dergelijke, maar de VN-troepen verrichten niet bepaald glorieën en berokkenen zelfs schade.

Ik ben het geheel eens met de heer Mitchell dat de Europese Unie fierder moet optreden. We zijn een Europese Unie, werkelijk verenigd. We hebben fantastisch werk gedaan in Tsjaad. We moeten onze eigen vredes troepen sturen en ons niet verlaten op de Verenigde Naties. Het is zo dat we te maken hebben met geweldige mensen, die slachtoffer zijn van de Europese kolonisatie, slachtoffer van tribale conflicten, slachtoffer van internationale blindheid, en we mogen onze ogen niet langer sluiten. We moeten er domweg naar toe om die mensen te redden.

Alf Svensson (PPE). - (SV) Mijnheer de Voorzitter, het is bijna onmogelijk om de verschrikkelijk statistische gegevens te bevatten die hier worden vermeld, en toch weten we dat ze kloppen. Niettemin is er een gevoel, dat misschien door velen wordt gedeeld, dat het engagement niet zo sterk en zo concreet is als het zou moeten zijn wanneer het om de armste der arme landen ten zuiden van de Sahara gaat. Er is hier verwezen naar militaire macht. Ik denk dat we allemaal beseffen dat we armoede en corruptie moeten bestrijden als we de situatie van de inwoners van een land die tot dusver zo verschrikkelijk hebben geleden, enigszins draaglijker willen maken en verbeteren.

We hebben het graag over Afghanistan en vaak over de terreur daar en, terecht, over wat de taliban daar aanrichten. Maar hier gaat het ook om een volk dat geleden heeft en lijdt onder de verschrikkelijkste omstandigheden. Ik wil graag onderstrepen dat er niet-gouvernementele organisaties zijn die werkzaamheden uit kunnen voeren als ze staatssteun en steun van de EU krijgen, maar dat blijkt vaak ontzettend moeilijk te zijn.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (SV) Mijnheer de Voorzitter, zoals uit het debat is gebleken, zijn er ontzettend goede redenen om ons engagement in de Democratische Republiek Congo voort te zetten. De EU zet zich al sterk in om op lange termijn stabiliteit, veiligheid en ontwikkeling tot stand te brengen in het land. Commissaris De Gucht gaf een lange uiteenzetting van de inspanningen van de EU.

De EU is, door de bijdragen van zowel de lidstaten als de Commissie, een van de grootste donoren in de regio, en daarom hebben we de mogelijkheid om invloed uit te oefenen. Om de stabiliteit in de Democratische Republiek Congo en in de regio in stand te kunnen houden, is het echter van het allergrootste belang dat de levensstandaard van de Congolese bevolking wordt verbeterd, dat de mensenrechten worden beschermd en dat krachtadig wordt opgetreden tegen corruptie om een samenleving te creëren die op de beginselen van de rechtsstaat gebaseerd is.

Het verschrikkelijke seksuele geweld waarover veel Parlementsleden hier getuigenis hebben afgelegd en waar we helaas in te veel verslagen met onze neus op worden gedrukt, is natuurlijk volkomen onaanvaardbaar. De daders mogen hun straf niet ontlopen. Ze moeten voor het gerecht worden gedaagd. De Congolese regering heeft een grote verantwoordelijkheid om te verzekeren dat dit gebeurt en dat het nultolerantiebeleid van president Kabila geen loze woorden zijn maar daadwerkelijk tot actie leidt.

De Raad heeft het mandaat van de beide EVDB-missies na de onderzoeksmissie in de Democratische Republiek Congo in het begin van 2009 herzien om bij te dragen tot de strijd tegen dit soort seksueel geweld. Als gevolg daarvan zal EUPOL in Congo twee multidisciplinaire teams met verschillende soorten expertise, bijvoorbeeld op het gebied van het onderzoek van misdaden en de bestrijding van seksueel geweld, naar de provincies Noord- en Zuid-Kivu sturen met een mandaat dat het hele land zal beslaan. Momenteel worden mensen gerekruteerd voor die teams.

Dat is natuurlijk slechts een kleine bijdrage. Ze is bescheiden in een zo uitgestrekt land. Toch is ze belangrijk en het nieuwe gespecialiseerde personeel zal kunnen helpen om seksueel geweld correct te onderzoeken, met name wanneer de daders een uniform dragen.

Zo meteen beginnen we aan het vragenuur, maar dit is mijn laatste debat als vertegenwoordigster van het Zweedse voorzitterschap hier in het Parlement. Ik wil u bedanken voor de vele goede debatten, de vele aangename momenten en de uitstekende samenwerking met de leden van het Europees Parlement en met u, mijnheer de Voorzitter.

De Voorzitter. – Ook ik wil u namens al mijn collega-afgevaardigden hartelijk bedanken voor uw efficiëntie en uw inzet die ons zo veel genoegen heeft gedaan.

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de afgevaardigden bedanken voor hun bijdragen aan dit debat. Ik ga nu niet mijn eerdere woorden herhalen, maar zal me concentreren op drie zaken.

Ten eerste doet de Europese Commissie veel op het gebied van humanitaire hulp en programma's voor herstel van de rechtsstaat. We hebben het dan over tientallen miljoenen en in eerste instantie zelfs meer dan 100 miljoen euro. Maar de vraag is natuurlijk hoe doelmatig dit allemaal is, als je geen passende partnerorganisatie in de politieke arena hebt.

Ten tweede wil ik graag iets zeggen over het mandaat van MONUC, omdat ik denk dat het –ondanks het feit dat MONUC bekritiseerd mag worden, en móet worden, vanwege de recente gebeurtenissen – een grote vergissing zou zijn hun te vragen de DRC te verlaten. Dat is een van de ergste dingen die je kunt voorstellen.

Ik zal u enkele passages voorlezen uit het mandaat zoals dat begin vorig jaar door de VN Veiligheidsraad is vastgesteld. Hierin staat dat “de Raad ook heeft besloten dat MONUC vanaf het moment dat deze resolutie word aangenomen, het mandaat heeft om, in de hier aangegeven volgorde van prioriteiten, in nauwe samenwerking met de regering van de DRC te zorgen voor de bescherming van burgers, humanitair personeel en VN-medewerkers en -inrichtingen; de veiligheid van burgers, met inbegrip van humanitair personeel, te garanderen wanneer er fysiek geweld dreigt, met name wanneer dit geweld afkomstig is van een van de partijen in het conflict.”

Een andere zeer relevante paragraaf is paragraaf G betreffende de gecoördineerde operaties. Hierin gaat het over “operaties coördineren met door de FARDC (het leger) in het oostelijke deel van de Democratische Republiek Congo ingezette geïntegreerde brigades en operaties ondersteunen die onder verantwoordelijkheid van deze brigades worden uitgevoerd en samen met hen zijn gepland, in overeenstemming met het internationale humanitaire recht, de mensenrechten en het vluchtelingenrecht, met de bedoeling om...”, et cetera.

Het mandaat is dus zeer duidelijk en alleen de *rules of engagement* zouden ter discussie moeten staan. Het is in feite aan MONUC zelf om naar de eigen *rules of engagement* te kijken, omdat het aan hen is te besluiten hoe ze het verder zullen aanpakken.

Ten slotte is er ook veel kritiek op het idee van internationaal strafrecht. Er wordt betwijfeld of dit te verenigen is met politiek. Is het mogelijk aan de ene kant internationaal strafrecht te hebben en tegelijk aan de andere kant een goede politieke aanpak van een crisis? Dat is een heel interessante vraag.

In Congo is een van de antwoorden te zien. We hebben, ondanks het feit dat er een opsporingsbevel tegen hem is uitgevaardigd, toegestaan dat Bosco Ntaganda de leiding van het CNDP overnam van Laurent NKunda, en kijk eens wat er gebeurt. Je krijgt niets voor niets. Je kunt niet kiezen tussen enerzijds de aanpak van een politieke crisis en anderzijds het in praktijk brengen van het internationale strafrecht. Ik ben van mening dat voor ons, als Europees Parlement en als Europese Commissie, de toepassing van het internationale strafrecht de voorrang moet krijgen.

De Voorzitter. Tot besluit van het debat zijn er zes ontwerpresoluties⁽²⁾ ingediend, overeenkomstig artikel 103, lid 2, van het Reglement.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt donderdag 17 december 2009 plaats.

VOORZITTER: DIANA WALLIS

Ondervoorzitter

12. Vragenuur (vragen aan de Raad)

De Voorzitter. – Aan de orde is het vragenuur (B7-0236/2009).

⁽²⁾ Zie notulen.

Wij behandelen een reeks vragen aan de Raad.

Vraag nr. 1 van **Bernd Posselt** (H-0425/09)

Betreft: Etnische minderheden in Servië

Wat is het oordeel van de Raad over de situatie van de etnische minderheden in Servië, met name van de Albanese bevolkingsgroep in de Preševo-vallei, waar opnieuw geweld is gebruikt tegen burgers?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Bedankt voor uw vraag, mijnheer Posselt. Tijdens de vergadering van de Raad Algemene Zaken van 7-8 december jongstleden namen we conclusies aan over de uitbreiding en het stabilisatie- en associatieproces. In die conclusies verklaarde de Raad ermee ingenomen te zijn dat Servië zich inzet voor integratie in de EU en zich inspant om belangrijke hervormingen door te voeren in overeenstemming met Europese normen. De Raad benadrukte ook dat de hervormingsagenda moet worden voortgezet.

We namen nota van de mededeling van de Commissie van 14 oktober waarin staat dat Servië over het algemeen juridisch en institutioneel kader beschikt met betrekking tot de eerbiediging van de mensenrechten en vooruitgang heeft geboekt wat betreft het beter naleven van internationale wetgeving inzake mensenrechten. Het nieuwe ministerie van Mensen- en Minderhedenrechten in Servië speelt daarin een belangrijke rol. Er zijn echter bijkomende inspanningen nodig om het begrip van de internationale norm te verbeteren. De Raad stelde ook vast dat Servië alle belangrijkere instrumenten inzake mensenrechten heeft geratificeerd.

Wat de specifieke situatie in Zuid-Servië betreft, waar het Parlementslid naar verwijst, deden er zich in juli inderdaad erg gewelddadige incidenten voor. Zo werd de lokale gendarmerie aangevallen. Er werden meerdere arrestaties verricht en daarna zijn er geen incidenten meer geweest. De stemming in het zogenaamde coördinatieorgaan voor Zuid-Servië is intussen verbeterd. Ze is broos, maar de belangrijkste politieke partijen van de etnische Albanen in de regio nemen deel aan de werkzaamheden. Ook met betrekking tot de gevoelige kwestie van onderwijs is de ontwikkeling hoopgevend. In dat verband wil ik met name de opening van een universitaire afdeling in Medveja vermelden waar in het Servisch en het Albanees onderwezen zal worden.

In de nabije toekomst zal in Servië een Raad voor Nationale Minderheden worden opgericht. Daardoor zal de bevolking grotere invloed hebben op het gebied van onderwijs en van cultuur en op andere gebieden. De zwakke economische en sociale ontwikkeling van de regio is een hinderpaal voor de etnische minderheden in Zuid-Servië. De internationale gemeenschap en met name de OVSE blijven toezien op de situatie in Zuid-Servië en spelen, in nauwe samenwerking met de Servische regering en lokale leiders, een actieve rol in het bevorderen van vrede en stabiliteit in de regio.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Mevrouw Malmström, hartelijk dank voor uw uitstekende antwoord. Het gaat hier immers om drie regio's: twee grensregio's - Vojvodina en de Zuid-Servische regio Preševo, met andere woorden een drielandenregio. Ik wil er eveneens bij u op aandringen om er bij uw toekomstige taak als commissaris voor te zorgen dat deze landen in het kader van het grensoverschrijdende steunprogramma verder worden ontwikkeld. Het binnenland van Servië, met name Sandžak en Novi Pazar, is natuurlijk volledig geïsoleerd. Dit gebied moet eveneens worden ondersteund teneinde de economische situatie te verbeteren en zo de problemen met betrekking tot de minderheden op te lossen. Met name in Zuid-Servië echter heerst buitengewoon veel geweld. Ik wil de Raad verzoeken oog te blijven houden voor deze explosieve situatie.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Mijnheer Posselt, u kunt er gerust op zijn dat we de situatie nauwgezet zullen blijven volgen; dat maakt ook deel uit van het voortdurende werk van de Commissie. We zullen dat uiteraard doen. We zijn ons bewust van de verbeteringen en van de broosheid van de situatie. Maar er zijn verbeteringen, en de institutionele regelingen waar ik het over heb gehad, zijn een belangrijke stap in de goede richting. We kunnen slechts hopen dat de situatie zich, met onze hulp en met die van de OVSE, in deze richting zal blijven ontwikkelen.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Geweld - en hierbij wend ik me tot de vorige spreker - komt overigens helaas niet alleen in Servië voor, maar ook in Kosovo. Enerzijds is er de Albanese minderheid in Servië, anderzijds is er een Servische minderheid in Kosovo.

Mijn vraag is de volgende: hoe gaat de EU met betrekking tot de visumfacilitering voor Servië veiligstellen dat er geen grijze gebieden ontstaan en dat er geen misbruik van het systeem wordt gemaakt? Is deze procedure

om één bevolkingsgroep in Kosovo visumfacilitering te verlenen niet in strijd met de omstreden erkenning van Kosovo als een soevereine staat?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Het was mij niet helemaal duidelijk wat de vraag was. Als het om Kosovo gaat, is er nog meer werk, los van het feit dat niet alle lidstaten Kosovo hebben erkend. Er worden werkzaamheden verricht door de Commissie om te bezien hoe we de situatie voor Kosovo kunnen verbeteren, en dat zal nog enige tijd in beslag nemen. Er zijn op dit vlak nog enige moeilijkheden. Ook voor hen zal in de toekomst visumfacilitering gelden, maar er is nog niet aan alle voorwaarden voldaan.

De Voorzitter. – Er is duidelijk iets van het onderwerp afgeweken, maar de besproken punten zijn nauw met elkaar verbonden.

Vraag nr. 2 van **Marian Harkin** (H-0427/09)

Betreft: Werkloosheidsniveaus

Welke initiatieven andere dan bij- en nascholing van werknemers heeft de Raad ontplooid om de oplopende werkloosheid in de 27 lidstaten van de EU aan te pakken?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Bedankt, mevrouw Harkin, voor deze vraag. Miljoenen mensen worden ontzettend hard getroffen door de huidige crisis. Daarom is het aanpakken van de gevolgen van de economische crisis een van de belangrijkste uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd. In het licht van de vergrijzing moeten de lidstaten van de EU de huidige werkloosheid doen dalen en vermijden dat ze permanent wordt.

Het zijn in de eerste plaats de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor het werkgelegenheidsbeleid. De Raad Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken heeft een aantal jaar geleden echter conclusies aangenomen. We hebben benadrukt dat, aangezien de situatie op de arbeidsmarkt verschilt van lidstaat tot lidstaat, ook de maatregelen van lidstaat tot lidstaat anders moeten zijn. We hebben een gezamenlijk jaarverslag betreffende werkgelegenheid en daarin houden de Raad en de Commissie de situatie in de verschillende lidstaten tegen het licht. Tijdens de huidige crisis heeft de Europese Raad bijzondere aandacht besteed aan met name de werkloosheid. In december 2008 werden we het eens over het Europees economisch herstelplan dat uniforme kaders creëert voor de maatregelen die moeten worden genomen. Als onderdeel van dat plan stelden de Raad en het Europees Parlement in juni 2009 een verordening vast tot wijziging van het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. Dankzij die wijziging kunnen middelen uit het fonds worden gebruikt om de crisis te bestrijden.

Afhankelijk van de nationale omstandigheden kunnen meerdere maatregelen worden genomen: de arbeidsduur tijdelijk aanpassen, de sociale bijdragen verlagen, de administratieve lasten voor de ondernemingen verlichten, de procedures van de arbeidsmarktautoriteiten verbeteren, specifieke maatregelen nemen om werkloze jongeren te steunen en de mobiliteit verbeteren. Die maatregelen worden vermeld in het verslag van het voorzitterschap na de Informele Werkgelegenheidstop.

In zijn conclusies van de Top in juni vermeldt de Raad een reeks maatregelen die de lidstaten – en indien nodig de sociale partners – zouden kunnen helpen om de gevolgen van de mondiale crisis op te vangen door de flexizekerheidsbeginselen toe te passen. Daarbij kan het gaan om alternatieven voor bedrijven om ontslagen te vermijden, mogelijkheden voor flexibele arbeidsvormen en tijdelijke aanpassing van de arbeidsduur, betere omstandigheden voor ondernemers dankzij een arbeidsmarkt die flexibel en zeker is, beloningstelsels die aanzetten tot werken, geschikte socialezekerheidsbijdragen, uitgebreide en betere activeringsmaatregelen, inkomenssteun en vrij verkeer.

Tijdens het debat in november waren de ministers het er algemeen over eens dat een actief werkgelegenheidsbeleid met kortetermijnmaatregelen gehandhaafd moet worden. Daarbij gaat het om maatregelen zoals aanwervingen van korte duur, verbeterde inzetbaarheid, scholing met het oog op integratie in de arbeidsmarkt. Tijdens dezelfde Raadsvergadering werden de ministers het erover eens dat werkgelegenheid een rol speelt in het vermijden van uitsluiting. Het verband tussen gendergelijkheid, economische groei en werkgelegenheid is zeer belangrijk en daarom werden de lidstaten opgeroepen om de kinderopvang uit te bouwen, de loonkloof te dichten en andere verschillen op grond van geslacht te verminderen.

We moeten ons vooral richten op personen die het hardst door de crisis worden getroffen: ouderen, jongeren, mensen met een handicap en werknemers zonder vaste baan. Voor alle jongeren meer kansen en gelijke kansen in het onderwijs en op de arbeidsmarkt creëren is een van de hoofddoelstellingen van het nieuwe

kader voor Europese samenwerking in jeugdzaken voor de periode 2010-2018, dat op 27 november 2009 door de Raad werd vastgesteld.

Marian Harkin (ALDE). - (EN) Dank u voor uw antwoord. Het doet mij deugd u te zien, minister, en hopelijk zullen we u volgend jaar vaker zien; u zult zeker gewend raken aan het beantwoorden van onze vragen.

Twee punten die naar mijn mening belangrijk zijn, maar die u in uw antwoord niet heeft genoemd zijn: ten eerste het stimuleren van ondernemerschap, en ten tweede meer uitgaven aan onderzoek en ontwikkeling. Maar de vraag die ik u echt wil stellen heeft te maken met het feit dat we tot nu toe gebruik hebben gemaakt van de open coördinatiemethode, wat een heel zwak instrument was en niet goed werkte bij het streven de doelstellingen van de Lissabonagenda te realiseren. Heeft u enige suggesties om dat mechanisme krachtiger te maken?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Dat is inderdaad een heel belangrijke vraag. De Raad, die, zoals u weet, het voorstel van de Commissie reeds heeft ontvangen, heeft een aanvang gemaakt met het overleg over Europa 2020: de nieuwe Lissabonstrategie. Het Spaanse voorzitterschap zal daar later in het komend voorjaar een besluit over nemen.

Een van de punten is: hoe komen wij op langetermijnbasis uit de huidige situatie? Hoe kunnen we een concurrerender Europa met meer ondernemerschap tot stand brengen en sociale uitsluiting en werkloosheid voorkomen? Hoe investeren we zodanig in onderzoek en ontwikkeling dat Europa de sterke mondiale positie kan innemen die we op economisch vlak ambiëren? Al dat soort zaken zal mogelijk een rol spelen in de nieuwe strategie.

Een heel belangrijk aspect van de strategie is de aansturingsmethode. De open coördinatiemethode biedt voordelen maar is vatbaar voor verbetering. We moeten lokale en regionale autoriteiten veel meer bij de zaak betrekken omdat zij belast zijn met de daadwerkelijke tenuitvoerlegging. Betrokkenheid van de lidstaten bij het proces is onontbeerlijk, maar we moeten ons ook bezighouden met de aansturing. Dat wordt allemaal toegelicht in het document van de Commissie, dat nu ter raadpleging aan de lidstaten is voorgelegd. Ik denk dat er goede voorstellen uit voort zullen komen, want het gaat hier inderdaad om een van de zwakke punten in de strategie.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Het zogenoemde microfinancieringsinstrument zoals de EU heeft voorzien, wordt zoals bekend niet gefinancierd met nieuwe middelen, maar met middelen uit het Progress-programma. Hoe moet in dit verband voorkomen worden dat dit nieuwe instrument nadelig uitpakt voor het programma voor werkgelegenheid en sociale solidariteit, dat reeds eerder is aangenomen?

Paul Rübig (PPE). - (DE) Ik heb de volgende vraag: zou het niet zinvol zijn om in de eerste plaats werkloosheid te voorkomen? Ziet u overheidsbanen die werklozen zouden kunnen krijgen? En hoe kunnen we met name kleine en middelgrote bedrijven een impuls geven zodat er nieuwe bedrijven ontstaan? Zijn er in dit verband mogelijkheden om grensoverschrijdende methoden en beste praktijken toe te passen waarmee meer en nieuwe ondernemingen kunnen worden opgericht?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Natuurlijk is, zoals ik al zei, het scheppen van werkgelegenheid de uiteindelijke bevoegdheid van de lidstaten. Niettemin valt er op dit domein een boel werk te verrichten. Zoals ik al zei in de inleidende opmerkingen aan mevrouw Harkin, heeft de Raad een fors aantal aanbevelingen opgesteld over hoe men te werk kan gaan bij het verbeteren van de flexibiliteit, hoe je kunt werken met de verschillende ondersteuningssystemen en hoe je mensen in beweging kunt krijgen om het uitsluitingsmechanisme te omzeilen. Het is van groot belang dat in dit verband voortzetting wordt gegeven aan de bijeenkomsten op hoog niveau met de sociale partners en de lidstaten om beste praktijken uit te wisselen. Aangezien die per lidstaat verschillen, is het zaak om voorbeelden uit te wisselen en de beste methoden onder de loep nemen die later gebruikt zouden kunnen worden. Het is dus een combinatie van de Raad die aanbevelingen doet en de lidstaten die hun deel van de verantwoordelijkheid op zich nemen en zich een beetje aanpassen, afhankelijk van de omstandigheden per land.

Wat uw vraag betreft, mijnheer, ik weet niet zeker of ik u begrepen heb. Misschien was er een vertaalprobleem. Ik heb niet gesproken over een of andere micro-instantie. Ik had het over het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering, dat wij mede dankzij het Europees Parlement flexibeler hebben gemaakt om steun te verkrijgen voor lidstaten en bedrijven in moeilijkheden teneinde hulp te bieden aan mensen die werkloos of ontslagen zijn.

De Voorzitter. – Vraag nr. 3 van **Nikolaos Chountis** (H-0431/09)

Betreft: Onderhandelingen over deelname van Turkije aan gezamenlijke operaties in het kader van Frontex

Op 21 oktober 2009 deelde de fungerend voorzitter van de Raad, mevrouw Malmström, tijdens de plenaire vergadering van het Europees Parlement mee dat er onderhandelingen gevoerd worden over "een eventuele overeenkomst die onder andere de uitwisseling van informatie en de mogelijkheid voor de Turkse autoriteiten deel te nemen aan de gezamenlijke Frontex-operaties zal omvatten". Artikel 8 sexies, lid 2, van Verordening (EG) nr. 863/2007⁽³⁾ tot instelling van een mechanisme voor de oprichting van snelgrensinterventieteams en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2007/2004⁽⁴⁾, bepaalt dat "voor wijzigingen of aanpassingen van het operationele plan [...] de instemming van de uitvoerend directeur van het agentschap en de verzoekende lidstaat vereist [is]".

Kan de Raad bijgevolg antwoord geven op de volgende vragen: In welk stadium verkeren de gesprekken over deelname van Turkije aan gezamenlijke Frontex-operaties? Welke voorwaarden stelt Turkije aan zijn deelname? Is Griekenland, als lidstaat die als gastland van de Frontex-missie optreedt, op de hoogte van de gesprekken?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Een belangrijk onderdeel van de Europese strategie voor beter beheer van migratie is het sluiten van partnerschappen met derde landen op het gebied van grenscontrole. Dat is een basisbeginsel van het concept van geïntegreerd grensbeheer dat in december 2006 door de Raad werd vastgesteld. Ik wil ook vermelden dat de operationele samenwerking met derde landen een belangrijk onderdeel is van het werk dat door Frontex uitgevoerd wordt.

Krachtens de Frontex-verordening kan Frontex de operationele samenwerking tussen lidstaten en derde landen vergemakkelijken in het kader van het beleid inzake externe betrekkingen van de Europese Unie, en met derde landen samenwerken in het kader van bilaterale samenwerking. Er is al een aantal dergelijke regelingen getroffen en andere worden momenteel besproken.

Het mandaat voor de onderhandelingen wordt gegeven door de raad van bestuur, waarin alle lidstaten vertegenwoordigd zijn. In de gesprekken over operationele samenwerking die tussen Frontex en de betrokken Turkse autoriteiten worden gevoerd, is nu aanzienlijke vooruitgang geboekt.

Omdat de onderhandelingen nog niet zijn afgerond, kan de Raad moeilijk de inhoud en de ontwikkeling van de discussies in detail becommentariëren.

Nikolaos Chountis (**GUE/NGL**). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de minister, uit uw antwoord van vandaag kan ik opmaken dat er drie punten zijn: ten eerste bevinden de onderhandelingen tussen Frontex en Turkije zich in een vergevorderd stadium, ten tweede zijn, denk ik, alle lidstaten van de Europese Unie en dus ook Griekenland, op de hoogte van de onderhandelingen, en tot slot wordt de overnameovereenkomst overeenkomstig de conclusies van de recente bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse Zaken gekoppeld aan grenscontrole.

Heeft Turkije met andere woorden gevraagd om gezamenlijk operaties in het kader van de buitengrenscontrole teneinde te kunnen samenwerken met de Europese Unie en een overnameovereenkomst te kunnen sluiten? Als dat inderdaad zo is, hoe wordt dan het serieuze probleem van de bescherming van de mensenrechten en de menselijke waardigheid van immigranten en vooral het gevoelige vraagstuk van niet zozeer de controle op de grenzen maar de vaststelling van de grenzen opgelost?

Met andere woorden, aanvaardt Turkije de buitengrenzen van de Europese Unie? Aanvaardt Turkije dat Frontex opereert aan de buitengrenzen van de Europese Unie?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Dit is natuurlijk een vraag waar heel veel over te zeggen valt. De onderhandelingen met Turkije zijn nog maar net begonnen. De vertegenwoordiger van de Commissie, commissaris Barrot, en de heer Billström, de Zweedse minister van migratie- en asielzaken, waren onlangs nog in Turkije om het overleg op dit gebied te entameren. De eerste besprekingen hebben weliswaar vruchten afgeworpen, maar zijn nog niet afgerond, dus het is erg moeilijk om u mede te delen wat precies de stand van zaken is. Uiteraard worden alle lidstaten, dus ook Griekenland, over de voortgang van het overleg op de hoogte gehouden.

⁽³⁾ PB L 199 van 31.7.2007, blz. 30.

⁽⁴⁾ PB L 349 van 25.11.2004, blz. 1

In het algemeen komt de eerbiediging van de mensenrechten altijd ter sprake in dit verband, zo ook als het gaat om Turkije. Maar zoals ik al zei, bevindt het overleg zich nog in een pril stadium. Er worden goede vorderingen gemaakt maar ze zijn nog niet afgesloten. Het zijn open besprekingen, in die zin dat alle lidstaten erbij betrokken zijn via de raad van bestuur van Frontex, waarin ook Griekenland is vertegenwoordigd.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de minister, als ik het goed begrepen heb dan is met Turkije afgesproken dat in de uiteindelijke overnameovereenkomst op migratiegebied ook vraagstukken van samenwerking met Frontex zullen worden opgenomen.

Ten tweede nog dit: wij hebben de afgelopen tijd in Griekenland kunnen vaststellen dat Frontex-vliegtuigen worden lastig gevallen door de Turkse autoriteiten. De antwoorden van de Commissie bevatten niets concreets met betrekking tot de communicatie en de vraag of er inderdaad sprake is van intimidatie.

Kunt u daar commentaar op leveren?

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Teneinde deze situatie meester te worden, is het zonder meer zinvol om internationaal samen te werken als - en dat zeg ik heel duidelijk - deze samenwerking niet met EU-middelen hoeft te worden gekocht. Met welke andere landen voeren wij op dit moment onderhandelingen of zijn wij voornemens onderhandelingen te gaan voeren en zijn de Turkse staat financiële prikkels voor deelname aan deze Frontex-operatie geboden?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Tijdens het vragenuur worden altijd veel vragen gesteld over vaartuigen. De Raad heeft de Turkse autoriteiten en de Turkse regering en haar vertegenwoordigers ervan in kennis gesteld dat een goede samenwerking in de regio een eerste vereiste is voor verdere besprekingen ter zake. Voorts heeft hij de Turkse autoriteiten verzocht zich van provocerende handelingen te onthouden. De zaken liggen heel duidelijk en de antwoorden in dit verband, waarvan ik er een aantal zeer recent heb gegeven, kunt u vinden.

Besprekingen zijn gaande. Daar is opdracht toe gegeven. Zoals ik al zei, kan ik u niet precies vertellen in welk stadium ze verkeren omdat ze nog aan de gang zijn, maar ze verlopen volgens de gebruikelijke procedure en, in antwoord op uw vraag, we zijn eveneens in overleg met Senegal en Kaapverdië. De gesprekken met Marokko, Egypte en Mauritanië zijn begonnen, maar er wordt weinig vooruitgang geboekt.

Dit is de normale procedure. Hier wordt gevolg aan gegeven. De raad van bestuur van Frontex is belast met het starten van de onderhandelingen, waarvan sommige succesvoller zijn dan andere. Er wordt bijvoorbeeld samengewerkt met Rusland, Moldavië, Oekraïne, Georgië enzovoort, maar in andere gebieden is minder vooruitgang geboekt.

De Voorzitter. – Vraag nr. 4 van **Seán Kelly** (H-0434/09)

Betreft: Klimaatoverleg in Kopenhagen

Kan de Raad ingaan op de stand van zaken in de onderhandelingen die in Kopenhagen moeten worden afgerond? Kan de Raad aangeven wanneer hij verwacht dat er een juridisch bindend akkoord als opvolger van het Kyoto-protocol komt, als een dergelijk bindend akkoord in Kopenhagen uitblijft?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) De ontwikkelingen in Kopenhagen zijn in volle gang, maar ik zal proberen u zo goed mogelijk bij te praten.

De belangrijkste punten kent u: matiging en financiering. Zoals de eerste minister deze ochtend zei, vertrouwen we nog steeds op een succesvolle uitkomst van de onderhandelingen in Kopenhagen, met resultaten die ons in staat zullen stellen de opwarming van de aarde tot maximaal 2 °C boven het pre-industriële tijdperk te beperken.

De EU speelt een sleutelrol – de rol van bruggenbouwer – in een proces dat de opmaat moet zijn tot een wettelijk bindend akkoord. We hopen op een politiek bindend akkoord dat een duidelijk tijdspad aangeeft voor het bereiken van een wettelijk bindend akkoord voor de periode vanaf 1 januari 2013.

Het sluiten van een akkoord vereist echter dat er op de volgende essentiële punten convergentie plaatsvindt.

Ten eerste moeten de ontwikkelde landen verstrekkende en ambitieuze verbintenissen aangaan wat betreft de emissiebeperking tot aan 2020. Ondanks het feit dat sommige landen, zoals Japan en Noorwegen, hebben beloofd meer te doen, zijn de huidige voorstellen die ter tafel liggen ontoereikend om het doel van 2 °C te bereiken.

De EU zal andere ontwikkelde landen opnieuw verzoeken een ambitieuze agenda vast te stellen en blijven zoeken naar door de ontwikkelingslanden uit te voeren meetbare, rapporteerbare en verifieerbare matigingsmaatregelen.

De grootste ontwikkelingslanden – China, India, Indonesië, Brazilië Zuid-Afrika en Zuid-Korea – hebben inzake de uitstootbeperking hun bod op tafel gelegd. Het vormt een aanzienlijke bijdrage.

De Raad is nochtans van mening dat er nog rek zit in de mogelijkheden van deze landen, met name China en India, om actie te ondernemen. Ook duidelijk is dat er meer moet gebeuren, willen we onder de grens van 2 °C blijven.

De EU zal deze landen daarom verzoeken hun inspanningen naar het niveau van een ambitieus akkoord te tillen.

Voorts hebben we een raamwerk nodig voor de aanpassing aan klimaatveranderingen, de overdracht van technologie en capaciteitsopbouw. Er is behoefte aan financiering in het kader van een eerlijk en billijk governancestelsel voor matiging, aanpassing, capaciteitsopbouw en technologieoverdracht ten behoeve van de ontwikkelingslanden.

In dit verband is op de meest recente Europese Raad, met het bedrag inzake snelle beginfinanciering voor de eerste drie jaar, een flinke impuls gegeven aan de lopende onderhandelingen; hiermee heeft de Europese Unie ook aan geloofwaardigheid gewonnen.

De staatshoofden en regeringsleiders zijn Kopenhagen nu dicht genaderd. Wij hopen dat zij de nodige politieke stimulansen zullen geven aan de cruciale vraagstukken betreffende matiging en financiering. Ik hoop dat er ambitieuze afspraken worden gemaakt.

De EU heeft voorgesteld om de onderhandelingen over een wettelijk bindend akkoord voor de periode vanaf 1 januari 2013 zo spoedig mogelijk na de Conferentie van Kopenhagen af te ronden.

Het is nog te vroeg om hier een tijd aan te verbinden, maar we moeten streven naar een overeenkomst binnen zes maanden na afsluiting van de Conferentie.

Seán Kelly (PPE). - (EN) Dank u wel, mevrouw Malmström, voor uw beknopte, precieze en logische antwoord op niet alleen mijn vraag maar op alle vragen sinds ik afgelopen juni zitting heb genomen in dit Parlement. U bent een ster op het politieke toneel.

Ik ben er trots op deel uit te maken van een Europese Unie die de leiding heeft genomen in het klimaatveranderingsdebat en anderen ertoe aanzet in haar voetsporen te treden. De komst van de president van de Verenigde Staten en de premier van China, een paar jaar geleden nog ondenkbaar, spreekt in dit verband boekdelen.

Edoch, als een bindend akkoord uitblijft, hoe moeten we dan verder?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Zoals u zei, beginnen morgen de echte politieke onderhandelingen tussen de eerste ministers en presidenten uit heel de wereld en ik denk daarom dat we het nu niet moeten hebben over een plan "B". Ik denk dat zij met hun inbreng, kracht en dynamiek in staat zullen zijn een ambitieuze politieke verbintenis aan te gaan.

Als dat niet mogelijk blijkt – welnu, dan praten we verder. We zullen ons hoofd nooit in de schoot leggen. De wereld verwacht resultaten van ons. Dit is het belangrijkste vraagstuk van onze generatie; we mogen niet verzaken. Bereiken we vandaag of morgen geen akkoord, dan zetten we door, net zolang totdat een akkoord op tafel ligt.

De Voorzitter. – Vraag nr. 5 van **Gay Mitchell** (H-0436/09)

Betreft: Financiering in verband met klimaatverandering voor de derde wereld

De aanstaande klimaatveranderingsgesprekken in Kopenhagen zijn bedoeld om het desbetreffende beleid op de korte tot middellange termijn te bepalen. Het is van fundamenteel belang dat overeenstemming wordt bereikt over en dat de rijke landen prefinanciering ter beschikking stellen voor het opvangen van de gevolgen van klimaatverandering in de ontwikkelingslanden. We kunnen redelijkerwijs niet verwachten dat de ontwikkelingslanden betalen voor het opvangen van de gevolgen van een probleem dat het Westen heeft gecreëerd.

Tijdens de Europese Raad in oktober bestond consensus over een bedrag van 100 miljard euro dat de ontwikkelingslanden nodig hebben voor aanpassing aan klimaatverandering, terwijl de ontwikkelingslanden zelf uitgaan van een drie tot vier keer zo hoog bedrag.

Hoe denkt de Raad een compromis te bereiken wanneer deze bedragen zo ver uit elkaar liggen?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Zoals de geachte afgevaardigde correct aangaf, is klimaatfinanciering ten behoeve van de ontwikkelingslanden een essentieel onderdeel in de onderhandelingen te Kopenhagen, dat een sleutelrol zal vervullen bij het bereiken van een akkoord.

Om te beginnen wijs ik er nogmaals op dat tijdens de Europese Raad van oktober het belang is onderstreept van een snelle beginfinanciering voor het in gang zetten van onmiddellijke maatregelen en ter voorbereiding op een gezamenlijk en doeltreffend optreden op de middellange en lange termijn, waarbij het accent speciaal op de ontwikkelingslanden ligt. In de Raad van december, een paar dagen geleden, hebben de lidstaten zich bereid verklaard om voor de periode 2010-2012 jaarlijks 2,4 miljard euro beschikbaar te stellen ter ondersteuning van de ontwikkelingslanden in hun strijd tegen klimaatverandering. Met die toezegging geven we naar mijn mening een krachtig signaal af aan de onderhandelaars op de Conferentie en hebben wij onze geloofwaardigheid vergroot.

Daarnaast bevestigde de Europese Raad dat het noodzakelijk is om de publieke en particuliere financieringsstromen tot aan 2020 aanzienlijk te doen toenemen. Het huidige financiële stelsel moet worden herzien en waar nodig zodanig worden hervormd dat het aan de uitdagingen het hoofd kan bieden. Wat uw vraag betreft, op zijn bijeenkomst van oktober jongstleden onderschreef de Europese Raad de schatting van de Commissie dat de totale nettokosten van aanpassing en matiging in de ontwikkelingslanden kunnen oplopen tot circa 100 miljard euro per jaar in 2020. Die kosten moeten worden opgevangen, deels door inspanningen van de ontwikkelingslanden zelf, deels door de internationale CO₂-markt en deels door het internationale financieringswezen. Dit is wat volgens de Commissie naar verwachting nodig is. De EU heeft geen aanbod of iets dergelijks gedaan.

Weliswaar doen vanuit andere bronnen allerlei andere schattingen de ronde, maar de Raad heeft de raming van de Commissie onderschreven en als beste beoordeeld. Het algemene niveau van de benodigde internationale overheidssteun tot 2020 ligt naar schatting tussen de 22 en 50 miljard euro per jaar. De EU en haar lidstaten zijn bereid om een billijk aandeel van dat bedrag op zich te nemen. Niettemin moeten alle landen, met uitzondering van de allerarmste, hun steentje bijdragen volgens een uitgewerkte verdeelsleutel die stoelt op emissieniveaus en het bruto binnenlands product. Zoals de Europese Raad in oktober beklemtoonde, dient het akkoord van Kopenhagen bepalingen te bevatten betreffende de doelstelling dat de opwarming moet worden beperkt tot 2 °C, ambitieuze verbintenissen op het vlak van uitstootvermindering door de ontwikkelde landen, aanpassingstechnologie en afspraken over de financiering.

Gay Mitchell (PPE). – (EN) Ik sluit mij aan bij de waarderende woorden van de heer Kelly over de antwoorden van de minister in het Parlement en over het voorbeeldige optreden van het Zweedse voorzitterschap in het algemeen.

Minister, we hebben geconstateerd dat de president van de Verenigde Staten in overleg is getreden met bepaalde leiders uit de ontwikkelingswereld. Heeft de Europese Unie zich bij dit overleg aangesloten in een poging om de kloof tussen de Verenigde Staten en andere landen te overbruggen en zo de partijen inzake de nog openstaande vraagstukken tot een vergelijk te brengen? Kan de minister het Parlement verzekeren dat voor de eventuele financiering ervan nieuw geld wordt vrijgemaakt en dus niet wordt geput uit bestaande potjes voor de ontwikkelingslanden ten behoeve van hongerbestrijding en de ontwikkelingsagenda?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) In antwoord op de eerste vraag kan ik zeggen dat er in het najaar veel bilaterale ontmoetingen hebben plaatsgevonden om de onderhandelingen te bevorderen en voor te bereiden. De EU blijft er bij de Verenigde Staten voortdurend op aandringen een ambitieuzere verklaring af te leggen. De Verenigde Staten onderhouden weer hun eigen bilaterale contacten. Doordat we proberen vanuit verschillende hoeken druk uit te oefenen, zijn we daar soms bij betrokken, soms ook niet. Tijdens het Zweedse voorzitterschap hebben we zes bilaterale ontmoetingen gehad met belangrijke spelers, zoals China, India, Oekraïne, Zuid-Afrika, Rusland en de Verenigde Staten. Op al die ontmoetingen stonden klimaatkwesties bovenaan de agenda. Er heeft dus een breed scala van bijeenkomsten plaatsgevonden.

Wat de financiering betreft, moet ik zeggen dat het gaat om een combinatie van oud en nieuw geld. Sommige landen hebben gekozen voor een mengeling. Andere hebben al delen van hun ontwikkelingsbudget

gereserveerd. De minst ontwikkelde landen hebben het meest te lijden van klimaatverandering en het is dan ook logisch dat bepaalde delen van het ontwikkelingsbudget op verschillende soorten klimaatmaatregelen worden gericht.

Door de economische crisis hebben veel lidstaten de ambities met hun totale ontwikkelingsbegrotingen terugschroefd, en dat is betreurenswaardig.

Het gaat dus om een combinatie, die voor een groot deel ook te wijten is aan het gegeven van de economische crisis.

De Voorzitter. – Vraag nr. 6 van **Ádám Kósa** (H-0440/09)

Betreft: Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid

De brede toegankelijkheid van infrastructuurvoorzieningen en diensten is een essentieel vereiste, waaraan binnen dit en 10 jaar niet alleen voor mensen met een handicap, maar voor de meerderheid van de Europese bevolking als zodanig moet worden voldaan. Is de Raad daadwerkelijk bereid de gemeenschappelijke fundamentele te leggen voor een algemeen toepasselijk antidiscriminatiebeleid (bijvoorbeeld met betrekking tot het ontwerp en de fabricage van goederen), ten einde een duurzame samenleving te creëren en de talloze juridische belemmeringen voor de bestrijding van discriminatie op te heffen?

Aangezien de toegankelijkheid van infrastructuurvoorzieningen en diensten in veel gevallen en in tal van landen inderdaad nog een reëel probleem is, is het mijns inziens volstrekt onaanvaardbaar nog 10 of 20 jaar te talmen met de verplichte invoering van nieuwe regels voor betere en reële toegankelijkheid van (nieuwe) infrastructuurvoorzieningen en (nieuwe) diensten op lidstaatsniveau. Is de Raad hoe dan ook voornemens een verdere verlenging van de termijn voor de omzetting in nationale wetgeving van de toegankelijkheidsverplichting voor bestaande en/of nieuwe infrastructuurvoorzieningen in overweging te nemen? Zo ja, kan hij aangeven wat daarvoor de redenen zijn?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Zoals de geachte afgevaardigde in zijn vraag stelt, zijn maatregelen ter verbetering van de toegankelijkheid van doorslaggevend belang in de strijd tegen discriminatie. Tijdens het Zweedse voorzitterschap hebben we de voorgestelde richtlijn betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling op technisch niveau verder tegen het licht gehouden. Daarin komen vier gronden voor discriminatie aan bod die tot dusver niet zijn opgenomen op het gebied van arbeid en beroep: godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd en seksuele geaardheid.

Op 30 november 2009 bestudeerde de Raad een voortgangsverslag van het voorzitterschap waarin de noodzaak wordt benadrukt om meer werk te maken van deze kwestie, met name wat betreft het toepassingsgebied, de bepalingen inzake handicaps en het tijdschema voor de tenuitvoerlegging. Het voorzitterschap heeft tevens medegedeeld dat ook de specifieke kwestie van het ontwerp en de fabricage van goederen deel uit zou maken van het voorstel. Dat moet verder worden besproken.

Uit het voortgangsverslag blijkt dat er nog andere kwesties opgelost moeten worden met betrekking tot de financiële gevolgen van de richtlijn. Om politieke eensgezindheid tot stand te kunnen brengen, moeten we een tekst krijgen die alle lidstaten kunnen aanvaarden. Alle lidstaten moeten het eens zijn voor we in de Raad verder kunnen gaan.

Ik kan echter niet vooruitlopen op het resultaat van de onderhandelingen. Er worden momenteel discussies gevoerd over tenuitvoerlegging, datums en toepassingsgebied, en die zullen wel nog een tijdje duren.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Ik dank de minister hartelijk voor haar antwoord. Er zijn zeer bemoedigende stappen gezet, maar toch wil ik stilstaan bij drie zaken. Er wonen 50 miljoen mensen met een handicap in de Europese Unie. Deze kwestie heeft niet alleen betrekking op hen, want de Europese Unie is een ernstig vergrijzende samenleving. Dit probleem gaat niet alleen gehandicapten aan, maar ook de toekomst van alle ouderen en alle mensen die in een rolstoel zitten en bijvoorbeeld een oprit nodig hebben. Al met al zal dit binnenkort een algemeen maatschappelijk probleem worden en daarom moeten we dit als prioriteit behandelen, aangezien het hier gaat om onze toekomst. De toegang tot diensten is met tien jaar uitgesteld. Het is belangrijk dat deze termijn gehandhaafd blijft, juist omdat het in ons aller belang is.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Ik ben het absoluut met de geachte afgevaardigde eens dat een dergelijke richtlijn noodzakelijk is. Er zijn in de Europese Unie nog steeds miljoenen mensen

die geen toegang hebben tot de gewoonste dingen in het leven. Dit belemmert hen in hun vrijheid en de mogelijkheid een normaal leven te leiden en dat betreurt ik ten zeerste.

De besprekingen in de Raad nemen veel tijd in beslag. Het is een baanbrekend voorstel met een brede werkingssfeer waar enorme praktische en financiële implicaties aan verbonden zijn. Unanimiteit tussen de lidstaten is een vereiste evenals de instemming van het Europees Parlement alvorens de richtlijn kan worden aangenomen. We hebben onderhandelingen gevoerd. Binnen de Raad hebben veel werkgroepen zich met de materie beziggehouden. We hebben vooruitgang geboekt, maar helaas – ik zal het u heel eerlijk zeggen – hebben we nog niet de vereiste consensus bereikt. We zullen echter doorgaan tot het einde van ons voorzitterschap, en ik ben zeer optimistisch gestemd dat het Spaanse voorzitterschap zijn uiterste best zal doen om tot een oplossing te komen.

De Voorzitter. – Vraag nr. 7 van **Vilija Blinkeviciute** (H-0445/09)

Betreft: Bescherming van de rechten van gehandicapten

Wanneer de economische omstandigheden moeilijk zijn, is het van groot belang dat de sociaal zwaksten adequate sociale bescherming genieten. De gehandicapten vormen een van de meest kwetsbare groepen in de samenleving. Het is zeer betreurenswaardig dat getracht wordt nationale begrotingen in evenwicht te brengen door te korten op de uitkeringen en programma's voor gehandicapten. Dit staat niet alleen haaks op de beginselen van solidariteit en sociale rechtvaardigheid, maar tast ook de processen en instrumenten aan waarmee gehandicapten in de samenleving worden geïntegreerd, zodat hun maatschappelijke uitsluiting wordt versterkt.

Voorziet de Raad in aanvullende maatregelen ter ondersteuning van gehandicapten tijdens een economische recessie? Zal er niet in de Raad als gevolg van de ongunstige economische situatie vertraging ontstaan bij de behandeling van een voorstel voor een richtlijn van de Raad waarmee uitvoering wordt gegeven aan het beginsel van gelijke behandeling van gehandicapten?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) We zijn ons allemaal bewust van de sociale moeilijkheden in het kielzog van de economische crisis. Het is absoluut noodzakelijk om met name groepen of personen in kwetsbare situaties te beschermen en uitsluiting te bestrijden. We weten dat het potentieel van personen met een handicap en andere kwetsbare groepen ten gevolge van discriminatie vaak niet wordt benut. Tegen die achtergrond heeft de Raad consequent benadrukt hoe belangrijk het is om de toegang tot de arbeidsmarkt voor personen met een handicap te bevorderen.

Dat hebben we gedaan in het kader van de Lissabonstrategie, met inbegrip van de huidige richtlijnen inzake werkgelegenheid. In maart 2008 nam de Raad, samen met de regeringen van de lidstaten, ook een resolutie aan betreffende de situatie van personen met een handicap in de Europese Unie. Ook in zijn conclusies van 13 november 2009 bevestigde de Raad hoe belangrijk het is om groepen of personen in kwetsbare situaties te integreren op de arbeidsmarkt, waar ik in verband met de vorige vraag naar verwees. Het voor die groepen gemakkelijker maken om op de arbeidsmarkt te komen is tevens een voorwaarde voor langetermijngroei.

Ik zou willen herinneren aan het gezamenlijke akkoord van het Europees Parlement en de Raad om 2010 uit te roepen tot het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Ik denk dat dit besluit ook toegang tot opleiding voor iedereen zal omvatten. Bovendien betekent het besluit dat er inspanningen worden geleverd om gelijke toegang voor iedereen tot ICT, met bijzondere nadruk op de behoeften van gehandicapten, te bevorderen. Een andere prioriteit die zal worden aangepakt, zijn de behoeften van gehandicapten en hun familie, alsmede van andere groepen in kwetsbare situaties. We zien uit naar de vele initiatieven die volgens mij volgend jaar zeker zullen worden genomen.

Wat het voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht godsdienst of overtuiging, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid betreft, beseffen we dat het leven van personen met een handicap er zeer wel bij zou varen als het voorstel van de Commissie wordt verwezenlijkt. De Werkgroep Sociale vraagstukken van de Raad is nog altijd bezig met de behandeling van de tekst. Zoals ik al zei, hielden we op 30 november een discussie en stelden we een voortgangsverslag op, maar slaagden we er niet in om tot een besluit te komen.

We kunnen niet vooruitlopen op het resultaat van de onderhandelingen die nog altijd gaande zijn, maar het is essentieel dat we de tekst correct formuleren aangezien het een kwestie is van rechtszekerheid en afbakening van het toepassingsgebied. Zoals gezegd, moeten de lidstaten het eens zijn over het voorstel. Het is hun taak om eventuele gevolgen van de economische crisis in dit verband te beoordelen. Zodra unanimiteit is bereikt,

zal het Europees Parlement natuurlijk om instemming worden verzocht, in overeenstemming met artikel 19 van het nieuwe Verdrag van Lissabon.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Dank u wel, mevrouw de Voorzitter, en dank u wel, minister Malmström, voor uw antwoord. Ook wil ik Zweden bedanken, want het was precies tijdens het Zweedse voorzitterschap dat de Raad van ministers van de EU het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap goedkeurden. Dit is een grote stap voorwaarts, maar wel slechts één stap.

In werkelijkheid lopen de levens van onze gehandicapte mensen van land tot land enorm uiteen. Sommige dove mensen zijn niet in staat om gebarentaal te gebruiken, terwijl sommige blinde mensen geen toegang hebben tot blindegeleidediensten. Er zijn geen aanpassingen gemaakt voor mensen met een motorische handicap. Daarnaast is een aanzienlijk aantal gehandicapten simpelweg werkloos. Dit alles in de wetenschap dat ongeveer 10 procent van alle inwoners van de Europese Unie gehandicapt is.

Minister, ik weet dat er bepaalde problemen en moeilijkheden zijn met de richtlijn inzake antidiscriminatie (dit is hoe ik het zou samenvatten), maar wellicht is het mogelijk om eerder over een aparte richtlijn inzake de rechten van personen met een handicap te beschikken. Onze richtlijn zou bindend zijn voor alle lidstaten, zodat mensen met een handicap niet gediscrimineerd worden.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) Laat me u verzekeren dat het geen gebrek is aan politieke wil. We begrijpen terdege het belang van deze richtlijn en we doen er echt alles aan om die van de grond te krijgen.

Maar zoals ik al zei, kan ik niets veranderen aan het feit dat er een gebrek is aan de vereiste unanimiteit. Het Zweedse voorzitterschap en de voorzitterschappen ervoor hebben met verschillende compromisvoorstellen gepoogd uit de impasse te geraken. Vele werkgroepen vergaderen en werken voortdurend om een oplossing te bereiken; die inspanningen gaan onverminderd voort. We blijven hieraan werken tot het einde van ons voorzitterschap. We hebben echter helaas nog geen unanimiteit bereikt.

Het zou betreurenswaardig zijn om de verschillende onderdelen van de richtlijn van elkaar te scheiden omdat het hele doel op zich – en daar heeft ook het Parlement zich sterk voor gemaakt – was om een alomvattende richtlijn inzake discriminatie tot stand te brengen. Als we er onderdelen uit gaan plukken denk ik dat die gedachte verloren gaat, wat volgens mij zeer slecht zou zijn. Ik pleit er daarom voor de richtlijn intact op de rails te zetten omdat de richtlijn als geheel een waardevol instrument zou zijn in de strijd tegen ongelijke behandeling van niet alleen mensen met een handicap, maar ook andere gediscrimineerde personen in Europa.

Christa Kläß (PPE). – (DE) Wij moeten discriminatie, een maatschappelijk probleem, voorkomen. Het is een taak van ons allemaal om elke vorm van discriminatie te bestrijden.

Deelt u mijn mening dat er geen duidelijke normen zijn om te bepalen of er sprake is van discriminatie, bijvoorbeeld als een verhuurder een woning verhuurt en een gegadigde klaagt dat hij is gediscrimineerd omdat hij de woning niet heeft gekregen?

Bent u het met mij eens dat in een Europese richtlijn enkel eisen kunnen worden vastgesteld die de lidstaten vervolgens in hun nationale wetgeving moeten implementeren? Het is bijzonder moeilijk voor Europa om een Europese wet op dit gebied te realiseren.

Mairead McGuinness (PPE). – (EN) Mag ik erop wijzen, nu we het toch over de rechten van gehandicapten hebben, dat collega Kósa onlangs is benoemd tot voorzitter van de Interfractiewerkgroep "Gehandicapten" van het Europees Parlement? Wij wensen hem veel succes.

In verband met de economische crisis, waarover we gisteren debatteerden en waarbij u instemmend knikte, zijn we uitermate bezorgd over de institutionele zorg voor kinderen en jongvolwassenen. Ik maak me er zorgen over – en wellicht deelt u die zorgen – dat de economische crisis het de-institutionaliseringproces zal vertragen. Dit is een vraagstuk waar we zeer behoedzaam mee om moeten springen, zowel binnen als buiten de EU.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. – (EN) In tijden van economische crisis zijn het altijd de kwetsbaarsten die het hardst worden getroffen – kinderen, jongeren, ouderen, personen met handicaps – daar moeten wij als politici ons bewust van zijn. Aan de conclusies van verschillende samenstellingen en aanbevelingen van de Raad is toegevoegd dat de lidstaten moeten worden aangespoord om bijzondere

aandacht te schenken aan het feit dat de meest kwetsbare groepen altijd het zwaarst te lijden hebben onder de situatie, en ik ben het daar mee eens.

In antwoord op uw vraag kan ik u zeggen dat wij zonder de algemene en verstrekkende richtlijn erg moeilijk normen van Europese aard vast kunnen stellen op het gebied van discriminatie van gehandicapten. Eerst moeten we beschikken over de algemene richtlijn. Vanaf daar kunnen we verder werken.

Ik realiseer me dat er nog een boel werk moet worden verricht en ik ben me terdege bewust van de vele vormen van discriminatie en moeilijkheden waar gehandicapten in het dagelijks leven mee te kampen hebben, en die hen belemmeren hun mogelijkheden en potentieel ten volle te benutten. Ik denk dat we eerst moeten werken aan de algemene richtlijn.

Het besluit om volgend jaar uit te roepen tot Jaar van de strijd tegen sociale uitsluiting biedt de kans om nieuwe concrete voorstellen te doen en gemeenschappelijke evenementen te organiseren om dit vraagstuk meer profiel te geven en beter onder de aandacht te brengen in alle lidstaten.

De Voorzitter. – In het kader van dit debat wil ook ik, overeenkomstig de wens van het Parlement, de heer Kósa feliciteren met zijn verkiezing tot voorzitter van de Interfractiewerkgroep.

De vragen 8 en 9 zijn ingetrokken.

Vraag nr. 10 zal niet worden behandeld aangezien het onderwerp van de vraag al op de agenda staat van deze plenaire vergadering.

Daar de vraagsteller afwezig is, komt vraag nr. 11 te vervallen.

Vraag nr. 12 van **Charalampos Angourakis** (H-0455/09)

Betreft: Gruwelijke moordpartijen op arme Peruviaanse boeren om geldelijk gewin

Volgens berichten in de internationale media zijn de afgelopen jaren in Peru, en in het bijzonder in de provincies Huanuco en Pasco, tientallen dorpelingen vermoord door een bende die bekend is onder de naam "Los Pishtacos". Dit gebeurt met het oog op de verkoop van hun vet (naar verluidt 17 kilo per persoon) aan Europese cosmeticabedrijven voor 15 000 dollar per kilo. De Peruviaanse autoriteiten vermoeden dat de gruwelijke moordpartijen aan de basis liggen van de verdwijning van grote aantallen personen, waaronder ook kinderen. Wij veroordelen de handelswijze van Europese multinationals die, uitsluitend met het oog op geldelijk gewin, mensen vermoorden en reeds vele decennia lang de rijkdommen van Latijns-Amerika plunderen.

Hoe beoordeelt de Raad deze criminele praktijken van Europese multinationals? Welke financiering kent de EU toe aan deze in Latijns-Amerika actieve bedrijven?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Zoals de geachte afgevaardigde weet, is eerbiediging van de mensenrechten een van de waarden waar de Europese Unie op gebaseerd is. De Raad besteedt er altijd bijzondere aandacht aan om eerbiediging van grondrechten en de beginselen van de rechtsstaat in alle betrekkingen met derde landen te verzekeren.

De Raad is niet in kennis gesteld van de specifieke gebeurtenissen waar de geachte afgevaardigde naar verwijst, en ze zijn evenmin in de Raad besproken. Het voorzitterschap heeft ook de kranten gelezen en kennis genomen van de berichten in de media, maar merkt ook op dat het oorspronkelijke verhaal volgens de recentste informatie een verzinsel zou zijn.

Omdat de berichten in de media tegenstrijdig zijn en omdat de Raad normaal geen commentaar levert op berichten in de media, kan en mag het voorzitterschap niet speculeren met betrekking tot deze historie of op deze vraag antwoorden.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, ik moet eerlijk zeggen dat ik helemaal niet tevreden ben met het antwoord van de minister. Het gaat om een verschrikkelijke, mijns inziens nooit eerder voorgekomen misdaad en ik ben hoe dan ook van mening dat als de Europese Unie wil, zij ook de middelen heeft om dergelijke vraagstukken dieper te onderzoeken.

Er zijn betrekkingen met Peru en daarom eisen wij dat de regering van Peru officiële informatie verschaft over dit geval, en dat maatregelen worden genomen. Anders zullen dezelfde situaties zich blijven herhalen.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) De meldingen hieromtrent zijn zeer uiteenlopend geweest. Op basis van informatie van zowel diverse autoriteiten als van journalisten is gebleken dat er geen bewijs is dat die verschrikkelijke gebeurtenissen daadwerkelijk plaats zouden hebben gevonden.

Omdat we niet over zekere indicaties beschikken en veel erop wijst dat de moordpartijen in werkelijkheid niet plaats hebben gevonden en dat het om een verzinsel gaat, heeft de Raad noch de mogelijkheid noch de bevoegdheid om op dit gebied actie te ondernemen.

De Voorzitter. – Vraag nr. 13 van **Ryszard Czarnecki** (H-0458/09)

Betreft: Discriminatie van de Poolse minderheid in Litouwen

Is de Raad van plan de Litouwse regering te verplichten tot eerbiediging van de rechten van nationale minderheden, aangezien de Poolse minderheid in Litouwen al geruime tijd wordt gediscrimineerd? Deze discriminatie komt tot uitdrukking in de verplichte Litouwse spelling van Poolse achternamen, in het onderwijs, in het verbod op tweetalige plaatsnamen en in het feit dat door de Sovjetautoriteiten geconfisqueerd Pools bezit niet wordt teruggegeven. Wanneer gaat de Raad actie ondernemen?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) De Raad bevestigt opnieuw de vooraanstaande plaats die de grondrechten en mensenrechten innemen, zoals erkend in de Verdragen en het Handvest van de grondrechten. De Raad zet zich in – en blijft zich inzetten – voor de preventie en uitbanning van alle vormen van vernederende en discriminerende behandeling.

Ik wijs erop dat vraagstukken betreffende de bescherming van rechten van minderheden ook worden behandeld door de Raad van Europa uit hoofde van zijn kaderverdrag inzake bescherming van nationale minderheden. De bevoegde organen van de Raad van Europa buigen zich momenteel over de kwesties die de heer Czarnecki naar voren heeft gebracht. Krachtens Richtlijn 2000/43/EG van de Raad van 29 juni 2000 houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming, worden alle mensen beschermd tegen discriminatie op grond van ras of etnische afstamming, ongeacht hun juridische status. Arbeid, sociale bescherming, onderwijs en toegang tot goederen en diensten zijn gebieden die binnen de werkingssfeer vallen van de juridische bescherming die deze richtlijn biedt. De Europese Commissie dient erop toe te zien dat de Europese wetgeving in de lidstaten wordt uitgevoerd en nageleefd.

Ten slotte, in het door de Raad op 10 en 11 december van dit jaar goedgekeurde programma van Stockholm is de noodzaak van een aanvullend voorstel betreffende kwetsbare groepen beoordeeld in het licht van de ervaring die is opgedaan met de toepassing door de lidstaten van het in 2000 gesloten Verdrag van

's-Gravenhage inzake de internationale bescherming van volwassenen. In de toekomst zullen de lidstaten tot dit Verdrag toetreden.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Mevrouw Malmström, dank u voor uw antwoord, en meer in het bijzonder dat u benadrukt hebt dat de Raad alle vormen van discriminatie van nationale minderheden op het terrein van de Europese Unie zal tegengaan, met inbegrip van de discriminatie van de Poolse minderheid in Litouwen. Dit is een heel belangrijke verklaring. Waarvoor nogmaals mijn dank! Ik wil benadrukken dat we hier spijtig genoeg te maken hebben met systematische maatregelen van de Litouwse regering op het gebied van onderwijs en de tweetalige namen in bepaalde plaatsen en op verschillende administratieve niveaus. Dit is een uiterst belangrijke kwestie, die door de Raad opgevolgd dient te worden.

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Ik kan enkel nog eens wijzen op de beginselen en waarden die de Europese Unie hooghoudt en die de Raad uiteraard verdedigt.

Verder is het zo dat de kwesties die de heer Czarnecki naar voren brengt momenteel in onderzoek zijn bij de desbetreffende organen van de Raad van Europa. Mocht er sprake zijn van enige vorm van discriminatie, dan is het de taak van de Commissie ervoor te zorgen dat de lidstaten zich aan de Verdragen en de wetgeving van de Europese Unie houden.

De Voorzitter. – Vraag nr. 14 van **Brian Crowley** (H-0462/09)

Betreft: Vervolg van boeddhistische monniken en nonnen in Vietnam

Welke concrete maatregelen zijn na de goedkeuring van de resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2009 over de situatie in Laos en Vietnam (P7_TA(2009)0104) genomen om de vervolging van en pesterijen tegen boeddhistische monniken en nonnen in Vietnam aan te pakken?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (SV) Bedankt voor uw vraag. De Raad is zich terdege bewust van de mensenrechtensituatie in Vietnam en we volgen de ontwikkelingen in het land op de voet.

Twee keer per jaar evalueren de Raad en de Commissie de situatie in het kader van de mensenrechtendialoog die we met de autoriteiten van Vietnam voeren. De recentste dialoog vond vorige week, op 11 december, plaats tijdens een vergadering in Hanoi. Er werden veel urgente kwesties besproken, zoals vrijheid van meningsuiting, de hervorming van het strafrecht, met inbegrip van de doodstraf, alsmede vrijheid van godsdienst en van geloofsovertuiging, met inbegrip van de situatie van de aanhangers van Plum Village. Er werd aan de Vietnamese regering een Europese lijst overhandigd van personen en gevangenen van wie de toestand ons bijzonder zorgen baart. Naast de mensenrechtendialoog kaart de EU ook regelmatig bijzonder zorgwekkende kwesties aan bij de Vietnamese regering.

Op 10 november voerden de Raad en de Commissie een lange discussie met de leden van de Plum Village-gemeenschap. Op 26 november werd een resolutie van het Europees Parlement over dit onderwerp gepubliceerd waar de vraag over gaat. Op diezelfde dag vergaderde de Commissie op hoog niveau met de autoriteiten in Hanoi en de vergadering vond plaats in het kader van het gezamenlijke comité voor onderhandelingen over een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst die we volgend jaar hopen te kunnen sluiten. Onze belangrijkste boodschap tijdens de vergadering bestond erin tot uitdrukking te brengen hoe belangrijk de situatie met betrekking tot de mensenrechten in Vietnam volgens ons is.

We noemden de onteigening van eigendom van de kerk, we noemden de aanvallen tegen mensenrechtenverdedigers en bloggers – wat eerder al door afgevaardigden hier in het Europees Parlement aan de orde is gesteld – en we noemden ook de situatie van de aanhangers van Plum Village. We riepen onze gesprekspartners op om de mensenrechten te beschermen en te eerbiedigen en alle verbintenissen uit hoofde van de Universele Verklaringen van de Rechten van de Mens en de internationale verdragen die Vietnam heeft ondertekend, na te komen. Dankzij de resolutie van het Parlement kreeg de boodschap extra kracht, en daar wil ik het Parlement voor bedanken. We hebben Vietnam ook op de hoogte gebracht van de nieuwe en belangrijke rol van het Europees Parlement, met name wat de toekomstige partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst betreft.

Op 8-10 december 2009 bezocht een EU-delegatie het Bat Nha-klooster en de Phuoc Hue-tempel, waar bijna 200 resterende leden van Plum Village hun toevlucht hebben gezocht. We spraken toen met de religieuze vertegenwoordigers en de lokale autoriteiten om meer informatie te krijgen over de huidige situatie. De EU zal de situatie bij de Phuoc Hue-tempel zeer zorgvuldig blijven volgen.

Pat the Cope Gallagher (ALDE) *ter vervanging van de auteur*. – (EN) Namens de heer Crowley en mezelf bedank ik de fungerend voorzitter van de Raad voor haar zeer uitvoerige antwoord. Ik ben zeer ingenomen met de aanpak van zowel de Raad als de Commissie. Ik hoop dat u de ontwikkelingen op pragmatische wijze zult blijven volgen.

De Voorzitter. – Vraag nr. 15 van **Pat the Cope Gallagher** (H-0463/09)

Betreft: Aanvraag van IJsland om toe te treden tot de Europese Unie

Kan de Raad actuele informatie verstrekken over de status van de aanvraag van IJsland om toe te treden tot de Europese Unie?

Cecilia Malmström, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat deze vraag ook u zeer na aan het hart ligt.

(SV) Staat u mij toe om u, om te beginnen, te herinneren aan wat er in de conclusies van de Raad van 8 december staat. Daarin schrijft de Raad het volgende: "IJsland is een land met een lange en diepgewortelde democratische traditie, dat zowel strategisch als politiek een belangrijke bijdrage kan leveren tot de EU. Het land is reeds op meerdere gebieden nauw geïntegreerd met de EU door zijn lidmaatschap van de Europese Economische Ruimte en het Schengengebied."

De aanvraag van IJsland om toe te treden tot de Europese Unie werd op 16 juli 2009 in Stockholm officieel aan het Zweedse voorzitterschap overhandigd. Ik was er zelf bij en nam de aanvraag in ontvangst, die onmiddellijk werd doorgestuurd naar de leden van de Raad.

Tijdens zijn vergadering van 27 juli 2009 herinnerde de Raad aan de hernieuwde consensus betreffende uitbreiding die in de conclusies van de Europese Raad van december 2006 staat, met inbegrip van het beginsel dat elk land op zijn eigen merites moet worden beoordeeld. Wij besloten om de procedure te starten die is

vastgelegd in artikel 49 van het Verdrag betreffende de Europese Unie. Daarom werd de Commissie verzocht om met betrekking tot die aanvraag een advies voor te leggen aan de Raad.

De aanvraag zal worden beoordeeld overeenkomstig de beginselen van het Verdrag, de criteria die op de Europese Raad van Kopenhagen in 1993 werden vastgesteld en de conclusies van de Europese Raad van december 2006. Overeenkomstig de conclusies die de Raad Algemene Zaken vorige week aannam, zal hij deze kwestie opnieuw behandelen wanneer de Commissie haar advies heeft voorgelegd. Dat zou de Raad in staat moeten stellen om een besluit te nemen over een eventueel begin van onderhandelingen met IJsland in de eerste maanden van het Spaanse voorzitterschap.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). - (EN) Ik bedank de fungerend voorzitter voor haar antwoord. Als voorzitter van de delegatie voor de betrekkingen met Zwitserland, IJsland en Noorwegen en in de Gemengde Parlementaire Commissie voor de Europese Economische Ruimte (EER) besef ik natuurlijk ten volle dat elke aanvraag op zijn eigen merites en op de gemaakte vorderingen moet worden beoordeeld. Een indicatie in dit verband is dat IJsland de vele vragen in redelijk korte tijd heeft beantwoord en het helpt uiteraard ook dat het land lid is van de EER. Het geeft blijk van het engagement dat de IJslandse regering tentoonspreidt. Als IJsland toe zou treden tot de Europese Unie, zou dat een nieuwe grote stap zijn in de verdere uitbreiding van Europa.

Hoewel u het had over de oude democratie en zei dat dit besluit een zaak was van het IJslandse volk, zie ik uit naar verdere vooruitgang op de volgende bijeenkomst van de Raad. Hopelijk wordt daar een grote stap gezet en komt de Raad met een aankondiging.

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) De IJslandse aanvraag moet volgens de geëigende regels en procedures worden behandeld. De Commissie is nog niet gereed met haar toetsing en de opstelling van haar advies. Zij maakt vorderingen, net als IJsland, en heeft haar onderhandelingssteams reeds aangewezen. Ze is er klaar voor om snel doch grondig te werk te gaan. Ik denk daarom dat we kunnen verwachten dat de Commissie begin volgend jaar een advies uitbrengt. Hopelijk kan de Commissie dan een besluit nemen over de vervolgstappen.

De Voorzitter. - Daar de vraagsteller afwezig is, komt vraag nr. 16 te vervallen.

Vraag nr. 17 van **Mairead McGuinness** (H-0470/09)

Betreft: Biologisch afbreekbaar afval

Kan de Raad commentaar leveren op de vooruitgang die de lidstaten hebben geboekt met betrekking tot het niet langer storten van biologisch afbreekbaar afval overeenkomstig de richtlijn betreffende het storten van afvalstoffen (1999/31/EG⁽⁵⁾)?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (SV) Elke dag worden in de lidstaten van de EU grote hoeveelheden afval geproduceerd. De manier waarop we daarmee omgaan, heeft natuurlijk grote gevolgen voor het milieu. In haar onlangs gepubliceerde verslag over de tenuitvoerlegging van de communautaire wetgeving inzake afval komt de Commissie tot de conclusie dat, hoewel een aantal lidstaten vooruitgang heeft geboekt, ontzettend veel landen enorme inspanningen met betrekking tot de tenuitvoerlegging moeten leveren opdat de infrastructuur voor afvalbeheer zou voldoen aan de EU-vereisten. Met name de richtlijn betreffende het storten van afvalstoffen is moeilijk ten uitvoer te leggen.

Wat het niet langer storten van biologisch afbreekbaar afval betreft, stelt de Commissie in haar verslag, op basis van de zeer beperkte gegevens waar ze toegang toe had, dat slechts negen landen hun reductiedoelstellingen voor 2006 haalden. In zijn conclusies van juni 2009 heeft de Raad al verklaard het met de Commissie eens te zijn. Het is zeer belangrijk dat de Europese doelstellingen om minder biologisch afbreekbaar afval te storten, worden gehaald. De Raad riep de Commissie ook op om voort te gaan met haar effectbeoordeling opdat ze, indien nodig, een voorstel voor kan leggen voor communautaire wetgeving betreffende biologisch afbreekbaar afval.

De Raad verklaarde dat de noodzaak van EU-wetgeving, met name betreffende de recycling van biologisch afbreekbaar afval door compostering en de recycling van energie in biogasinstallaties met daaropvolgende recycling van het digestaat moest worden gezien. De Raad verklaarde ook dat een beter beheer van bioafval een bijdrage zou leveren tot duurzaam beheer van de hulpbronnen en een betere bescherming van de bodem

(5) PBL 182 van 16.7.1999, blz. 1.

enerzijds, en tot de strijd tegen klimaatverandering en, met name, het halen van de streefcijfers voor het voorkomen van het storten van afval, recycling en hernieuwbare energie anderzijds.

Mairead McGuinness (PPE). - (EN) Ik denk dat iedereen in het Parlement zich in de maatregelen kan vinden. Als je, zoals ik, op een stortplaats hebt gestaan en de lucht inademt, merk je hoe vies dat is. De mensen die organisch afval storten zouden zelf eens moeten kijken hoe dat is.

Kunt u uitweiden over de oorzaken, als u die kent, van hoe het komt dat slechts negen lidstaten hun doelstellingen hebben bereikt? We zijn ons bewust van de noodzaak van biogas en ik ben het ermee eens dat we ermee aan de slag moeten. Maar als iedereen het eens is met de principes, hoe komt het dan dat we de doelen niet bereiken?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Ik moet bekennen dat ik geen deskundige ben op dit terrein, maar voor zover ik uit de verklaringen van de Commissie heb begrepen, ontbreekt het aan een passende infrastructuur om de klus te klaren en het kost veel geld om die infrastructuur van de grond te krijgen. Hoewel een geschikte infrastructuur op de lange termijn natuurlijk vruchten zou afwerpen, hebben de lidstaten er niet in geïnvesteerd en daarom duurt het allemaal zo lang.

De Voorzitter. - We ga nu verder met de laatste vraag van deze avond, die tevens ook de laatste vraag van uw voorzitterschap is. De vraag is van Hans-Peter Martin en heeft betrekking op de successen van het Zweedse voorzitterschap van de Raad op het gebied van transparantie, een punt waarover we naar mijn overtuiging zeker wat te melden hebben.

Vraag nr. 18 van **Hans-Peter Martin** (H-0472/09)

Betreft: Successen van het Zweedse Raadsvoorzitterschap op het gebied van transparantie

Op 16 september 2009 heeft het Zweedse Raadsvoorzitterschap in antwoord op mijn vraag H-0295/09⁽⁶⁾ verklaard dat het "de opvatting van het geachte lid over het belang van meer transparantie in de werkzaamheden van de Unie deelt". Verder verklaarde het voorzitterschap "overeenkomstig artikel 8, leden 1 tot 4, van het reglement van orde van de Raad volledige uitvoering te zullen geven aan de transparantiebepalingen. In beginsel zullen overeenkomstig het reglement van orde van de Raad alle beraadslagingen over rechtsbesluiten waarvoor de medebeslissingsprocedure geldt, openbaar zijn".

Hoe ziet de balans eruit die de Raad nu aan het einde van zijn voorzitterschap opmaakt en op welke terreinen zijn er concrete successen behaald?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (SV) Zoals de geachte afgevaardigde onder de aandacht brengt, is het voor Zweden als lidstaat en als land dat het voorzitterschap waarneemt een belangrijke prioriteit om de transparantie met betrekking tot de werkzaamheden van de Europese Unie te vergroten. Het was onze klare en duidelijke ambitie om de transparantie op alle gebieden van het werk van de Raad te vergroten.

Ik wil bijvoorbeeld verwijzen naar de website van het voorzitterschap waar in drie talen informatie over vergaderingen, achtergronddocumenten en links naar webstreams ter beschikking worden gesteld.

Tijdens de voorbije maanden heeft het voorzitterschap ook zijn uiterste best gedaan om de transparantiebepalingen uit het reglement van orde van de Raad toe te doen passen.

In juli, september, oktober en november 2009 vonden op initiatief van het Zweedse voorzitterschap twintig openbare debatten plaats, overeenkomstig artikel 8, lid 3, van het reglement van orde. Daarnaast vond een openbaar debat plaats over het werkprogramma van het voorzitterschap met betrekking tot de werkzaamheden in de Raad Economische en Financiële Zaken. In vier maanden hebben dus 21 openbare debatten plaatsgevonden.

Wat het aantal openbare beraadslagingen betreft, zijn 59 wetgevingsbesluiten openbaar vastgesteld als A-punten in de gewone wetgevingsprocedure en zijn negen wetgevingsvoorstellen tijdens een openbare vergadering van de Raad als B-punten besproken. Daarnaast heeft, op initiatief van het voorzitterschap, één openbare beraadslaging plaatsgevonden. Als het Parlementslid dat maar magertjes vindt klinken, mag het niet vergeten dat het aantal onderwerpen op de agenda van de Raad dat openbaar moet worden behandeld wat kan variëren, afhankelijk van het aantal onderwerpen dat onder de gewone wetgevingsprocedure valt. Bovendien heeft het Parlement minder onderwerpen gehad dan gewoonlijk. Met de nieuwe Commissie zal

⁽⁶⁾ Schriftelijk antwoord van 16.9.2009.

het aantal nieuwe wetgevingsvoorstellen dat door de Raad en het Europees Parlement moet worden behandeld ongetwijfeld toenemen en dan zal het aantal onderwerpen toenemen.

Nu het Verdrag van Lissabon in werking is getreden, zijn bovendien alle vergaderingen van de Raad openbaar die het deel van de agenda betreffen dat verband houdt met beraadslagingen in verband met wetgeving. Het Zweedse voorzitterschap is ingenomen met die verbetering. Ze zal de Europese Unie efficiënter en democratischer maken.

Tot slot zou ik willen vermelden dat het Zweedse voorzitterschap gisteren het initiatief heeft genomen om een vergadering te houden met de interinstitutionele werkgroep voor transparantie met vicevoorzitter Margot Wallström en ondervoorzitter Diana Wallis. We bespraken diverse zeer concrete voorstellen om de informatie in de EU-instellingen toegankelijker en gebruiksvriendelijker te maken voor de burgers van Europa.

Hans-Peter Martin (NI). - (DE) Er is in het Parlement zelden aanleiding voor enige vorm van ontroering. Ik vind het een eer en genoeg dat juist wij vandaag de slotdialoog mogen voeren. Mevrouw Malmström, u weet zelf dat de weg naar meer transparantie traag en smal is die we helaas dikwijls slechts in een slakkengang afleggen, als ik bedenken waar we tien jaar geleden stonden en waar we vandaag de dag staan. Desalniettemin mag ik als kritische maar gepassioneerde pro-Europeaan uiteraard niet tevreden zijn met hetgeen we tot dusver hebben bereikt.

Ik zou graag willen weten wat u ons zou willen meegeven met betrekking tot de punten die uw opvolgers daadwerkelijk zouden kunnen verbeteren. Ik denk daarbij met name aan de werkgroepen van de Raad. Ik ben in wezen niet gelukkig met het aantal agendapunten die tot op heden openbaar toegankelijk zijn, en ik ben evenmin gelukkig met de aard en wijze waarop de documenten toegankelijk zijn. Ziet u vanuit uw tien jaar ervaring in de Europese politiek op de lange termijn een kans dat wij ooit hetzelfde transparantieniveau zullen bereiken als Zweden al tientallen jaren geleden heeft bereikt?

Cecilia Malmström, fungerend voorzitter van de Raad. - (EN) Dit is inderdaad een zeer belangrijk punt. Toegang tot documenten en transparantie zijn in het afgelopen decennium mijns inziens sterk verbeterd. Dat is te danken aan Verordening (EG) nr. 1049/2001, die buitengewoon belangrijk is. Ik ben er dan ook trots op mee te hebben gewerkt aan het opstellen ervan.

Daarnaast is de uitvoering van de verordening belangrijk en ook hoe we over het onderwerp denken. In de afgelopen tien jaar is onze houding steeds positiever geworden. Veel medewerkers van de Europese instellingen kwamen tot het besef dat transparantie en openheid niet gevaarlijk zijn, maar juist goed. En efficiënt. De legitimiteit wordt erdoor bevestigd en de kans op misstanden en corruptie verminderd.

Het werk is echter nog niet gedaan. Het Verdrag van Lissabon geeft ons nieuwe mogelijkheden. Ik hoop dat de toekomstige voorzitterschappen hier optimaal gebruik van zullen maken. De Commissie gaf gisteren te kennen op grond van het Verdrag van Lissabon met voorstellen te komen om de transparantie verder te verbeteren.

Er is al veel bereikt, maar we kunnen nog niet op onze lauweren rusten. Zoals de geachte afgevaardigde al zei, het blijft een voortdurende strijd en ik zie ernaar uit deze samen met u aan te gaan.

De Voorzitter. - Tot slot wil ik de minister, Cecilia Malmström, van harte bedanken voor haar medewerking en zeer geëngageerde deelname aan het vragenuur gedurende het Zweedse voorzitterschap. We hopen, behoudens goedkeuring van het Parlement, u opnieuw aan de andere zijde te mogen begroeten. Ik wil u en uw team hartelijk bedanken.

Het vragenuur is gesloten.

De vragen die wegens tijdgebrek niet zijn beantwoord, zullen schriftelijk worden beantwoord (zie bijlage).

13. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

14. Sluiting van de vergadering

(De vergadering wordt om 19.10 uur gesloten)